خوبونه او تعبیرونه

د قرآن او سنت په رڼا کي

او د مثالونو په مرسته

د زیگموند فروید په ځواب کي

حکمتیار

د کتاب معرفي:

نوم: خوبونه او تعبیرونه

لیکونکی: حکمتیار، د حزب اسلامي افغانستان امیر

دوم طبع: ۱۳۹۸

تعداد: ۲۰۰۰

قیمت: (   ) افغانۍ

د طبع ټول حقوق محفوظ دي

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحيم

سريزه

له هغو موضوعاتو چي هر څوك غواړي پرې پوه شي يوه ئې د خوبونو دقيق تعبير دئ، هر څوك خوبونه ګوري، كه مؤمن وي او كه كافر، كه صالح وي او كه طالح، ځيني ښه خوبونه ګوري او ځيني وېروونكي، ځيني خوبونه څرګند وي او ځيني مغلق او د رمز په بڼې كي، كله د زېري بڼه لري چي د انسان د خوښي سبب شي او كله د تخويف، تهديد او ګواښ بڼه چي په خوب ليدونكي كي وېره، اندېښنه او خفګان راولاړوي، مذهبي خلك تر نورو زيات د خپلو خوبونو تعبير لټوي، دا ځكه چي پر خوبونو باور د خپلي عقيدې برخه ګڼي او په خپلو ديني كتابونو كي ئې مومي، قرآن د مؤمن خوب د بشارت او زېري په نامه يادوي هلته چي فرمايي:

لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰ فِى ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَفِى ٱلۡأٓخِرَةِۚ..... يونس: ٦٢-٦٤

دوی ته د دنيا په ژوند كي بشارت دئ او په آخرت كي هم...

په لاندي روايت كي د دې آيت په اړه ويل شوي:

عَنْ عُبَادَةَ بْنِ الصَّامِتِ، قَالَ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ قَوْلِهِ {لَهُمُ البُشْرَى فِى الحَيَاةِ الدُّنْيَا} [يونس: ٦٤]؟ قَالَ: «هِيَ الرُّؤْيَا الصَّالِحَةُ يَرَاهَا المُؤْمِنُ أَوْ تُرَى لَهُ» الترمذى

له عباده بن الصامت رضي اللّٰه عنه روايت دئ چي له رسول اللّٰه صلى اللّٰه عليه و سلم مي د اللّٰه تعالی د دې قول په اړه وپوښتل (لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰ فِى ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا) وئې

فرمایل: دا هغه سم او ښکلي خوبونه دي چي مؤمن ئې ویني او یا ورته لیدل کېږي.

په بل روایت کي چي ابن ابي عاصم نقل کړی دا هم په پورتني روایت علاوه شوي: دا (رؤیا) ستا د رب هغه کلام دئ چي له خپل بنده سره ئې په خوب کي کوي.

عن ابی هُرَيْرَةَ، يَقُولُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا اقْتَرَبَ الزَّمَانُ لَمْ تَكَدْ تَكْذِبُ رُؤْيَا المُؤْمِنِ وَرُؤْيَا المُؤْمِنِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ» وَمَا كَانَ مِنَ النُّبُوَّةِ فَإِنَّهُ لاَ يَكْذِبُ قَالَ مُحَمَّدٌ: - وَأَنَا أَقُولُ هَذِهِ - قَالَ: وَكَانَ يُقَالُ: "الرُّؤْيَا ثَلاَثٌ: حَدِيثُ النَّفْسِ، وَتَخْوِيفُ الشَّيْطَانِ، وَبُشْرَى مِنَ اللَّهِ، فَمَنْ رَأَى شَيْئًا يَكْرَهُهُ فَلاَ يَقُصَّهُ عَلَى أَحَدٍ وَلْيَقُمْ فَلْيُصَلِّ " رواه البخارى

ابوهريره رضي الله عنه وايي: رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: "کله چي قیامت رانږدې شي د مؤمن بنده خوب به دروغجن نه خېژي، د مؤمن خوب د نبوت له شپږ څلوېښتو برخو یوه برخه ده"، او څه چي د پیغمبرۍ برخه وي هغه نه دروغ کېږي، محمد بن سیرین وایي چي زه هم همدا خبره کوم، هغه وایي: ویل کېدل به چي رؤیا درې ډوله ده: د نفس خبري او خیالات، د شیطان وېروني، او د الله تعالی له لوري زېری، نو څوك چي داسي څه په خوب کي ووینې چي بدئې ایسي نو هغه دي هیچا ته نه تېروي، باید پاڅي او لمونځ وکړي.

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، قَالَ: «الرُّؤْيَا الحَسَنَةُ، مِنَ الرَّجُلِ الصَّالِحِ، جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وَأَرْبَعِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ» رواه البخارى

له انس بن مالك رضي الله عنه روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: د یوه نېك سړي ښه خوب د نبوت له شپږ څلوېښت برخو یوه برخه ده.

عَنْ أَبِی سَعِيدٍ الخُدْرِيِّ: أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ رُؤْيَا يُحِبُّهَا، فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ اللَّهِ، فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ عَلَيْهَا وَلْيُحَدِّثْ بِهَا، وَإِذَا رَأَى غَيْرَ ذَلِكَ مِمَّا

يَكْرَهُ، فَإِنَّمَا هِيَ مِنَ الشَّيْطَانِ، فَلْيَسْتَعِذْ مِنْ شَرِّهَا، وَلاَ يَذْكُرْهَا لِأَحَدٍ، فَإِنَّهَا لاَ تَضُرُّهُ»

له أَبِي سَعِيدٍ الخُدْرِيِّ رضي الله عنه روايت دئ چي له رسول الله صلى الله عليه و سلم ئي واورېدل چي فرمايل ئي: كله چي له تاسو كوم كس داسي خوب وگوري چي خوښ ئي شي نو دا د الله له لوري دئ، نو پر هغه دي د الله ستاينه وکړي او هغه دي نورو ته تېر کړي، او كله چي له دې پرته داسي څه وگوري چي بد ئې اېسي نو دا د شيطان له لوري دئ، د هغه له شر دي پناه وغواړي او هغه دي هيچا ته نه تېروي، يقيناً چي هغه كوم ضرر نهوررسوي.

دې خبرو ته په پام سره مي غوره وگڼله چي د رؤيا په اړه د قرآن او سنت په استناد او د عملي مثالونو په رڼا کي څه وليكم، څو خبرو دې كار ته وهڅوم: په دې اړه په پښتو کي د اعتناء او اعتماد وړ كتاب نه دئ ليكل شوی، په نورو ژبو کي ليكل شوي كتابونه داسي دي چي څوك نشي كولی د هغوی له مخي د خپل خوب په دقيق تعبير پوه شي، هلته به گورئ چي د يوه شي په اړه ئې گڼ شمېر تعبيرونه کړي، لكه دا چي په خوب کي د فلانۍ مېوې تعبير يا دا دئ، يا دا دئ، يا دا... د فلاني حيوان ليدل يا دا تعبير لري، يا دا او يا دا،... ډېر ځلي به وگورئ چي تعبير ئې هم سم گڼلی او هم بد، زه په دې مختصري رسالې کي د يوه شي احتمالي تعبير نه وړاندي كوم، دا راته صحيح كار نه برېښي، ځكه يو شی په خوب کي داسي دئ لكه په يوې جملې کي يو لفظ، مكمله جمله چي يو واضح مطلب افاده كوي هرو مرو له څو الفاظو جوړه شوې وي، خوب همداسي دئ، له څو شيانو او د هغوی له حالت او كيفيت په گډه يو پيغام جوړېږي. ما د ليدل شوو او حتی محقق شوو خوبونو په ترڅ کي د شيانو تعبير وړاندي کړی. هيله مي دا ده چي دا رساله له لوستونكو سره مرسته وکړي چي د خپلو خوبونو په تعبير پوه شي، او هغو ته لار پرانيزي چي غواړي په دې اړه مزيد علمي تحقيقات وکړي.

د رؤيا په اړه د ليكني مفكوره مي اوږده سابقه لري، يادښتونه او هوډ مي

نږدې شل کاله وړاندې ته ګرځي، د لیکنې ډېرې برخې زما د تېرو شلو کلونو یادښتونو احتوی کړې. په ځوانۍ کې مې د یوه غربي لیکوال زیګموند فروید د هغه معروف کتاب ځینې برخې په نورو کتابونو کې لوستلې وې چې د خوب په اړه ئې لیکلی، فروید د غربیانو په زعم لوی محقق او ارواح پوه ګڼل کېږي، دومره معروف دئ لکه مارکس، همغه مهال مې زړه غوښتل چې د خوب په اړه څه ولیکم، خو موفق نشوم.

- د خوب لیدل د انسان د ژوند او د هغه د روحي جوړښت او د ده د حساس مغز د پراخو فعالیتونو یو مهم اړخ دئ، خوب د انسان د ټول ژوند نږدې درېیمه برخه احتوی کوي، که د انسان د ویښې افکار او خیالات ارزښت لري، د هغه خوبونه خپل ارزښت او اهمیت لري، دواړه ئې د انسان د مغز د ستر او ډېر حساس کمپیوتر کار دئ، د قرآن یوه سوره همدې موضوع ته مختص شوې، د یوسف سوره له پیل تر پای پورې د رؤیا او هغو الهامونو پر محور څرخي چې انسان ئې د غیب له عالم ترلاسه کوي، د یوسف علیه السلام رؤیا، د مصر د ملك رؤیا، د یوسف علیه السلام د دوه همزنداني ملګرو خوبونه، د یعقوب علیه السلام هغه عجیب احساس چې د خپل زوی په اړه ئې درلود، سره له دې چې لسو زامنو ئې د هغه د وژل کېدو خبر ورکړی وو او د یوسف علیه السلام په وینو سور کمیس ئې د هغه مخې ته ایښی وو، خو هغه نه د خپلو زامنو ګواهي منله او نه په وینو سور کمیس د ده هغه احساس کمزوری کولی شو چې د خپل زوی د ژوند په اړه ئې درلود او ورته ویل ئې: زوی دې ژوندی دئ، لېوه نه دئ خوړلی، د زامنو ادعاء او ګواهي دروغجنه ده!!! زامنو ته وایي: لاړ شئ خپل ورور ولټوئ، د الله تعالی له رحمت مه مأیوس کېږئ، له ډېر لرې واټن، له مصر د کنعان په لور د کاروان له خوځېدو سره سم او په داسې حال کې چې د زوی له غیابت ئې ډېر کلونه تېر شوي، د خپل زوی د کمیس بوی احساسوي، خو نه په دې باندې پوهېږي چې دا بوی له کومه راځي او نه په دې

چي ولي نن دا احساس ورسره راپیدا شوی، منبع ئې کومه او لوری ئې کوم دئ او نه نورو ته په پوره ډاډ او اطمئنان سره کومه خبره کولی شي، کله چي غواړي د خپلې کورنۍ له غړو سره خپل نننی احساس شريك كړي، زړه نا زړه ورته وايي: که مي په کمعقلۍ متهم نه کړئ زه نن د یوسف بوی احساسوم!! دکورنۍ غړي ورسره توافق نه کوي او په ښکاره ډول او په پوره تأکید سره ورته وايي: اشتباه کوې، تېر وختونه درياديږي!! همدا د دغې سورې محوري موضوعات دي.

لکه څومره چي د قرآن علمي اعجاز د هر حقپال انسان لپاره د لاري مشعل دئ او له هغه سره د حقيقت په پېژندو کي مرسته کوي او شکوك او شبهات ئې له منځه وړي، هغه حقائق چي قرآن ۱٤۰۰ کاله وړاندي د مخاطب مخي ته ايښي او انسان اوس او له اوږده علمي سفر وروسته پرې پوهېږي، له سلگونو داسي مواردو يو ئې هم کفايت کوي چي عقلمن او حقپال انسان متقاعد او متيقن کړي چي د دې کتاب حامل حتماً يو پيغمبر دئ، همداراز هغه خوبونه چي د غيب له عالم پيغامونه لري؛ د مؤمن انسان ايمان او باور ته ځلا او صيقل ورکوي، باور وکړئ کله چي زه خپل دا راز خوبونه له نظره تېروم نو د ځلا او صيقل همدا احساس په خپل زړه او گوگل کي مومم، هيله مي دا ده چي د دې يادښتونو د لوستلو په وخت کي به د نورو احساس او انتباه هم زما په څېر وي.

والله ولي التوفيق و هو هادي المؤمنين

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحيم

رؤيا (خوب) څه دئ؟

د انسان نږدې دوه برخي ژوند په ويښه تېرېږي او يوه برخه ئې په خوب کي، لکه په ويښه چي د ده زړه او دماغ فعال وي او حواس ئې خپل خپل کار کوي همداسي په خوب کي د ده زړه او دماغ فعال وي او حواس ئې خپل کارونه کوي، لکه چي په ويښه زده کړه کوي، اختراعات کوي، وړاندويني کوي، د دلائلو او نښو په مټ له تيارو پردو تېر شي او په پټو خبرو او ژورو اسرارو پوه شي، همداسي په خوب کي ورته کارونه کوي، خو د تمثيل په بڼې کي، په خوب کي ئې نه د تفکير، تعقل، زده کړي، وړاندليدنو او وړاندوينو لړۍ بنده شي، نه د اختراعاتو او نه له نښو او دلائلو په اسرارو د پوهېدو بهير، عملاً گورو چي کله ئې په خوب کي روح د زمان او مکان له حجابونو تېره شي، تېري زمانې ته ولاړه شي او د داسي پېښو خبر ترلاسه کړي چي د ده او هغوی تر منځ د کلونو او فرسخونو واټن وي، او کله وړاندي ولاړه شي او له داسي پېښو خبره شي چي اوږده موده وروسته به تحقق مومي، لوی لوی او معروف محققين او ساينسپوهان پېژنو چي په خوب کي يوې اشارې په داسي حقائقو د پوهېدو دروازه ورته خلاصه کړې چي د ويښې د سترو سترو انکشافاتو لار ئې ورته پرانيستې. چا چي د باروتو د فارمول کشفولو هڅه کوله؛ په ويښه موفق نشو، د يوې رؤيا په مټ هدف ته ورسېد.

بايد و گورو چي (رؤيا) څه ده او حقيقت ئې څه؟ څنگه موږ د زمان او مکان له قيده باسي، کله مو تېرو زمانو ته بيايي او کله راتلونکو زمانو ته، او له راتلونکو حوادثو او پېښو مو خبروي؟ په (رؤيا) کي کوم شی د دې باعث کېږي چي موږ د

مکان او زمان له حجاب آخوا پر هغو حقائقو پوه شو چي په خپلو پنځګونو حواسو ئې نه شو درك کولی؟ آيا موږ شپږم حس هم لرو؟ چي د خوب په حالت کي راوېښېږي؟ آيا دا حس کولی شي چي د زمان او مکان له محدودې پښه آخوا کښېږدي، له حجابونو تېر شي او د پردو تر شا وقائع او حقائق درك کړي؟ او يا دا چي (رؤيا) د يوه بل حقيقت نښه ده؛ د يوه داسي ذات له شته والي مو خبروي چي د انسان د (رؤيا) او خوبونو د الهام سرچينه ده؟ که څېري د (رؤيا) په اړه دا تعبيرونه او توجيهات ونه منو، نو څنګه کولی شو د دې لپاره کومه بله توجيه وړاندي کړو؟ څوك چي د الله تعالی له شته والي انکار کوي او انسان محض يو مادي توکی او له غوښي جوړ ماشين ګڼي او د روح په نامه کوم څه نه مني، د دغو خوبونو لپاره څه توجيه لري؟ د ټولو په ژوند کي، لږ تر لږه د يو شمېر انسانانو په ژوند کي، زېری ورکوونکي خوبونه ترسترګو کېږي، ټول داسي خوبونه خو پرېږدئ آيا فقط يو ئې کافي نه دئ چي حساس محققين او منصف پوهان وهڅوي چي د دغو خوبونو په اړه خلکو ته دقيق او د منلو وړ ځواب ورکړي او سرچينه ئې په ګوته کړي؟ زه به د خپلو خوبونو له منځه څو د دغو محققينو مخي ته کښېږدم او ځواب به ترې وغواړم، تر ننه مي داسي محقق نه دئ موندلی چي د رؤيا په اړه ئې له مادي زاويې داسي تحليل وړاندي کړی وي چي عقلمن انسان پرې قانع شي، په ځوانۍ کي مي د يوه غربي ليکوال زيګموند فرويد د هغه معروف کتاب ځيني برخي په نورو کتابونو کي لوستلې وې چي د خوب په اړه ئې ليکلی، فرويد د غربيانو په زعم لوی محقق او ارواح پوه ګڼل کېږي، غوښتل مي دا کتاب ترلاسه کړم، په ايران کي پسي وګرځېدم، يوه کتاب پلورنځي کي راته وويل شول چي د دې کتاب پلورل په ايران کي منع دي، خو زه به ئې درته پيدا کړم، دا کتاب مي ترلاسه کړ، هغه مي په دقت سره ولوست، د ډېرو برخو په اړه مي د کتاب په حاشيه کي خپل ملاحظات وليکل، غوښتل مي تفصيلي نقد پرې وليکم، خو فرصت مي پيدا نه کړ. دا کتاب په غرب کي دومره مهم

ګڼل کېږي لکه د مارکس کتاب (**capital**: پانګه)، لکه څنګه چې مارکس اقتصاد د ټولنې د ټولو نورو برخو او د انسان د فکري، ديني، سياسي او اجتماعي اړخونو بنسټ ګڼي، وايي اجتماعي نظام، د خلکو افکار او باورونه له دې بنسټ او سرچينې څرګند کېږي، دا اقتصاد دئ چې د ټولنې هر څه ته او د فرد شخصيت او باورونو ته خپل رنګ ورکوي، همداراز فرويد ادعاء کوي چې د انسان د ټولو اړيکو، د ويښې دوستي او دښمنۍ، کرکه او مينه ئې او د خوب رؤياء ئې جنسي منشأ لري، ما د زيګموند فرويد ادعاء، افکار، دلائل او د خوبونو تعبيرونه ئې دومره منحط او پرېوتي وموندل چې نه له انساني عقل سره اړخ لګوي، نه له علم سره، نه د انساني ټولنې له فردي او اجتماعي واقعيتونو سره، او نه د هر خوب ليدونکي له تجربو سره، لږ تر لږه دومره ويلی شم چې زما د ډېرو خوبونو له تعبير عاجز دئ، هغه نه پوهېږي چې جنسي تمايل د انسان د فطري جوړښت د پراخو ابعادو او اړخونو يوازې يو اړخ دئ، شايي د خوبونو سلمه به ئې له دې اړخ سره تړاو ولري، هغه هم د هغو چې په ويښه ئې دا غريزه له فطري او جائزې لارې نه اشباع کېږي، همغسې لکه يو تږی چې په خوب کې د اوبو څښل ګوري، هر عقلمن انسان به د دې کتاب له لوستلو وروسته له ځان سره وايي: دا څنګه او ولې داسې کچه او پرېوتو افکارو هم په انساني ټولنې کې بازار پيدا کړی؟ لکه څنګه چې د مارکس ماترياليستي ليدلوری د انسان د نه نوي سلنې فعاليتونو لپاره ماترياليستي توجيه نشي وړاندې کولی، يوازې د هغو فعاليتونو په اړه څه ناڅه صدق کوي چې منشأ ئې اقتصادي وي او د انسان له مادي اړتياوو سره تړاو لري، همداراز د فرويد سيکسي ليدلوری د انسان د ويښې او خوب د نه نوي سلنې فعاليتونو له توجيه عاجز دئ، يوازې هغه برخه توجيه کولی شي چې د انسان له جنسي اړتياوو سره تړاو لري. زه به د کتاب په پای کې د فرويد ځينې تحليلونه او تعبيرونه ستاسو مخې ته کښېږدم چې وګورئ څومره منحط او پرېوتي دي!!

هغه چي په خوب باور نه لري

ځيني خلك په خوب باور نه لري، په خپله داسي بد خوبونه ويني چي بل ته ئې نشي ويلى، د بل چا په ښه خوب ئې هم يقين نه راځي، د ځينو دا نه خوښېږي چي د خوب په اړه څه وويل يا وليكل شي، گمان كوي چي خوبونه يا بېهوده خيالات دي يا هيلي او تمنيات، او د زيگموند فرويد په اصطلاح هغه ځپل شوې جنسي هيلي چي په ويښه كي د تحقق مجال نه دئ ورته برابر شوى، د ضمير په كومي مخفي گوښي كي د ځان ښودلو او ترسره كېدو په طمع انتظار كوي او د خوب په عالم كي دا فرصت ترلاسه كړي او د رؤيا په بڼې كي ترسره شي!! منم چي ځيني خوبونه همداسي دي، يا د ويښې د خيالاتو په څېر او د هغوى امتداد، يا د ويښې هغه ځواكمني هيلي چي انسان هره شېبه د هغوى د تحقق لپاره شېبې شمېري، يا د ځوانۍ ځپل شوې جنسي هيلي، يا وسوسې او واهمې، خو پر دې ټولو برسېره انسان داسي خوبونه هم لري چي په دغو تنگو او محدودو قالبونو كي نه ځايېږي، دا ناسم، ناقص او غلط تعبيرونه او تأويلونه ئې له توضيح او تعريف عاجز دي. په مجموع كي خوبونه درې ډوله دي: ۱- هغه چي رحماني منشأ لري، زېرى وي او د خوب ليدونكي د سرور او خوشحالۍ سبب كېږي، ۲- هغه چي شيطاني منشأ لري، د ويښې شيطاني وسوسو په څېر، د انسان د خفگان باعث كېږي، په زړه كي ئې وېره، خوف او ناهيلي راولاړوي، ۳- هغه چي د ويښې د افكارو او خيالاتو په څېر او د هغوى امتداد وي.

د نړۍ غوڅ اكثريت په يوې او بلې بڼې په خوبونو باور لري، ټولي مذهبي ډلي چي د نړۍ تر نوي سلني زيات وگړي احتوى كوي نه يوازي په خوبونو باور لري بلكي هغه د خپلو مذهبي كتابونو او باورونو برخه گڼي، قرآن زموږ په وړاندې د ابراهيم عليه السلام يو خوب، د رسول الله صلى الله عليه و سلم دوه خوبونه، د يوسف عليه السلام يو خوب، د مصر د پاچا خوب، د يوسف عليه السلام د دوو زنداني

ملگرو خوبونه ږدي، او د قرآن یوه سوره د یوسف علیه السلام هغي قصي ته مختص شوې چي د ده د خوب پر محور څرخي، له دې معلومېږي چي قرآن خوب ته په ځانګړي اهمیت قائل دئ، په احادیثو کي هم د ډېرو خوبونو او د هغوی د تعبیرونو شاهد یو، د بایبل په شمول په ټولو صحیح او غلطو مذهبي کتابونو کي ئې ډېري بېلګي مومو، منکر او نه منونکی ئې داسي دئ لکه د دغو کتابونو نه منونکی او منکر.

رسول اللّٰه صلی اللّٰه علیه و سلم فرمايي:

مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِالرُّؤيَا الصَّادِقَةِ فَإِنَّهُ لَمْ يُؤْمِنْ بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ (الديلمى عن عبد الرحمن بن عائذ)، جامع الاحاديث.

څوك چي پر رښتینو خوبونو باور نه لري نو هغه پر خدای او د هغه پر رسول ایمان نه لري.

عن عائشة زَوْجَ النَّبِىِّ صلى اللّٰه عليه و سلم قَالَتْ كَانَ أَوَّلُ مَا بُدِئَ بِهِ رَسُولُ اللّٰه صلى اللّٰه عليه و سلم الرُّؤْيَا الصَّادِقَةُ فِى النَّوْمِ، فَكَانَ لاَ يَرَى رُؤْيَا إِلاَّ جَاءَتْ مِثْلَ فَلَقِ الصُّبْحِ،....

له ام المومنين عائشه رضي اللّٰه عنها روایت دئ چي وئې ویل: پر رسول اللّٰه (صَلَّى اللّٰه عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) د وحي د نزول لړۍ له هغو نېکو خوبونو پیل شوې چي لیدل به ئې، څه چي به ئې په خوب کي ولیدل د سپیده داغ د رڼا په څېر به راڅرګند شو،...

څوك خوب ويني؟

څوك چي په ویښه د فکر کولو فرصت نه لري، د ابتکار، نوښت او اختراع استعدادونه ئې کمزوري او ضعیف وي، مضبوطه او قوي حافظه ئې نه وي په برخه شوې، طبیعي ده چي په ویده حالت کي به هم خوبونه نه ګوري، که ئې ګوري نو ژر به ئې هېرېږي، که په ویښه ئې افکار او عزائم بد وي نو خوبونه به ئې هم بد

وي، او د چا چي عزائم نېك، افكار غوره، عمل صالح او مصروفيتونه په سم او انساني مسير کي، د هغه خوبونه به هم ښکلي او ښايسته وي، پاکه روح د سمسوري زمکي په څېر د ښو افکارو او نېکو عزائمو بوټي راشنه کوي او د شفافي هنداري په څېر د الهام انځورونه اخلي او په څرګنده توګه ئې منعکس کوي، پليته او په ګنده افکارو لړلې روح د شيطان د لوبي ډګر وي، لکه ښوره زمکه او زنګ وهلې هنداره، نه بوټي راشنه کوي او نه انځورونه اخيستی او نه ئې منعکس کولی شي.

د انسان د دماغ په اړه د فرويد ناقص معلومات

رؤيا داسي ګنل لکه د دماغ يوه بېهوده او خوشې لوبه او بې هدفه مشغولتيا؛ او له ارزښت او اهميت ئې انکار کول؛ د هغه چا کار دئ چي يا پر الله تعالی ايمان نه لري؛ همغسي لکه چي رسول الله صلی الله عليه و سلم فرمايي، او يا د هغه چا چي د انسان د حساس دماغ له هيښوونکي جوړښت او په ويښه او خوب کي د هغه له پراخو او منظمو فعاليتونو دقيقه اطلاع نه لري، فرويد او د ده ملګري همدا ستونزه لري، د خوب په اړه د دوی سطحي او ضعيف قضاوت او له علمي پلوه کمزوری او تت تحليل له هغي بې علمۍ سره تړاو لري چي د انسان د پېچلي روحي جوړښت په اړه د دوی په برخه وه، دوی په هغه دور پوري مربوط دي چي د انسان د مغز او د هغه د ژورو، پراخو، هيښوونکو او حيرتناکو فعاليتونو په اړه معلومات له نشت سره برابر وو، نه پوهېدل چي د انسان دماغ دومره ستر او مخکی تللی کمپيوټر دئ چي د يوويشتمي پېړۍ د سترو سترو کمپيوټرونو حيرتناك فعاليتونه د هغه له يوې وړې برخي سره سيالي نشي کولی، ښايي د امريکا د يو ويشتمي پېړۍ د يوه جمهور رئيس اوباما دا وينا به د انسان د دماغ په اړه د انسان د ناسمي او ناقصي پوهي لپاره کافي وي چي وايي: موږ مريخ ته ورسېدو خو د انسان د يوه پونډ په اندازه مغز په اړه لا سم معلومات نه لرو!!

اوس او له ډېرو ژورو علمي تحقيقاتو وروسته انسان ته معلومه شوه چې د ده وړوکی دماغ څومره ستر، مترقي او حساس کمپيوټر دئ، نږدې سل مليون حجرې لري، دا حجرې د انسان ټول فکري او عملي کارونه سمبالوي، د انسان ټول فکري او جسمي فعاليتونه، ابتکارات، اختراعات، اکتشافات، وړاندويني، وړاندليدني، د شيانو پېژندنه او تشخيص، پېچلو او مغلقو پوښتنو ته دقيق ځوابونه، د مرضونو تشخيص، او علاج ئې، د مکروبونو پېژندا او د هغوی ضد دوا جوړول، د انسان د بدن ضرورتونه تشخيصول او له خوراکي توکو د هغوی ترلاسه کول او بيا د بدن هري برخي ته د هغوی انتقال، پر دې پوهېدل چې دا ضروري مواد په کومو کومو خوراکي توکيو کي موندل کېږي، انسان د همدې توکيو خوړلو ته هڅول او هغه ته ئې ښايسته او خوندور کول، له همدغو مړو موادو د انسان ژوندۍ نطفه جوړول... او ټول هغه فعاليتونه چې انسان او د هغه بدن ئې په ويښه او خوب کي کوي د همدې مغز د بېلو بېلو برخو کار دئ!! د انسان د بدن ټول حجرات نږدې سل ټريليون دي، يعني د نړۍ د ټولو انسانانو د شمېر په پرتله نږدې څوارلس زره ځلي زيات. که دا د مغز پر حجراتو وويشو نو د انسان د بدن د هرو يو مليون حجرو په وړاندي د مغز يوه حجره راځي، په دې توګه ويلی شو چې د مغز هره حجره د بدن د يو مليون حجرو چاري سمبالوي!! او که د مغز کار له کوم ستر هېواد سره مقايسه کړو نو هغه به داسي وي: د انسان مغز د داسي ستر هېواد چاري سمبالوي چې نفوس ئې سل ټريليون دئ، ټولي چاري ئې د داسي حکومت په لاس سمبالېږي چې د چارواکو شمېر ئې سل مليون دئ، دا حکومت د خپل هېواد له فرد فرد سره هره شېبه منظم او مسلسل ارتباط لري، هر يوه ته ټول ضروري او د اړتيا وړ خوراکي مواد رسوي، اوبه او انرژي ورکوي، له درد او غم ئې خبرېږي، که د دښمن تر بريد لاندي راشي دفاع ترې کوي، که مريض شي د دوا او درمل بندوبست ئې کوي، د مرض تشخيص په خپله کوي او د هغه ضد دوا په خپله جوړوي، دا سل ټريليون

حجرې په هرو شپږو میاشتو کي په بشپړه توګه بدلېږي، زړې له منځه ځي او خپل ځای نویو ته پرېږدي، دا نوي سلولونه له هره پلوه د زړو په څېر وي، هم د بڼي او شکل له پلوه او هم د وظائفو او دندو له پلوه، د انسان مغز د ځینو ځانګړو ناروغیو له حالت پرته په ټول عمر کي د انکشاف او مخکي تګ په حال کي وي، د مغز حجرې چي نیورون Neurons نومېږي، که هر څومره تحریک شي هغومره ئې نشاط او فعالیت زیاتېږي، هر څومره چي زیات کار ترې واخیستل شي په همغه کچه ئې ظرفیت او فعالیت زیاتېږي، نوي او تر مخکنیو لازیات فعال او ځواکمن نیورونونه راپیدا کېږي، او په ناروغیو ئې د اخته کېدو امکان او احتمال راکموي. د انسان پر پوستکي په هر ساعت کي نږدې دېرش ملیون مکروبونه کښېني، د هغه دماغ په پوستکی کي داسي انتظام لري چي کولی شي د دغو ټولو مکروبونو په وړاندي مقاومت وکړي، له هرو دوو ساعتونو وروسته دا ټول میکروبونه مري او یوازي اوه زره ئې پاته کېږي چي د هغوی په وړاندي هم د انسان مقاوم ځواك خپلي مقابلې ته تر هغه دوام ورکوي چي له منځه ئې یوسي. د انسان په بدن کي له دوو تر څلورو ملیونو د احساسولو نقطې شته، چي د حساسیت کچه ئې له یوې تر بلي ساحې توپیر لري، دغه ساحې مغز ته د هر خطر اطلاع ورکوي، له تودوخي او یخني ئې خبروي، د بدن د پوست په یوه سانتي متر کي نږدې ۱۲ متره عصبي تارونه او ۴ متره واړه او میکروسکوپي رګونه شته، چي د انسان مغز د دغو عصبي مزو له لاري له هر سلول سره منظم او مسلسل ارتباط ساتي او د دغو رګونو له لاري هر سلول ته وینه، غذا، اوبه، آکسیجن، ویتامینونه او مینرالونه رسوي، له همدې توکیو هملته انرژي تولیدوي، او د انرژي د تولید په عملیه کي چي کوم مضر ګاز تولیدېږي هغه سږي ته انتقالوي او د تنفس له لاري ئې بهر ته باسي، که دا مزي او رګونه سره وتړو نو اوږدوالی به ئې دومره شي چي څو ځلي پر زمکي راتاوېدی شي. د انسان د بدن د هر غړي جوړول او د هغه د شکل او رنګ تعیینول د ځانګړیو ژنونو کار دئ، لکه دا

چې د انسان د پوستکي، وېښتانو او سترګې رنګ څنګه وي، د سترګو، پزې، غوږونو، وروځو، باڼوګانو شکل څنګه وي او اندازه ئې څومره، همداسي د ټولو نورو غړو د جوړښت او دندې په اړه اړوند ژنونه خپل خپل مأموريت ترسره کوي. د انسان مغز دا ټولي چاري سمبالوي. د انسان د دماغ دغه وړوکی کمپيوټر چي وزن ئې د بدن د ټول وزن دوه سلنه دئ دا ټول حيرتناك کارونه ترسره کوي. د انسان په مغز کي دومره معلومات تعبيه شوي چي که هغه وليکل شي نو شاوخوا شل مليون جلد ضخيم کتابونه ترې جوړېږي!! دا معلومات په هغو چارو پوري مربوط دي چي مغز ئې په فطري او طبيعي توګه ترسره کوي، د انسان هغه اکتسابي معلومات چي د څېړنو له لاري ئې ترلاسه کوي د دې معلومات يوه وړه برخه ده!! که دا لږ مزيد توضيح کړو نو ويلی شو چي دماغ پوهېږي چي دا سل ټريليون حجرې ئې چېري چېري موقعيت لري، دنده ئې څه ده، اړتياوي ئې څه دي، څنګه، له کومي لاري او کله ئې اړتياوو ته ځواب ووايي!! دا ټول معلومات له ځان سره لري، او په منظمو خوندي دوسيو کي ئې ساتي، د انسان دماغ کولی شي د سترګو له لاري تر لسو زرو بېل بېل رنګونه تشخيص کړي، همداسي بې شمېره خوندونه او د غږونو توپيرونه تشخيص کولی شي. تشخيص ئې داسي چي کولی شي په سلګونو خلك د غږ له لاري وپېژني، د ټيلفون له لاري به د يوه داسي دوست غږ واوري چي په تېرو لسو کلونو کي ئې د هغه غږ نه دئ اورېدلی خو د هغه د سلام په اورېدلو سره به ورته ووايي: فلانی يې؟ او هغه به ورته ووايي: ماشاءالله ودي پېژندم!!

د مغز قدرت تر هغه څه ډېر ډېر زيات دئ چي موږ ئې تصور کولی شو، انسان د خپل مغز د پراخو امکاناتو او قدرت له ډېري کمي برخي استفاده کوي، ځيني محققين داسي انګېري چي ښايي يوازي نابغه وګړي به د مغز له دې حيرتناك او عظيم قدرت شاوخوا يوه سلنه استفاده وکړي!!

هغه څه چي انسان ئې نشي کولی خو د ده دماغ ئې کولی شي!!

انسان په ویښه او د خپل دماغ له هغي برخي په استفادې سره چي د ده تر واك لاندي کار کوي نشي کولی عضوي مواد تولید کړي، د خپلي مخکي تللي ټیکنالوژي په مټ نشي کولی له داني او مېوې غوښه، وینه، شیدې، هډوکی، وېښته او نور عضوي مواد جوړ کړي، نشي کولی ژوندی شی تولید کړي خو د انسان د دماغ هغه برخي چي د انسان له اداري پرته کار کوي دا ټول کارونه کوي، نه یوازي له داني، مېوې او نورو خوراکي توکیو عضوي مواد جوړوي بلکي له مړو توکیو ژوندۍ نطفه جوړوي، د دې معنی دا ده چي د دماغ کمپیوټر د انسان له کنټرول، مدیریت او اداري پرته هغه ستر ستر کارونه کولی شي چي انسان ئې د یوویشتمي پېړۍ د مخکي تللو وسائلو په مټ نشي کولی، همداراز انسان په ویښه کي د غیب په اړه نه پوهېږي، یوه ثانیه وروسته چي څه کېدونکي دئ انسان ترې خبرېدی نشي، هغه پېښي نشي لیدلی چي په ماضي کي او هغه مهال رامنځته شوې چي دی په کي حاضر نه وو، خو په خوب کي هم د ماضي پېښي لیدلی شي او هم د مستقبل په اړه دقیق پیغامونه ترلاسه کولی شي، زموږ د دماغ دا حیرتناك او ستر الهي کمپیوټر شپه او ورځ او په ویښه او خوب کي فعال وي، د انسان خوبونه د دغه حساس کمپیوټر د پراخو او دقیقو کارونو یوه برخه ده، د خوب وړاندوینې او وړاندلیدنې ئې همغسي وي لکه د ویښي او تر دې هم دقیقي، په خوب کي د انسان اخلاقي شخصیت همغسي انځوروي چي په ویښه ئې جوړوي، د خوب په حالت کي او د انسان په رؤیا کي همغه اخلاقي معیارونه او ضوابط کاروي چي په ویښه ئې کاروي، انسان چي د خپل دماغ په مرسته کوم محیر العقول کارونه کوي، داسي وسائل جوړولی شي چي په مټ

ئې تر مريخ پورې رسېدلی شي، خوب ليدل د همدغه دماغ د دقيق فکري کار يو اړخ او د وړاندوينو او وړاندليدنو يو ډګر دئ، په خوب کې د دماغ يوازې يوه وړه برخه په موقته او نسبي توګه خپل فعاليتونه متوقف کړي، چې ستړيا او ستوماني ئې رفع شي، مصرف شوې انرژي ئې جبران شي او په نشاط سره بيا کار کولو ته چمتو شي، نورې برخې ئې د تل په څېر په خپل خپل کار بوختې وي. ډېره عجيبه ده چې څوک دا ټول حقائق له پامه وغورځوي او د خوب په اړه داسې ګمان وکړي چې ګواکې د بې بنسټه خيالاتو د غير واقعي نړۍ يوه خوشې، بې معنی او بې هدفه لوبه او ډرامه ده!! همغسې لکه چې فرويد او ملګري ئې انګېري!! د دوی په خلاف د هغه شاعر وينا څومره ښکلې او په زړه پورې ده او يو ستر حقيقت زموږ مخې ته ږدي چې وايي:

سالها دل طلب جام جم از ما می کرد

وان چه خود داشت ز بيگانه تمنا می کرد

گوهری کز صدف کون و مکان بيرون است

طلب از گمشدگان لب دريا می کرد

پښتو ژباړه ئې: زړه مې له کلونو کلونو راايسې له ما جام جم غوښت (د جمشيد هغه خيالي او نکلي (افسانوي) جام چې ګواکې هر څه ئې په کې ليدلی او له ماضي او مستقبل ئې خبرولی شو)، زړه مې له يوه پردي داسې شی غوښت چې په خپل واک کې ئې وو، (زړه مې هغه جام جم درلود چې له هر څه ئې خبر کړي)، خو سره له دې ئې داسې ګوهر لټولو چې د کون او مکان له صدف بهر دئ، هغه ئې د دريا د غاړې له ورکو غوښت!!

يقيناً چې د انسان زړه د همداسې ګوهر خاوند دئ، د جمشيد او سکندر افسانوي جام او هنداره په واک کې لري، د زمان او مکان له محدودې د وتلو توان

لري، روح ئې د کون او مکان له پولو آخوا الوتلی او د غیب له عالم حیرتناك پیغامونه ترلاسه کولی شي. د ده حیرتناك خوبونه او په ترڅ کې ئې له ماضي او مستقبل خبرېدل د همدې حقیقت څرګندونه کوي! په دې کتاب کې به تاسو د داسي خوبونو ډېري بېلګې وګورئ.

رښتینی خوب

رښتینی خوب یو پیغام وي، بشپړ پیغام، د مؤمن خوب هم او د کافر خوب هم، لیدونکي ته یا د تېر وخت یا راتلونکي وخت په اړه لارښوونه کوي، کافر ته یوازي لارښوونه او مؤمن ته د لارښووني تر څنګ بشارت او زېری هم، همغسي لکه چي قرآن فرمايي:

أَلَآ إِنَّ أَوۡلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوۡفٌ عَلَيۡهِمۡ وَلَا هُمۡ يَحۡزَنُونَ * ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَكَانُواْ يَتَّقُونَ * لَهُمُ ٱلۡبُشۡرَىٰ فِى ٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَفِى ٱلۡأٓخِرَةِۚ لَا تَبۡدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ *

يونس: ٦٢-٦٤

پام چي بې شکه د الله دوستان داسي دي چي نه څه وېره پرې شته او نه به غمجن شي. هغه چي ایمان ئې راوړی او ځان ساتنه ئې کوله. دوی ته په دنیايي ژوند کي او په آخرت کي زېري دي، د الله په ویناوو کي تبدیلي نه راځي، همدا ستره بریا ده.

دلته د الله تعالی د دوستانو په اړه ویل شوي چي په دنیا کي به ئې زېري په برخه شي، د آیتونو تفصیلي لارښووني دا دي:

- د الله دوستان هغه دي چي ایمان ئې راوړی او د خپل رب د حکمونو له سرغړاوي ئې ځان لري ساتلی.
- دوی داسي دي چي نه څه وېره پرې شته او نه به غمجن شي، یعني دوی ته نه له څه وېره په کار ده او نه په څه وير.

- دوی ته هم په دنیایي ژوند کي زیري دي او هم په آخرت کي، هم به ئې په دنیا کي فلاح او بریا په برخه شي او هم په آخرت کي. د ټولو مفسرینو په اتفاق له دنیایي زېري او بشارت هغه رښتیني خوبونه هم مراد دي چي د مؤمنانو په برخه کېږي.
- دوی باید ډاډه وي چي د الله تعالی وعدې رښتیني دي او په ویناوو کي ئې تبدیلي نه راځي، هیڅوك ئې د تحقق مخه نشي نیولی، نه د چا تدبیرونه په هغه کي تبدیلي راوستی شي او نه ئې زور او ځواك د تحقق مخنیوی کولی شي.
- همدا ستره بریا ده.

دلته د یوې خبري وضاحت ضروري دئ چي اولیاء الله څوك دي او دغه وعدې له چا سره شوې دي، او دا بشارتونه د چا په برخه کېږي، د قرآن له نظره چا ته د ولي په سترګه کتلی شو، د هغوی مواصفات او ځانګړتیاوي کومي دي؟ قرآن موږ ته اولیاء الله او د دوی مواصفات او ځانګړتیاوي راښودلي، ایمان، جهاد في سبیل الله، صبر، تقوی، احسان د اولیاء الله اساسي او مهم مواصفات ګڼي، قرآن په ګڼ شمېر آیتونو کي موږ ته وایي چي الله تعالی له هغه چا سره محبت کوي او د اولیاء الله په ډله کي ئې نیسي چي ایمان ئې راوړی، د الله په لار کي ئې په خپل سر او مال جهاد کړی، په مرصوص او منظم صف کي د الله له دښمنانو سره جنګېدلی، د ایمان په لار کي ئې د کړاوونو په وړاندي صبر کړی، پر الله ئې توکل کړی، خپله لمن ئې له ګناهونو پاکه ساتلې، د الله د رضاء لپاره ئې مالي او ځاني قربانۍ ورکړې. په چا کي چي دا صفات نه وي، مه دا ګمان پرې کوه چي هغه له الله تعالی سره مینه لري او مه دا چي الله تعالی به ئې د اولیاءو په ډله کي ومني.

خو متأسفانه له قرآن او قرآني علومو او مفاهیمو د بې خبرۍ په وجه ځیني داسي ګمان کوي چي اولیاءالله هغه خلك دي چي له دنیایي چارو ئې لاس اخیستی، له خلکو لري په ورانو ویجاړو کي اوسي، په اذکارو او اورادو بوخت دي، نه د خلکو

په ښه کار لري او نه په بد، نه د دې پروا لري چې د ده شاوخوا ته څه تېرېږي او نه د دې چې په نړۍ کې څه حال دئ، د همدوی په اړه وايي چې د الله په عشق کې له دنيا او ما فيها بې خبره دي!! ځيني تر دې هم مخکې درومي په هغه چا د ولي گمان کوي چې بې سده او لېون وزمه وي، جامې ئې شلېدلې، وېښتان ئې اوږده او په خاورو لړلي، نوکان ئې رسېدلي، د چرسو بوی ترې پورته کېږي، په گنده ځای کې ناست، سپي ئې په خوا کې راغونډ او مچان پرې راټول، نه لمونځ کوي، نه روژه نيسي او نه نور شرعي وجائب ترسره کوي، د همدغو په اړه وايي چې دوی د (وصال) او (يقين) مقام ته رسېدلي او له عباداتو معاف دي!!!

د رؤيا ژبه

باید متوجه وو چې د خوب پيغام اکثراً د رمز او شفر په ژبه وي، يو پيغام او مفهوم د مادي شيانو په بڼې کې انځور شي، د تشبيه فن په کې کارول کېږي، ډېر ځلي هغه تشبيهات په کې کارول کېږي چې انسان ئې معمولاً کاروي، لکه شپه د غمجن، ستونزمن، مغشوش او له تيارو ډك حالت لپاره، ورځ د رڼا او بريا او سباوون له ستونزو د وتلو حالت لپاره، لوړ تگ، لوړو ځوکو ته لوړېدل د معنوي ارتقاء لپاره او ټيټ تگ او له لوړې کوزېدل او په ټيټ ځای کې پرېوتل معنوي سقوط، اخلاقي انحطاط او له معنوي ارتقاء محرومېدل افاده کوي، په قرآن او حديث کې چې کوم څه له بل سره تشبيه شوی په رؤيا کې همدا تشبيهات کارول کېږي، لکه د مېوې لوړه ونه د پاك او اغېزمن کلام په معنی او پر زمکه پروت بې گټې بوټی د ناپاك او خبيث کلام په معنی، لوی لوی شخصيتونه د لمر او ستورو په بڼې کې، کله کله په خوب کې مفاهيم د يوه کس د نوم په بڼې کې راڅرگند شي، لکه دا چې په کوم خطرناك سفر روان يې او يو کس درسره دئ چې نوم ئې امان الله دئ، د دې خوب تعبير دا دئ چې په دې سفر کې د الله تعالی امان او حفاظت ستا په برخه دئ، که ستار درسره دئ نو تعبير ئې دا دئ چې اسرار دې پټ پاته کېږي، که ځان بربنډ

وګورې نو تعبير ئې دا دئ چې اسرار دې افشاء شوي.

د خوب او ويښې توپيرونه

تر ټولو وړاندې دا راته ضروري برېښي چې ثابته کړم انسان په خوب کې نه يوازې د ويښې په څېر دماغي کار کوي بلکې د خوب د حالت دماغي کار ئې تر ويښې ډېر دقيق او عميق وي، ښه به وي دا د يوه خوب په ترڅ کې توضيح کړم:

د شېرخان ليسې په لسم ټولګي کې وم، د رياضي استاد مو در محمد خان نومېدو، يوه ورځ ئې راته وويل: د مثلثاتو له کتاب لس سوالونه غوره کړه، په يوې پاڼې کې ئې وليکه او اعلان وکړه: چا چې دا سؤالونه تر فلانۍ نېټې حل کړل لس کتابچې به د جائزې په توګه ترلاسه کړي، د پنځو کتابچو قيمت به زه ورکړم او د پنځو ته، ما موافقه وکړه، دا سؤالونه مې په يوې پاڼې کې وليکل او پاڼه مې د ښوونځي پر دېوال نصب کړه، کله چې هغه نېټه رانږدې شوه نو کښېنستم چې ځوابونه ئې وليکم، نه (۹) سؤالونه مې ځواب کړل خو د لسم په حللو کې له ستونزې سره مخامخ شوم، د شپې تر ماخستنه مې پرې کار وکړ خو موفق نشوم، له ماښځه وروسته ويده شوم، خو ټوله شپه په خوب کې پرې لګيا وم، د سحر تر ماښځه لږ وړاندې مې په خوب کې حل کړ، د سحر له آذان سره سم راويښ شوم، ژر مې قلم او کاغذ راواخيستل او هغه مې وليکلو بيا لاړم اودس او لمونځ مې وکړ، سبا مازديګر مې استاد په داسې حال کې وموند چې واليبال ئې کولو، زما خوا ته راغی او وئې ويل: سؤالونه دې حل کړي، ما ورته وويل: هو، پوښتنه ئې وکړه: هغه سؤال دې هم حل کړی، ومې ويل هو، ما ترې وپوښتل: تا حل کړی، وئې ويل: هو، له ما ئې وغوښتل چې توضيح ئې کړم، ورته ومې ويل: لومړی به ستا حل وګورو بيا زما، هغه په ډېر تکلف او له پېچلو لارو حل کړ، ما ورته وويل: تر دې زما حل دقيق او آسان دئ، هغه ته مې تشريح کړ او پرې قانع شو، بيا مې ورته وويل: دا سؤال مې په

خوب کي حل کړی، د خوب جریان مي ورته تېر کړ، حیران شو!!

د دې خوب معنی دا ده چې د انسان ذهن په خوب کي تر ویښې په لازیات دقت سره کار کولی شي، زه به له هیچا سره دا ادعاء ونه منم چي وایي په خوب کي د انسان ذهن هم ویده کېږي او خپل فعالیت متوقف کوي، زما لپاره یوازي دا او ګڼ شمېر نور خوبونه د واقعي دلیل په توګه کافي دي، د انسان دماغ یوازي د مرګ په خوب له ویده کېدو وروسته خپل فعالیت متوقف کړي، له دې پرته تل فعال وي، هم په ویښه او هم د خوب په حالت کي.

خو د فروید په کتاب کي لولو: هبل په خپلي هغي ټوټې کي چي له اجتماعي ضد تأثراتو یعني هغو تأثراتو سره تړاو لري چي شاته وهل شوي او په تکلف سره پټ کړی شوي داسي لیکي: د غرائزو او تمایلاتو پراخه او له خیالي انځورونو ډکه امپراطوري د خوب په دولسم ساعت کي (د خوب په پای کي) راورسېږي، او د ډېرو رنګ رنګ ښکارندویو او تظاهراتو په بڼې کي زموږ په وړاندي ځان راڅرګند کړي، خوب خپلي وحشتناکي وړانګي د انسان شهواني تمایلاتو او روحي اسرارو مختلفو زاویو ته متوجه کړي، له همدې کبله ده چي دیوان، اشباح او وېروونکي انځورونه ګورو چي په آزادۍ سره زموږ مخي ته خوځي، په داسي حال کي چي د ورځي له پلوه او د ویښي په حالت کي دا دیوان د عقل په زنځیر تړل شوي وي او د ځان ښودلو مجال نشي ترلاسه کولی!!

ګورئ چي د هبل دا خبري د فروید خوښي شوې دي: د رؤیا امپراطوري د انسان د خوب په وروستیو شېبو کي راڅرګنده شي، کار ئې دا دئ چي د انسان د شهواني تمایلاتو او روحي اسرارو مختلف اړخونه بربنډ کړي، د وحشتناکو انځورونو په بڼې کي ئې زموږ مخي ته کښېږدي، د ویښي په حالت کي دا کار ځکه نشي کولی چي دا مهال د انسان عقل فعال وي او د خوب په حالت کي نه یوازي ویده وي بلکي هغه دیوان او وحشتناك هیکلونه هم د ده له واك وتلي وي چي یوازي په

خوب کي راڅرګندېږي!! خو د هبل دا خبرې نه يوازې علمي ارزښت نه لري بلکې د انسان د خوب او ويښې د توپيرونو او د هغه د خوبونو د تعبير په اړه د ده وينا ډېره بې بنسټه او د حقيقت خلاف ده، د انسان عقل په خوب کې هم د ويښې په څېر فعال وي، ښايي هبل او فرويد ته به دا د يوه بسيط دليل په توګه کافي وي چې ورته ووايو: که ستاسو عقل په خوب کې فعال نه وی نو په زړښت کې به مو هم خپله بستره هره شپه همغسې لمدوله چې په ماشومتوب کې مو لمدوله!! موږ ته ووايئ: کوم څه مو په خوب کې نه پرېږدي چې د ماشومتوب د وخت هغه غلطي وکړئ؟!! نه د خوب او ويښې تر منځ دومره ژور توپير شته چې هبل او فرويد ئې ادعاء کوي او نه د خوب د پيل او پای تر منځ دومره توپير چې ګواکې يوازې په وروستي پړاو کې ئې امپراطوري راڅرګنده شي، د انسان دماغ او عقل په خوب کې همغسې فعال وي او کار کوي چې په ويښه ئې کوي، ډېر ځلې ئې د خوب په حالت کې کار تر ويښې لازيات دقيق وي، د خوب افکار او تمايلات ئې همغسې وي چې په ويښه وي، په خوب کې همغه رموز، کنايې او تشبيهات کاروي چې په ويښه ئې کاروي، وړاندليدنې او وړاندوينې ئې همغسې لکه د ويښې وړاندوينې او وړاندليدنې، خوب نه د انسان فطرت بدلوي او نه ئې عقل او طبيعت، يوازې دومره کوي چې د انسان د بدن څو سويچونه غيرفعال کړي او پر څو محدودو حواسو د ده واکمنې په نسبي توګه تضعيف کړي، داسې لکه چې سترګې ئې پټې شي او د لاس او پښو له خوځولو عاجز شي.

ژور او سطحي خوب

د انسان خوب د خپل عمق او ژوروالي له پلوه دوه حالته لري: ژور خوب او سطحي خوب، د دوی تر منځ تفاوت په دې کې دئ چې د ژور خوب په حالت کې حافظه زياته فعاله نه وي او په خوب کې ليدلې صحنې سم نه ثبتوي او انسان ته ئې نه ورپه يادوي، د انسان د خوب د عمق حالت داسې دئ لکه د اوبو يو داسې

ډنډ چي د ژۍ عمق ئې لږ او د منځنۍ برخي عمق ئې زيات وي، خوب همداسي دئ، د ويدېدو په پيل کي نيمګړی او سطحي وي ورو ورو ژور او عميق شي، په پای کي بېرته ورو ورو د ويښي حالت ته رانږدې شي، د همدې لپاره د خوب د پيل او پای رؤيا په ياد پاته کېږي او د منځنيو برخو رؤيا ئې له ياده وځي او په واضح توګه ئې ياد ته نه راځي، دې ته بايد متوجه وو چي د خوب په وخت کي د انسان د بدن بېلي بېلي ويده کېدونکې برخي ورو ورو او يوه په بلې پسي خپل کار متوقف کړي او ويده شي، ځيني ژر او ځيني ورو ورو او لږ وروسته ويده شي، ځيني ئې د نيم ويده حالت کي پاته وي او د پېښو په وړاندي عکس العمل ښيي او راويښ شي، لکه غوږونه چي د ناڅاپي غږ په وړاندي عکس العمل ښيي او انسان راويښوي، يا د انسان پوستکی چي هم تودوخه او يخني احساسوي او هم پر پوستکي د خزنده خوځېدل او چيچل، دا کټ مټ داسي ده لکه چي ستاسو د کمپيوټر ځانګړی سافت وير د کمپيوټر بېل بېل پروګرامونه يو په بل پسي متوقف کړي او په پای کي ټول کمپيوټر د سټيندبای (انتظار) په حالت کي پرېږدي، کله چي تاسو موس يا د کي بورډ کومي بټني ته ګوته وروړئ نو کمپيوټر راويښ شي او بيا ټول ويده شوې برخي او پروګرامونه يو په بل پسي فعال کړي. د انسان حافظه دوه برخي لري، يوه ئې د موقتي حفظ دنده تر سره کوي او بله ئې د اوږده حفظ، کټ مټ داسي لکه اوسني کمپيوټرونه چي موقته حافظه ئې د **RAM** په نامه يادېږي، دا برخه تر هغه مطالب له ځان سره ساتي چي په خپله فعاله وي، خو که ذخيره شوي مطالب ئې د فعال حالت په دوران کي بلې برخي ته انتقال نشي نو له منځه ولاړ شي، د انسان د موقتي حافظي برخه د ويښي او خوب صحنې او مطالب په موقته توګه ساتي، که د حفظ بلې برخي ته انتقال نشي نو له منځه ځي او په ياد نه پاته کېږي، دا پېښه د ژور خوب په حالت کي رامنځته کېږي، د نيمګړي خوب په حالت کي د موقتي حافظې دوسيې هغې برخي ته له ځنډ پرته انتقالېږي چي د اوږده حفظ دنده ترسره کوي،

له همدې کبله د دې حالت خوبونه په یاد پاته کېږي. د انسان د دماغ دغي ځانګړتیا او خاص جوړښت ته په پام سره ویلی شو چي درې ډوله خوبونه په یاد پاته کېږي: ۱- هغه چي د مهمو او هېښوونکو پیغامونو او صحنو قاصد وي، ۲- هغه چي د لیدو په وخت کي ئې انسان راویښ شي او همغه مهال ئې له ځان سره په خپل ذهن کي تکرار کړي او غور پرې وکړي، ۳- هغه چي د خوب په پیل یا پای کي ئې وګوري.

په خوب کي د ویښي په څېر وړاندلیدني

زه د داسي خوبونو پراخه تجربه لرم چي په ترڅ کي ئې له وړاندنیو او راتلونکو پېښو خبر شوی یم، همدغو تجربو دې نتیجی ته رسولی یم چي باور وکړم د انسان د روحي جوړښت او یا د دماغ هغه برخي چي په ویښه کي د زمان او مکان له قید وځي، وړاندوینه کوي، ابتکار کوي، د راتلونکي په اړه حدس وهي او ډېر ځله ئې حدسونه دقیق او صحیح ثابتېږي، له مقدماتو نتائجو ته ځان رسوي او د پېښو پیلامې په ګوته کوي، دا برخي د (خوب) په حالت کي هم فعالي وي. داسي نده چي د خوب په حالت کي د انسان د روحي جوړښت ټولي حساسي برخي خپل فعالیت متوقف کوي. په خوب کي د دماغ ځیني برخي له فعالیت لاس واخلي، ځیني نیمه فعالي شي، ځیني د انتظار حالت غوره کړي، خو ځیني نوري برخي ئې داسي دي چي د خوب حالت هغوی ته د لا ښه فعالیت کولو موقع په لاس ورکړي. د خوب په حالت کي د انسان دماغ له ورځنیو پراخو مصروفیتونو فارغ وي، د ده پنځګوني حواس چي هر یو ئې د ورځي له لوري پراخ فعالیتونه لري او د دماغ لویه برخه مصروفوي، د خوب په وخت کي خپل کار متوقف کړي، دماغ آرام پرېږدي او هغه ته دا موقع ورکړي چي په پوره انهماك سره په هغو قضایاوو غور وکړي چي ده ته مهمي برېښي، هغه چي د ورځي له لوري، د پراخو مصروفیتونو په وجه نه توانېدو وربانديي غور وکړي. دا داسي وګڼئ لکه متفکر، عالم، شاعر، لیکوال چي د یوې مهمي

ښېړني، ليکني او شعر لپاره له خلکو ګوښه شي او ځانته د ښه فکر کولو او په خپل کار د ښه ترکيز لپاره مناسب شرائط برابر کړي. خوب همدا شرائط د دماغ لپاره برابروي.

انسان د خپل پېچلي دماغ د پراخو فعاليتونو يوه وړوکې برخه په خپل واك کي لري، داسي چي د ده له ارادې سره سم کار کوي، دا برخه په خوب کي خپل فعاليت متوقف کړي، خو د دماغ هغه لويه برخه چي د انسان تر واك لاندي عمل نکوي بلکي خپلواکه ده او خپل ټول فعاليتونه په اتوماتيکه توګه ترسره کوي، دا برخه تل فعاله وي او د يوې شېبې لپاره خپل فعاليت نه متوقف کوي. د خوب په حالت کي د انسان د دماغ دا برخه د لا ښه فعاليت فرصت ترلاسه کوي. که انسان په ويښه کي وړاندوينه کولی شي، د راتلونکي په اړه حدس وهي، اختراعات کوي، نوي نوي ابتکارات کوي، ځو مقدماتي خبري يوه د بلي خوا ته کښېږدي او له همدې د راتلونکو نتائجو په اړه قضاوت کوي. هيڅ دليل نلرو چي همدا کار دي د خوب په حالت کي ونشي کولی، د اکثرو انسانانو ذاتي تجربو دا خبره ثابته کړې.

هغه خلك چي ګمان کوي د انسان حواس، دماغ او روح د خوب په حالت کي له کار لوېږي او خپل عادي او ورځنی فعاليت متوقف کوي، نه يوازي اشتباه کوي بلکي د واقع خلاف خبره کوي، حقيقت دا دئ چي د خوب په حالت کي د انسان د دماغي فعاليت نږدې نوي سلنه برخه د ويښي په څېر فعاله وي او يوه وړه برخه ئې خپل کار په نسبي توګه متوقف کړي، او دا هغه برخي دي چي څه نا څه ئې مهار د انسان په واك کي وي، لکه د لاس پښو خوځول، سترګي يوې خوا بلي خوا ته اړول او دې ته ورته کارونه، اما هغه برخي چي مهار ئې د انسان په واك کي نه دئ، لکه د دماغ پراخ او پېچلي فعاليتونه، د زړه، ځګر، يني، سږي، د هاضمې نظام، دويني دوراني حرکت، عصبي مزي، او د نورو غړو فعاليتونه، دا په خوب کي نه يوازي د ويښي په څېر په کار بوختي وي بلکي ځيني ئې تر ويښي په خوب کي

لازيات ښه او اغېزمن كار كوي.

په خوب كي له راتلونكو پېښو خبرېدل

هر انسان ډېر ځله په ويښه كي په خپل ذهن كي د راتلونكو پېښو په اړه كله مبهم، كله مجمل او كله په نسبي توګه څرګند تصوير او انځور احساسوي، وړاندويني او وړاند ليدني ئې ذهن ته راځي، او عملاً ګوري چي دا وړاندويني او وړاندليدني ئې سمي او د حقيقت مطابق وي، همداسي په خوب كي د راتلونكو پېښو په اړه داسي خوبونه ګوري چي تحقق مومي، دا به ډېره عجيبه وي چي څوك د ويښي وړاندويني مني خو د خوب وړاندليدني نه مني، د دوی د اقناع لپاره به يا موږ داسي خوبونه د دوی مخي ته ږدو او يا به ئې دوی په خپله ګوري، راشئ چي زه لومړی د خپلو تجربو بېلګي د دوی مخي ته كښېږدم او بيا د قرآن څو بېلګي:

د سردار داؤد كودتايي رژيم زه د نظام ضد كودتا په تور په غيابي محكمې كي په اعدام محكوم كړی وم، تر شديد تعقيب لاندي وم، ارګون ته او له هغه ځای په پاسنيو كي د قابل صديقي كور ته ولاړم، هغه يو بل مېلمه هم درلود چي نوم ئې حاجي آدم خان او د زرمت اوسېدونكی وو، ما د عبدالرحمن مستعار نوم غوره كړی وو، د شپې مي يو داسي خوب وليد چي تر دې وړاندي مي په لسګونو ځله ليدلی وو، او هغه داسي وو: په خوب كي د يوه غره ډډې ته داسي زيارت وګورم چي خوا ته ئې جومات دئ، د جومات مخي شرقي لوري ته د اوبو چينه ده چي مخي ته ئې سړه او تياره خونه جوړه شوې، اوبه ئې دلته غونډېږي بيا بهر راوځي او د څو تشنابونو له مخي تېرېږي، تر جومات څو ګزه لري كلی پروت دئ، د كر زمكي د غره په ډډه كي داسي جوړي شوې چي هر پټی تر بل اوچت او د ډبرو په دېوالونو لوړ كړی شوی، دې ځای ته په لسګونو ځلي په خوب كي ورغلی يم، كله له يوه لوري او كله له بل لوري، د چينې خوا ته خونه كي لمبېدلی يم، د ونو مېوې مي خوړلې دي، د

کلي په دکان کي مي سودا اخیستې ده، په دغه شپه مي یو ځل بیا همدغه ځای په خوب کي ولید، سحر له لمانځه وروسته مي صدیقي او د ده مېلمه ته خوب تېر کړ او ورته ومي ویل چي له هغه وخته دا خوب په مکرره توګه ګورم چي لا تنکی ځوان وم، کله چي به په موټر کي له یوې سیمي بلي ته تللم او کومي غرنۍ سیمي ته به ورسېدم نو هر لوري ته به مي کتل چي که دا زیارت مي تر سترګو شي، حاجي آدم خان راته وویل: دا خو د روحاني بابا زیارت او کلی دئ، هر څه ئې همغسي چي تا وویل، له حاجي آدم خان مي دا هم واورېدل چي وئې ویل: ما تر ننه هیڅ فرض لمونځ له جماعت پرته نه دئ اداء کړی، تل الله تعالی داسي شرائط راته برابر کړي چي لمونځ مي په جماعت وي، ما هملته پرېکړه وکړه چي د زرمت له لاري هغي سیمي ته ځم چي وګورم دا خوب مي ولي په مکرره توګه لیدلی، سبا روان شوم، د ارګون له لاري زرمت او بیا هغه کلي ته ولاړم، باور وکړئ چي دا کلی او زیارت داسي راته آشنا وو لکه چي په خپلو سترګو مي په ویښه په وار وار لیدلی وي، هر څه ئې همغسي لکه چي ما په خوب کي لیدلي وو، حتی یوه شپه مي په خوب کي یو شی لیدلی وو چي په اوبو کي خوځېږي، والله چي همغه شی مي په اوبو کي روان ولید، همغسي لکه چي په خوب کي مي لیدلي وو هلته مي غسل وکړ، کلي ته کوز شوم او له یوه دکان مي څه سودا واخیستله، څو ورځي هلته پاته شوم چي پوه شم دا خوب مي ولي دومره زیات لیدلی، او څه پیغام راته لري، د جومات په یوې وړې خوني کي ویدېدم، له خسکو (کټ ملو) ډکه وه، د خوب په وخت کي به مي د خسکو له کبله پایڅې په جرابو کي منډلې، خو بیا به ئې هم خوب ته نه پرېښودم، په پای کي دې نتیجې ته ورسېدم چي دا خوب په حقیقت کي زما لپاره یو لوی او اغېزمن درس وو، زه ئې د برخلیك او مقدراتو په حقیقت سم پوه کړم، ما ته کلونه کلونه وړاندي ویل شوي وو چي یو وخت به دغه ځای ته ځې، هلته به دا دا په خپلو سترګو وګورې... دا دئ هر څه همغسي چي ما په خوب کي د تنکۍ ځوانۍ له وخته تر نن پوري په وار

وار په خوب کي ليدلي وو، له هغه ورځي وروسته هم د قضاء او قدر په حقيقي معنی ښه پوه شوم او هم مطمئن شوم چي له داسي پېښي سره نه مخامخ کېږم چي زما رب له وړاندي ما ته نه وي مقدر کړې.

د فرويد له ملحدو پلويانو پوښتنه کوم: هغه کوم ذات دئ چي د دې خوب فيلم ئې نږدې لس کاله او هر کال ځو ځو ځلې ما ته راښودلی، او آخري ځل ئې د قابل صديقي په کور کي راوښود او بيا ئې لږ، د تل لپاره بنده شوه، دا څنګه او چا زه د حوادثو پر اوږو سپور د هېواد له شمال په داسي وخت کي د قابل صديقي کور ته راوستم چي حاجي آدم خان ئې هم له بل لوري دلته راوستی وو چي سبا زه خپل خوب د هغه په وړاندي تېر کړم او هغه راته ووايي: تا په خوب کي د روحاني بابا کلی او زيارت ليدلی؟!! که دی هم دلته نه وی او ما هم دا خوب يو ځل بيا دلته نه وی ليدلی نو د تل لپاره به د دې ځای او د دې خوب د فيلم د اصلي صحنو له ليدلو محروم وم، زما د اوسېدو د ځای او د روحاني بابا تر کلي نږدې څلور سوه کيلومتره واټن دئ، په خپل ټول عمر کي دې سيمي ته نه وم تللی، چا له هغه څه لس کاله وړاندي په مکرره توګه خبروله چي لس کاله وروسته مي په خپلو سترګو وليدل؟!!

د مېوو او نورو خوراکي توکو تعبير

که تاسو کوم ماخوستن مالګين او غوړين خواړه خوړلي وي، د شپې به په خپل خوب کي ګورئ چي سخته تنده درباندي راغلې ده، په وار وار اوبه څښئ خو تنده مو نه ماتېږي، تر هغه چي دماغ مو له خوب راويښ کړي او د اوبو په څښلو سره تنده رفع او د هغه خوب د بيا ليدلو لړۍ بنده کړي، د دې معنی دا ده چي د انسان دماغ د بدن ټول ضرورتونه احساسوي، په دې هم پوهېږي چي دا اړتياوي څنګه او د کومو خوړو له لاري رفع کېدی شي، انسان ته په ويښه او خوب کي

پیغامونه لېږي او هغه دې ته هڅوي چې دغه خواړه وخوري، دا توکي ورته خوندور کړي، زړه ئې غواړي هغه وخوري، له خوړلو ئې خوند اخلي، خو کوم څه ته چې ضرورت نه لري هغه ئې بد ابسي او له پامه ئې بد راځي، له خوړلو ئې خوند نه اخلي، که انسان په ویښه د دماغ پیغامونو ته اعتناء ونه کړي او هغه څه ونه خوري چې دماغ ئې ورته سپارښتنه کړې ده، یا له دې کبله چې د اخیستلو توان ئې نه لري، یا نه غواړي پیسې ئې مصرف شي، نو د خوب په حالت کې ئې دې کار ته هڅوي، او وړیا ئې پرې خوري، او دا ښیي چې په خوب کې د کومې مېوې د خوړلو معنی اکثراً دا وي چې خوب لیدونکی په دغې مېوې کې شته موادو ته ضرورت لري، په وجود کې ئې دغه مواد کم شوي، دماغ ئې پوهېږي چې دا مواد په کومې مېوې کې شته، نو ځکه د همدغې مېوې خوړلو ته ئې هڅوي، کټ مټ همغسې لکه چې په خوب کې د تندې په حالت کې ئې د اوبو څښلو ته هڅوي او په وار وار ئې پرې څښي!! ځیني معبرین د هر څه لپاره په یوازي توګه یو تعبیر وړاندې کوي، لکه دا چې په خوب کې منه څه تعبیر لري او انار څه تعبیر، حال دا چې یو شی په یوازي توګه هیڅ پیغام نشي افاده کولی، دا داسې ده لکه څوك چې تا ته یوازي کوم نوم یاد کړي، پرته له دې چې د هغه په اړه د څه کولو وینا درته وکړي، خو که په خوب کې تا ته دوه ډوله خوراکي توکي وړاندې شي، یو ئې ګټور او خوندور او بل ئې تریخ او تاواني، ته له دې دواړو ګټور غوره کړې نو د دې خوب معنی او تعبیر دا دئ چې تا د دوو شیانو تر منځ هغه غوره کړی چې ګټور دئ، دا کار یا شوی او یا کېدونکی دئ، یا ئې پر خپل مخکني کار مطمئن او ډاډه کړی یې یا درته وایي چې ګټور ئې غوره کړه، ښایي د دې توکي رنګ یا نوم به هغه څه ته ورته او نږدې وي چې په خوب کې د دغو په بڼې کې درته انځور شوي.

زه نه یوازي د یوه مسلمان په توګه په خوب باور لرم بلکې د دې خبرې د کولو جسارت هم کوم چې زما د ایمان او عقیدې په مضبوطولو کې زما د خوبونو لویه

وندې وه. هر څوك، كافر او مسلمان، په خپل ژوند كي د داسي خوبونو تجربه لري، زه ئې هم لرم، له هغي ورځي چي كمپيوټر په لاس راغلی، ما هڅه كړې خپل ټول حساس خوبونه وليكم، په دې كتاب كي به ځيني ستاسو مخي ته كښېږدم.

د كانكور تر آزموينې وړاندي له نمرو خبرېدل

۱- د دولسم ټولګي په آخري مياشتو كي د كانكور په اړه مشوش وم، يوه شپه مي خوب وليد چي د كانكور امتحان مي وركړی، د نتائجو پاڼي د يوه دېوال پر مخ نصب شوې، لستونه ګورم، خپل نوم مي د يوه لست په سر كي وليد او خوا ته مي ۷۹ نمرې، دا طمع مي په زړه كي راولاړه شوه چي ښايي زه په ټول افغانسان كي اول نمره كامياب شوی يم، له خوب راويښ شوم، خپل همصنفي او د خوني ملګري عبدالله د بغلان اوسېدونكي ته مي وويل چي ما په كانكور كي ۷۹ نمرې اخيستې دي، خپل خوب مي هغه ته تېركړ، دوه مياشتي وروسته مي د كانكور امتحان وركړ، په انجنيري كي مي د شاملېدو پرېكړه وكړه، د پري انجنيري كورس لپاره كابل ته ولاړم، دا دوه مياشتنی كورس هم پای ته ورسېدو او زه له هغه كورس اول نمره فارغ شوم، د كورس په پای كي د كانكور نتيجې اعلان شوې، لستونه د حقوقو د پوهنځي په دېوالونو نصب شوي وو، هلته ورغلم، ګورم چي د يوه لست په سر كي زما نوم ليكل شوی او مخي ته ئې هماغه ۷۹ نمرې، ژر ژر مي ټول لستونه وكتل چي وګورم دا ترټولو اوچتي نمرې دي كه نه، آيا زما هغه د خوب طمع صحيح وه كه نه؟ خو ومي ليدل چي ترټولو اوچته نمره ۸۱ وه او د ټولو هغو كسانو شمېر چي له ۷۹ تر ۸۱ پوري نمرې ئې اخيستې وې جمعاً يولس كسان وو.

پوښتنه كوم: زه څنګه څلور مياشتي وړاندي له داسي پېښي په ډېر دقت او تفصيل سره خبر شوم چي څلور مياشتي وروسته ترسره شوه؟! دا زما د دماغ كار دئ كه له كومي خارجي منبع ترلاسه شوې اطلاع او الهام؟! دا په هيڅ توګه د هغه سؤال

د حلولو په څېر زما د دماغ کار نشي کېدی، ځکه دلته له داسي څه خبر شوی يم چي هم له زماني پلوه زما او د هغه تر منځ اوږد واټن وو او هم له مکاني پلوه، زه نه له دې خبر وم چي د کانکور آزمويني نتائج د لسو ټمرو له مخي وي (هغه وخت د ثانوي زده کړو د آزموينو معمول همدا وو) او که د سلو، نتيجه ئې هر چا ته د کومي پاڼي پر مخ ورکول کېږي که د اعلان په توګه او که د دېوال پر مخ د نصب شوي فهرست په ترڅ کي؟ نه پوهېدم چي زه به له دې نتيجې په کندز کي خبرېږم که په کابل کي؟!! هغه نتيجه چي له داسي خوبونو ترلاسه کېږي له شك پرته دا ده چي د دې خوبونو د الهام منبع زما له واك بهر منبع ده، داسي منبع چي د (زمان) او (مکان) له قيدونو او محدوديتونو آزاده ده، د انسان علم د هغه د علم په وړاندي ډېر لږ او محدود دئ، په هغه څه پوهېږي چي ما ته پرې پوهېدل په هيڅ توګه او له هيڅ وسيلې په استفادې سره ممکن نه دي. زه وايم دا زما رب دئ، څوك چي له دې انکار کوي د هغه ځواب به څه وي او داسي خوبونه به څنګه تعبيروي؟!! ما او هغه چا ته به څنګه قناعت راکوي چي همداسي خوبونه ئې ليدلي؟!! د فرويد پلويان او سيکولر محققين به دا خوب څنګه توجيه کوي؟ يو داسي کار چي لا نه دئ واقع شوی، ترسره کېدو ته ئې لا څلور مياشتي پاته دي، د صحنې ټولي برخي داسي دي چي د خوب ليدو له نېټې وروسته به رامنځته کېږي، زه څنګه له دغي راتلونکې پېښي او اړوند صحنو ئې څلور مياشتي وړاندي او په دومره دقت او تفصيل سره خبر شوم؟!! څوك چي له دې حقيقت انکار کوي زه به څنګه د هغه انکار د منلو وړ ګڼم؟!!

۲- بله بېلګه ئې:

هغه مهال چي د ظاهر شاه د واکمنۍ په دوران کي بندي او په توقيف کي د محکمې حکم ته منتظر وم، يوه شپه مي خوب وليد چي زما مشر ورور شهيد اختر محمد (چي د کمونستانو د اقتدار په لومړيو کي زما له پلار او کوچني ورور

نورالدين سره په شهادت ورسېدو) زما د توقيف خوني ته راننوت او له روغبړ وروسته زما د زندان د ملګري شهيد ډاکټر محمد عمر پر اوسپنين کټ کښېناست، د سرو زرو ګوتې ئې چې د فيروزې غمی په کي لګېدلی وو په ګوته وه، له څو دقيقو خبرواترو وروسته ئې دا ګوتې راوايستله او ماته ئې راکړه، د ملاقات په پاي کي کله چي روانېدو، جيب ته ئې لاس کړ او درې سليز افغاني نوټونه ئې له جيبه راوايستل او ماته ئې راکړل، خوب مي په دغه ځای کي پاي ته ورسېد، د هغي شپې په سبا، زما همدا مشر ورور ناڅاپي او پرته له دې چي کابل ته د ده له راتګ خبر وم، زما ليدو ته راغی، پوليسو هماغه خوني ته راوست، په هماغه کټ کښېناست، هماغه ګوتې ئې په ګوته، له څو شېبو خبرو آترو وروسته ئې خپله ګوتې راوايستله او ما ته ئې راکړه، د تلو په وخت کي ئې جيب ته لاس کړ او هماغه درې سره سليز نوټونه ئې راوايستل او ماته ئې راکړل. ما تر لاس ونيو او ورته ومي ويل: په خدای قسم چي ستا دغه راتګ او د هغه ټولي صحنې مي تېره شپه په خوب کي ليدلې وې، دې ته منتظر وم چي دا آخري برخه ئې هم وګورم او بيا ئې تا ته ووايم.

له ماترياليستانو او د فرويد له پلويانو پوښتنه کوم: د يهودي مارکس او يهودي فرويد په مادي او الحادي مذهب او مسلك کي د داسي خوبونو لپاره څه توجيه او تحليل لرئ؟!! زما په څېر په مليونونو انسانانو دې ته ورته خوبونه ليدلي هغوی به څنګه قانع کوئ؟!! زما لپاره همدا خوبونه کافي دي چي باور ولرم له مادي نړۍ آخوا د داسي خوبونو لپاره د الهام او إيحاء داسي منبع او مرجع شته چي له غيب او د راتلونکي زماني له پېښو خبر دئ، دا ځکه چي د دې لپاره بله او مادي توجيه نشو موندلی!!

په خوب کي د ستورو ځای ته تګ

زما د (رؤيا) بله بېلګه د يوسف عليه السلام صادقه (رؤيا) ته ورته ده:

۳- ما ته خپل شهید پلار په نوې ځوانۍ کې واده وکړ، په لسم ټولګي کي زه د واده خاوند وم، د واده په شپه مي د سحر له لمانځه مخکې څو شېبې خوب کړی، چي سترګي مي سره ورغلې په خوب کي ګورم چي د تره له یوه زوی سره مي چي سپين ږيری وو او محمد نذير نومېدو، يوځای د آسمان په لوري اوچت ولاړو، د ستورو ځای ته ورسېدو، ستوري راکد ول، خو زما په رسېدو سره وخوځېدل، له شرق د غرب په لوري روان شول، داسي لکه د سمندر څپې، ناڅاپي داسي زرينه ټوټه ترې جوړه شوه چي د اوږدو او سارو تارونه ئې ټول ستوري ول، دا زرينه ټوټه په خپله په زرينو خوليو بدله شوه، له ما څو ګامه آخوا د دغه زرينو خوليو يوه وړه کوټه جوړه شوه، هغي خوا ته ورروان شوم چي وګورم دا څنګه خولۍ دي، ناڅاپي څه نور ناپيژانده کسان چي شمېر ئې تر څلورو پنځو زيات نه وو، را پيدا او له يوې بلې خوا د خوليو په لور راروان شول، هر يوه لدې کوټې يوه خولۍ په لاس کي واخيسته پرته لدې چي پر خپل سر ئې کښېږدي، ما هم يوه خولۍ راواخيسته او پر خپل سر مي کښېښوده او په همدې سره له خوب راويښ شوم. په ابتداء کي مي ګمان کولو چي د دې خوب به زما له واده سره ارتباط وي، ښايي الله تعالی به ما ته نېك اولاد راکړي چي سر مي ورباندي لوړ وي، د دې خوب له ليدلو دوه کاله وروسته په پوهنتون کي شامل شوم او په پوهنتون کي زما له شمول سره جوخت اسلامي خوځښت پيل شو، د الله تعالی لطف او مهرباني وه چي د يو شمېر محصلينو وروڼو په ملګرتيا د اسلامي نهضت په تأسيس کي لږ يا ډېره ونډه را په برخه شوه، د سردار داؤد د واکمنۍ په مهال او هغه وخت چي زموږ ډېر وروڼه د رژيم له لوري د پاڅون په تور ونيول شول، ما له يو شمېر نورو وروڼو سره پاکستان ته هجرت وکړ، لنډه موده وروسته مو له همغه ځای د نهضت د بيا منظمولو لړۍ پيل کړه، د غړو په روزنه او تنظيم مو لاس پوري کړ، چا چي به له موږ سره يوه روزنيزه دوره پای ته رسوله، بېرته به خپلو سيمو ته ستنېدل، له لوړو غرونو او ژورو درو اوښتل او له کړو وړو

ستونزمنو لارو به ټاکليو سيمو ته تلل او له رسېدو سره سم به ئې د افرادو په روزني او انسجام لاس پوري کاوو، په همدغه دوران کي وو چي ټول مشران ورونه راغونډ شول او د يوې غونډي په ترڅ کي ئې د اسلامي نهضت مشري ما ته تفويض کړه، گمان مي وکړ چي زما د هغه خوب تأويل همدا وو. خو د خوب دا برخه چي د خوليو کوښه زما د موقعيت په غرب کي وه، لومړی نور او بيا زه هلته ورغلم، له دې تعبير سره اړخ نه لگولو، ډېر وروسته کله چي د جهاد لمن خوره شوه، ډېر خلك حتى هغه هم د مجاهدينو له ليکو سره يو ځای شول چي له فکري او اخلاقي پلوه ئې د دې صف وړتيا نه درلوده خو شرائطو پر نهضت تحميل کړل، په پاکستان او ايران کي گڼ شمېر ډلي جوړي شوې، او دا دئ گورئ چي ډېر کسان د مشرتابه لپاره کانديد شول او غوښتل ئې د قيادت پگړۍ پر سر وتړي، په دې وخت کي پوه شوم چي زما د هغه خوب تعبير څه وو.

که دېرش کاله مخکي مي دغه (رؤيا) له چا سره مطرح کړې وی؛ نو له تعبيره به ئې حتماً ځان عاجز گڼلو خو که نن همدغه (خوب) د هر هغه چا په وړاندي تېر کړم چي د افغانستان له جرياناتو او د نهضت د تأسيس له څرنگوالي او د ډلو او گوندونو د جوړېدو له بهير خبر دي، نو په آسانۍ سره کولی شي د دې خوب ټولي برخي تعبير کړي.

دا خوب مي د يوې ادبي ټوټي په بڼي کي په دري ژبه ليکلی او د شعر او عرفان په رسالې کي تر دې عنوان لاندي (در خوابگاه انجم) نشر شوی.

بله بېلگه:

٤- د سردار داؤد د کودتايي رژيم له لوري د اسلامي نهضت د مهمو غړو نيول پيل شو، زه دا مهال د کابل په فرزه کي د مير صفي الله پاچا په کور کي اوسېدم، زما د اوسېدو د ځای د محاصرې او زما د نيولو پلان جوړ شوی وو، د کوماندو يوه قطعه ئې د همدې لپاره د شپې له خوا، ميربچه کوټ او له هغه ځای د فرزې په لور

وخوځوله، د کابل د امنيې قومندان سره له يو شمېر پوليسانو پدې عملياتو کې برخه درلوده، ما يوه شپه د مخه خوب ليدلی وو چې دا کور محاصره شوی او زه د محاصرې له حلقې د ختيځ په لوري ووځم، د همدې لپاره مې هغه شپه په بل کور کې تېره کړه، سهار مې لمونځ په تياره کې وکړ، د پاچا صاحب د کور په لوري راوخوځېدم، توپك او تمانچه راسره وه، پدې وخت کې کوماندو او مسلح پوليس کور ته داخل شوي او د کور په تفتيش لګيا وو، غېر مسلح کسان د کور مخې ته د حوض د شا او خوا ونو لاندې ولاړ وو، ما ګمان وکړ چې دا به زموږ ملګري وي چې له کابل به راغلي وي، حال دا چې دوی د ولسوالۍ مربوط پرسونل وو چې له کابل راغلې مسلح قطعې له ځان سره دلته راوستي وو، مسلح کسان کلا ته ننوتي او د کور په تلاشي لګيا وو، د دې کسانو له منځه د ولسوالۍ د امنيې قومندان راووت او پر ما ئې غږ وکړ چې دريش!! ما د ټوپك لټ وواهه او ورپسې مې تفنګچه راوايسته او ګولۍ مې پکې تېره کړه، د امنيې قومندان ځای پر ځای ودرېدو او زه لکه څنګه چې مې په خوب کې ليدلي وو د هماغه باغ له دېوال واوښتم او د غره په لوري ولاړم، ټول جريان هماغسې وو چې په خوب کې مې ليدلی وو.

بله بېلګه:

۵- د ظاهرشاه د دور توقيف په دوران کې مې يو ځل پدې اړه استخاره وکړه چې د هېواد راتلونکی به څنګه وي؟ د روسانو پراخو لاسوهنو، په افغاني فوځ کې د دوی ژور نفوذ، د کمونستانو هڅو او د شاهي نظام فساد مشوش کړی وم، راتلونکی راته تياره برېښېدو، غوښتل مې پدې پوه شم چې زموږ هېواد په کوم لوري روان دئ او له کومو پېښو سره به مخامخ کېږو؟! (که څه هم استخاره داسې ده لکه چې څوك دوه لارې ته رسېدلی وي او له الله تعالی غواړي چې د سمې لارې د انتخاب او په هغې د تګ توفيق ورکړي، لازمه ئې دا نه ده چې دا لارښوونه به په خوب کې ورته کېږي)، خوب مې وليد چې شاهي رژيم نسکور شوی، ګڼ شمېر حکومتونه يو په بل

پسي راغلي او نسکور شوي، دغو حکومتونو روسانو ته د هند تر سمندر پوري د رسېدو لار ورکړې، اوس قدرت د مسلمانانو په لاس کي دئ. د ایران له لوري زموږ پر هېواد برید شوی، فوځونه ئې مخکي راروان دي، ځیني برخي ئې نیولې او په همدې نیول شویو برخو کي پښتونستانیان!! ځای په ځای کوي، زه د هغې لارې په سر ودرېږم چي تېرو حکومتونو د روسانو لپاره پرانیستلې وه. د سړك یوې بلې خوا ته وګورم او خپلو ملګروته ووایم: تېرو خائنو حکومتونو؛ روسانو ته دا لار جوړه کړه!! په نیول شویو سیمو کي چي کوم کسان ځای په ځای کېدل لدوی مي ځیني پېژندل، هغوی ته ورغلم چي پوښتنه ترې وکړم، لدوی سره په خبرو آترو مصروف وم چي ایراني فوځونه له موږ تېر شول، زه په نیول شوې خوا کي پاته شوم او ملګري مي بلې خوا ته. زه د ایراني فوځ له لیکي د هېواد په لور راتېر شوم چي ناڅاپی یوه ایراني افسر راباندي ډزي وکړې، زه ودرېدم، هغه مي په نښه کړ، ډزي مي ورباندي وکړې، ولګېدو، په زمکه پرېووت، ورغلم او د ده ټوپك او تمانچه مي راواخیسته او د خپلو ملګرو په لور وخوځېدم. دوی د یوه پاخه کارېز د خولې شا او خوا ولاړ ول، له ما ئې وپوښتل چي څه وکړو؟ په ځواب کي مي ورته وویل: په همدې کارېز کي سنګر نیسو، پرېږدو چي دښمن وړاندي راشي، چي کله دې سیمي ته راورسېدل له کارېز راوځو او تر ډزو لاندي ئې نیسو، دوی دا رأی ومنله او په همدې سره له خوب راویښ شوم. د دې خوب ډېری برخي رښتینې شوې، وبه ګورو چي د نورو برخو تعبیر ئې څه دئ؟، شاهي رژیم نسکور شو، روس پلوه حکومتونه رامنځته شول، زه ایران ته په تګ مجبور شوم، ایران له امریکا سره د افغانستان په اشغال کي ملګرتیا وکړه، خپل پلویان ئې په هغو مفتوحه سیمو کي مستقر کړل چي امریکایانو ونیولې، په هرات، کابل، کندهار، غزني، مزار او کندهار کي ئې ایران پلوه شیعه ډلو ته ښارګوټي جوړ کړل، له پولو راواوښتل او په ډېرو سیمو کي ئې خپلې سرحدې پوستې زموږ په خاوره کي جوړې کړې، زه بېرته خپل هېواد ته راستون شوم، ایراني چارواکو

زما په ضد تبلیغات وکړل (د ډزو تعبیر همدا دئ)، ما متقابل تبلیغات وکړل، یو وخت دوی موږ امریکا پلو ګڼلو، نن موږ د دوی په اړه همغه د دوی خبره کوو او وایو: له امریکا سره ئې د افغانستان په نیولو کې ملګرتیا وکړه، پر ایراني افسر متقابلې ډزې او وسله ئې ترې اخیستل همدا تعبیر لري، زه له ایران څخه هېواد ته راستون شوم، سرې او ناڅرګند جهاد مو پیل کړ، په کارېزونو کې سنګر نیولو ته ورته!!

له با انصافو محققینو او له حساسو څېړونکو پوښتنه کوم: که د نړۍ د ټولو خلکو داسې خوبونه یوې خوا ته پرېږدو، یوه دوه بېلګې ئې راواخلو او وغواړو چې د خوب منشأ او حقیقت معلوم کړو، نو ځواب به مو څه وي؟ زه څنګه له راتلونکو پېښو خبر شوم؟ چا خبر کړم؟ دا اطلاع چا راکړه؟ د دې الهام سرچینه چېرې ده؟

دا هم د یادوني وړ برېښي چې د شورای نظار مشر احمدشاه مسعود د اندیشمند په نامه یوه لیکوال ته دنده سپارلې وه چې زما کتاب (پټې توطئې او بربنډې څېرې) باندې نقد ولیکې، دا کتاب په ۱۳۷۸کال کې خپور شوی وو، اندیشمند د کتاب د نقد په موخه یوه لیکنه وکړه، په حق الزحمه کې ئې په کابل کې یو غصب شوی کور ورکړ، دا کور د یوه داسې لیکوال د تره شخصي کور وو چې کلونه کلونه ئې د شورای نظار او جمعیت لپاره تبلیغات کړي ول، ویس نومېږي، ډېره هڅه ئې وکړه چې غصب شوی کور ترلاسه کړي، له ستونزو سره مخامخ او دې ته اړ شو چې خبره مطبوعاتو ته وباسي!! اندیشمند په خپلې لیکنې کې زما دوو خوبونو ته اشاره کړې وه، یو ئې د فرزې خوب او بل ئې دغه وو، اندیشمند هڅه کړې وه چې وښیي دا ګواکې یو خوب نه بلکې د ایران په اړه زما د عزائمو او انګېرنو انځور دئ چې ما د خوب نوم ورکړی!! په داسې حال کې چې هغه حقیقتاً یو خوب وو، هغه مهال نه ما او نه بل چا د دې تصور کولی شو چې زه به ایران ته ځم، ایران به پر افغانستان برید کوي، سیمې به نیسي او خپل پښتونستانیان به په کې مستقر کوي، خو دا دئ د هغه

خوب ټولي برخي نږدې څلوېښت کاله وروسته محققي شوې!!

تقدير

دغه (خوبونه) سربېره پر دې چي د انسان د مختلفو روحي ابعادو څرګندوونکي او مظاهر دي د الهام د سر چيني وجود چي د مادې له محدودې بهر ده هم په اثبات رسوي او يو بل حقيقت د (تقدير او برخليك) په نامه منعكس كوي، ته په خپله رؤيا كي د يوې داسي پېښي په جريان كي لوېږې چي ډېره موده وروسته ترسره كېږي او مصداق ئې په ويښه كيويني؛ او د دې معنى دا ده چي انسان د هغي تګلوري لاروى دئ چي لوړي ژوري ئې پخوا ټاكل شوې دي او هرو مرو دى ترې تېرېږي. د تګلوري غوره كول د ده كار دئ؛ خو هغه لوړي ژوري چي دى د لاري په اوږدو كي بايد ترې تېر شي له پخوا مقدر شوې دي، واك او اختيار ئې د انسان په لاس كي نه دئ، دا موضوع د ديني مباحثو يوه ډېره مهمه قضيه ده، هغه كسان چي په دې موضوع د ښه پوهېدو تلوسه او شوق لري بلنه وركوم چي دا رساله (په قضاء او قدر ايمان او مقتضيات ئې) او د التكوير د سورې د وروستي آيت تفسير دي په (د قرآن پلوشې) كي مطالعه كړي.

بله بېلګه:

٦- په پلتخنيك پوهنځي كي كمونستانو زموږ پر ملګرو بريد وكړ، موږ د هغوى مرستي ته ورغلو، په نښتي كي دوى كلكه ماته وخوړله، له دې نښتي وروسته نږدې وه د پوهنتون په صحن كي بله نښته وشي، خو موږ د هغي مخنيوى وكړ، جريان داسي وو: كمونستانو غوښتل د پوليتخنيك د پېښي په اړه څه عكس العمل وښيي، كم له كمه خپلو كسانو ته روحيه وركړي. د پوهنتون په صحن كي راغونډ شول، لدوى آخوا د ساينس پوهنځي مخي ته د مسلمانو ځوانانو محدود شمېر كسان راغونډ شوي وو، زه پداسي حالت كي دې ځاى ته راورسېدم چي هره شېبه د لويي

نښتي احتمال په نظر راتلو. د نښتي عواقب راته ښه نه معلومېدل، زموږ شمېر د دوی په نسبت ډېر کم وو، ما ورونه راغونډ کړل او اعلان مي وکړ چي موږ د ښار په لوري خوځېږو او غواړو چي د پوهنتون د پېښو په اړه عام ولس مطلع او خپل دریځ ځرګند کړو، د دارالمعلمین او ابن سینا په لوري وخوځېدو، د ابن سینا لیسې مخي ته له رسېدو سره سم ګڼ شمېر ټولګي له یوې بلي خوا راورسېدل او له موږ سره یوځای شول، پدې ډلو کي د یکه توت د مولوي صاحب په مشرۍ د ده د طالبانو او د کلي د ځوانانو ډله د خاصي پاملرني وړ وه، مولوي صاحب ډېر زړه ور، با ایمان او مجاهد عالم، په حالاتو پوه، د ژوري دیني پوهي او وسیع نظر خاوند وو. نویو ټولګیو، مخصوصاً مولوي صاحب ټینګار کاوو چي باید بېرته د پوهنتون په لوري وګرځو، داسي نه چي کمونستي ډلي زموږ راوتل داسي توجیه کړي چي له وېرې مو صحنه پرېښوده او پدې سره هغوی خپله تېره ماته جبران کړي. ګڼه ګوڼه زیاته وه، زه ورونو پر اوږو پورته کړم او ومي ویل: له هغو ورونو مننه چي پدې سخت حالت کي ئې ځان راورساوو، خو اوس موږ د ښار په لوري د تلو اعلان کړی، له پوهنتون راوتلي یو، بېرته ګرځېدل مو ښه تأثیر نلري، محصلین ترې غلطه انتباه اخلي، پرېږدئ د ښار په لوري خپل لاریون ته دوام ورکړو. خو هغوی نه قانع کېدل، د پوهنتون منار په شا او خوا کي کمونستان راغونډ شوي وو، د دوی غونډي زموږ ورونه هځول. مجبور شوم د دوی خبره ومنم او د بېرته ګرځېدو اعلان وکړم. خو زموږ له روانېدوسره سم، کمونستانو خپله غونډه ختمه کړه او خواره شول، چي کله د منار په لوري وخوځېدو، د تېري شپې خوب مي مخي ته ودرېدو. تېره شپه مي خوب لیدو چي موږ د پوهنتون په همدې سړك راروان یو، شمېر مو ډېر زیات دئ، د ځینو په لاسونو کي بیرغونه، د ځینو په لاسونو کي لرګي، چا ملاوي تړلي او چا پر سر ځادرونه تاو کړي، په ډېر شور او ځوږ د منار په استقامت راروان یو او شعارونه ورکوو، د منار ګرد چاپېر کمونستان راغونډ دي، خو زموږ په لیدو سره خواره شول.

چي د منار څنګ ته راورسېدو، ګورم چي زما په ښي او کيڼ لاس کي دوه چاقوان دي، له خوب راويښ شوم اوس ټوله صحنه هماغسي ګورم چي په خوب کي مي ليدلي وه، چي منار ته راورسېدو او ودرېدو له ځان سره مي وويل: هغه دوه شيان چي په خوب کي مي په ښي او کيڼ لاس کي ليدلي وو، چېري دي؟! ناڅاپي مي ښي او کيڼ جيب ته لاس کړ او هماغه دوه شيان مي لاسونو ته راغلل!!

بله بېلګه:

۷- تل پدې تشويش کي وم چي په هېواد کي د يوې ژوري اجتماعي تبديلي راوستلو لپاره شايد مسلحانه مبارزې ته اړشو، که لداسي حالت سره مخامخ شوو چي نوري لاري زموږ په مخ بندي شي او مسلحانه مبارزې ته اړ شو، د مسلح ټولګيو د تجهيز او اکمال مشکل به څنګه او له کومي لاري حل کوو؟! په پرديو پوري تړلي ډلي خو د اکمالاتو لپاره بهرنۍ منابع لري، اما موږ چي اسلامي انقلاب غواړو او په ټولي نړۍ کي داسي اسلامي هېواد نه ګورو چي له مسلمانو انقلابيونو سره مرستي ته چمتو وي، دا مشکل به څنګه حل کوو؟ په توقيف کي مي يوه شپه په همدې اړه استخاره وکړه، په خوب کي ګورم چي زه له خپلو ګڼ شمېر مسلح ملګرو سره د يوه جګ غره په اړخ کي روان يو، د ټولو په لاسونو کي اتومات وسلې، غر د سينځلو په ونو پوښل شوی، مېوې ئې پخې او نيم خامي، له ځان سره وايم: دا دئ هم مو د وسلې ستونزه حل شوې او هم د غلې، ټول غر له مېوې ډك، داسي مېوه چي هم نن ترې استفاده کولی شو او هم ئې سبا ته ذخيره کولی شو، سحر چي له خوب راويښ شوم او له لمانځه وروسته مي د قرآن تلاوت کولو، د عنکبوت د سورې لدې آيت سره مخامخ شوم:

وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةٍ لَّا تَحۡمِلُ رِزۡقَهَا ٱللَّهُ يَرۡزُقُهَا وَإِيَّاكُمۡۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ *

العنکبوت: ٦٠

او څومره ډېر خزندګان چي خپل رزق په شا نه وړي، خدای ورته رزق ورکوي او

تاسو ته هم او هغه اورېدونکی پوه ذات دئ.

د همدې آيت په تفسيرکي د پيغمبر عليه السلام هغه حديث مخي ته راغی چي فرمايي:

خدای له دريو کسانو سره مرسته په خپله ذمه اخيستې:

- هغه ځوان چي د عفاف لپاره د نکاح اراده کوي.
- هغه مريی چي د آزادۍ لپاره له خپل بادار سره مکاتبه کوي.
- او هغه مجاهد چي د الله په لار کي د جهاد لپاره ملا تړي.

له دې ورځي وروسته ما تل داسي ګمان کاوو چي موږ به حتماً په مسلحانه مبارزې آزمويل کېږو، غرونو ته به پورته کېږو او الله تعالی به زموږ د وسلې او غلبې ستونزه په خپله حل کوي. د خوب هغه صحنه مو په ويښه په خپل ژوند کي وليدله.

د يوسف عليه السلام رؤيا

٨- راشئ د يوسف عليه السلام هغه رؤيا هم خپلي مخي ته کښېږدو چي په قرآن کي ئې يادونه شوې، تر ځوانۍ وړاندي ئې ليدلې وه او شاوخوا شل کاله وروسته محققه شوه، قرآن فرمايي:

إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ إِنِّى رَأَيْتُ أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِى سَٰجِدِينَ * قَالَ يَٰبُنَىَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰٓ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُواْ لَكَ كَيْدًا ۖ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لِلْإِنسَٰنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ * يوسف: ٤-٥

کله چي يوسف خپل پلار ته وويل: پلار جانه! يولس ستوري او لمر او سپوږمۍ (مي په خوب کي) ځان ته د سجدې په حال کي وليدل. وئې ويل: زويکه! خپل خوب دې وروڼو ته مه تېروه، داسي نه چي ستا په ضد کوم پټ تدبير ونيسي، يقيناً چي شيطان د انسان ښکاره دښمن دئ.

دا آیتونه څو اساسي مطالب زموږ مخي ته ږدي:

الف: د یوسف علیه السلام په (رؤیا) کي یولس ستوري د هغه د یولسو وروڼو لپاره او لمر او سپوږمۍ د ده د پلار او مور لپاره د رمز په توګه راغلي او دا ښیي چي د (رؤیا) او خوب ژبه رمزي ده، ځانګړی قاموس لري، ټول شیان په کي د رموزو او سمبولونو په بڼه نندارې ته ایښودل کېږي.

ب: یوسف علیه السلام ته د ستورو، لمر او سپوږمۍ انقیاد چي د ده په وړاندي د هغوی د سجدې په لفظ سره تعبیر شوی دئ، هغه ته د وروڼو انقیاد او د هغه پر لویوالي او اوچتوالي د کورنۍ د ټولو غړو اعتراف افاده کوي.

ج: کله داسي وي چي په یوه صالح انسان کي ښېګڼي او لوړ لوړ نېك صفات د کینه ګرو او حسودو انسانانو کینه راپاروي او همدغه کینه او حسد ئې د لوړو شخصیتونو دښمنۍ ته هڅوي. تل به ګورئ چي فاسق او مفسد انسانان له صالح او نېکو انسانانو سره دښمني کوي.

د: داسي مه انګېرئ چي په انسان کي حسادت یو طبیعي او فطري خصلت دئ، نه داسي نه ده؛ بلکي دا شیطان دئ چي په انسان کي د دې ناروغۍ سبب ګرځي، که چېري په نورو کي ښېګڼي او اوچت خصلتونه؛ په تا کي هم دغو ارزښتونو ته د رسېدو تلوسه راولاړه کړي او تا هم ښېګڼي او لوړو خصلتونو ته وهڅوي او په تا کي نوې ولولې، شوق، تلوسه او هیلي راوپاروي، دا یو طبیعي امر دئ؛ مګر که د دې پر عکس تا د فضل او ښېګڼي له خاوندانو سره عداوت، دښمنۍ او کینې ته وهڅوي او د دې بد کرچار سبب شي، نو پام کوه چي شیطان ستا پر زړه او دماغ سیوری غوړولی او دغه منفي احساسات ئې در کي راپارولي دي.

هـ: خپل رازونه او اسرار له ځان سره وساته او له افشاء کولو ئې، په خاصه توګه نږدې ملګرو، سیالانو او هغو کسانو ته چي له تا سره د تنافس او رقابت قصد لري، ډډه وکړه.

و: يعقوب علیه السلام چې یو حساس او پوه شخصیت او د درایت خاوند دئ له یوه پلو د خپل زوی خوب په دقیقه توګه تعبیروي او له بل پلو ورته توصیه کوي چې خپلو وروڼو ته ئې افشاء نکړي، داسې نه چې شیطان د دوی کینه راوپاروي او د ده په خلاف ئې کوم ناوړه پټ تدبیر ته وهڅوي.

قرآن ورپسې د یعقوب علیه السلام تعبیر داسې بیانوي:

وَكَذَٰلِكَ يَجۡتَبِيكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأۡوِيلِ ٱلۡأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعۡمَتَهُۥ عَلَيۡكَ وَعَلَىٰٓ ءَالِ يَعۡقُوبَ كَمَآ أَتَمَّهَا عَلَىٰٓ أَبَوَيۡكَ مِن قَبۡلُ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡحَٰقَۚ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ * یوسف:٦

او همداسې به ستا پالونکی رب تا غوره کړي او د احادیثو (خبرو) تأویل (ښه او دقیق تعبیر) به درزده کړي او خپلې پېرزویني به پر تا او د یعقوب پر کورنۍ داسې بشپړې کړي لکه چې پخوا ئې ستا پر نیکونو ابراهیم او اسحاق بشپړې کړې، بې شکه چې ستا رب باحکمت پوه دئ.

د یعقوب علیه السلام په دې دقیق تعبیر کې یولس ستوري د یوسف علیه السلام د یولسو وروڼو، لمر او سپوږمۍ د ده د پلار او مور رؤیائي رموز ګڼل شوي او سجده ئې د ده په وړاندې د دوی انقیاد او د دې نښه ښودل شوې چې الله تعالی به ده ته ستر او لوړ مقام ورپه برخه کړي، هغه ته به پر نورو فضیلت وروبخښي او د یعقوب علیه السلام د کورنۍ قیادت او مشري به ئې په برخه شي. د تأویل الاحادیث (د خبرو په کُنه او حقیقت د پوهېدو) او د خوبونو د سم او دقیق تعبیر پوهه به ئې په برخه شي، یعني له یوه پلو به د خوبونو د تعبیر علم ورکړی شي او له بل پلو به د هرې خبرې تل ته د رسېدو استعداد او توانمني ترلاسه کړي او دا د یوه انسان د پوهې او علم تر ټولو لوړ پوړ دئ. یعقوب علیه السلام له دې (رؤیا) پوه شو چې دی او اولاد ئې د خپل وخت د ځلاندو ستورو په شان دي. له همدې امله یوسف علیه السلام ته فرمایي چې الله تعالی به پر تا او د یعقوب پر کورنۍ خپله پېرزوینه بشپړه کړي، هغسې لکه چې ستا پر نیکونو ابراهیم او اسحاق علیهما السلام ئې

بشپړه کړي وه، لکه څنګه چې هغوی د الهي انعام مستحق وګرځېدل او د خلکو د هدایت وسیله شول، تاسي به هم د خلکو د لارې د ځلاندو مشالونو حیثیت غوره کوئ او له ترورمیو به د هغوی د ایستلو باعث وګرځئ. یعقوب علیه السلام ته له دې خوب معلومه شوه چې په تأویل الاحادیث کې به یوسف علیه السلام تر ده هم مخکې وي، د ده په وړاندې خپله سجده ئې همداسي تعبیر کړه، نو ځکه ئې هغه ته وویل: الله تعالی به د تأویل الاحادیث علم درکړي.

د آیت له دې برخې په ښه توګه څرګندېږي چې د یعقوب علیه السلام نور زامن سره له دې چې د خپل ورور یوسف علیه السلام په حق کې ئې ستره جفا وکړه، د الهي بخښنې وړ ګرځېدلي او د معنویت لوړو پوړو ته رسېدلي.

د یوسف علیه السلام د قصې په ترڅ کې به وګورئ چې د یعقوب علیه السلام تعبیر صحیح ثابت شو او ټولي برخې ئې یوه په بلې پسې ترسره شوې.

دلته څو خبرې په پام کې ولرئ:

بایبل هم د یوسف علیه السلام قصه په ډېر تفصیل سره رااخیستې ده، په ځینو برخو کې ئې وینا قرآن ته ورته ده، خو هغه ئې د یوې بې محتوی او بې مقصده قصې په توګه وړاندې کړې، په داسي حال کې چې قرآن دا د یوې ډېرې عبرتناکې او روزونکې قصې په ضمن کې بیانوي او په هرې برخې کې ئې په لسهاوو درسونه مخاطب ته ورکوي، قرآن د دغې قصې په ترڅ کې د حق د لارې مبارزینو ته دا ډاډېینه ورکوي چې الله تعالی د حقپالو مل او د دوی د بریا ذمه وال دئ. دا قصه په حقیقت کې د داسي چا حالت انځوروي چې د زندان له یوې تیارې خونې پاچایۍ ته رسېدلی، هغه څوك چې خپلو ورونو ورسره مخالفت ته ملاوتړله، په کوهي کې ئې واچاوو، د یوه غلام په توګه په ارزانه بیع خرڅ شو، د پاك لمنۍ په جرم زندان ته ولاړ... خو لا څو کاله نه وو تېر شوي چې له همدې زندان قصر ته ورسېدو او د هغه وخت تر ټولو د ستر هېواد د پاچایۍ پر تخت کښېناستو!! په دې قصې کې د

دې حقیقت لپاره تاریخي بېلګې وړاندې شوې چې د باطل په مقابل کې حق، د دروغو، چل او دوکې په خلاف رښتینولي او صداقت او د اخلاقي فساد په وړاندې پاك لمنې هرو مرو غلبه مومي.

بایبل لیکي چې یوسف علیه السلام خوب ولید او وروڼو ته ئې تېر کړ او په همدې سره د هغوی حسادت راوپارېدو!! خو قرآن د بایبل خبره تصحیح کوي او فرمایي چې ده خپل خوب وروڼو ته نه بلکې خپل پلار ته تېر کړ او ورته ئې وویل: پلار جانه! په خوب کې یولس ستوري او لمر او سپوږمۍ ګورم چې راته سجده وکړي! پلار ورته وویل: ګرانه زویه! خوب دې وروڼو ته مه تېروه، داسې نه چې شیطان ئې ستا خلاف کوم خطرناك تدبیر ته وهڅوي، د خوب تعبیر دې دا دئ چې الله تعالی به تا غوره کړي، د خبرو په حقیقت او د خوبونو په تعبیر د پوهېدو علم به درکړي او خپل نعمتونه به پر تا او د یعقوب پر کورنۍ بشپړ کړي، هغسې لکه چې ستا پرپلار او نیکه، ابراهیم او اسحاق ئې بشپړ کړي وو. د قرآن له وینا معلومېږي چې له یوسف علیه السلام سره د ده د وروڼو د مخالفت سبب د ده خوب نه بلکې د ده هغه لوړ شخصیت وو چې پلار د همدې په وجه په درنه سترګه ورته کتل او د ده راتلونکې ورته روښانه او ځلانده معلومېدو.

۹-۱۰- دلته او د یوسف علیه السلام د قصې په تړاو په قرآن کې دوه نوري بېلګې هم وګورئ:

وَدَخَلَ مَعَهُ ٱلسِّجۡنَ فَتَيَانِۖ قَالَ أَحَدُهُمَآ إِنِّيٓ أَرَىٰنِيٓ أَعۡصِرُ خَمۡرٗاۖ وَقَالَ ٱلۡأٓخَرُ إِنِّيٓ أَرَىٰنِيٓ أَحۡمِلُ فَوۡقَ رَأۡسِي خُبۡزٗا تَأۡكُلُ ٱلطَّيۡرُ مِنۡهُۖ نَبِّئۡنَا بِتَأۡوِيلِهِۦٓۖ إِنَّا نَرَىٰكَ مِنَ ٱلۡمُحۡسِنِينَ * قَالَ لَا يَأۡتِيكُمَا طَعَامٞ تُرۡزَقَانِهِۦٓ إِلَّا نَبَّأۡتُكُمَا بِتَأۡوِيلِهِۦ قَبۡلَ أَن يَأۡتِيَكُمَاۚ ذَٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّيٓۚ إِنِّي تَرَكۡتُ مِلَّةَ قَوۡمٖ لَّا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَهُم بِٱلۡأٓخِرَةِ هُمۡ كَٰفِرُونَ * وَٱتَّبَعۡتُ مِلَّةَ ءَابَآءِيٓ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡحَٰقَ وَيَعۡقُوبَۚ مَا كَانَ لَنَآ أَن نُّشۡرِكَ بِٱللَّهِ مِن شَيۡءٖۚ ذَٰلِكَ مِن فَضۡلِ ٱللَّهِ عَلَيۡنَا وَعَلَى ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكۡثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَشۡكُرُونَ * يَٰصَٰحِبَيِ ٱلسِّجۡنِ ءَأَرۡبَابٞ مُّتَفَرِّقُونَ خَيۡرٌ أَمِ

ٱللَّهُ ٱلْوَٰحِدُ ٱلْقَهَّارُ * مَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِهِۦٓ إِلَّآ أَسْمَآءً سَمَّيْتُمُوهَآ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُم مَّآ أَنزَلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍ ۚ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّآ إِيَّاهُ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ * يوسف: ٣٦- ٤٠

او له ده سره (په يو وخت) دوه زلمي مريان (غلامان) هم زندان ته ننوتل (بنديان شول)، (هر يوه ئي يو خوب بيا بيا ليدلی وو، يوسف ته راغلل)، يوه ئي وويل: زه په خوب کي ځان داسي گورم چي انگور زبېښم او بل (ورته) وويل: زه په خوب کي ځان داسي گورم چي پر خپل سر ډوډۍ وړم او مارغان ئي ترې خوري، موږ د دې خوبونو په تعبير پوه کړه، ته راته د نېکانو له ډلي معلومېږې، هغه وويل: لابه هغه خواړه چي (معمولاً هره ورځ) درکول کېږي درته نه وي راغلی چي تعبير به ئي درته ووايم، دا د هغه علم يوه برخه ده چي زما پالونکي رب راښودلی، ما د هغه قوم دين پرېښود چي پر الله ايمان نه لري او پر آخرت کافران شوي. او د خپلو پلرونو ابراهيم، اسحاق او يعقوب د دين متابعت مي وکړ، موږ ته نه ښايي چي له الله سره کوم څه شريك کړو، دا پر موږ او پر ټولو خلکو د خدای يو فضل او پېرزوينه ده؛ خو اکثر خلك شکر نه کوي، (يعني دا د الله تعالی لويه پېرزوينه ده چي موږ ته ئي فرمايلي: له الله پرته بل چا ته سر مه ټيټوئ او بل ته لاس لمن مه اوږدوئ)، د زندان ملگرو! آيا ډول، ډول اربابان غوره دي او که يو غالب خدای چي (پر ټولو کائناتو) مسلط دئ؟ له ده پرته خو تاسو د داسي څه عبادت کوئ چي هسي څو نومونه دي چي تاسو او ستاسو پلرونو نومولي، الله هيڅ دليل ورته نه دئ نازل کړی، حکم (صادرول) خو يوازي الله لره دئ، امر ئي کړی چي له ده پرته د هيچا عبادت مه کوئ، سم او سيده دين همدا دئ، خو ډېری خلك نه پوهېږي.

راشئ د دې مبارکو آيتونو تر تفسير وړاندي د بايبل هغه وينا مخي ته کښېږدو چي په همدې اړه ده:

بايبل تر دې عنوان لاندي (يوسف د بنديانو خوبونه تعبيروي) ليکي: (فرعون د

دربار د ساقیانو او نانوایانو په رئیسانو غصه شوی وو... دواړه ئې په هغه زندان کې واچول چې یوسف هم په کې وو... دوی زیاته موده هلته پاته شول... فوطیفار یوسف د دوی د خدمت لپاره گمارلی وو...یوه شپه دواړو خوب ولید... سهار یوسف متوجه شو چې دواړه خفه دي... پوښتنه ئې ترې وکړه... وئې ویل: موږ خوب لیدلی خو څوك نشته چې موږ ته ئې تعبیر کړي... یوسف ورته وویل: د خوبونو تعبیرول د خدای کار دئ!! ما ته ووایئ څنگه خوبونه مو لیدلي... د ساقیانو رئیس وویل: د انگورو داسې تاك مې ولید چې درې څانگې ئې وې...ناڅاپه څانگې وغوړېدې او زیات انگور په کې وټوکېدل... له ما سره د فرعون د شرابو جام وو، انگور مې په کې وزبېښل او فرعون ته مې ورکړل او هغه وڅښل، یوسف ورته وویل: ستا د خوب تعبیر دا دئ: درې څانگې یعنې درې ورځې، تر دریو ورځو پورې به فرعون تا له زندان آزاد کړي او بیا به د ده ساقي شې... هیله مې دا ده چې ما هېر نه کړې، فرعون ته زما قصه وکړه او ترې وغواړه چې ما له دې زندان آزاد کړي... کله چې د نانوایانو رئیس دا تعبیر واورېدو او هغه ئې ښه وموند نو هغه هم خپل خوب داسې ورته تېر کړ: په خوب کې پر خپل سر باندې له ډوډۍ ډك درې شکورونه گورم... مرغان راغلل او هغه ئې وخوړلې، یوسف ورته وویل: درې ټوکرۍ یعنې درې ورځې، درې ورځې وروسته به فرعون ستا سر له تنه بېل کړي او بدن به دې په دار وځړوي، مرغان به راشي او ستا د بدن غوښې به وخوري... درې ورځې وروسته د فرعون د زېږېدو کلیزه وه... دا دواړه بندیان ئې خپل حضور ته وروغوښتل... د ساقیانو رئیس ئې په خپلې مخکنۍ دندې وگمارو او بل ئې په دار وځړاوو).

قرآن د بایبل د دغو خبرو اکثرې برخې ردوي او په ځای ئې د قصې اصلي بهیر په داسې بڼې کې بیانوي چې نه یوازې هر څه ئې طبیعي او د واقعیتونو مطابق دي بلکې ډېر ظریف نقاط او مفیدې لارښوونې زموږ مخې ته ږدي، قرآن فرمایي: د یوسف علیه السلام په څېر دوه نور بې گناه کسان هم له ده سره په یوه وخت

زنداني شول، دواړو یوسف علیه السلام ته د یوه دروند او نېك انسان په سترګه کتل، د همدې لپاره ده ته راغلل او د خپلو خوبونو تعبیر ئې ترې وغوښت او یوسف علیه السلام چې له خپل زندان د دعوت او مبارزې سنګر جوړ کړی، له هره فرصته په استفادې سره خلك د الله تعالی عبادت ته رابلي، له شرك او د ګڼ شمېر اربابانو له بندګۍ بغاوت ته بلنه ورکوي، مخکې له دې چې د خپل زنداني ملګرو خوبونه تعبیر کړي، مهلت ترې غواړي او ورته وايي چې د راتلونکي وخت د ورځني خوراك له راتلو مخکې به ستاسو د خوبونو تعبیر درته ووایم، له دې فرصته په استفادې سره هغوی توحید، معاد، رسالت، له شرك برائت او د الله تعالی عبادت ته رابلي، خو تر هر څه مخکې لازم بولي چې د هغوی اعتماد جلب کړي؛ ځان داسې معرفي کوي: ما د هغه قوم دین پرېښی چې پر خدای ایمان نه لري، له آخرت منکر دي، د دې په ځای مې د خپلو نیکونو ابراهیم، اسحاق او یعقوب علیهم السلام د دین متابعت ته ملا تړلې او ورته وايي: له ذلت او سپکاوي د خلاصون یوازینۍ لار دا ده چې له الله تعالی پرته بل چا ته سر ټیټ نه کړو، له شرك ډډه وکړو، یوازې په همدې سره د الله تعالی عنایت او فضل زموږ او د ټولو انسانانو په برخه کېدی شي، الله تعالی په خپل دې پرېکنده او قاطع حکم او امر سره چې له ده پرته هیچا ته د بندګۍ سر ټیټ نه کړو او هیچا ته د احتیاج او نیازمنۍ لاس اوږد نه کړو، پر موږ لویه پیرزوینه کړې ده، خپل خاص احسان او فضل ئې زموږ په برخه کړی او زموږ سر لوړي او عزت ئې غوښتی دئ. خو ډېر انسانان د دې الهي احسان او ستر نعمت پاس نه ساتي، د شرك په ګنده ډنډ کې لوېږي او په همدې سره ئې ذلت او سپکاوی په برخه کېږي، د زندان ملګرو ته د یوسف علیه السلام د دې وینا معنی دا ده: (څوك چې د زمکې او آسمانونو د یوازیني پالونکي رب له عبادت ډډه وکړي، د ډول ډول اربابانو او دروغجنو خدایانو د بندګۍ په دام کې پرېوځي، د هغه چا په څېر شي چې د کومې رسۍ په وسیله پورته تللی خو د لارې په نیمایي کې نابېره رسۍ شلېدلې، له بر سره

ئې اړيکې غوڅې شوې، راپرېوتې، يا د ښکاري مرغانو منګولو کې ګیر شوی او يا توندو سيليو پر سر اخيستی او په کومې ژورې کندې کې ئې غورځولی، آيا نه وينئ چې زموږ پر دې شرك وهلې او له الله تعالی بې خبرې ټولنې څومره ډول ډول اربابان حکومت کوې؟!! آيا غوره نه ده چې د دوی له ظالمانه واکمنۍ د نجات او خلاصون لپاره يوه خدای ته پناه يوسو او يوازې د هغه عبادت وکړو؟)، له الله تعالی پرته ټول معبودان او هر هغه څه چې تاسو ئې لمانځئ، مرسته ترې غواړئ او پناه وروړئ، تش په نامه معبودان دي، هسې خوشې نومونه دي، هيڅ حيثيت نه لري، هيڅ نه شي کولی، په حقيقت کې دا تاسو او ستاسو پلرونه دي چې دوی مو په خاصو نومونو او القابو نومولي، داسې کرامات، ځانګړتياوې او خصوصيات مو ورته منسوب کړي چې په کې نشته، هسې ګومان کوئ چې ستاسو دعاګانې اوري، ستاسې مرسته کولی شي، ستاسې حاجتونه پوره کوي او دعاګانې مو قبلوي؛ په داسې حال کې چې نه د دې پراخ عالم په غبر کې داسې دليل تر سترګو کېږي چې الله تعالی شريك لري او نه په کوم الهي کتاب کې ويل شوي چې له الله تعالی پرته د بل عبادت، هغه ته سر ټيټول او له هغه مرسته غوښتل جائز دي، هغه څوك چې دا ادعاء او ګمان ئې کړی چې د دې عالم کوم څيز يا کوم څوك په الوهيت او ربوبيت کې د الله تعالی سيال او شريك دئ او الله تعالی هغه د هستي په اداره او د چارو په سمبالولو کې له ځان سره شريك کړی، ادعاء ئې پوچه او ګمان ئې بې بنسټه دئ، داسې چې په ټولې هستۍ کې به د دې ادعاء د اثبات لپاره کوم دليل وړاندې نه کړی شي!! هغه دين په دېوال ووهئ او هيڅکله د الهي دين په سترګه مه ورته ګورئ چې شرك ته بلنه ورکوي.

الله تعالی ټولواك دئ، د عالم د ساتلو او پاللو واګې ئې په لاس کې دي، د هر کار پرېکړه د ده له لورې کېږي، حکم او فرمان صادرول ده لره مختص دئ، پر ټول عالم د ده جل جلاله حکم نافذ دئ، په دې واکمنۍ او حکومت کولو کې هيڅوك ورسره شريك نه دئ. الله تعالی د قانون جوړولو او پرېکړو صلاحيت او اختيار هيچا

ته نه دئ ورکړی، باید د ژوند په ټولو چارو کي له الله تعالی او د هغه له دین هدایت او لارښوونه تر لاسه کړو او د هغه له حکم او امر سره سم عمل وکړو.

ستاسي د ټولني مطلق العنانه حاکمان ظالمان دي، له خپل حد او حق ئي تېری کړی او په خپلي دې ادعاء سره د شرك مرتکب شوي چي د قانون جوړول د دوی حق دئ.

د الله تعالی دائمي او پرېکنده حکم دا دئ چي له ده پرته د بل څیز او بل چا عبادت مه کوئ، د بل چا له درشل او درباره وېره او طمع مه لرئ، له الله تعالی پرته هیچا ته د بندګۍ سر مه ټیټوئ او د فرمان او حکم اطاعت ئې مه کوئ، کوم مذهب او دین چي تا ته وايي: له غیر الله مرسته غوښتل جائز دي؛ نو پوه شه چي دا دروغجن دین او کوږ اوږ مذهب دئ، داسي دین او مذهب چي فقط جاهل وګړي ئې په دام کي ښکار کېږي!!

له دې اغېزمن دعوت وروسته یوسف علیه السلام د زندان ملګرو ته د دوی د خوبونو په اړه وايي:

يَٰصَٰحِبَيِ ٱلسِّجۡنِ أَمَّآ أَحَدُكُمَا فَيَسۡقِي رَبَّهُۥ خَمۡرٗاۖ وَأَمَّا ٱلۡأٓخَرُ فَيُصۡلَبُ فَتَأۡكُلُ ٱلطَّيۡرُ مِن رَّأۡسِهِۦۚ قُضِيَ ٱلۡأَمۡرُ ٱلَّذِي فِيهِ تَسۡتَفۡتِيَانِ * یوسف: ٤١

اې د زندان ملګرو! ستاسو یو تن به (آزاد شي او بیا به) د خپل بادار د شرابو ساقي شي او بل به په دار وځړول شي او مرغان به ئې د سر غوښي خوري، دا دئ هغه کار تر سره شو چي تاسو ئې پوښتنه کوله.

دلته څو ظریف ټکي زموږ توجه جلبوي:

ګورئ چي یوسف علیه السلام ته وروڼو په یوه سترګه کتل، د ده وړتیاوو د هغوی حسادت راپاراوو او د مصر د درباریانو عیاشو او بدکارو ښځو په بله سترګه ورته کتل، د ده حسن د دوی هوس او شهوت راپاراوو، خو د دوی دواړو په خلاف د

دې دوو ستم ځپلو غلامانو تأثر د ده په باب بل شان دئ، د يوسف عليه السلام په ښېرې، خبرو، حرکاتو او ناستي پاستي کي د يوه صالح، محسن او پرهېزګار انسان نښي او آثار د دوی توجه جلبوي او د خپلو خوبونو د تعبير لپاره ورته رجوع کوي، هغه ته د محسن او نېکوکار خطاب کوي.

د بايبل دا خبره هم هيڅ وزن او ارزښت نه لري چي وايي: يوه شپه دواړو خوب وليد... سهار يوسف متوجه شو چي دواړه خفه دي... پوښتنه ئې ترې وکړه... وئې ويل: موږ خوب ليدلی خو څوك نشته چي موږ ته ئې تعبير کړي!!! دا ځکه چي نه خو دوی داسي څه په خوب کي ليدلي وو چي پرې پرېشانه شوي وی او نه د خوب په تعبير پوهېدل!! د بايبل د دې وينا په خلاف قرآن فرمايي چي دوی يوسف عليه السلام ته راغلي، صالح، نېك او پوه انسان ورته معلوم شوی، ګمان ئې کړی چي دی کولی شي زموږ خوبونه تعبير کړي.

لکه چي ګورئ قرآن نه دا خبره کوي چي دوی درې ځانګي او درې شکورونه په خوب کي ليدلي او نه دا خبره چي يوسف عليه السلام دوی ته وويل چي درې ورځي وروسته به ستاسو خوبونه په دې توګه رښتيا کېږي، د بايبل دا وينا هيڅ وزن نه لري چي د دريو ځانګو او دريو شکورونو تعبير درې ورځي دئ، يوسف عليه السلام د يوه له خوب پوهېدلی چي آزاد به شي او بېرته به په خپلي مخکنۍ دندي وګمارل شي، قرآن فرمايي چي د يوسف ګمان همدا وو، د ده له خوب ئې انتباه همدا وه، د دوهم کس خوب دوه برخي درلودې: پر خپل سر د ډوډۍ وړل او د ده پر سر د مرغانو خوراك، له لومړۍ برخي ئې دا انتباه اخيستې چي د هغي ډوډۍ د پخولو مسئوليت به د ده پر سر پرېوځي چي پاچا پرې غصه شوی وو او دی ئې د همدې لپاره زندان ته لېږلی وو او له دوهمي برخي ئې دا انګېرلې چي پر دار به وځړول شي او مارغان به ئې د سر پوستکی او ماغزه خوري.

د قرآن له وينا معلومېږي چي دا دواړه زلميان هم د يوسف عليه السلام په ښېر

بې ګناه ول، د قرآن له الفاظو او د یوسف علیه السلام له تعبیر معلومېږي چې یو ئې د دربار ساقي او بل ئې نانوای وو، ویل شوي چې له دې کبله زندان ته لېږل شوي ول چې د دربار په یوې میلمستیا کې یوه داسي شراب مېلمنو ته وړاندي کړي وو چې مچ په کې لوېدلی وو او بل ئې داسي ډوډۍ پخه کړې وه چې شګې په کې وې، د آیت له الفاظو او د هغو دواړو له خوبونو دا جوتېږي چې نوموړې وینا صحیح او د بایبل خبره غلطه ده چې دوی د دربار د چارو مشران وو، قرآن دوی دواړه د زلمیانو په نامه یادوي او په دې سره موږ ته د مصر د هغه مهال وضعیت دقیقاً انځوروي، دا یوازي یوسف علیه السلام نه وو چې د حاکم نظام د عیاشو او ظالمو واکمنانو د هوسونو قرباني شوی وو؛ بلکې د ده په څېر ګڼ شمېر کسان هره ورځ د دې مفسد نظام د مفسدو واکدارانو د هوسونو قرباني کېدل، دا یوازي دی نه وو چې له کومي ګناه او جرم پرته زنداني شوی او د دې ټولني د ظالمو واکمنانو د غضب او قهر تر متروکي لاندي راغلی؛ بلکې د ده په څېر ډېر نور هم له کومي ګناه پرته د دوی په لاس تعذیب کېږي، رنګ رنګ عذابونه ګالي او هیڅ په هیڅ ځورول کېږي.

د قرآن له الفاظو معلومېږي چې یوسف علیه السلام د زندان دغو دوو ملګرو ته وویل: کوم خواړه چې هره ورځ په معین وخت درکول کېږي، د هغه وخت تر رارسېدو مخکې به ستاسي د خوب تعبیر درته induced, یعني دا چې له دوی ئې وخت غوښتی، تر څو د دوی د خوبونو په باب فکر وکړي او صحیح او دقیق تعبیر ئې ورته ووایي. د اټکل له مخي دغو ملګرو ئې سهار له ویښېدو وروسته ده ته خپل خوبونه تېر کړي او ده د غرمې تر ډوډۍ پوري مهلت غوښتی، د دې وینا په اهمیت هغه وخت ښه پوهېدی شو چې په راتلونکي کې د پاچا د خوب د تعبیر په اړه د یوسف علیه السلام فوري ځواب او له ځنډ پرته تعبیر ته ځیر شو، دلته ئې وخت غوښتی او هلته ئې له ځنډ پرته ځواب ویلی او د دې معنی دا ده چې د یوسف علیه السلام

بصیرت او پوهه ورځ په ورځ زیاته شوې، زندان د ده لپاره که له یوې خوا د مبارزې او دعوت سنګر وو له بلي خوا یوه مدرسه وه، الله تعالی تر هغه مهاله په زندان کي پرېښود چي ښه روزنه ئې وشي او د هغه ستر او تاریخي مأموریت لپاره جوګه شي چي څه موده وروسته به ورسپارل کېږي، د مصر د هغه مهال د لوی ملك زعامت او قیادت ده ته سپارل کېدو، الله تعالی د همدې لپاره دی له کنعان راروان کړی وو، د ستونزو، کړاوونو او آزموینو په لوړو ژورو کي ئې وروزو او ورو ورو ئې د هغه استعدادونو او وړتیاوو ته وده ورکړه او دا شرائط ئې ورته برابر کړل چي له زندان قصر ته ورسېږي او له غلامۍ پاچاهۍ ته. متأسفانه زموږ ځیني مفسرین هم د اسرائیلي روایاتو تر اغېز لاندي تللي او د قرآن دا برخه ئې داسي تعبیر کړې چي ګواکي یوسف علیه السلام په غیب پوهېدو او د زندان ملګرو ته ئې ویلي چي زه مو په دې خبرولی شم چي نن به کوم خواړه درته راځي او سبا کوم او ځینو داسي تعبیر کړی چي په خوب کي هر خواړه وګورئ زه ئې تعبیر درته ښیم!! دا دواړه تعبیرونه کمزوري دي او د قرآن له الفاظو سره اړخ نه لګوي، قرآن د یوسف علیه السلام قول په دې الفاظو رانقلوي: نبأتکما بتأویله (تاسي دواړه به د هغه په تعبیر خبر کړم)، دا الفاظ صریحاً ښیي چي مراد ئې د خوب تأویل او تعبیر دئ؛ د خوراك لپاره د تأویل کلمه نه استعمالېږي او صحیح نه ده چي ووایو: نبأتکما بتأویل الطعام!! بر سېره پر دې دلته زندانیانو له یوسف علیه السلام د خپلو خوبونو تعبیر غوښتی او دا صحیح نه ده چي د خوبونو د تعبیر پر ځای هغوی ته ووایي چي د هغه خوړو ځرنګوالی به درته وښیم چي په راتلونکي کي درکول کېږي!!

د مصر د واکمن خوب:

۱۱- بایبل؛ (د فرعون خوبونه) تر عنوان لاندي لیکي: (له دې دوه کاله وروسته، یوه شپه فرعون خوب ولید چي د نیل خوا ته ولاړ دئ، ناڅاپه له روده اوه څورب غویي راووتل... ورپسې اوه ډنګر غویي راووتل... بیا دغو ډنګرو غویانو هغه مزي غویان

له ستوني تېر کړل... فرعون راويښ شو... خو بيا ويده شو او دا ځل ئې وليدل چې له يوې ځانګې اوه ډک وږي راوټوکېدل... ورپسې ئې اوه نازک وږي وليدل چې شرقي بادونو وچ کړي ول، وچو او نازکو وږيو ډک وږي وخوړل،... فرعون له خوب راويښ شو، سهار ئې فکر پرېشانه وو، د مصر ټول جادوګران او پوهان ئې راوبلل... خپل خوب ئې ورته تېر کړ خو څوك نه وو چې دا خوبونه ورته تعبير کړي... د ساقيانو رئيس راوړاندې شو او وئې ويل: اوس را په ياد شول چې... زموږ خوبونه يوه عبراني ځوان تعبير کړل او تعبيرونه ئې رښتيا وختل... فرعون فوراً څوك ولېږو چې يوسف حاضر کړي... يوسف سر او صورت برابر او جامې ئې بدلې کړې... او د فوعون حضور ته ورغی... فرعون خپل خوب ورته تېر کړ... يوسف وويل: زه په خپله خوبونه نه شم تعبيرولی خو خدای به ستا خوب درته تعبير کړي... فرعون خپل خوبونه ورته تېر کړل... او يوسف ورته وويل: ستا د دواړو خوبونو معنی يوه ده... اوه مزي غويي او اوه ډك وږي د پرېمانۍ اوه کلونه په ګوته کوي... او اوه ډنګر غويي او اوه وچ وږې د وچ کالۍ د اوه کلونو نښه ده چې ورپسې به راځي، په دې توګه خدای ته له هغه څه خبر کړې چې په مصر کې به ئې ترسره کوي... اوه کاله به پرېماني وي او بيا سخته وچ کالي او قحطي،... زه وړانديز کوم چې يو پوه او هوښيار کس د کر کښت په دنده وګمارې او هغه بايد د پرېمانۍ په کلونو کې د محصولاتو پنځمه برخه په شاهي انبارونو کې ذخيره کړي... فرعون او ټولو درباريانو د ده وړانديز خوښ کړ او فرعون وويل: تر يوسف به غوره کس څوك وي چې د دې کار له عهدې ووځي.. په ده کې د خدای روح ده!! يوسف ته ئې وويل: همدا اوس تا په دغه دنده ګمارم، ته به د مصر دوهم لوړ پوړی کس وې او فرمان به دي په هر ځای کې چلېږي!! بيا فرعون د پاچايۍ ګوتې ورپه ګوته کړه، فاخره لباس ئې ورواغوست، د طلا زنځير ئې ورپه غاړه کړ، په دوهمي معتبري سلطنتي ګاډۍ کې ئې سپور کړ... چې چېري به تلو دا اعلان به ئې تر مخ کېدو: په ګونډه شئ (د

تعظیم لپاره)!!

لکه چي ګورئ د بایبل په وینا کي کافي غیرضروري تفصیل، بې ځای تکرار، نامناسب او ګونګ الفاظ او نامعقولي څرګندوني شته، دغو څو ویناګانو ته ئې لږ ځیر شئ: یوسف وویل: زه په خپله خوبونه نه شم تعبیرولی خو خدای به ستا خوب درته تعبیر کړي!!!... دا په داسي حال کي چي څو شېبې وروسته یوسف په خپله د ده خوب تعبیروي!! فرعون وویل: تر یوسفه به غوره کس څوك وي چي د دې کار له عهدې ووځي.. په ده کي د خدای روح ده!! د یوسف علیه السلام په اړه دا خبره کول چي ده ته ئې د سرو زرو زنځیر ورپه غاړه کړ!! دا د هغه چا خبره کېدی شي چي پیغمبران علیهم السلام نه پېژني او په دې نه پوهېږي چي دوی د داسي جاهلانه دودونو په خلاف د مبارزې لپاره لېږل شوي، ښایي د بایبل لیکونکي دلته د یوسف علیه السلام د هغو مخالفینو وینا کټ مټ رانقل کړې وي چي د مصر د دوهم لوړ پوړي شخصیت په توګه ئې د ده له ټاکلو سره مخالفت کاوو او دا ئې نه شوی زغملی چي د دوی په اصطلاح یو کنعاني غلام پر مصریانو حکومت وکړي، دا کار داسي ورته برېښېدو لکه څوك چي د غلام په غاړه کي د سرو زرو زنځیر واچوي، بایبل دغه استعاره په حقیقي معنی رااخیستې!! په ډېرو نورو ځایونو کي به هم وګورئ چي د بایبل لیکونکی همدا غلطي کوي. د بایبل د اظهاراتو په رکاکت هغه وخت ښه پوهېدی شو چي د قرآن د وینا په رڼا کي ورته ځیر شو، قرآن د بایبل دا وینا تصحیح کوي او دا جریان په ډېرو محدودو جملو کي په ډېره معقوله توګه او ښکلو الفاظو کي بیانوي او فرمایي:

وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ إِنِّيٓ أَرَىٰ سَبۡعَ بَقَرَٰتٖ سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعَ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖۖ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَأُ أَفۡتُونِي فِي رُءۡيَٰيَ إِن كُنتُمۡ لِلرُّءۡيَا تَعۡبُرُونَ * قَالُوٓاْ أَضۡغَٰثُ أَحۡلَٰمٖۖ وَمَا نَحۡنُ بِتَأۡوِيلِ ٱلۡأَحۡلَٰمِ بِعَٰلِمِينَ * وَقَالَ ٱلَّذِي نَجَا مِنۡهُمَا وَٱدَّكَرَ بَعۡدَ أُمَّةٍ أَنَا۠ أُنَبِّئُكُم بِتَأۡوِيلِهِۦ فَأَرۡسِلُونِ * يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفۡتِنَا فِي سَبۡعِ بَقَرَٰتٖ سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعِ

سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٍ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٍ لَّعَلِّيٓ أَرۡجِعُ إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَعۡلَمُونَ * قَالَ تَزۡرَعُونَ سَبۡعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدتُّمۡ فَذَرُوهُ فِي سُنۢبُلِهِۦٓ إِلَّا قَلِيلاً مِّمَّا تَأۡكُلُونَ * ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ سَبۡعٌ شِدَادٌ يَأۡكُلۡنَ مَا قَدَّمۡتُمۡ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلاً مِّمَّا تُحۡصِنُونَ * ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ ٱلنَّاسُ وَفِيهِ يَعۡصِرُونَ * سورة يوسف: ٤٣- ٤٩

او پا چا وويل: زه په خوب کي اوه څوربي غواوي ګورم چي اوه ډنګري غواوي ئې وخوري او اوه شنه وږي او اوه نور وچ، درباريانو! ما د خپل خوب په تعبير خبر کړئ که د خوبونو په تعبير پوهېږئ. هغوی (په ځواب کي) وويل: دا هسي د خيالاتو ګېډۍ ده (ګډ وډ خوبونه دي) او موږ د دغو خيالي خوبونو په تعبير نه پوهېږو. او له هغو دوو يوه ژغورل شوي کس، چي له څه مودې وروسته خبره ورپه ياد شوې وه، وويل: زه به مو پرې خبر کړم، ما (زندان ته د يوسف عليه السلام د ليدو لپاره) ولېږئ!، (هغه وويل): اې رښتينيه يوسفه! د اوه څوربو غواوو چي اوه ډنګري غواګاني ئې وخوري او اوه شنو وږيو او اوه وچو وږيو په تعبير مو خبر کړه، ښايي (د مجلس له پورته کېدو د مخه) ورستون شم، هيله ده چي پرې پوه شي. (يوسف عليه السلام) وويل: تر اووو کلونو به پر له پسې کر کښت کوئ، څه چي ترلاسه کوئ په خپلو وږيو کي ئې پرېږدئ مګر هغه لږه برخه ئې چي خورئ ئې، بيا به له دې وروسته اوه نور سخت (کلونه) راشي، چي هغه به ټول هغه څه درنه وخوري چي ورته ذخيره کړي مو وي، مګر هغه لږه برخه چي ساتئ ئې. بيا به له دې وروسته داسي کال راشي چي په هغه کي به پر خلکو بارانونه وورېږي او په هغه کي به (خلك د مېوو) عصاره وباسي.

په دغو مختصرو آيتونو کي لاندي مهم مطالب زموږ مخي ته راځي:

دا څلورم خوب (رؤيا) ده چي د يوسف په سوره کي ئې يادونه کېږي او ښيي چي کافر او مسلمان، ظالم او مظلوم، ښه او بد انسانان، ټول خلك له خوبونو سره مخامخ کېږي، ځيني ئې جدي انګېري او د تعبير هڅه ئې کوي، غواړي پوه شي چي

خوب ئي څه پيغام ورته لري، ځيني ئې جدي نه نيسي، يا ئې د ورځنيو فعاليتونو تسلسل ګڼي، يا هسې ګډ وډ خيالات او يا ئې د هغو هيلو او آرزوګانو انعكاس چې نه دي ترسره شوې، په شا ټمبول شوې هيلې ئې ګڼي چې په خوب كې ځان ښيي، د همدې لپاره د خوبونو له څنګه په بې پروايۍ تېرېږي او دا زحمت ځان ته نه وركوي چې تعبير ئې كړي او په هغه پيغام د پوهېدو هڅه وكړي چې خوبونه ئې له ځان سره لري. د انسان (رؤيا) ښيي چې انسان له محسوس او ملموس برخو علاوه هم ډېر څه لري، د فهم او درك دنيا ئې يوازې په محسوساتو كې نه راخلاصه كېږي، د ده د فهم او درك دنيا ډېر نور پراخ او پېچلي ابعاد او اړخونه هم لري، كه هغه په خپلو ظاهري حواسو سره مشهود او ملموس شيان او تر سترګو كېدونكې نړۍ درك كوي؛ په لا شعور كې د زمان او مكان له پولو اوړي، له غيبي نړۍ، د پردو او حجابونو له ماوراء پيغامونه ترلاسه كوي، دا پيغامونه څه ډول وررسېږي، سرچينه ئې چېري ده، څوك دئ؟ څه دئ؟ څنګه په خوب كې په هغه څه پوهېدى شي چې په ويښه نه شي پرې پوهېدى؟ دا پوښتني ځواب غواړي، منصف څېړونكي نه شي كولى چې له څنګه ئې په بې پروايۍ تېر شي. كه موږ په خپل ژوند كې د تخمينونو او انګېرنو په مرسته وړاندويني كوو او ډېر ځله مو وړاندويني سمي خېژي، كه په خوب كې داسې څه ګورو چې څه موده وروسته تحقق مومي، د دې لپاره څه توجيه وړاندې كولى شو؟ مګر كولى شو د يوه كس داسې په لسګونو خوبونه او په ټولې نړۍ كې د لكونو خلكو داسې خوبونه عادي او بې اهميته خبره وګڼو او د تصادف نوم وركړو؟ آيا لږ تر لږه د دې خبرې په كولو مجبور نه يو چې زموږ مغز د خوب په حالت كې همغسې وړاندويني كولى شي چې په ويښه ئې كوي؟ آيا دا خبره ډېره بېهوده او خوشې خبره نه ده چې څوك ووايي: زموږ مغز په ويښه كې سم او په غور او دقت سره كار كوي خو د خوب په حالت كې ئې هر تحليل ناسم او له غور او دقت پرته او ګډ وډ خيالات وي؟!! ډېر نامعقول انسان به د داسې خبرې كولو

جرأت کوي، ډېر ناپوه انسان به دا گمان کوي چي د خوب په حالت کي دماغ خپل کار پرېږدي، نه په قضاياوو غور کولی شي او نه ئې د غور او تفکر نتائج او لاس ته راوړني د اهميت وړ دي!! حال دا چي په خوب کي د انسان يوازي د څو حواسو سويچونه بند او د انتظار (standby) په حالت کي شي، نور دماغ د مخکي په څېر خپل کار ته دوام ورکوي، ښايي د ځينو برخو توقف مغز ته د ښه غور او فکر کولو لا ښه موقع او فرصت په لاس ورکړي. په هر صورت؛ خوب يو حقيقت دئ، رښتيا ختل ئې داسي څه چي انکار ترې گران دئ. د هغو خوبونو لپاره څه توجيه وړاندي کولی شو چي د راتلونکو پېښو خبر راکوي او خبر ئې هم ډېر دقيق؟ آيا پر عالم الغيب خدای له ايمان پرته بل تفسير او تعبير ورته درلودی شو؟ د الله تعالی د اثبات لپاره له خورا کوټلو دلائلو يو دليل همدغه د انسان خوبونه دي.

له الفاظو جوتېږي چي د مصر پاچا پرله پسي يو خوب ويني، بالا~خره خپل خوب ځينو درباريانو ته تېروي او ترې غواړي چي تعبير ئې ورته ووايي، د بيان انداز داسي دئ چي پاچا هسي په کوم مجلس کي ځينو درباريانو ته خپل خوب تېر کړی او ورته ويلي ئې دي: که د خوبونو په تعبير پوهېږئ نو زما دا خوب تعبير کړئ، د بايبل دا وينا هيڅ وزن نه لري چي پاچا سهار وختي ټول درباريان، نجوميان او جادوگران راوغوښتل چي د ده خوب ورته تعبير کړي!! نه خو دا خوب د دومره ستر او عاجل اقدام غوښتنه کوي او نه هيڅ هوښيار انسان د يوه خوب لپاره دومره ستره غونډه جوړوي!! د درباريانو له دې ځواب چي پاچا ته ئې وويل: دا کوم معنی لرونکی خوب نه دئ، موږ ئې په تعبير نه پوهېږو، معلومېږي چي نه پاچا خپل خوب جدي گڼلی او نه ئې درباريانو.

دا خبره هم د خاصي پاملرني وړ ده چي قرآن دا پاچا د فرعون په نامه نه يادوي، بلکي د ملك (پاچا) په نامه ئې يادوي، د وروستيو علمي تحقيقاتو په ترڅ کي دا خبره معلومه شوې چي د يوسف عليه السلام په دور کي د مصر پاچايان د فرعون

په نامه نه یادېدل، ډېر وروسته د فرعون نوم ورته غوره شوی، تحقیقات ښيي چې د هغه وخت پاچایان د هکسوس په نامه یادېدل چې له ۱۷۳۰تر ۱۵۸۰مخکې له مېلاد ئې پر مصر حکومت کړی، له دغو تحقیقاتو هم معلومېږي چې د بایبل دا وینا غلطه ده چې نوموړی پاچا د فرعون په نامه یادوي.

د دربار ساقي، د یوسف علیه السلام د زندان ملګري ته د دې خوب له اورېدلو سره سم، یوسف علیه السلام ورپه یاد شو او وئې ویل: زه کولی شم دا خوب تعبیر کړم، په دې شرط چې ما زندان ته ولېږئ، هلته یو څوك راسره وو چې خوبونه ئې په ډېر دقت سره تعبیرول، د ساقي له دې خبري چې (ما ولېږئ) په ډاګه معلومېږي چې دی یو غلام دئ نه کوم مشر او د بایبل د وینا له مخې رئیس!! هغه یوسف علیه السلام ته ورغی، خوب ئې ورته تېر کړ، تعبیر ئې ترې وغوښت او ټینګار ئې وکړ چې د درباریانو د مجلس له پورته کېدو مخکې د خوب تعبیر ورته ووایي او یوسف علیه السلام بې له څه ځنډ د پاچا خوب داسي تعبیر کړ: اوه څوربې غواوي د اوه برکتي کلونو نښه ده او اوه ډنګري غواوي د اوه وچ کالیو او قحطي کلونو څرګندونه کوي، اوه شنه وږي اوه حاصل لرونکي فصلونه په ګوته کوي او اوه وچ وږي د ذکر شویو اوه فصلونو هغه وچ شوي حاصلات په ګوته کوي چې په وږو کي به ساتل کېږي او د قحط په کلونو کي به استفاده ترې کېږي، د اوه برکتي کلونو حاصلات به د قحط په اوه کلونو کي مصرف شي، خو په دې شرط چې په وچو وږو کي وساتل شي، قحط اوه کاله دوام کوي، له هغه وروسته عادي حالت رامنځ ته کېږي، بارانونه به پیل شي او مصر ته به بیا پرېماني او سمسورتیا راوګرځي او خلك به د مېوو عصارې زبېښي. د مصر وګړي ښایي محتاط وي او د قحط په کلونو کي د ټولو غلو دانو له مصرفولو ډډه وکړي، هغوی باید یوه اندازه غله دانه د تخم په توګه د راتلونکي کال لپاره وساتي، همدارنګه متوجه وي چې د غلو دانو د ساتلو او ذخیره کولو غوره طریقه دا ده چې په خپلو وږو کي وساتل شي.

لکه چي ګورئ په دې خوب کي داسي رموز او کنایي راغلي دي چي به پشپړه توګه صریح دي، خورب څاروي هر چا ته وایي چي موږ په نس ماړه یو او سږ کال مو پرېمانه خوندور واښه په برخه شوي، کله چي تاسو د یوه کلي له خوا تېرېږي او څاروي ئې ډنګر، خوار او کمزوري وګورئ نو پوهېږئ چي دلته وچکالي تېره شوې، د سیمي د تېر او روان کال د فصلونو حالت د څارویو له حالت معلومېدی شي، که څه هم د کلیوالو له حالت هم کولی شو د دوی د فصلونو کیفیت درك کړو خو دا څکه دقیق معیار نه دئ چي انسان کولی شي خپلي مالي ستونزي له نورو لارو هم حل کړي، او خپل نس موړ کړي، خو څاروي داسي دي چي حالت ئې په زیاته پیمانه د کال له حالت سره تړلی دئ، د همدې لپاره د مصر پاچا ته اوه برکتي کلونه د اوه څوربو غواوو په بڼې کي او د قحطۍ او وچ کالۍ اوه کلونه د اوو ډنګرو غواوو په بڼې کي انځور شوي.

له زندان د یوسف علیه السلام د وتلو په اړه د بایبل وینا داسي ده چي د هغه د ستر شخصیت له شان سره هیڅ اړخ نه لګوي، هغه ئې داسي معرفي کړی لکه چي ډېر بې حوصلې شوی وو، فقط یوې اشارې ته منتظر وو، د پاچا د پیغام له اورېدو سره سم ئې څان تیار کړی، خپل سر او صورت ئې برابر کړی او نوې جامې ئې اغوستې دي او په تلوار سره د پاچا حضور ته حاضر شوی!! خو قرآن بیا وایي:

وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ ٱئۡتُونِي بِهِۦۖ فَلَمَّا جَآءَهُ ٱلرَّسُولُ قَالَ ٱرۡجِعۡ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسۡـَٔلۡهُ مَا بَالُ ٱلنِّسۡوَةِ ٱلَّٰتِي قَطَّعۡنَ أَيۡدِيَهُنَّۚ إِنَّ رَبِّي بِكَيۡدِهِنَّ عَلِيمٞ * قَالَ مَا خَطۡبُكُنَّ إِذۡ رَٰوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفۡسِهِۦۚ قُلۡنَ حَٰشَ لِلَّهِ مَا عَلِمۡنَا عَلَيۡهِ مِن سُوٓءٖۚ قَالَتِ ٱمۡرَأَتُ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡـَٰٔنَ حَصۡحَصَ ٱلۡحَقُّ أَنَا۠ رَٰوَدتُّهُۥ عَن نَّفۡسِهِۦ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ * ذَٰلِكَ لِيَعۡلَمَ أَنِّي لَمۡ أَخُنۡهُ بِٱلۡغَيۡبِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهۡدِي كَيۡدَ ٱلۡخَآئِنِينَ * ۞وَمَآ أُبَرِّئُ نَفۡسِيٓۚ إِنَّ ٱلنَّفۡسَ لَأَمَّارَةُۢ بِٱلسُّوٓءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّيٓۚ إِنَّ رَبِّي غَفُورٞ رَّحِيمٞ * يوسف: ٥٠- ٥٣

پاچا وویل: ما ته ئې راولئ؛ خو کله چي (د پاچا) قاصد ورغی، وئې ویل: بادار ته

دي بېرته ورشه او وئې پوښته چي د هغو ښځو حال به څنګه وي چي خپل لاسونه ئې پرې کړل (څه به ورسره کېږي)؟ که څه هم زما پالونکی رب د دوی په هغه مکر ډېر ښه پوهېږي، (پاچا هغه ښځي راوبللې) وئې ویل: هغه وخت چي تاسو له یوسف د زړه مراد غوښتی وو، خبره مو څنګه وه؟! هغوی وویل: خدای ته پناه وړو! موږ په هغه کي هیڅ بدي نه ده لیدلې، (د مصر) د عزیز ښځي وویل: اوس حقیقت څرګند شو، ما ترې د زړه مراد وغوښت او هغه یقیناً چي له رښتینو انسانانو دئ، (زما دا اعتراف) د دې لپاره دئ چي پوه شي په غیاب کي مي خیانت ورسره نه دئ کړی او د دې لپاره چي (پوهېږم) خدای د خائنانو تدبیرونه نه هدایتوي (نه پرېږدي د خائنانو تدبیرونه دوی خپل مقصد ته ورسوي) او زه خپل ځان نه سپینوم، په دې کي شك نشته چي نفس د بدۍ په لور ډېر هڅوونکی دئ، مګر هغه چي زما پالونکی خدای پرې ورحمېږي، بې شکه چي زما پالونکی رب ډېر مهربان بخښونکی دئ.

د یوسف علیه السلام د زندان ملګری بېرته وګرځېدو، د خوب تعبیر ئې واوراوو، پاچا امر وکړ چي یوسف علیه السلام راولئ، د پاچا قاصد د ده له پیغام سره زندان ته ورځي او یوسف علیه السلام ته وايي: د مصر پاچا غوښتی یې، ستا تعبیر ئې خوښ کړی اوس ستا لیدو ته منتظر دئ!! خو یوسف علیه السلام؛ هغه د زندان د اولو ورځو یوسف نه دئ، له زندان د وتلو په اړه څه تلوار او عجله نه لري؛ بلکي زندان ئې د خپلي مبارزې لپاره د سنګر په توګه غوره کړی؛ له خپل مولا پرته بل ته طمع او امید نه لري، باور ئې دا دئ چي له زندان د وتلو پرېکړه د الله تعالی له لوري کېږي، نو ځکه په ډېر متانت سره قاصد ته وايي: بېرته وګرځه او خپل بادار ته دي ووایه: د هغو ښځو برخلیك به څنګه وي چي ده ته ئې هغه توطئه جوړه کړه او زندان ته ئې ولېږو؟ باید لومړی د هغي خبري سپیناوی وشي، زما (برائت) اعلان شي، که څه هم الله تعالی راته کافي دئ، هغه د دوی له توطئو ښه خبر دئ. ګوري چي د

يوسف عليه السلام متانت، صبر او زغم ټوله وضع داسي بدله کړې چي اوس پاچا تلوار لري، هغه غواړي چي له يوسف عليه السلام سره ژر تر ژره ملاقات وکړي، د ده شرط مني، هغه ښځي راغواړي چي د عزيز مصر د مېرمني په محفل کي راغونډې شوې وې او پوښتنه ترې کوي: په کومه ورځ چي تاسو له يوسف عليه السلام د زړه مراد غوښتی وو، خبره څنګه وه، د پېښي جريان څنګه وو؟ ولي مو دا کار وکړ؟ د پاچا وينا او دريځ داسي دئ لکه چي د يوسف عليه السلام مدافع وکيل وي، له تحقيق او پلټني مخکي د هغه خبري تصديقوي او له ښځو داسي استفسار کوي چي ګواکي د دوی جرم په بشپړه توګه ثابت او څرګند دئ او د شك او شبهې هيڅ مجال په کي نشته، ټولي ښځي وضع داسي ګڼي چي له اعتراف پرته بله چاره نه لري؛ نو ځکه وايي: خدای ته پناه وړو! موږ په هغه کي هيڅ بدي نه ده ليدلې، اصلي مجرم وروړاندي کېږي او په ټول صراحت سره اعتراف کوي او وايي: اوس حقيقت څرګند شو، ما له هغه د زړه مراد وغوښت او هغه رښتينی او صادق دئ، په دوه دليلونو اعتراف کوم: يو دا چي غواړم هغه په دې پوه شي چي په غياب کي مي خيانت ورسره نه دئ کړی او تور مي نه دئ ورپوري کړی او بل دا چي اوس په دې باور يم چي الله تعالی نه پرېږدي خائنان په مکر او چل ول سره خپلو موخو ته ورسېږي، نه غواړم چي ځان سپين او تبرئه کړم، د انسان نفس تل هغه بدو کړو وړو ته هڅوي، له شر ئې يوازي هغه څوك ژغورل کېږي چي زما د مهربان رب پېرزوينه او رحم ئې په برخه شي، يقيناً چي زما پالونکی رب مهربان بخښونکی دئ.

که څه هم ځينو مفسرينو دا ګمان کړی چي وروستنۍ څو خبري د يوسف عليه السلام خبري دي، نه د هغي مېرمني، د دوی دليل دا دئ چي دغه خبري د هغي مېرمني له شأن ډېري اوچتي دي؛ خو دا توجيه په څو دلائلو کمزورې ده:

د بيان په هيڅ برخي کي داسي کومه نښه يا قرينه نه مومو چي ثابته کړي دا د يوسف عليه السلام خبري دي.

د آیتونو سیاق او سباق او د کلام لړۍ له دې توجیه سره اړخ نه لګوي، برعکس په ټول صراحت سره ښيي چې دا د هغې مېرمنې د خبرو دوام دئ.

د دغو خبرو په دوران کې یوسف علیه السلام لا په زندان کې دئ او له پاچا سره نه دئ مخامخ شوی او مجلس ته نه دئ حاضر شوی، وروستی آیت همدغه راپه ګوته کوي.

د دې خبرې لپاره هیڅ دلیل نه شو موندلی چې یوسف علیه السلام ووایي: غواړم چې د مصر عزیز پوه شي چې د هغه په غیاب کې مې له هغه سره هیڅ خیانت نه دئ کړی، ځکه چې د مصر عزیز د پېښې په ورځ له حقیقت خبر شو او د یوسف علیه السلام پر پاک لمنتوب او سپېڅلتیا ئې باور راغی.

د آیت دا برخه (إن الله لا یهدي کیدالخائنین)، په هیڅ شان نه شو کولای د یوسف علیه السلام قول وګڼو، دا کلام فقط له هغې مېرمنې سره ښایي، هغه باید ووایي: که څېرې دا ځل هم له یوسف علیه السلام سره خیانت وکړم او په کوم تور ئې تورن کړم او د دې پر ځای چې پر خپل جرم اعتراف وکړم هغه متهم کړم، نو د پخوانۍ پېښې په څېر به حقیقت څرګند شي، خدای د خائنانو توطئې، حیلې او بهانې رسوا او خنثی کوي او نه پرېږدي چې د توطئو په مرسته خپلو ناولو موخو ته ورسېږي.

د هغې مېرمنې مؤمنانه څرګندونې په واقع کې دا حقیقت ثابتوي چې د یوسف علیه السلام کړو وړو او د زندان له سنګر د ده مبارزې او جهاد د مصر په ټولنې باندې ژورې اغېزې کړې دي، ژوره تبدیلي په کې راغلې، دومره چې د پرون ورځې هغه مېرمن نن داسې مؤمنانه څرګندونې کوي، له دوو زنداني ملګرو سره د یوسف علیه السلام بحث او د خوبونو له تعبیرولو مخکې دوی د الله لارې ته بلل، هغه هم په دومره تفصیل او په دومره مضبوط استدلال سره، دا ښيي چې هغه په زندان کې آرام نه دئ ناست، په جدي، پرله پسې او نه ستړې کېدونکې توګه ئې

دعوت چلولی او په دې بریالی شوی چې د مصر په ټولني کې له فکري او اخلاقي لحاظ پراخه او ژوره تبدیلي راولي، یوه ستر بدلون او انقلاب ته لار آواره کړي او له همدغه زندان د یوه سیاسي او اجتماعي انقلاب او بدلون راوستو لپاره شرائط برابر کړي.

متأسفانه لکه څنگه چې د مسیحیانو او یهودانو علماوو او مشائخو (احبار او رهبان) د الله تعالی له مقدس او لارښود کتاب قصې او شجرې جوړي کړې، داسي چې نن د دوی په مذهبي کتابونو کې د الله تعالی د مقدس کتاب وړه برخه هم نه تر سترگو کېږي، زموږ قصه خوښي هم د دوی تر اغېز لاندي راغلي او د یوسف علیه السلام له دغي عبرتناکي او لارښوونکې قصې ئې د یوې داسي بدکاري ښځې د مینې داستان جوړ کړی چې غوښتل ئې یو ښایسته ځوان په دام کې واچوي او له هغه د زړه مراد ترلاسه کړي، تر دې پوري چې د دغو قصه خوښو ځینو ادعاء کړې چې یوسف علیه السلام د ژوند په وروستیو کې همدغه پر ده مینه مېرمن په نکاح کړه!!! دا په داسي حال کې چې نه په قرآن کې داسي کومه اشاره مومو او نه په روایاتو کې. له دې ارزښتناکې تاریخي قصې داسي نکل جوړول او پایله ئې داسي راایستل نه یوازي د ناروغو اذهانو د بیمارو سلیقو زېږنده ده، بلکې د دوی تعبیر سل په سلو کې د دې قصې له روح او بنسټیزو موخو سره تصادم کوي، قصه اصلاً په دې بنسټ ولاړه ده چې دوه مخالف او متضاد شخصیتونه یو د بل په څنگ کې کېږدي او توپیرونه ئې په گوته کړي، راوښیي چې یو څومره لوړ دئ او بل څومره ټیټ، یو څومره پاکیزه، امین او صادق دئ او بل څومره ناولی، خائن او بې وفا، یو د خدای مخلص بنده او بل د شیطان او نفس مطیع بنده، عجیبه ده چې دغه بیمار کسان داسي غلط او معکوس نتائج ترې اخلي او دا متضادې بېلگې او متفاوت شخصیتونه سره پخلا کوي!! آیا دا شونې ده چې یو پیغمبر له هغه جلال او عظمت سره داسي ښځه په نکاح کړي؟ بایبل هم د خپلو شجرو په ترخ کې لیکلي چې فرعون یوسف په

يوه مصري نوم، صفنات فعنيح، ونوماوو او د فوطي فارع كاهن لور اسنات ئې ورته راواده کړه!!!

ښايي ستاسو د هر يوه په ژوند کې به کله داسې واقع شوي وي چې زړه مو ناڅاپه د يوې پېښې د رامنځ ته کېدو خبر درکوي او تاسو له کوم خاص دليل پرته د کومې پېښې انتظار کوئ، ناڅاپه وينئ چې ستاسي د زړه احساس رښتيا ثابت شو او ستاسو انتظار پر ځای وخوت، مثلاً دخپلې کورنۍ له غړو سره ناست يئ، يو تن وايي: گومان کوم چې ورور جان به مې نن يا سبا له سفر راشي، د کورنۍ نور غړي وايي: نه، هغه لا د راتگ نيت نه لري، دی ورته وايي: هو! زه هم همداسې انگېرم، خو نه پوهېږم چې ولې مې زړه راته وايي چې هغه له سفر راځي!! ناڅاپه وينې چې حدس ئې صحيح وخوت، ورور ئې د محاسباتو او انگېرنو خلاف او د ده له احساس سره سم راغی!! ممکن نه دئ چې دا احساس دې محض يو تصادف وي، ښايي د هغو کسانو شمېر لږ نه وي چې دې ته د تصادف په سترگه گوري، خو د قرآن له دغو يناوو معلومېږي چې دا تصادف نه دئ، دا چې په څو پر له پسې مواردو کې د يعقوب عليه السلام (احساس) سم او د حقيقت مطابق خېژي، دا ښيي چې په انسان کې د ده له پنځو حواسو علاوه د احساس داسې يوه (ملَکه) شته چې د راتلونکو پېښو اطلاع ترلاسه کوي، خو په داسې توگه چې نه د دې پيغامونو له لوري او منبع خبر وي، نه کوم سلطه پرې لري او نه د ده په امر او هغه وخت چې دی ئې غواړي ورته راځي.

دا احساس او اړوند ملکه ئې په تقوی سره وده کوي، په صالح انسانانو، پرهېزگارانو او پيغمبرانو کې کمال ته رسېږي، دوی ته داسې فراست ورپه برخه شي چې نه يوازې د ملمع، گرانو، پېچلو او مبهمو خبرو په حقيقت پوهېدل ورته آسانوي بلکې د ملمع او غولوونکو څېرو تر شا پټ زړونه او د هغوی موخې پېژندی شي، د يعقوب عليه السلام په قصې کې مورږ ته د دغه حساس لري ليد څو بېلگې مخې ته

راغلي.

قرآن د یعقوب علیه السلام په اړه یوې داسې خبرې ته اشاره کوي چې خاصه توجه غواړي، قرآن کریم یعقوب علیه السلام د یوه دراك او حساس شخصیت په توګه معرفي کوي، داسې چې له مصر کاروان د ده د ورك شوي زوی له کمیس سره راخوځېږي، لا له مصر ډېر نه دئ لرې شوی چې دی په کنعان کې د خپل زوی د کمیس بوی احساسوي، خو بایبل بیا د ده په اړه داسې وايي: زامنو ئې ورته وویل: یوسف ژوندی او د ټول مصر حاکم دئ!! خو ده تر هغه په دې خبرې باور نه کاوو چې ګاډۍ ئې ولیدې!! قرآن داسې فرمايي:

وَلَمَّا فَصَلَتِ ٱلۡعِيرُ قَالَ أَبُوهُمۡ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَۖ لَوۡلَآ أَن تُفَنِّدُونِ * قَالُواْ تَٱللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَٰلِكَ ٱلۡقَدِيمِ * فَلَمَّآ أَن جَآءَ ٱلۡبَشِيرُ أَلۡقَىٰهُ عَلَىٰ وَجۡهِهِۦ فَٱرۡتَدَّ بَصِيرٗاۖ قَالَ أَلَمۡ أَقُل لَّكُمۡ إِنِّيٓ أَعۡلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعۡلَمُونَ * قَالُواْ يَٰٓأَبَانَا ٱسۡتَغۡفِرۡ لَنَا ذُنُوبَنَآ إِنَّا كُنَّا خَٰطِـِٔينَ * قَالَ سَوۡفَ أَسۡتَغۡفِرُ لَكُمۡ رَبِّيٓۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ * یوسف: ۹٤- ۹۸

او کله چې کاروان له (مصر) لرې شو؛ نو پلار ئې وویل: که مې بې عقله ونه ګڼئ زه خو (نن) د یوسف (خوږ) بوی احساسوم! ورته وئې ویل: په خدای قسم چې ته په خپلې پخوانۍ اشتباه کې یې (زاړه خیالونه دې غلطوي)!! نو کله چې زېری ورکوونکی قاصد راورسېد او (د یوسف) کمیس ئې د ده پر مخ وغوړاوو ناڅاپه ئې سترګې رڼې شوې، وئې ویل: نه مې وو درته ویلي چې د الله تعالی له لوري د راکړل شوي علم په وجه په هغه څه پوهېږم چې تاسو پرې نه پوهېږئ. دوی وویل: پلاره! زموږ (د ګناهونو لپاره له الله تعالی) بخښنه وغواړه، یقیناً چې موږ خطا کاران وو. وئې ویل: ژر به له خپل رب بخښنه درته وغواړم، بې شکه چې هغه مهربان بخښونکی دئ.

کله چې کاروان له مصر د کنعان په لور وخوځېد او له ښار لږ څه لرې شو، د یوسف علیه السلام پلار وویل: نن مې د یوسف علیه السلام بوی ترسپږمو کېږي، هیله من یم چې د ډېر سپین ږیرتوب له امله مې په کم عقلتوب متهم نه کړئ، د

کورنۍ غړو ته په دې خبري پوهېدل او باور کول گران کار وو، په ډېر تأکید سره ئې ورته وویل: اشتباه کوې، تېر وختونه دریادېږي، ستا د خیال په فضاء کي د تېرو وختونو یادونه، د کوم غولوونکي بوی احساس درکوي، ته ئې د یوسف علیه السلام خوږ بوی گڼې!! لازیات وخت نه وو تېر شوی چي ناڅاپه زېری ورکوونکی را ورسېد او د یوسف علیه السلام کمیس ئې د پلار پر مخ وغوړاوو او په همدې سره د زوی له بېلتون راټوکېدلی د ځگر داغ جوړ او ړندې سترگي روښانه شوې، نو د کورنۍ غړو ته ئې مخ کړ او وئې ویل: ما درته نه وو ویلي چي زه له الهي علم په هغه څه پوهېږم چي تاسو پرې نه پوهېږئ، ما دا احساسوله چي یوسف علیه السلام ژوندی دئ او آخر به ئې وگورم، درته ویل مي چي ولاړ شئ او دواړه ولټوئ او له الهي رحمت مه ناهیلي کېږئ، درته ومي ویل چي د یوسف علیه السلام عطر مي تر سپږمو کېږي، تاسي نه منله، دا دئ ټولي خبري رښتیا وختې او حقیقت ئې درته څرگند او ښکاره شو!!

دا جریان د هغه فراست او پوهي حقیقت په واضح توگه څرگندوي چي اللّٰه تعالی ئې خپلو پیغمبرانو او اولیاوو ته ورکوي او ښیي چي هغوی پر غیب علم نه لري، خو د غیب له عالم داسي وړمې احساسوي چي سرچینه او لوری ئې ورته څرگند نه وي، کله دا وړمې په ویښه احساسوي او کله په خپلو خوبونو کي د غیب له عالم پیغامونه ترلاسه کوي، خو دا (علم) نه بلکي (احساس) وي، دا احساس د ظاهري پنځگونو حواسو کار نه دئ، مرجع او سرچینه ئې څرگنده نه وي، بنده پرې هیڅ تسلط نه لري، د پټو حقائقو وړمې ئې په خپلو ځپو سره احساس راوپاروي، نه پوهېږي دا احساس څنگه ورسره راپیدا شوی؟!! د دې احساس واگي د انسان په اختیار کي نه وي، نور هم په دې نه شي قانع کولی چي په دې احساس کي ورسره شریك شي، هماغسي لکه چي یعقوب علیه السلام یو وخت نه شو کولی څو متره آخوا په کوهي کي د یوسف علیه السلام له لوېدو خبر شي؛ خو بل وخت په ډېر لري واټن

کي، له مصر د کنعان په لور د کاروان له خوځېدو سره سم د خپل زوی د کميس بوی احساسوي، خو نه په دې باندي پوهېږي چي دا بوی له کومه راځي او نه په دې چي ولي نن دا احساس ورسره راپيدا شوی، منبع ئې کومه او لوری ئې کوم دئ او نه نورو ته په پوره ډاډ او اطمئنان سره کومه خبره کولی شي، کله چي غواړي د خپلي کورنۍ له غړو سره خپل نننی احساس شريك کړي، زړه نا زړه ورته وايي: که مي په کمعقلۍ متهم نه کړئ زه نن د يوسف بوی احساسوم!! گورئ چي دکورنۍ غړي ورسره توافق نه کوي او په ښکاره ډول او په پوره تأکيد سره ورته وايي: اشتباه کوې، تېر وختونه درياديږي!!

د ويښي دا کيفيت له هغو خوبونو سره ورته دئ چي د تېري يا وړاندي زماني د پېښو پيغامونه له ځان سره لري.

په خوب کي د رسول الله صلی الله عليه و سلم ليدل

۱۲- راشئ د تېري زماني په اړه يو خوب ستاسو مخي ته کښېږدم:

ما څلور ځلي رسول الله صلی الله عليه و سلم په خوب کي ليدلی، لومړی ځل هغه مهال چي ديارلس کلن او د حربي ښوونځي په اوم ټولگي کي وم، په خوب کي گورم چي د مازديگر لمانځه لپاره د کعبې له شرقي دروازې ورننوځم، د ننوتلو لار ور (دروازه) نه لري، د کعبې سطح له زمکي سره برابره ده، د مخکني معمول په څېر د غرب په لوري په لمانځه ودرېږم، ناڅاپه گورم چي رسول الله صلی الله عليه و سلم له يو شمېر يارانو سره له غربي دروازې راداخل شي، جامې، پټکی او څادر ئې سپين وي، څادر ئې پر سر او اوږو اچولی وي، ږيره ئې توره او مخ ئې غنم رنگی وي، ملگري ئې هم ده ته ورته جامه لري، رسول الله صلی الله عليه و سلم ما ته وگوري او تبسم وکړي، زه له ځان سره ووايم چي ښايي ما به د قبلې لوری غلط کړی وي، د همدې لپاره رسول الله صلی الله عليه و سلم تبسم وکړ، زه خو د مخکي په څېر د

غرب په لوري ودرېدلی یم، اوس خو د کعبې په منځ کې یم، ښايي قبله به ښي اړخ ته وي، په لمانځه کې ښي اړخ ته وګرځم، له ځان سره ووایم: له لمانځه وروسته به له رسول الله صلی الله علیه و سلم سره مصافحه کوم، په دې لوري کې یو داسې دېوال وګورم چې لوړوالی ئې د یوه ګز په اندازه وي، د نیم دائرې په څېر منحني جوړ شوی وي، د ډېرو رنګ ئې خړ سور بخن وي، د رکوع په حالت کې وم چې له خوب راويښ شوم، ډېر کلونه وروسته راته معلومه شوه چې ما په دې خوب کې کعبه په هغې بڼې کې لیدلې چې په سر کې د ابراهیم علیه السلام په لاس جوړه شوې وه، او وروسته ځیني تغییرات په کې راغلي، هغه منحني دېوال حطیم دئ چې اوس له کعبې بهر پاته شوی، خو د ابراهیم علیه السلام په وخت کې دا د کعبې جزء وو، د یوې پېښې په وجه کعبه ورانه شوې وه، قریشو دومره مالي توان نه درلود چې بېرته ئې په خپلې لومړنۍ بڼې جوړه کړي، اوږدوالی ئې راکم کړی او حطیم بهر پاته شوی، دوه دروازې ئې وې چې اوس ئې یوه بنده کړی شوې، د کعبې سطح له زمکې سره برابره وه خو اوس د یوه سړي د قد په اندازه جګه کړی شوې، ما د دوهمې دروازې ځای هم په خپلو سترګو ولید چې په ډېرو بند شوی، قریشو دا تغییرات د دې لپاره راوړي ول چې کعبې ته اشرافي بڼه ورکړي، یوازې خاص خلك هغې ته د ننوتلو اجازه ولري، دا پرېکړه د دوی په واك کې وي چې چا ته د ننوتلو اجازه ورکړي او چا ته نه، ما ته الله تعالی پنځه ځلې کعبې ته د ننوتلو شرف راپه برخه کړ، کله چې ما د سعودي ځوانان د لومړي ځل لپاره په خپلو سترګو ولیدل نو د رسول الله صلی الله علیه و سلم رنګ را په یاد شو. زما پر ایمان او عقیدې د دې خوب ډېر ژور اغېز وو، په خوب کې د کعبې هغه حالت لیدل چې څلور زره کاله مخکې وو او بیا نږدې څلرویشت کاله وروسته په ویښه کعبې ته د ننوتلو سعادت ترلاسه کول څه عادي خبره نه ده. خو دا چې آیا زه به کعبې ته په داسې حال کې هم داخل شم چې جوړښت ئې همغسې وي چې د ابراهیم علیه السلام په لاس جوړه شوې وه او ما په

خپل خوب کي ليدلي وه که نه؟ اميد مي دا دئ چي د خوب دا برخه هم تحقق ومومي.

پوښتنه کوم: په تنکۍ ځواني کي، هغه مهال چي د کعبې له تاريخ او لومړني جوړښت خبر نه وم، ځنګه مي کعبه په هغي بڼي کي وليدله چي نږدې ځلور زره کاله وړاندي وه، ځنګه پوه شوم چي ځلرويښت کاله وروسته به دې کعبې ته ننوځم، يو ځل نه بلکي پنځه ځلي، ځنګه مي رسول الله صلی الله عليه و سلم په هغه رنګ کي وليد چي د سعودي ځوانانو ته ورته وو، او کله چي ما د سعودي ځوانان د لومړي ځل لپاره په خپلو سترګو وليدل نو د رسول الله صلی الله عليه و سلم رنګ را په ياد شو؟!!!

۱۳- دوهم ځل مي هغه مهال په خوب کي ليدلی چي د سردار داؤد د اقتدار په دور کي زه د پېښور په ګلبهار نومي سيمي کي اوسېدم، د نورو ملګرو تر څنګ دوه پيلوټان هم راسره اوسېدل چي د يوه نوم محمد ګل ځاځی وو، زه او دوی د يوې عسکري کودتا په تور تر تعقيب لاندي وو، نور ملګري مو نيول شوي وو، او موږ پېښور ته ولاړو، خوب مي ليدو چي رسول الله صلی الله عليه و سلم زما د اوسېدو ځای ته راغلی وي، زه ئې لاسونه ورومينځم، پر دسترخان د شوروا کاسه ورته کښېږدم، د خوراك په جريان کي له خوب راويښ شوم، سحر د ناشتا پر مهال همدا پيلوټ راسره ناست وو او راته وئې ويل: خوب مي ليدو چي ته راته وايې ما تېره شپه رسول الله صلی الله عليه و سلم په خوب کي ليدلی، ما ورته وويل: هو؛ ما تېره شپه رسول الله صلی الله عليه و سلم په خوب کي ليدلی او خوب مي ورته تېر کړ.

۱٤- دريیم ځل مي هغه مهال په خوب کي وليد چي د روسانو په ضد زموږ جهاد په ډېر شدت سره روان وو، ما به د دې لپاره د امريکايانو په ضد جدي تبليغات کول چي پوهېدم هغوی شوم عزائم لري، که مجاهدين د دوی خطرناکو عزائمو ته متوجه نه کړو نو کېدی شي روسان وباسو خو افغانستان د امريکايانو په لاس کي پرېوځي،

ځینو وروښو دا مشوره راکوله چي اوس د امریکا په ضد د څه ویلو وخت نه دئ... په همدې دوران کي مي خوب ولید چي په یوې لویي کلا کي له ډېرو ملګرو سره یم، د کلا داسي لویه دروازه وي چي لاری٘ ترې تېرېدی شي، دروازه د شمال لوري ته وي، د کلا د امنیت مسئولیت زما په غاړه وي، موږ د رسول الله صلی الله علیه و سلم راتلو ته منتظر یو، ناڅاپي ګورو چي هغه له یو شمېر خلکو سره له همدې لویي دروازې کلا ته راننوځي، زما په لاس کي دوه توري وي، رسول الله صلی الله علیه و سلم د هغه جومات په لوري ولاړ شي چي د همدې کلا په غربي خوا کي پروت وو، زه په خلکو کي سترګي رغړوم چي وګورم کوم دښمن خو به په دې فرصت کي کلا ته نه وي راننوتلی، په دوو کسانو مي سترګي ونښلي، چي رنګ ئې سور، سترګي ئې شنې، د سر او وربځو وېښتان ئې ژېړ دي او سرونه او ږیري ئې خرېیلي دي، متوجه شم چي دوی رسول الله صلی الله علیه و سلم ته د زیان رسولو په موخه راغلي، پر دواړو د تورو ګوزارونه وکړم، دواړه ووژل شي، بیا جومات ته ولاړ شم، په دوهم صف کي ودرېږم، رسول الله صلی الله علیه و سلم هم په همدې صف کي ولاړ وي، زما او د ده تر منځ یو کس ولاړ وي چي زه ئې نه پېژنم، څوك چي امامت کوي هغه هم نه پېژنم، موږ د امام کیڼ لوري ته په دوهم صف کي ولاړ یو، په همدې حالت کي له خوب راویښ شوم. دې خوب د خپل دریځ په اړه مطمئن کړم، دا دواړه شین سترګي دښمنان روس او امریکا وو، په دوو تورو د دوی وژل د دواړو په ضد په یوه وخت کي مبارزه وه، د لمانځه په دوهم صف کي زموږ د ودرېدا تعبیر دا دئ چي موږ د اسلامي امت دوهم نسل یو، زموږ په خوا کي د رسول الله صلی الله علیه و سلم ودرېدا ښیي چي موږ د ده په سنت عمل کوو او هغه له موږ سره دئ، له شمال د دښمنانو راتګ دا دئ عملاً ولیدل شو چي دواړه په ګډه نن له شمال افغانستان ته راغلي.

۱۵- څلورم ځل مي د ۱۳۸۸ کال د قوس د میاشتي په څلرویشتمه نېټه هغه مهال

په خوب کي ولید چي ما د بخاري پښتو ژباړه پیل کړې وه، خوب وینم چي په امام صاحب کي یم، زموږ د کور مخي ته زمکي کي د دښمن پوستې وي، زمکه کي لوټې وي، د یوې له کبله، له ځان سره وایم چي په سینه کرښېدو سره دې پوستو ته رسېدا او برید کول ممکن دي، د یوې پوستې عسکر له ځان سره وایي چي اوس په دې ځای کي بلد شوي یو که څوك د شپې له لوري هم په دې لوټو کي راځي نو پرې پوهېږو، دا وخت موږ د رسول الله صلی الله علیه و سلم راتلو ته منتظر یو، له ځان سره وایم چي که هغه راغی نو سترې مشې به څنګه ورسره کوم، څه به ورته وایم، هغه په یوه موټر کي راشي، د موټر ښي اړخ ته کوز شي، موټر وړاندي ولاړ شي، خوا راکړي، روغ بړ ورسره وکړم، له ځان سره ووایم: داسي نه چي زما له سا او تنفس اذیت شوی وي، له روغبړ وروسته لاس داسي وخوزوي چي د شمال په لور ځو، ما د خپل کور په لور اشاره وکړه او ومي ویل: دې لوري ته ځو، روان شو، په لویه دروازه د ننوتو په وخت کي ئې زموږ د کور دوه منزله مېلمستون ته وکتل او وئې ویل: خلك خو دغو ته ګوري (داسي ترې معلومه شوه چي دا دوه منزله ځای ئې خوښ نه شو او ګواکي خلك د مجاهدینو په اړه د داسي کورونو په جوړولو ناراض شوي او اعتراض لري... ما وویل: دا دېرش پنځوس کاله مخکي جوړه شوې، تر اوسه ورانه وه، دا لومړی کور وو چي کمونستانو وران کړ، تر اوسه وران وو، له ځان سره وایم چي دا څنګه او څه وخت بېرته جوړ شوی، (دا کور همغسي تر نن پوري وران پاته دئ)، بیا نه پوهېږم چي څنګه تر هغي خوني ولاړو چي یو ځای په کي کښېنستلو، زه ځان داسي ګورم لکه چي کومه بړستن راباندي پرته وي، له ځان سره وایم: دا ولي؟ بړستن لري کړم، رسول الله صلی الله علیه و سلم ته مخامخ کښېنم، مخ ته ئې ګورم، داسي احساس کوم چي د ډېرو کړاوونو په وجه ډنګر شوی او سپین وېښتان ئې په ږیري کي راڅرګند شوي، هغه لاس داسي وخوزوي چي ورو ورو مخکي تګ افاده کوي او ووایي: همداسي به مخکي ځو، په همدې کي له خوب راویښ شوم. تعبیر ئې

ډېر واضح دئ، زه ئې هم پر خپل جهاد مطمئن کړم او هم د بخاري د ژباړې او شرحې په اړه، يقيناً چې رسول الله صلی الله عليه و سلم هم له دښمنانو ډېر کړاوونه ليدلي او هم له کمعقلو او غرضي دوستانو، ما د تحقيق په دوران کې داسې روايات هم وليدل چې که د رسول الله صلی الله عليه و سلم په وړاندې ده ته دا خبرې منسوب شوې وی نو الله تعالی ښه پوهېږي چې څومره به پرې ځوربدلی وو؟!! داسې خبرې چې دښمنان ئې له کولو عاجز وو خو مسلمانانو ده ته منسوب کړې دي!! معلومه نه ده چې د قيامت په ورځ به دا خلك د دې پوښتنې څه ځواب ورکوي چې ولې مو رسول الله صلی الله عليه و سلم ته هغه خبرې منسوب کړې وې چې ده نه وې ويلې؟ ولې مو هغه ته داسې څه منسوب کړي ول چې هغه ترې بري وو؟ ولې مو په هغو صفاتو ستايلی چې الله تعالی نه دئ پرې ستايلی؟

د خوب د ځينو برخو په اړه له غور وروسته څو خبرو لازيات مطمئن کړم: ۱- ما په خوب کې رسول الله صلی الله عليه و سلم ته ويلي وو چې دا کور دېرش پنځوس کاله مخکې جوړ شوی وو، له غور وروسته راته معلومه شوه چې زموږ د کور هغه مېلمستون پنځوس کاله مخکې جوړ شوی وو او دېرش کاله مخکې وران شوی وو او تر ننه همغسې وران پاته دئ!! ۲- د بخاري د ژباړې په دوران کې مې کله کله زړه غوښتل چې لاس ترې واخلم، زړه مې راته ويل چې دا ډېر درونډ کار دئ او زما ډېر وخت نيسي، خو د رسول الله صلی الله عليه و سلم دې وينا چې ورو ورو به مخکې درومو دې ته وهڅولم چې ادامه ورکړم، ۳- واقعاً چې پر مجاهدينو د افغان ولس يو ستر اعتراض دا دئ چې ځينو په داسې حال کې له ناروااوو لارو ځان ته بنګلې جوړې کړې چې د جهاد د ډېرو شهداوو کونډې او يتيمان په سختو محروميتونو او مظلوميتونو کې ژوند کوي. ٤- له برستنې مې تعبير دا دي چې د مدثر د سورې آيتونه ما ته هم متوجه دي. الحمدلله چې ما هغه له ځانه لرې کړه، رسول الله صلی الله عليه و سلم ته مخامخ کښېنستم او ماته ئې د ورو ورو مخکې

تلو لارښوونه وکړه.

مرغان په خوب کې لیدل

۱۶- د میزان په دولسمه ۱۳۸۸مي خوب لیدو چې په یوه چمن کې ناست یم، ناڅاپه ګورم چې په هوا کې مرغان راښکاره شول، چا څه د دوی لورې ته وروشړل، نه پوهېږم چې څه وو، یو په کې زخمي شو، لاندې د راپرېوتو په حال کې وو، زما په لورې راپرېوتو، مخامخ زما په لورې راشي، دا اندېښنه راسره پیدا شي چې اوس به مجددي دا زما په خلاف د بد فال په توګه تعبیر کړي، چې ګواکې مرغه پرې حمله وکړه، چې رانږدې شي زما په لاس کې رنګه مجلې ته ورته کتاب وي، دا ئې مخې ته وخوځوم، هغه په شا شي، بېرته بر ولاړ شي، زه مرغه ته مخ کړم او ووایم: ساده لکه چې په دې کتاب دي د غوښې ګمان راغی، هغه لوړ لاړ شي، متوجه شوم مجددي او رباني هم د یوه بل څنګ ته ناست دي، شا ئې زما خوا ته ده، یو بل کس دوی ته مخامخ ناست وي، ګمان کوم انجنیر احمدشاه احمدزی وو، دوی زما کیڼ لاس ته څو ګامه آخوا ناست دي، زه هغه دربیم کس ته د یوه حدیث په اړه ووایم چې داسې نه دئ بلکې داسې دئ، (اوس مې هغه حدیث هېر دئ)، مجددي هغه کس ته ووایي چې حکمتیار اوس په حدیث کې هم متخصص دئ، دا خبره د استهزاء په توګه وکړي او هغه کس ته یوه وړوکې پاڼه هم ورکړي، ګواکې حدیث دغه دئ، زه ورته ووایم چې هو؛ الحمدلله زه حدیث لولم، هغه ووایي: په خپل اپارټمنت (یا دیپارټمنت) کې! زه ورته ووایم: نو آیا ستا په صوفي خانه کې ئې ولولم؟! په دې وخت کې ګورم چې د مرغانو بله یا همغه مخکنۍ ډله بیا په آسمان کې راڅرګنده شوه، بیا یو د مخکې په څېر زما په لورې راشي خو په چمن کې ولوېږي، زه ورشم، شا ئې زما خوا ته وي، د سر په بڼکو ئې لاس راکښ کړم، بڼکې ئې زېړ بخوني زرغونې وي، دومره لوی وي لکه یو ناست انسان، هغه راته ووایي: زه ستا د نیمې شپې د تلاوت او ژړا شیدایي یم، ولې دې پرېښې؟ زه ورته ووایم: له دې وروسته به ئې کوم، هغه وزر که لاس

رااوړد کړي او غواړي له ما قول واخلي، زه لاس وراوړد کړم، د ګوتو سرونه مو سره ولګېږي، د دغه حالت په لیدو سره پر ما ژړا راشي، په ناسته ژاړم، شا مي هغو دریو کسانو ته وي، ګمان مي کاوو چي اوس به دا درې کسان زما خوا ته راشي او پوښتنه به وکړي چي دا څه وو او څه ئې ویل او ولي ژاړې؟ خو هغوی په بې اعتنائي سره له هغه ځای ووتل. او په همدې کي له خوب راویښ شوم، له راوېښېدو وروسته مي حالت داسي وو چي څو شېبې مي وژړل.

د خوب تعبیر داسي برېښي: له مرغانو مراد فرشتې دي، د رباني، مجددي او احمدزي یو ځای ناسته هغه جبهه په ګوته کوي چي دوی د حزب په خلاف جوړه کړې وه او پایله ئې له پرچمیانو سره ائتلاف او د کابل جګړي شوې، دوی د الهي حکم خلاف عمل کولو پر فرشتو د دوی لخوا وار دغه معنی لري، په دغو مرغانو د دوی له لوري ګوزار شوی وو، زخمي مرغه زما پر سر راپرېوتو، او دا ښیي چي د الله تعالی پرېکړه زما په لوري وه، خو زه له حقیقت خبر نه وم، په فرشتې زما ګمان چي مرغه به وي همدا تعبیر لري، د حدیث په اړه زما وینا ښایي زما هغو لیکنو ته اشاره وي چي له اسلام د دفاع په اړه مي کړې دي، د مجددي وینا له حق خبرو سره د ده مخالفت خو د مذهب تر پوښښ لاندي ښیي، که څه هم هغه شپه مي تهجد لمونځ کړی وو، یو جز تلاوت مي په لمانځه کي کړی وو خو ښایي د نه ژړا په وجه ئې ما ته ویلي وي چي ولي دي پرېښی؟

لوړه او ژوره، لنډ او اوږد ټوپ

۱۷- د ۱۳۸۷ کال د اسد په اومه شپه مي خوب لیدو چي د یوه جګ غره پر سر له زیاتو ملګرو سره روان یو او غواړو د دې غره تر ټولو جګي څوکي ته ځان ورسوو، د لاري په منځ کي زه د غره څوکي ته وګورم او بیا لاندي ته نظر واچوم او له ځان سره ووایم چي راځه ته والوزه او له ښي اړخه ځان څوکي ته ورسوه، تر ټولو به

مخکې ورسېږې، والوزم، په يوې برخې کې څو ځوانکي وګورم، ورکوز شم، يو ئې بې باکه او اوباش معلومېږي، ورته ووايم چې راشه ته د لينن او بوش په اتکاء درې ګزه ټوپ ووهه، هغه ټوپ کړي خو ټوپ ئې فقط يو ګز وي، زه ورته ووايم: اوس نو ما ته وګوره چې د الله تعالی په مرسته د غره هغې لوړې څوکې ته والوزم، په همدې سره د الله نوم واخلم او له زمکې اوچت شم، غر ډېر لوړ او نبغ وي، زه همداسې عمودې په هوا کې لوړ ځم، دواړه لاسونه مې لوړ نيولي وي، آخرې څوکې ته ورسېدم، د څوکې په سر نرې تيران راوتلي وو، يوه ته، بل ته، او بيا بل ته لاس وغزوم، او په دې سره څوکې ته وختم، بيا ځان د داسې چا کره ګورم چې ځاځيان معلومېږي، يو ئې ما پېژني خو د کور خاوند مې نه پېژني، زه روژه يم، د روژه ماتې لپاره ډوډۍ راوړي، په دسترخان يو موټ پاخه سابه له لوښي پرته او خوا ته ئې وچه مړۍ کښېږدي، زه خوراك پيل کړم، د کور خاوند پوښتنه وکړي چې دا څوك دئ؟ هغه کس چې زه ئې پېژندم ورته ووايي: د خدای يو دوست... په همدې کې له خوب راويښ شوم.

د دې خوب تعبير دا دئ: په خوب کې لوړ ځای ته ختل د معنوي ارتقاء په معنی او په ټيټ ځای او کندې کې اوسېدل او په کې پرېوتل د معنوي ټيټوالي او سقوط په معنی دي، په لينن او بوش باندې اتکاء کوونکي کمونستان او غربپالان دي. د دواړو ګډ ټوپ به لنډ وي، له ځاځيو ښايي مراد زما د ژوند هغه ورځې وي چې د جهاد د ورځو په سختو جګړو کې مې څه موده هلته تېره کړې وه او وصيت مې کړی وو چې که شهيد شوم نو چې هر ځای شهيد شوم همهلته مې دفن کړئ او که په خپل مرګ ومرم نو د ځاځيو د شهيد کنډو پر سر مې په هغه سنګر کې دفن کړئ چې په څو سختو جنګونو کې پکې اوسېدلی يم.

په خوب کي بيرغونه

۱۸- د سالار احمد زي د خوب تعبير

د شهادت په ورځپاڼي کي مي د سالار احمد زي خوب تر سترګو شو، زه په خوبونو کلك باور لرم، او هغه په حقائقو د پوهېدو يوه حساسه مرجع ګڼم او د مؤمنانو خوبونه د رسول الله صلی الله عليه و سلم د وينا مطابق د الله تعالی له لوري دوی ته مبشرات بولم، د هغه خوب داسي وو: په يوه ځای کي چي سمسوري درې لري، له دې ځای يو هوايي پل داسي سيمي ته غځېدلی چي له غونډيو ډکه وچه بيديا وي، زه د پل له لاري دغي سيمي ته لاړ شم، هلته پر غونډيو رپانده بيرغونه وګورم چي خوا ته ئې رڼا تر سترګو کېږي، له لري دا بيرغونه سپين برېښي، خو کله چي نږدې ورغلم هغوی مي شنه وموندل، د بيرغ خوا ته مي هيڅوك تر سترګو نشي،... يو کس د قومندان ابراهيم په نامه وګورم چي درې کسان ئې خوا ته وي، يو کس ابراهيم نورو ته معرفي کړي، زه غواړم هغه ووهم د دې لپاره چي ولي ئې هغه پرديو ته معرفي کړ، بيا پټ پټ د لومړي بيرغ په لوري ولاړ شو، وروسته نور ملګري هم راپيدا شي، بيا په ګډه د نورو بيرغونو خوا ته ولاړ شو، هغه راواخلو او مخکي روان شو... ما ته دا خوب داسي برېښي چي ټولي برخي ئې رښتيا شوې، که د خوب د ليدو پر مهال له دې خوب سره مخامخ شوی وی ښايي تعبير به ئې راته ګران وو خو اوس راته کاملاً څرګند برېښي. د سالار احمد زي د غوښتني له کبله د هغه تعبير وړاندي کوم:

داسي معلومېږي چي ته په اروپا کي اوسې، د هوا له لاري افغانستان ته تګ راتګ کوې، په خوب کي د هوايي پل، سمسوري درې او له غونډيو ډکي وچي بيديا تعبيرونه همدا دي. ښايي د افغانستان له داسي سيمي سره تعلق لرې چي غرونه او

غونډۍ لري خو ځنګلونه نه لري.

سپین بیرغ د طالبانو نښه ده او شین بیرغ د حزب اسلامي، د بیرغ رپېدا او خوا ته ئې رڼا د اسلامي جهاد نښه ده، له لري د غونډۍ پر سر بیرغ په سپین رنګ کي لیدل او له نږدې په شین رنګ کي؛ دا تعبیر لري چي خلك به له لري دا جهاد طالبانو ته منسوبوي خو په اصل کي به د حزب اسلامي له لوري وي، په دې حقیقت به هغه څوك پوهېږي چي جهاد له نږدې وځېږي.

د بیرغ خوا ته د مجاهدینو نه لیدل دا تعبیر لري چي جهاد به روان وي، بیرغ به ئې رپېږي خو مجاهدین به نه لیدل کېږي، یعني مجاهدین به په څرګنده توګه او په جبهه ئې جنګ نه وي بوخت او دوست او دښمن به ئې نه پېژني. او دا دئ عملاً همداسي وشول.

د جهاد مشر به د ابراهیم علیه السلام په سنت عمل کوي، د بتانو د ماتولو لپاره به ملا تړي، خو په پټه به د جهاد مشري کوي او ته به هغه څوك د وهلو مستحق ګڼې چي د ده اسرار افشاء کړي. د قومندان ابراهیم او ستا د یوه ملګري له لوري پردیو ته د ده معرفي همدا تعبیر لري.

د لومړي بیرغ لوري ته ستا پټ پټ تګ ښیي چي ته به د جهاد په لومړي پړاو کي د مجاهدینو ملګرتیا کوې او دا ملګرتیا به تر هغه دوام کوي چي جهاد دوهمي مرحلې ته داخل شي. دعاء وکړه چي دا ملګرتیا دي د ژوند تر پایه دوام وکړي او لا زیاته مضبوطه شي.

هغه درې کسان ښایي داسي درې ډلي انځوروي چي په مخکني جهاد کي ئې څه برخه وه، خو اوس له مجاهدینو پردي شوي او د مجاهدینو په اسرارو د دوی پوهېدا خطرناك عواقب لري.

بیرغونه او پر سر ئې رڼا د جهاد مشعلونه دي، پر ډېرو غونډیو د بیرغونو لیدا

ښيي چې د هېواد په ګوټ ګوټ کې به جهاد پیل شي او ستا د ملګرو له لوري د دغو بیرغونو ترلاسه کول او په رڼا کې ئې وړاندې تګ ښيي چې وروسته به جهاد له هغه پټ او مخفي حالت ووځي او په ښکاره جهاد به بدل شي. چې دا دې همداسي وشول.

په خوب کې د مهدي لیدل

۱۹- راشئ د شهید اسامه او ایمن الظواهري د یوې غونډې قصه هم ستاسو په وړاندې کښېږدم: د امریکایانو د تېرې په لومړي کال او هغه مهال چې په شیګل کې اوسېدم، اسامه، ایمن الظواهري، د اسامه دوه زامن، حمزه او عثمان، او د کویټ ابوالغیث هم راسره ول، د دسترخان شاوخوا ناست وو، اسامه د یوه عرب ورور د یوه اورېده خوب یادونه وکړه، چې د امریکایانو برید، د طالبانو د حکومت نسکورېدا، په توري بوري کې پر دوی برید او د ډېرو نورو پېښو تر څنګ ئې دا هم په خوب کې لیدلي وو چې موږ یوې سیمي ته پناه وړې چې خلك ئې په قوم شنواري دي، دلته د اقامت پر مهال واورو چې مهدی راوتلی، که ګورو چې خلك یو سړی پر تخت ولاړ پر خپلو اوږو تر موږ بر وړي، یو پړی ئې داسي پرې راتاو کړی وي چې لاسونه ئې هم له بدن سره تړلي وي، راته ویل کېږي همدا مهدي دئ،... بیا ئې وویل: کله چې موږ دلته راغلو او پوښتنه مو وکړه چې د دې سیمي استوګن په قوم څوك دي، راته وویل شول چې شنواري، حیران شوم چې په کنړ کې شنواري څه کوي، د هغه ورور خوب مي را په یاد شو، ټولي برخي ئې یوه په بلي پسي رښتیا شوې، خو نه پوهېږم چې د هغه لاس تړلي مهدي تعبیر به ئې څه وي؟!! په دغو ورځو کې زه وروښو د اسامه دوی تر موقعیت لږ بر بېولی وم او دا ئې راته ویلي وو چې له ملاقاتونو، مرکو، تماسونو او څرګندېدو به ډډه کوې، داسي مي احساسوله لکه چې زما لاس پښې ئې راتړلي وي، دې حالت ته په پام سره د هغه خوب تعبیر راته کاملاً څرګند شو، ورته ومي ویل: د قرآن د وینا له مخي هر قوم ځان ته هادي او

مهدي لري، ښايي ما ته به الله تعالی دا سعادت راپه برخه کړي چي د دې ولس هادي شم، خو دلته ئې زما لاسونه راتړلي دي، بيا مي خپل هغه خوب هغوی ته بيان کړ چي د تحصيل په دوران کي مي د پوهنتون په لومړي کال په ليليې کي ليدلی وو، خوب داسي وو: ډېر خلك راغونډ وي، د اکثرو جامې سپيني وي، د ځينو ږيري توري او د ځينو سپيني وي، يو له بل سره روغبړ کوي او مبارکي ورکوي چي مهدی راوتلی، ټول کښېني، ځيني ئې ما ته اشاره وکړي چي دی د مهدي نائب دئ، بيا له ما وغواړي چي وينا ورته وکړم، زه ودرېږم او خپلي خبري داسي پيل کړم: به نام خدا، به نام خدايی که هزار و چهارصد سال قبل به عده ای محدود صحابه اين توفيق را عنايت کرد که پرچم اسلام به دست آنان در قلب دهلي به اهتزاز آمد، د لاس خوځولو او جذباتي کېدو له کبله له خوب راويښ شوم. هغه مهال مي ويناوي او ليکني ټولي په فارسي وې ځکه زموږ د سيمي د مکتبونو او د پوهنتون د درسي نصاب ژبه فارسي وه.

سيده لار، دواړو اړخونو ته ئې دېوالونه او دروازې او پردې ئې

۲۰- خور ليلا د مدرسې استاده وايي: خوب گورم چي په لوی تعمير کي روانه يم، ښي او کيڼ خواوو ته ئې کوټې دي، دروازې نه لري د دروازو په ځای پردې راځوړندي دي، ما يوه پرده اوچته کړه، گورم چي رباني او سياف پکي ناست دي، ژر مي پرده راپرېښوده، رسول الله عليه السلام مي وليد چي راته وايي: مخامخ لاړه شه، هلته مي يوه کوټه وليده چي دروازه ئې وه، او پرده هم ورباندي ځوړنده وه، په کوټه کي يو ښکلی مېز، او له پاسه ئې سپين څادر غوړول شوی وو، او په پطنوس کي يوه هندوانه پرته وه، رسول الله صلی الله عليه و سلم راته وايي: نيمه ته وخوره او نيمه حکمتيار ته پرېږده، خو ما ډېره برخه هغه ته پرېښوده او له خوب راويښه

شوم؟

د یوه مبارك حدیث په رڼا کي د دې خوب دقیق تعبیر دا دئ: سیده لار یعني اسلام، ښي او کیڼ لوري ته دروازې چي پردې پرې غوړېدلي دي له سمي لاري کیڼ او ښي لوري ته د انحراف هغه ملمع او پوښل شوي بلونکي چي انسان انحراف ته راکاږي، مخامخ تگ په سم لوري تگ دئ، رسول الله صلی الله علیه و سلم خوب لیدونکي ته په سم لوري د تگ لارښوونه کړې، د هندوانې تر نیمايي زیاته برخه ما ته پرېښودل زما په اړه د محترمي استادي پېرزوینه ښيي.

حدیث داسي دئ:

عَنِ النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ الْأَنْصَارِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: " ضَرَبَ اللهُ مَثَلاً صِراطًا مُسْتَقِيماً وَعَلَى جَنبَتَيِ الصِّرَاطِ سُورَانَ، بَيْنَهُمَا أَبْوَابٌ مُفَتَّحَةٌ، وَعَلَى الْأَبْوَابِ سُتُورٌ مُرْخَاةٌ، وَعَلَى بَابِ الصِّرَاطِ دَاعٍ يَقُولُ: يَا أَيُّهَا النَّاسُ ادْخُلُوا الصِّرَاطَ جَمِيعًا وَلَا تَتَفرَّقُوا , وَدَاعٍ يَدْعُو مِنْ فَوْقِ الصِّرَاطِ، فَإِذَا أَرَادَ إِنْسَانٌ فَتْحَ شَيْءٍ مِنْ تِلْكَ الْأَبْوَابِ قَالَ لَهُ: وَيْحَكَ لَا تَفْتَحْهُ، فَإِنَّكَ إِنْ تَفْتَحْهُ تَلِجْهُ، فَالصِّرَاطُ: الْإِسْلَامُ، وَالسُّتُورُ: حُدُودُ اللهِ , وَالْأَبْوَابُ: مَحَارِمُ اللهِ تَعَالَى، وَالدَّاعِي عَلَى رَأْسِ الصِّرَاطِ: كِتَابُ اللهِ، وَالدَّاعِي مِنْ فَوْقِ الصِّرَاطِ: وَاعِظُ اللهِ فِي قَلْبِ كُلِّ مُسْلِمٍ " مسند احمد

له النَّوَّاسِ بْنِ سَمْعَانَ الْأَنْصَارِيِّ روایت دئ چي رسول الله صلی الله علیه و سلم وفرمایل: الله تعالی د داسي لاري مثال بیان کړی چي سیده ده، د لاري دواړو اړخونو ته دوه دېوالونه دي، تر منځ ئې پرانیستې دروازې، پر دروازې نرۍ پردې، د لاري دروازې ته جوخت یو بلونکی چي وایي: اې خلکو! ټول دې لاري ته ننوځئ او مه سره بېلېږئ، د لاري بر لوري ته داسي بلونکی چي کله کوم انسان وغواړي د دغو دروازو کومه یوه پرانیزي نو هغه ته وایي: افسوس پر تا، مه ئې پرانیزه، که ئې پرانیزي نو وردننه به شې، نو له دې لاري مراد اسلام دئ، له پردو الهي حدود، له دروازو الهي محارم (هغه څه چي الله تعالی حرام کړي)، د لاري د سر له بلونکي د

الله تعالی کتاب او د لاري بر بلونکی هغه الهي واعظ چي د هر مسلمان په زړه کي وي.

۲۱- مولوی فقيرالله وايي: په خوب کي مي خپل استاد يا پيغمبر عليه السلام وليد او پوښتنه مي ترې وکړه چي ملاعمر به څنگه شي، راته وئې ويل: تنظيم ئې ښه دئ خو دی نشي بريالی کېدی، بيا مي د حکمتيار په اړه پوښتنه وکړه، راته وئې ويل: إن شاء الله بريالی کيږي.

د کور دوهم منزل

۲۲- د ۸٦ کال د ميزان په شپږمه شپه مي په خوب کي وليدل چي په امام صاحب کي د خپل کور د مېلمستون په دوهم منزل کي يم، د کور په ترميم کار روان دئ، زما شهيد والد هم راسره وي، گورم چي د چت پلستر راځوړند شوی او د لوېدو په حال کي دئ، زه پلار ته ووايم چي دا خو په هغه صورت کي ترميم کېدی شي چي له چت سره په پېچونو وصل شي، د خوني جنوب غربي کونج ته متوجه شم لوی چاود ئې کړی، جنوب شرقي کونج کي هم چاودونه وگورم، پلار ته مخ کړم چي دلته اوسېدل صحيح نه دي د ړنگېدو احتمال ئې شته، غواړو په تلوار ووځو، د خوني له دروازې د وتلو پر مهال متوجه شو چي معماران لگيا دي کار کوي، زما والد معمار د تجار په نامه ياد کړي، زه گمان وکړم چي ده د نجار نوم واخيست خو بيا ئې د تجار په نامه ياد کړي، په همدې حالت کي له خوب ويښ شوم، تعبير ئې دا دئ چي د هېواد برنۍ طبقه خلك او د دوی واکمني د نسکورېدو په حال کي ده، په جنوب غرب او جنوب شرق کي ئې دېوالونه چاودېدلي، له دوی سره يو ځای کېدا غلطي ده، ځوك چي د افغانستان د بياودانولو خبري کوي نجاران نه بلکي تجاران دي، وطن په پرديو پلوري.

د الله تعالی په حضور کي

۲۳- د ۱۳۸٦کال د میزان په اته ویشتمه شپه مي خوب لیدو چي په یوې خوني کي یم، چینه پکي بهېږي، له بې سده زمریانو ډکه ده، داسي احساسوم چي الله تعالی دلته حاضر دئ او زه ئې په حضور کي ولاړ یم، سخت ورته ژاړم، دعا ورته کوم، ترې غواړم چي نور ما د ځان لوري ته دروبله، له ژوند تېر یم. په خوني کي پراته زمریان هم د الله تعالی د حضور له امله بې سده دي، د سختي ژړا په حالت کي له خوني راووځم، بهر څو ایرانیان وګورم چي ځیني افسران ئې هم په کي دي، له ځان سره وایم چي دوی مشرکان دي، د الله تعالی په ځای د دغو زمریانو عبادت کوي!! یو ئې راسره خبري کوي خو زه د ژړا پداسي حال کي یم چي نږدې ده زړه مي وچوي، په همدې حالت کي له خوب راویښ شوم.

د خوب تعبیر داسي دئ: هغه زمریان د الله تعالی مقرب بندګان دي، د زیات قرب له کبله بې سده دي، هر څومره چي انسان الله تعالی ته نږدې لاړ شي لیدلی ئې نشي، هغه خونه او چینه ئې د دین منبع او چینه ده، ایراني شیعه د څو مقربو بندګانو عبادت کوي.

پر آس سپرېدا

۲٤- د ۱۳۸٦ کال د حوت په ۱۳ د دوشنبې په شپه په خوب کي ګورم چي په یوه ښکلي سور آس سپور له ختیځ لوري کور ته روان یم، کله چي دروازې ته رانږدې شوم آس مي په ډېر تمکین سره ورو ورو کور ته ننوت، زه ئې له دې حرکت ډېر زیات خوند واخلم، په همدې وخت کي یوه چا راته وویل چي دا د یوه ښه آس نښه ده چي کور ته رانږدې شي نو په ډېر تمکین سره خوځی او کور ته ننوځي، په کور کي له آس کوز شوم، ګورم چي آس داسي غیر عادي حرکات کول لکه چي سر پرې څرخي خو تم شو، زه ورته خفه وم، خو خوراك ئې پیل کړ، شهید پلار مي په پیچکارۍ وینه

ترې واخيسته خو وينه ئې د شيدو په څېر سپينه وې، پلار مي راته وويل دا ده په ويني کي تور تور ځاځکي معلومېږي ما چي ورته وکتل د غوړو ځاځکي مي وليدل.

تعبير ئې دا دئ: کور يعني وطن، آس يعني هغه ځواك چي خوب ليدونکي ته تابع وي، په تمکين سره کور ته ستنېدل يعني عجله نه درلودل او په تمکين سره ننوتل، نو په مجموع کي د خوب تعبير دا دئ چي په حکومت کي برخه اخيستلو کي بايد محتاط وو، حکومت کي برخه اخيستل زموږ قوت او اعتبار تضعيفوي.

توره

۲۵- د ۱۳۸۷ کال د حوت دوه ويشتمه شپه په خوب کي گورم چي له پرويز مشرف سره لاس په لاس نښته لرم، د هغه په لاس کي توره وي، زما په وار سره توره ترې ولوېږي، زه ئې راواخلم، خو زما له لاسه لاندي پرېوځي او له لوړي په ډېر سرعت سره لاندي ورغړي، زه په تلوار سره پسي وزغلم، د لوړي لاندي ئې ونيسم، که گورم چي دا توره د يوه واړه خنجر په اندازه شوه، چي ورته ځير شوم يوه خوا بله خوا ئې له ډېرو سره د لگېدو له کبله سولېدلې، ځيري شوې او کږه شوې ده، متوجه شوم چي دا له فولاده نه بلکي د سربو په څېر له نرمي اوسپني جوړه شوې، ايراني ده او په موټي ئې د خميني انځور کاږل شوی. په همدې کي له خوب راويښ شوم. له غور وروسته پوه شوم چي تعبير ئې دا دئ: مشرف د مسلمانانو مقابله د ايران پلوه شيعه وو په وسيله کوله، ډېره کمزورې وسيله وه، له لاسه ئې ووتله، حقيقت همدا دئ چي ده د امريکايانو په وينا له شيعه وو د مسلمانانو د ځپلو لپاره کار اخيست، په فوځ، استخباراتو، پوليس او د تروريزم ضد اداراتو او مسلح قطعاتو کي ئې دا کار شيعه گانو ته سپارلی وو، د امريکا سي آی اې او ايف بي آی چي په پاکستان کي کوم مسلح ټولگي د همدې غرض لپاره جوړ کړي ول اکثريت ئې شيعه ول او په شمالي وزيرستان کي د جنگ قيادت ئې هم شيعه افسرانو ته سپارلی وو.

لوی کب (ماهي)

۲۶- د ۱۳۸۸کال د حمل په دوه ویشتمه شپه مي خوب لیدو چي په نورستان کي د ځینو ورونېو ځای ته د اوسېدو لپاره ځم، د غره په یوې ډډي روان یو، په یوه ځای کي لوی سیند وګورو چي ډول ډول لوی ماهیان په کي ګرځي، هر یو ئي لکه یوه وړه کشتۍ، خوا ته مي یو کس وایي چي اوبه له موږ دېرش متره لاندي دي، ناڅاپي یو کب راټوپ کړي او خپلي شونډي زما پر ښي لاس ووهي او بېرته اوبو ته کوز شي، که ګورم چي لاس مي تڼاکي شي، خو ورو ورو بېرته ختمي شي، بیا ګورم چي دا اوبه دومره کمي شي چي کبان ئي یا ولاړ شي یا په خټي کي ونښلي، یو غټ ئي زموږ د ملګرو لاس ته ورشي، یوه برخه ئي پخه کړي او موږ ئي وخورو. تعبیر ئي ښایي دا وي چي اوس په افغانستان کي د ګڼ شمېر هېوادونو ځواکونه هري خوا ته خوزي، یو به ئي موږ ته دومره تاوان راورسوي لکه د لاس پر پوستکي څو تڼاکي، خو ډېر ژر به د دوی لپاره د لامبو وهلو شرائط ختم شي، له دوی به ډېر څه د افغانانو په لاس کي پرېوځي. له نورستان مراد د نور په لوري تګ دئ، یعني شپه او تیاره ختمېږي او د رڼا ځای ته ځو.

په سپوږمۍ کي وران کورونه

۲۷- د روسانو د وتلو په شپو ورځو کي مي خوب لیدو چي سپوږمۍ ته ختلی یم، که ګورم چي په سپوږمۍ کي سختي زلزلې شوې دي او هلته ټول کورونه وران شوي، یوازي یو کور روغ پاته وي، دا کور له سمنټو جوړ وي، رنګ ئي هم سمنټو ته ورته، ډېر کلك او ستر وي، راته وویل شي چي دا د حزب اسلامي کور دئ، له ځان سره ووایم: په سپوږمۍ کي خو آکسیجن نشته، دا کور ئي څنګه جوړ کړی او مواد ئي څنګه راانتقال کړي، کور ته ورننوځم خو که ګورم چي هغه جومات دئ،... په همدې کي له خوب راویښ شوم، تعبیر مي دا وو چي په افغانستان کي به سخت

حالت راشي، ځکه قرآن سپوږمۍ د آية الليل په نامه ياده کړې، او سخت حالت ئې له شپې سره تشبيه کړی، په دې سخت حالت کي به نوري ډلي له منځه ولاړې شي او حزب اسلامي به پاته وي، پاته کېدا به ئې داسي وي چي ما ته به هم د حيرانتيا وړ وي. گمان کوم چي دا خوب رښتيا شو.

حرم، حجرالاسود ښکلول، په حرم کي يوازي دوه کسان

۲۸- ډېر کلونه وړاندي او د شوروي يرغلگرو په ضد د جهاد په دوران کي مي خوب وليد چي په حرم کي او د حجر الاسود مخي ته ولاړ يم او هغه ښکلوم، په داسي حال کي چي له سترگو مي ډېري اوښکي بهېږي، کله چي فارغ شوم او مخ مي راواړاوو نو خپلي شا ته مي يو ځوك چي نوم ئې نورالدين او د الجزائر اوسېدونکی وو وموند، په ټول حرم کي له ما او ده پرته بل ځوك نه تر سترگو کېدو، په همدې حالت کي له خوب راويښ شوم، نورالدين ډېر مخلص مجاهد وو، پغمان ته د تگ په دوران کي د هغو ملېشو په کمين کي په شهادت ورسېدو چي مشر ئې صديق چرسي وو او وروسته د سياف له اتحاد سره يو ځای شول، له دې خوب مي تعبير دا وو چي اوس په ټول امت کي يوازي افغان مجاهدين له خپل رب سره په خپلي ژمني وفا کوي، او د الجزائر مجاهدين به په دوی پسي د جهاد لار غوره کړي، دا ځکه چي پر حجر الاسود لاس ايښودل داسي گڼل شوی لکه د اللّٰه تعالی پر لاس خپل لاس ږدول او له اللّٰه سره ژمنه کول.

ځان په مسجدالحرام کي ليدل

۲۹- د ۱۳۹۰ کال د حمل په دربيمه شپه مي خوب ليدو چي په مسجدالحرام کي يم، يو کس بل هم راسره دئ (نوم ئې نه اخلم، د اسلامي نهضت د لومړنيو غړو له ډلي دئ، تر نن پوري پر خپلو ژمنو ولاړ دئ، پاکستان ته له راتلو وروسته په ځينو امورو کي سلفيانو ته نږدې شو)، په حرم کي ډېر خلك ترسترگو کېږي، په يوه ځای

کي ایمن الظواهري وګورم چې سپین عربي اوږد کمیس ئې اغوستی دئ او په لمانځه ولاړ دئ، زړه مي غواړي له هغه سره له لمانځه وروسته روغبړ وکړم، موږ تر ده لږ وړاندي او د ده ښي اړخ ته په لمانځه ودرېږو، زما ملګری له ما لږ لري زما کیڼ لوري ته ودرېږي، هر څوك بېل بېل لمونځ کوي، یو ځل چي خپل ملګري ته سترګي ورواړوم نو قبلې ته مخامخ په لمانځه ولاړ او د ژړا په حال کي ئې وګورم، خو دوهم ځل ئې مخ د قبلې مخالف سمت ته او بې اعتناء ئې وګورم، زما خوا ته درې ماشومان چي لا تنکۍ ځواني ته نه دي رسېدلي راشي، په لاسونو کي ئې د لاس د ګوتو په اندازه وړې وړې پاڼي وي، داسي ګڼم چي په دې پاڼو کي ئې ځیني پوښتني دي، غواړي ما ته ئې راکړي، زه په خپل لمانځه بوخت یم، لاسونه مي پر نامه دي، پاڼي ترې وانه خلم، یو ئې خپله پاڼه زما پر مړوند کښېږدي، بل ئې ما ته وایي: کعبه د هغه سپین دېوال لوري ته ده، دا دېوال لږ زموږ کیڼ لوري ته وي، زه ورته اعتناء ونه کړم او په مخکني استقامت خپل لمونځ ته دوام ورکړم، دوی لاړ شي، زه او ایمن الظواهري په داسي ځای کي ولاړ یو چي کعبه په خپلو سترګو نه ګورو، زما خوا ته د ګلانو لوړ لوړ بوټي وي، په همدې حال کي له خوب راویښ شوم. دا خوب او د هغه تعبیر مي همغه وخت لیکلی او د نورو خوبونو په دوسیه کي مي حفظ کړی. د خوب تعبیر ډېر واضح دئ: زما تګلوری سم او سیده دئ، زما ملګري خپل استقامت غلط کړی، هغه مهال ئې استقامت صحیح وو چي لا نه وو سلفي شوی، دا ماشومان هغه دي چي ماشومانه پوښتني او اعتراضات لري، زموږ مزاحم کېږي او د خپل رب عبادت او جهاد ته مو نه پرېږدي، هر یو ئې یوه ډله تمثیلوي، همغه ډلي چي په خپلو ماشومانه اعتراضاتو سره موږ بې ځای مصروفوي، غواړي موږ د خپلي قبلې استقامت کیڼ لوري ته کوږ کړو، دوی داسي دي لکه هغه بې علمه مزاحم ماشومان، اوس پوهېږم چي دا درې ډلي کومي کومي دي، دا خوب ښيي چي ایمن الظواهري د خپل رب په عبادت بوخت دئ، استقامت ئې د کعبې لوري ته دئ، اوږد سپین کمیس

ئي د ښه ديانت نښه ده، مقام ئي د افغان مجاهدينو تر شا صف كي دئ.

يوه معبر په خپل كتاب كي ليكلي چي په خوب كي ځان په حرم كي ليدل هم ښه تعبير لري او هم بد، ښه والى او بد والى ئي د ليدونكي په حالت پوري تړاو لري!! دې معبر دوه ستر ستر اشتباهات كړي: حرم او مسجد او په هغه كي لمونځ د هر چا لپاره يوازي يو تعبير لري، ښه او ښكلى تعبير، تعبير ئي د ايمان او حرم په دائره كي د خوب ليدونكي دخول دئ نه بل څه، دوهمه اشتباه ئي دا ده چي د خوب تعبير ئي د خوب ليدونكي په حالت پوري تړلى، حال دا چي رښتينى خوب رحماني الهام دئ چي تعبير ئي د خوب ليدونكي په حالت پوري هيڅ تړاو نه لري، د كافر خوب همغه تعبير لري چي د مؤمن عين خوب ئي لري، كه د مصر د هغه پاچا خوب يوسف عليه السلام ليدلى وى نو تعبير به ئي سل په سلو كي همغه وو چي په خپله پاچا ليدلى، كه كوم كافر ځان په حرم كي وګوري يا ئي بل څوك په حرم كي وګوري نو هيله دا ده چي هغه په ايمان مشرف شي.

۳۰- د يوه بل ورور خوب هم ولولئ چي له حرم سره تړاو لري، د څارنوال رضوان محترم ورور عمادالدين وايي: په حرم كي ويده وم، په خوب كي ګورم چي له هري خوا په سپينو جامو كي خلك ډله ډله د عرفات په لوري په منډه منډه درومي، تر لري لري خلك په سپينو جامو كي ګورم، له چا مي پوښتنه وكړه څه خبره ده او دا خلك ولي منډي وهي او په سرعت سره ځان عرفات ته رسوي، راته وويل شو چي ته خبر نه يې، حكمتيار راغلى او بيان وركوي، زه هم روان شوم، چي كله ورسېدم، نو حكمتيار مي وليدو چي تر ټولو سپين پوشانو لوړ ولاړ دئ، توره پګړۍ ئي پر سر ده او بيان وركوي، او لاسونه خوځوي، ما يوه كس ته وويل چي له ده سره خو د خپل تنظيم خلك هم مخالفت كوي، دا دومره عظيم مخلوق له كومه راغى، پر ما غږ وشو چي كه د زمكي والو پرېښى د آسمان والو نه دئ پرېښى، د همدې خبري په اورېدو سره له خوب راويښ شوم. بايد واضح كړم چي محترم عمادالدين هغه مهال

له جمعیت اسلامي سره وو.

قلم یعني الهي مقدرات

۳۱- په ۱۳۸۲\۱۱\۲۳ په خوب کي بش د یوې وړې خاوریني صفې پر عادي چوکۍ ناست ګورم، یو شمېر کسان مو شا او خوا ته، زه څه ورته وایم، ناڅاپي یو کس چي قلم نومېږي راشي او یو لاسي بم د بش په غېږ کي واچوي، خو بم ونه چوي، بش نه پوهېږي چي دا څه شی دئ، قلم بیا راشي او یو لوی بم د بش مخي ته واچوي، بش بیا هم نه پوهېږي چي دا څه شی دئ، زه ورته ووایم چي دا بمونه دي بمونه، زه له صفې راکوز شم، او هره شېبه د بمونو د انفجار انتظار کوم، بش هم له صفې کوز شي، زما خوا ته راشي، زه ورته ووایم چي دا دواړه بمونه وو، ووړ بم پدي خاطر ونه چاودېدو چي پټاخۍ ئي نه وه نصب شوې، د صفې لوري ته راغلو، ګورم چي رحمت الله پر صفه کښېني او بمونه ترې راباسي، داسي معلومېږي چي دلته نور بمونه هم ښخ کړی شوي وو، ما ته یو کس ووایي چي د دي ځای محافظ له قلم سره مرسته کړې او د سلاح کوټ کیلي ئې ورکړې وه، ما له ځان سره د قلم د دې کار په اړه تعجب وکړ او ومي ویل چی ده ته به ښه جائزه ورکوم.

د خوب تعبیر دا دئ: قلم یعني الهي مقدرات، الهي مقدرات د امریکایانو غېږ کي بمونه اچوي خو دوی نه پوهېږي، هغه بمونه چي دوی ښخ کړي د الهي رحمت په طفیل به شنډ شي، د رحمت الله په لاس د بمونو راایستل همدا تعبیر لري.

څرګند خوب چي تعبیر نه غواړي

۳۲- په همدې شپه مي له پورتني خوب وړاندي د یوي صفې پر سر له رامز فیلډ سره مجادله وه، هغه ته مي ویل چی له افغانستان ووځئ، بیا دي انتخابات ترسره شي، دا ته یې چي د جنګ پر دوام ټینګار کوې او د وتلو مخالفت، ده پداسي حال کي چي سترګي ئې ټیټي اچولې وې، وئې ویل: زه مخالفت نه کوم، هملته بش هم

وي، زه بش ته هم همدا خبره وکړم، هغه راته ووايي چي ما ډېري زوروري خبري کړې دي، اوس د فوځونو د ايستلو خبره نشم کولی، شا او خوا ډېر خلك راغونډ وي او زما او بش خبري اوري.

دا خوب ډېر څرگند دئ او مطلب ئې کاملاً واضح، تعبير ته ضرورت نه لري.

په فضاء کي روان کمرونه

۳۳- بيا خوب وينم چي په يوه جگ غره باندي ناست يو، دآسمان په لوري وگورم، لوی لوی کمرونه په فضاء کي روان وي، چي ځيني ئې ډېر ستر او ځيني نسبتاً واړه، خو چي د غره سر ته رانږدې شي داسي وبرېښي چي غر ئې لږ ځان ته ورجذب کړي او راتيټ شي، په يوه پسي تر شا هم وگورم چي ناڅاپي په غره راولوېږي، ټوټې ټوټې شي، زه ورشم، لوخړي ترې پورته کېږي، له شا ئې راوگرځم، ځوك راباندي غږ وکړي چي مه ورنږدې کېږه مبادا دود زهرجن نه وي، په دې وخت کي زما نور ملگري هم ورته رانږدې شي، زه له بره ورته راکوز شم، که گورم چي له يوې ټوټې سره د لاس وينځلو لوښی (دست شويي) نصب ده، زه وايم دا خو د دې نښه ده چي پورته کوم بل مځکي تلی مخلوق ژوند کوي، غواړم وگورم چي څه پرې ليکل شوي که نه، څو ځای مي ليکونه ترسترگو شي، ځيني توري ئې انگليسي ته ورته وي، خو ځيني ئې نه. ښايي تعبير ئې د مختلفو هېوادو هغه درانده جنگي وسائل وي چي د هوا له لاري افغانستان ته راغلي، په غرونو کي ئې اغېز کم وو، له دې هېوادو به د يوه جنگي ماشين ويجاړ شي.

لوی تالار

۳٤- د ۱۳۸٦د قوس په ۱۷ خوب وينم چي په لوی تالار کي چي ډېر خلك پکي دي، ناست يم، خوا ته مي زما يو خپلوان د عبدالله په نامه ناست وي، هغه راته ووايي چي په دې ځای کي ئې ۳٤ زموږ لپاره ايښي دي، (دا ونه وايي چي څه ئې ايښي)،

ستا لپاره ئې هم یوه کرسۍ ستیج باندې ایښې ده، له دې به ئې مقصد څه وي، زه په داسې ځای کې ناست یم چې شا مې له کړکۍ بهر ده، لمر راباندې لګېږي، بهر په کوڅه کې رستم شاه مهمند له احمدشاه احمدزي سره ګورم چې خبرې کوي او زما لوري ته راروان دي، زه کړکۍ بنده کړم، او د تالار منځ ته ځان دننه کړم، مخې ته مې قلم نومی کس ولاړ دئ، قد ئې ښه لوړ دئ، په تالار کې چې څوك خبرې کوي ماشومان ورته تاړي وهي. تعبیر ئې دا دئ: له عبدالله مراد زه په خپله یم، ځکه په دې ورځو کې ما د عبدالله نوم پر ځان ایښی وو، له قلم مراد زما لیکني او قلم دئ، له ۳٤ کسانو په ولسي جرګې کې حزب اسلامي ته منسوب ۳٤ غړي مراد دي، له ماشومانو هغه کمعقله افغانان مراد دي چې دې نظام ته خوشحال دي. د رستم شاه په لیدو سره تالار ته له ننوتلو مراد زما هغه موافقه وه چې ورونو ته مې اجازه ورکړې وه چې د سولې په جرګې کې کېدی شي زموږ ځینې غړي په دې شرط برخه واخلي چې هلته د دښمن په ضد تبلیغات وکړي، د مجاهدینو موقف توضیح کړي، د غلطو پرېکړو مخنیوی وکړي، پرته لدې چې پرېکړو ته ئې التزام ولري.

۳۵- د ۱۳۸٦د قوس په ۲۳ خوب وینم چې د پاکستان د یوه داسې جمهور رئیس په دفتر کې یم چې د ډېرې آثار ئې پر مخ معلومېږي، یو ځل یوه کس ته تړلی قرآن چې د رائیل پر سر پروت وي وړاندې کړي، بېرته ئې شا ته کړي، کیڼ اړخ ته ئې پر مېز کښېږدي، بیا یوه بل کس ته لویه بیاتې همداسې مخکې شا ته کړي، وروسته یو زلمی په همدې بیاتې ووهي او هغه پر زمکه پرېوځي، دا زلمي موږ ته شکایت وکړي او داسې معلومېږي چې دی ئې د مسلمانۍ په جرم وهلی. تعبیر ئې دا دئ چې ښایي په پاکستان کې به همداسې ډله واك ته ورسېږي.

په لمانځه کې لومړي صف ته تګ

۳٦- د ۱۳۸٦کال د حوت په ۱۳د دوشنبې په شپه په خوب کې ګورم چې په حرم کې

يم، لمانځه ته ودرېږو، له جومات بهر ولاړ یم، خو ورو ورو مخه راته خلاصېده او د لمانځه په حال کي لومړي صف ته ورسېدم، له لمانځه وروسته د یوې ستني خوا ته ولاړ یم، په لاس کي مي هغه تحفه ده چي ما ته راکړی شوې، پرې لیکل شوي: دا په سرو زرو لیکل شوی قرآن حزب ته په تحفه کي ورکړی شوی، هلته مي ډېر وژړل او په ژړا کي راویښ شوم. ګمان کوم چي له دې قرآن مراد د پلوشې تفسیر دئ چي الله تعالی د جهاد له برکت ما ته د هغه د لیکلو توفیق راپه برخه کړ او حزب اسلامي ته د هغه د طبع او توزیع توفیق. په حرم کي لمونځ یعني د اسلام په دائره کي اوسېدل، د تګلوري او تګلاري سموالی، او د لمانځه په صف کي وړاندي توب یعني له دیني او معنوي پلوه ارتقاء او مخکي تګ.

په لمانځه کي د الشرح او النصر سورتونه

۳۷- د ۱۳۸۷ کال د اسد لومړۍ اونۍ د جمعې په شپه مي خوب لیدو چي په کابل کي د پښتنو مخصوصاً د کوچیانو مشرانو باندي د شمالي ټلوالي او د دوستم د ملېشو لخوا برید شوی، ځیني خانان او مشران ئې په کي وژل شوي،.... بیا ډېر خلك ګورم چي راغونډ شوي، د ماښام لمانځه وخت شي، زه د امامت لپاره مخکي شم، په لومړي رکعت کي الم نشرح ووایم، کله چي (و رفعنا لك ذکرك) ته ورسېږم، سیاف چي په صف کي کیڼ اړخ ته ولاړ دئ سبحان الله په نیم لوړ غږ ووایي، په دوهم رکعت کي د النصر سوره ولولم او لمونځ بشپړ کړم.

خوب ډېر ښرګند دئ، دا برید یا مخکنیو بریدونو ته اشاره ده یا په راتلونکي کي همداسي برید ته اشاره، په لمانځه کي امامت یعني د خلکو مشري، د الم نشرح سوره د انشراح، رفعت، نېك شهرت، له ستونزو د وتلو زېری او د مبارزې پر دوام تأکید او د النصر سوره د فتح او بري زېری. په لمانځه کي مي د سیاف (سبحان الله) ویل داسي وانګېرله چي خپل تعجب ئې ښرګند کړ، ښایي همداسي به وشي.

لوخي پښي تګ

۳۸- د ۱۳۸۸کال د حمل په شلمه مي خوب لید چي د امام صاحب په ولسوالۍ کي یم، اوباما راسره وي، غواړي له ما سره زما کور ته ولاړ شي، د کور په لور روان یو، زه په دې فکر کي یم چي زما په کور کي به دی ځنګه ګوزاره وکړی شي، دلته خو ډېر ضروري تسهیلات نشته، په لاس کي ئي زما کتاب بایبل د قرآن په رڼا کي وي، د دانیال په اړه راته وایي چي ته ولي وایې دا خبري د یوه پیغمبر نه دي، زه ورته ووایم چي د پیغمبر خبري داسي نه وي، په یوه بله صحنه کي هغه ګورم چي لوخي پښي روان دئ، وایم دی تورپوستی دئ او د پښو تلي او خاپي ئې کلکي دي او اغزي په کي نه ننوځي.

تعبیر ئې څرګند دئ، امریکایان په افغانستان کي د پاته کېدو لپاره مجال نه لري، لازم تسهیلات ورته میسر نه دي، لوخي پښي تګ یعني د وړاندي تګ له ضروري امکاناتو او تسهیلاتو محرومېدل. د اوباما په لاس کي زما کتاب (بایبل د قرآن په رڼا کي) یعني دا کتاب به په انګرېزي هم وژباړل شي او په امریکا کي به خپور شي، مسیحیان دانیال ته د یوه پیغمبر او د خوبونو د معبر په سترګه ګوري، زما دغه کتاب به ډېر قانع کړي چي هغه پیغمبر نه وو.

جهاز او راکټ

۳۹- د ۱۳۸۸کال د میزان په دیارلسمه مي خوب لیدو چي د هېواد په داخل کي د حزب په یوه نظامي مرکز کي اوسېږم، مرکز په غزنۍ سیمه کي دئ، تر مرکز بر زما د اوسېدو ځای دئ، د دښمن جهازونه راشي، یو ئي راکټ وتوغوي، پوه نشم چي راکټ چېري ولګېدو، غږ هم وانه ورم، په نښه شوی ځای زما له نظره پټ وي، بیا یو ستر جهاز زموږ د مرکز پر سر راشي او حرکت ئي سست شي، بیا په شا راشي او زما د اوسېدو پر ځای لږ تم شي، زه له مرکز جنوب لوري ته د یوه بل ناو خوا ته روان شم

خو څو ګامه آخوا ودرېږم، جهاز ته ځیر شم، ګورم چي هغه نور په شا ولاړ او د هغه غره پر سر تم شو چي له دې ځای لږ لوړ وو، ګمان مي کاوو چي ښايي عسکر به ترې راکوز شي، خو ناڅاپي ولوېد او پر بل مخ راواوښت، زه ئې خوا ته ورشم، یو کس ورنږدې شي او یوه پرزه ترې واخلي او بل ته غږ وکړي چي راشه، زه پر وروښو ږغ وکړم چي مه ورنږدې کېږئ ښايي منفجر شي، په همدې کي له خوب راويښ شوم.

ما ته ئې تعبير داسي برېښي: پر داسي ځای راکټ ويشتل چي زما له نظره پټ دئ يعني پر کوم بل هېواد د امريکا تېری، زموږ پر سر لوی نظامي جهاز يعني د امريکايانو نظامي ستراتيژي، رانسکورېدل ئې د دې ستراتيژي شنډېدل، ما دې ته ورته خوب هغه مهال په سپيني شګي کي ليدلی وو چي د نجيب د حکومت له نسکورېدو لږ مخکي د ملګرو ملتونو د استازي په وساطت د موقت حکومت روانه طرح ناکامه شوه، هغه مهال مي په خوب کي ليدلي وو چي د ملل متحد يو جهاز زموږ خوا ته راپرېوزي.

د سر وېښتان جوړول

۴۰- د ۱۳۸۸کال د ميزان په څوارلسمه شپه مي خوب ليدو چي له مرحوم مولوي صاحب خالص او د حاجي قدير په شمول د ده له ملګرو سره ناست يم، ډېر خلك نور هم راغونډ دي، مولوي صاحب خالص څه ووايي، زه ئې خبره ترديد کړم، حاجي قدير ودرېږي څه وايي، زما د سر مخکنيو وېښتانو باندي لاس کښېږدي او ووايي: د ده وېښتان داسي نه وو لکه چي اوس ئې تاسو ګورئ، زه غږ کړم چي دا خبره صحيح نه ده، زه دا لس کاله خپل سر همداسي په خپله جوړوم، د وېښتانو ماشين لرم، (حال دا چي په دې وخت کي ما نږدې ۲۷ کاله کېدو چي د سر وېښتان په نايي نه وو جوړ کړي په خپله مي جوړول، نه پوهېږم ولي مي لس کاله ياد کړل، ګمان کوم دا

یوه اشاره ده اولس کاله مخکې حالت ته)، په دې وخت کې ما پر خپل ځان څادر داسې اچولی وې چې د سر یوه برخه مې هم پټه کړې، بیا ګورم چې مولوي صاحب خالص په یوه پړي چې سرونه ئې له دوو دېوالونو سره تړلي دي لاس ونیسي، ټال ووهي او لاندې ولوېږي، پښه ئې ماته شي، که ګورم چې هغه بربنډ شوی، نحیف دئ او پوستکی ئې توربخن برېښي، غواړي له زمکې پورته شي خو نشي توانېدی، بیا د ده د ملګرو د موټرو قطار وګورم، په دې کې د حاجي قدیر څلور سور رنګې آخرین ماډل لینډ کروزرو ته ورته سوروري موټري هم وي، خو له ما سره فقط یو بایسکل وي.

ښایي په دې خوب کې د محترم مولوي صاحب خالص د حزب هغه حالت راته انځور شوی وي چې د ده ملګرو اولس کاله مخکې درلود، هغوی له رباني سره یو ځای شوي وو، پراخ امکانات ئې ترلاسه کول، د حزب په ضد ئې تبلیغات کول، محوري واک د حاجي قدیر د کورنۍ په لاس کې وو، د حضرت علي په څېر مشهور قومندانان ئې هم له امریکایانو سره ول او هم له شمالي ټلوالي سره، مرحوم مولوی صاحب خالص ته ئې وفا او اخلاص ختم شوی وو او د هغه لارښوونو ته ئې هیڅ اعتناء نه کوله. کله چې له خوب راویښ شوم نو مولوي صاحب خالص ته مې دعاء وکړه. داسې برېښي چې د سر له وېښتانو مراد افکار دي، د حاجي قدیر د وینا مراد دا وو چې ګواکې ما خپل فکر بدل کړی، زما د ځواب معنی دا وه چې زما فکر همغه مخکنی فکر دئ، دوی هغه مهال هم د رباني ملګرتیا کوله چې له کمونستانو، جنرال دوستم او شیعه حزب وحدت سره ئې د پښتنو په ضد د جبل السراج ائتلاف جوړ کړ، او د حزب په ضد ئې تبلیغات کول، خو کله چې دا ائتلاف د حزب په وړاندې له ماتې سره مخامخ شو او په ائتلاف کې د شاملو ډلو تر منځ خونړۍ جګړې پیل شوې، په نتیجه کې ئې لومړی حزب وحدت او ورپسې جنرال دوستم له ائتلاف ووتل او حزب اسلامي ته ئې احوال ولېږو چې نور نه غواړي د حزب اسلامي په ضد په جګړو

کي برخه واخلي، د حزب له نظره دا يو ګټور انکشاف وو چي د حزب اسلامي په ضد جوړ شوی ائتلاف وشړېدو او دوو ډلو د هغه په ضد له جګړي لاس واخيست، په داسي حال کي چي حزب اسلامي نه دغو ډلو ته کوم امتياز ورکړی او نه ئي د اسلامي اصولو او لارښوونو خلاف کوم ګام اخيستی، خو ځينو غرضي کړيو د حزب په ضد داسي تبليغات پيل کړل چي ګواکي حزب خپله تګلاره بدله کړه او له کمونستانو او ايران پلوه شيعه ډلي سره ئي ائتلاف وکړ، په خوب کي د حاجي قدير په وينا کي دغه تبليغات منعکس شوي، د حاجي قدير کورنۍ اوس د همغه جنرال دوستم په خوا کي ولاړه ده او هغه ته ئي د جمهور رئيس د معاون په توګه رأيه ورکړه!!

د جهاز نسکورېدل

٤١- د ١٣٨٨ کال د ميزان ٢١ شپه مي خوب وليد چي په يوه نظامي مرکز کي يم، د دښمن جهازونه راشي، ډېر ټيټ زموږ پر سر تېر شي، يو ئي په ډزو رانسکور شي، زما يو محافظ چي وزير نومېدو، کلنګ ورسره وو او په نسکور شوي جهاز ئي وارونه کول، زه هم ورغلم، يو کس راوړاندي شو او د پيلوټ سر ئي ترې پرې کړ، ما ته ئي راکړ، دا شمېره مي پرې وليده: ٥١٨٤ که ٥٤٨١، تعبير ئي داسي راته برېښي: په وزيرستان کي به امريکايان ماته وخوري، منصوبه به ئي ناکامه شي، له وزير مراد وزيرستان دئ، له جهاز د دښمن هوايي بريدونه دي، د دې ماتي حاصل به زموږ په لاس کي پرېوځي. د شمېرې تعبير ښايي د امريکايانو د مړو شمېرې ته اشاره وي او معنی ئي دا وي چي کله د دوی د مړو شمېر دغه حد ته ورسېږي وروستۍ ماته به ئي تحقق ومومي.

ارګ، په ارګ کي سېل او د برج نسکورېدا

٤٢- د عقرب ١٧/ ١٣٨٨: خوب وينم چي په ارګ کي يم، رباني له خپلو ځينو پلويانو سره هم هلته وي، ناڅاپي سېلاب راشي، د ارګ برج ونړوي او له ځان سره ئي وړي،

گورم چي برج په اوبو کي لاهو دئ او رغړي، زه له سېلاب د خوندي پاته کېدو لپاره له ارگ د وتلو په موخه روان شم، له څو دېوالونو تېر شم، يو موټر راشي، په هغه کي سپور شم، ټمانچه راسره وي، ډرېور ئې له ځان سره وواييې: گوره چي قبر او کفن به ئې په برخه شي که نه، زه داسي حدس ووهم چي ښايي دا کوم کمونست دئ او بد نيت لري، غواړم ټمانچه راوباسم او وئې وڵم په همدې کي له خوب راويښ شوم.

گمان کوم تعبير به ئې دا وي چي د کابل حکومت نسکورېږي، کمونستان به ئې په نسکورېدو کي فعاله ونډه لري.

٤٣- د ١٣٨٨کال د عقرب ٢٣: په خوب کي ځان په ارگ کي گورم، يوه کوټه زما وي، ظاهرشاه هم هلته اوسي، له کوټې راووځم او د مجددي د کورنۍ يو دوه کسان وگورم چي له ډېرو خلکو سره ناست وي او هغوی د ظاهرشاه ملاتړ ته بلي، زما په ليدو سره وشرمېږي، ناست خلك هم خواره شي، اسلام الدين راسره وي، يو منصبدار ورته وواييې: بشي که برو که برآی، زه پرې غصه شم، د ششکوف ټوپك راسره وي، هغه ته ئې ونيسم، هغه ټمانچه راوباسي او زما خوا ته ئې ونيسي، څو کسان تر منځ شي، هغه بيا څه وواييې، زه بيا ټوپك ورته ونيسم او هغه ټمانچه راته ونيسي، زه ئې ټمانچه د ماشينگنې په خوله ووهم او لري وغورځي، غواړم ډزي پرې وکړم خو دلته ډېر نور افسران ولاړ وي، له دوی څلور کسان خپلي وسلې زما لوري ته ونيسي، زه پرې غږ کړم چي وسلې واچوئ، هغوی ئې واچوي، پنځم غواړي ټوپك ته لاس کړي زه هغه ته هم وواېم چي واچوه، هغه هم ټوپك پرېږدي او دا پنځه کسان له دې ځای تش لاس ووځي، داسي وانگېرم چي امريکايان غواړي دلته ډېر فوځيان او وسايل راولېږي، زه تصميم ونيسم چي له دې ځای د کابل شمال ته ووځم خو بيا بېرته ستون شم او خلکو ته په جگ غږ وينا پيل کړم او د امريکا په ضد ئې پاڅون ته هڅوم چي د وينا په منځ کي له خوب راويښ شوم.

تعبير ئې داسي برېښي چي د کابل د حکومت واك د ظاهرشاه د پلويانو او د

کمونستانو په لاس کي دئ، مجاهدین هم څه برخه په کي لري، کمونستان غواړي د اسلام دین او مسلمانان له قدرت خلع کړي، امریکا ئې مرسته کوي، زما د کوم اقدام په نتیجه کي به کمونستان له قدرت خلع شي او زه به د امریکایانو په ضد د ولس په پاڅون کي د محرك ونډه لرم.

پاکستان او هند خپل رقابت افغانستان ته رالېږدولی

٤٤- د قوس څلورمه ۱۳۸۹: خوب مي لید چي هند پر پاکستان برید کړی وي او یوه سیمه ئې نیولې وي، زه هم په دغي سیمي کي یم، غواړم پر هندي فوځیانو ډزي وکړم، بیا ګورم چي زموږ یو عسکري مرکز په داخل کي نیول شوی وي، پاکستان یا هند نیولی وي، شیعه په کي مستقر کوي، یوه ډله آخوا ورروانه وي، زه غواړم ډزي پرې وکړم خو ونه توانېږم، تر شا ئې درې لوړ قدي راشي، زه پرې ډزي وکړم، دا تشویش راته پیدا شي چي ښایي دا به عرب وو، هغي خوا ته ورشم، ګورم چي اسامه پر پښو لګېدلی، دوه نور ملګري ئې په شهادت رسېدلي، عبدالله عزام هم هلته وي، زه ووایم چي که مي زامن وژل شوي وی دومره به نه وم خفه شوی لکه د اسامه په وژل کېدو چي خفه کېږم، په زړه کي مي راګرځي چي کاش مخکي لومړي خط ته ولاړ شم او هملته شهید شم، چي الله تعالی دا خطاء او غلطي راته وبخښي. په همدې حالت کي راویښ شوم.

ښایي تعبیر ئې دا وي: هند او پاکستان خپل رقابت افغانستان ته راانتقال کړی، داسي ډلي پالي چي د مذهب تر نامه لاندي د بهرنیو په چوپړ کي دي، له شیعه ډلو زیاته استفاده کوي، عرب مجاهدین او د شهید اسامه پلویان به درې ډلي وي، په دې جګړو کي به د هغوی ځیني شهیدان شي.

حربي ښوونځی، د غاښونو لوېدل

٤٥- د جدي دېرشمه ۱۳۸۸: خوب وینم چي حربي ښوونځي ته ورته ځای کي یم،

ځيني خلك مي خوا ته راغونډ دي، ځو عريضې ئې راکړې دي، زه احکام پرې ليکم، د يوه عريضه د يوې ځمکې زمکي په اړه ده چي ترې اخيستل شوې او زه پرې ليکم چي قيمت ئې ورکړی شي، نا څاپه ګورم چي زما يو مصنوعي غاښ جلا شي او زه ئې په لاس کي راواخلم، بيا دوه نور جلا شي، بيا څه نور، بيا دومره چي موټ مي ترې ډك شي، د ټولو رنګ شين بخون او فيروزې ته ورته وي، په همدې حالت کي له خوب راويښ شوم. ګمان کوم تعبير به ئې دا وي: حربي ښوونځی يعني د جنګ ډګر، له خلکو زمکي غصب کېږي او موږ به ئې بېرته هغوی ته مسترد کړو، زموږ د شهيدانو شمېر به ورو ورو زيات شي، مهم مهم شخصيتونه به په شهادت ورسېږي او دومره به شي لکه په يوه ډك موټ کي د غاښ په اندزه شيانو شمېر.

د سعودي په شوری کي چاودنه

٤٦- د دلو ٢٠ کال ١٣٨٩: خوب وينم چي يو ځوك راته وايي: له انفجار خبر شوې؟ زه ورته وايم: کوم انفجار؟ هغه وايي: د سعودي انفجار، بيا راته وايي چي په شوری کي انفجار شوی، زه يوې خوا ته مخ واړوم وګورم چي د غره تر شا د يوې چاودني سرې لوخړې تر سترګو کېږي، بيا يو کس وګورم چي لوړ قد لري، ځوان دئ، وېښتان ئې اوږده دي او تر څټ لاندي شوي، په لاس کي ئې يوه شمع وي، پر غره لوړ روان وي، تر شا بل کس ورته ږغ کړي: يوم التعريش يوم التعريش، بيا دا کس ورنږدې شي، يوه توره اوږده ټوټه ترې واخلي، هغه اوږده ځوړنده کړي، يو ځای بل ځای په يوه تار نښتلې وي، دا تارونه له دې سرې سره هم وصل وي، او هغه لومړی کس ئې قطع کوي، په همدې وخت کي له خوب راويښ شوم.

داسي معلومېږي چي د سعودي واکمني کورنۍ په شوری کي به اختلاف راولاړېږي، ښايي اقتدار داسي چا ته په لاس ورشي چي ايمان او عقيده ئې د هغي وړې شمع په اندازه وي چي هغه کس په لاس کي نيولې وه او لوړ تلو. د تعريش

لفظ په عربي کي نشته، خو ښايي له عرش (تخت) سره ئې تړاو وي او د یوم التعریش تعبیر د واکمنۍ پر ګدۍ د کښېنستلو ورځ وي، او دا واکمني به د سعودي د اوسني دودیزي واکمنۍ خلاف وي، نه به شاهي نظام وي او نه د یوې کورنۍ واکمني.

د مېوې ونه

٤٧- د ۱۳۹۰ کال د حمل په یوویشتمه د النور د مبارکي سورې تفسیر بشپړ شو، زه معمولاً د هري سورې د معرفي په اړه هغه مهال لیکل پیل کړم چي د سورې تفسیر مي بشپړ کړی وي، او په معنی ئې ښه پوه شوی وم، په دې ورځ مي د سورې پېژندنه تر یوه ځای رسولې وه، ډېر خوښ وم چي د الله تعالی په فضل سره د دې سورې تفسیر بشپړ شو، دومره لکه چي الله تعالی د یوه ستر کار ترسره کولو سعادت راپه برخه کړی وي، د دې سورې د تفسیر له پیلولو وړاندي ډېر وارخطا او هیبت وهلی وم، د سورې د ځینو برخو دقیق تفسیر راته ګران برېښېدو، د مفسرینو تر منځ هغو ژورو اختلافاتو هم وېرولی وم چي په تفاسیرو کي مي په دې اړه تر سترګو کېدل، د متعارضو آراوو او روایاتو له منځه د ارجح غوره کول هم راته آسان کار نه برېښېدو، خو کله چي د دې سورې له تفسیر فارغ شوم؛ داسي احساس مي کولو لکه چي د زړه سلول سلول مي د ایمان په رڼا روښانه او ټوله سینه مي له علم ډکه شوې وي. ماخستن شو، لمونځ مي وکړ او ویده شوم، د شپې مي خوب لیدو چي د مېوو په یوه باغ کي یم، د یوې جګي وني سر ته په الوتو سره لوړ ولاړ شم، پرته له دې چي پر تنې ئې وخېژم، د وني په سر کي کله یوې او کله بلي ځانګي ته لاس کړم، په یوه لاس ځانګه ونیسم او په بل لاس مېوه راشکوم او خورم ئې، خو داسي لکه په هوا کي چي ولاړ وم او لاس مي هسي د وني په نرۍ ځانګي پوري تم کړی وي، د وني په سر کي یوه داسي وړه ځانګه راوشکوم چي له توتانو ډکه وي، خو د انګور د وږي په څېر ډکه وي، خولې ته ئې رانږدې کړم، څو ډکي ډکي خولې ترې وخورم او ډېر خوند

ترې واخلم، خو له لاسه مې لاندې پرېوځې او پر زمکه ئې د لګېدو غږ هم واورم، له ځان سره ووايم چې ښه ده بل څوك به ئې وخوري، بيا د ونې د سر څانګې چې له توتانو ډکې وې په زور سره وخوځوم چې توت توى شي او خلك ئې وخوري، له همغه ځاى لاندې وګورم، د پخو خښتو څو لوړ لوړ دېوالونه مې تر سترګو شي خو دا ونه دومره لوړه وې چې دا دېوالونه ډېر واړه واړه په نظر راشي، هيبت راباندې راشي او له ځان سره ووايم: د راختو په څېر د هوا له لارې په الوتو کوز شم که د ونې پر تنې، په همدې حالت کې له خوب راويښ شوم، همغه وخت مې د خوب د تعبير په اړه فکر وکړ او دې نتيجې ته ورسيدم: په قرآن کې پاکيزه وينا او کلمه له هغې جګې ونې سره تشبيه شوې چې جرړې ئې په زمکې کې ژورې تللې وې او څانګې ئې د آسمان په غېږ کې لوړې شوې وې او په هر موسم کې خپله مېوه ورکوي، د قرآن هر جزء د سورې په نامه ياد شوى او دېوال ته هم سور ويل شوي، د دواړو بنسټ يو دئ، د قرآن د لېږلو لپاره د نزول اصطلاح کارول شوې چې له بره لاندې لېږل افاده کوي، د دغې سورې د تفسير له پيلولو وړاندې زه هيبت وهلى غوندې وم او ګمان مې کولو چې د ځينو آيتونو د تفسير په اړه به له داسې ستونزو سره مخامخ شم چې ترې وتل به راته ګران وي، همغسې لکه په خوب کې چې د راکوزېدو په ارتباط هيبت راباندى راغى، دغو مطالبو ته په پام سره د خوب تعبير دا دئ: د النور د سورې عظمت او لوړ والى د قرآن د ځينو سورتونو په پرتله داسې دئ لکه هغه جګه ونه او هغه جګ جګ دېوالونه چې ما ته د ونې له سره ښېښ معلومېدل، د دې مبارکې سورې د جګو جګو څانګو خوندورې مېوې هم زما په برخه شوې او هم مې نورو ته راوځنډلې.

په سينه کې رڼا، خوا ته پراته هډوکي

٤٨- د سردار داؤد د اقتدار په لومړيو کې چې په پېښور کې اوسېدم يوه شپه مې خوب وليد چې په خپلې ولسوالۍ امام صاحب کې، د خپل کور مخې ته، د شپې له

لوري، په چمن کي ويده يم، سر مي شمال ته او مخ مي قبلې ته، نا څاپي مي د شهادت ګوته کش کړی شوه، يوې خوا بلې خوا ته وګورم خو هيڅوك په نظر رانشي، څو شېبې وروسته بيا همداسي وشي او بيا مي څوك ګوته کش کړي، بيا سر راپورته کړم يوې خوا بلې خوا ته وګورم خو څوك په نظر رانشي، څو ګامه آخوا څو هډوکي پر زمکه پراته وګورم، ووايم: شيطانه ومي پېژندې، ورشم دا هډوکي لري لري واچوم، په دې ګمان چي شيطان د دغو هډوکو خوا ته راتلو او زه ئې ځوروم، بېرته خپل ځای ته راستون شم، د لا اله الا اللّٰه ذکر مي تر غوږ شي، ځير شم چي دا غږ له کوم ځای راځي، زموږ له کور نږدې دوه سوه متره غرب لوري ته يو څلور لاری دئ، د دې څلور لاري شمال غربي کونج کي د يوه کور خوا ته يوه فيروزه يي رڼا ووينم چي کله ئې ځلا زياته او کله تته شي، متوجه شوم چي دلته يو سړی ناست دئ، دا د ذکر غږ د ده دئ او دا رڼا د ده د زړه او د دغه ذکر رڼا ده، زه همداسي ورته ځير وم چي د سهار آذان واورم، د اودس لپاره کور ته روان شم، که ګورم چي همغه سړی هم راغی او له ما سره يو ځای زمور کور ته ننوتلو او په همدې سره له خوب راويښ شوم.

ښايي تعبير ئې دا وو: زموږ خوا ته به د امکاناتو وفرت رامنځته شي، شيطان به د دغو امکاناتو له کبله موږ ته ځيني ستونزي راولاړي کړي، زموږ توره شپه به پای ته ورسېږي، زموږ په غرب کي له هغو عربي هېوادو چي د افغانستان په غرب کي او د عربو هېوادو په شمال غربي سيمو کي موقعيت لري ځيني نېك نېك مجاهدين به زموږ خوا ته راشي، او موږ به بريالي خپل هېواد کي مستقر شو. د دې خوب ځيني برخي ترسره شوې، لکه د امکاناتو وفرت، د امکاناتو ترلاسه کولو په موخه د مجاهدينو په ليکو کي د شيطان د ملګرو نفوذ او موږ ته ستونزي راولاړول، د عربو هېوادو د مجاهدينو راتګ، دا هم بايد ووايم چي د دغه خوب له ليدو وروسته د قرآن د هغه آيت مطلب راته ښه جوت شو چي فرمايي:

اللّٰهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِى زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونِةٍ لاَّ شَرْقِيَّةٍ وَلاَ غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِىءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ نُّورٌ عَلَى نُورٍ يَهْدِى اللّٰهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاء وَيَضْرِبُ اللّٰهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ وَاللّٰهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ* النور: ۳۵

اللّٰه د آسمانونو او زمكي نور دئ، د نور مثال ئې داسي دئ لكه يو كوښئ (تاخچه)، چي په هغه كي يو څراغ وي، دا څراغ په يوې شيشې كي وي، دا شيشه داسي وي لكه يوې ځلاندي ملغلري ته ورته ستورى، سون ئې د زيتون له داسي مباركي وني په برخه كېږي چي نه شرقي وي او نه غربي، چي تېل ئې نږدې وي (په خپله) روښانه شي كه څه هم اور نه وي وررسېدلى، رڼا پر رڼا، اللّٰه خپل نور ته هغه څوك هدايتوي چي دى ئې غواړي، او اللّٰه د خلكو لپاره مثالونه بيانوي او اللّٰه په هر څه ښه پوه دئ.

له دغي شپې وروسته مي د قرآن د دغه آيت په اړه تعبير همدغه پورتنى تعبير دئ.

مار او ماهي

۴۹- هغه وخت چي په ايران كي اوسېدم، زموږ خوا ته يوه بله افغانه كورنۍ مېشته وه، د سالنگ ول، لور ئې آمنه نومېده، څو ځلي ئې يو خوب ليدلى وو، زما لور ته ئې تېر كړى او ترې غوښتي ئې وو چي زه ئې ورته تعبير كړم، خوب ئې داسي وو: ستاسو كور ته راشم، يوه ښځه چي ژبه ئې پردۍ ده خو زه ئې په خبرو پوهېږم، په يوه مرتبان كي داسي مار راكړي چي پوستكى ئې كب ته ورته وي، زه ئې كور ته راسره يوسم، بيا حكمتيار صاحب زموږ كور ته راشي، دا مار له مرتبان ووځي او د ده پر لمني كښېني. ما خپلي لور ته وويل چي تر سبا پوري وخت را، سبا مي ورته وويل: دا نجلۍ زموږ كورته راغلې، زموږ په كور كي داسي چا چي په فارسي پوهېږي دې ته

داسي خبره کړې چې ظاهر ئې سم برېښي خو په حقيقت کې زهرناکه ده، هغې دا مشوره منلې او خپل زړه ته ئې کوزه شوې، زما په ګمنې کې د هغه مار ناسته دا وه چې دا خبره تر ما پورې راورسېده، زما مشوره دا ده چې هغه خبره مه منه او له خپل زړه ئې وباسه. وروسته راته معلومه شوه چې دا نجلۍ ئې چا ته ورکړې وه، له توافق وروسته دې غوښتل چې دا واده ونه شي، زما له مېرمنې ئې مشوره غوښتې وه، هغې ورته ويلي وو چې که دي خوښه نه وي نو همدا اوس له دې دوستۍ لاس واخله. خو الحمد لله چې هغه واده ترسره شو.

درې سوه کلنه نجلۍ او سل کلن پلار

۵۰- د حمل په شپږ ويشتمه ۱۳۹۰: موسی د مرحوم مخبت صاحب زوی دوه کاله مخکې او هغه مهال چې شاوخوا يولس کلن وو خوب ليدلی وو چې په يوې اجتماع کې يوه نجلۍ د قرآن تلاوت کوي، عمر ئې درې سوه کاله دئ، پلار ئې سل کلن دئ، دغه خوب ئې ما ته وليکو، خپل پلار ته ئې په وار وار ويلي وو چې د خوب تعبير راته ووايه، خو هغه ځواب نه وو ورکړی، داسي معلومېده چې دې خوب زيات حيران کړی او د دوو کلونو له تېرېدو سره سره ئې نه دئ هېر کړی، ما ترې وپوښتل چې تا دا نجلۍ او د هغې پلار دواړه وليدل؟ ځواب ئې دا وو چې هو؛ دواړه مې وليدل، ما وويل إن شاءالله ستا د خوب تعبير دا دئ: يو کس به د يوه داسي مسلمان ملت او اسلامي هېواد باني او مؤسس شي چې درې سوه کاله به دوام وکړي او قرآن به په کې حاکم وي، د دې هېواد باني به سل کاله عمر وکړي. ته به هم د دې ملت باني وګورې او هم هغه ملت په خپلو لومړنيو کلونو کې. دا خوب ما ته هم د يوه ښکلي زېري حيثيت درلود، مطمئن شوم چې إن شاءالله د داسي يوه حالت راتګ نږدې دئ.

له پوټين سره ليدنه

۵۱- د ۱۳۹۰ کال د حمل په وروستيو يا د ثور په لومړيو کي مي خوب ليدو چي له پوټين سره په عادي رسټوران کي څنګ په څنګ ناست يو، دی د کوم څه په خوړلو لګيا دئ، يو کس بل چي انجنير سيدلالا نومېږي او د جمعيت غړی دئ زموږ مخ ته ناست دئ، زه د افغانستان د حالت او د امريکايانو د موخو او د روسيې د دريځ په اړه ځيني خبري ورته وکړم، پوټين خپل غوږ په داسي توګه ما ته رانږدې کړي لکه چي وېرېږي دا خبري بل څوك وا نه وري!! هغه مهال مي تعبير دا وو چي د دوی مخ جمعيتانو ته دئ، له امريکا د وېري له کبله له موږ سره له اړيکو ډډه کوي، يوه مياشت وروسته د حزب د يوه غړي خط راغی، هغه روسيې ته تللی وو، له مسئولينو سره ئې ګڼ شمېر ملاقاتونه شوي وو، ځيني هغه خبري ئې ورسره کړې وې چي ما په خوب کي پوټين ته کړې وې، د دې ليك له لوستو وروسته راته جوته شوه چي په دې خوب کي دغه ليدنه راته انځور شوې وه.

د زمري په لاس کي بيرغ

۵۲- هغه مهال چي زه د صدراعظم په توګه کابل ته ولاړم، د طالبانو له بريد لږ وړاندي زما مېرمني د حبيب الرحمن مور خوب ليدلی وو چي ټول اولادونه مي راسره ناست وي، له آسمان يو زمری چي شين بيرغ ئې په لاس کي وي راکوز شي، زموږ مخي ته په چمن کي دا بيرغ ودروي، او induced ووايي: زه د الله تعالی په قدرت سره دا بيرغ دلته ودروم، ما خپلو اولادونو ته مخ کړ او ورته ومي ويل: دا ده د انجنير صاحب خبره رښتيا شوه.

د زمري تعبير ځواك او واك دئ، خو هغه ځواك چي د خوب ليدونکي په واك او اداره کي نه وي او بيرغ د ډلي نښه.

په لمانځه کي د الصف سوره

۵۲- د ۱۳۹۱ کال د سنبلي په شلمه مي خوب ليدو چي په يوه لوی جومات يا ستر تالار کي ډېر خلك له ما سره په لمانځه ولاړ دي او زه ئې امامت كوم، له فاتحې وروسته يوه سوره پيل كړم، خو له څو آيتونو وروسته فتحې ته ضرورت احساس كړم خو څوك فتحه رانكړي، ومي نه غوښتل چي په همدغو څو آيتونو اكتفاء وكړم او ركوع ته ولاړ شم، د الصف سوره مي پيل كړه، خو په دومره ښكلي او اغېزمن تلاوت سره چي هيڅكله مي په ويښه له خپل قرائت دومره خوند نه دئ اخيستی، كله چي د سورې لومړۍ ركوع بشپړه كړم او دا آيت (هوالذي ارسل رسوله بالهدی و دين الحق.....) ووايم، له ځان سره ووايم نوره برخه ئې په دوهم ركعت كي وايم، همدا مهال له خوب راويښ شم، په هغو خلكو كي چي په ما پسي ئې اقتداء كړې وه رباني او سياف هم ول، رباني په لومړي يا دوهم صف كي زما ښي لوري ته او سياف په وروستيو صفونو كي زما كيڼ لوري ته ولاړ ول. نه پوهېږم چي دا د ماضي په اړه كومه رؤيا ده كه د مستقبل په اړه كوم بشارت، كه په مستقبل پوري مربوط وي نو تعبير ئې دا دئ چي د رباني او سياف د ډلو صالح غړي به له حزب اسلامي سره يو ځای شي. او كه په ماضي پوري مربوط وي نو هغه حالت په كي انځور شوی چي حزب اسلامي د جهاد قيادت كاوو، رباني په لومړيو كلونو كي او سياف په وروستيو كلونو كي له مجاهدينو سره يو ځای شول.

زړه بوډۍ

۵۳- د ۹۱ كال د حوت مياشتي دېرشمه د كال آخري شپه مي خوب ليدو چي په يوې غرنۍ سيمي كي له څو مجاهدينو سره يم، امريكايي هيليكوپټر راشي، زه وروڼو ته ووايم ځانونه پټ كړئ، هيليكوپټر د ناستي په حال كي وي او موږ پرې ډزي وكړو، هيليكوپټر ويجاړ او سورلۍ ئې ووژل شي، موږ د وسلو راغونډولو لپاره هغه

ځای ته ورشو، ناڅاپه ګورو بله هيليکوپټره راڅرګنده شي، بيا ځانونه پټ کړو، کله چي هيليکوپټر کښېنستله روسان ترې راکوز شول، ما د ډزو اجازه ورنه کړه، هلته ورغلو، له موږ سره يوځای يوه تعمير ته ننوځو، هلته ځيني کسان وي، يوه بوډۍ پر کټ پرته وي، ډېره ناروغه وي، دا د روسيې د سفير مور وي، سفير هم په دغي هليکوپټر کي راغلی وي، زه دې بوډۍ ته ووايم: ستا زوی زما له لوري تا ته يوه هديه شو، (مقصد مي دا وي چي له وژل کېدو مو وژغورلو). تعبير ئې داسي برېښي چي امريکايان به له ماتي سره مخامخ کېږي، دا ماته به زړې روسيې ته زموږ له لوري يوه هديه شي.

ژېړه چپنه

٥٤- د ۱۳۹۱ کال د روژې په ۲٦ مي خوب ليدو چي په يوه لوی تالار کي ډېر خلك راغونډ وي او يو کس چي ژېړه چپنه ئې اغوستې وي زما په خلاف تبليغات کوي، زه تالار ته ننوځم او هغه له تالار ووځي او د دوهم منزل يوې خوني ته ننوځي، زه دې غونډې ته وينا پيل کړم، د وينا په منځ کي خلکو ته ووايم چي زه ځم دا کس ستاسو مخي ته راوړم، په هوا کي والوځم، لوړ ولاړ شم، د الوتني په حالت کي هغي خوني ته ورشم، هغه د ملا له لوري په يوه لاس کي له جامو ونيسم او همداسي ځوړند ئې په هوا کي له خوني راوباسم او خلکو ته ئې وروښيم، خلکو ته ووايم: آيا غواړئ دا دوزخ ته ولېږم؟... بيا ووايم: نه دوزخ ته ئې نه لېږم... په داسي حال کي چي ژاړم هغه ته دعاء کوم چي الله تعالی دې له دوزخ وژغوري، په همدې حالت کي له خوب راويښ شوم.

ښايي تعبير ئې دا وي: يو سپېره ذلت وهلی (د ژېړې عباء خاوند) به زموږ په ضد تبليغات کوي، له دولت سره به يو ځای شوی وي، زموږ په لاس کي به پرېوځي خو موږ به ورته عفو وکړو.

طیاره او ډزي

۵۵- د ۱۳۹۳ حمل یولسمه شپه مي خوب لیدو چي په یوې وړې طیارې کي سپور یم، دوه نور کسان هم راسره دي، یو ئې اسلام الدین نومېږي، د دښمن په جهازونو ډزي وکړو، بیا غواړو له ساحې ووځو، زموږ ښي لوري ته په شمال کي د دښمن مرکز وي، وایم دې خوا ته باید ولاړ نشو چي ډزي راباندي ونه کړي، د غرب په لوري د یوه پوخ سړك په امتداد ولاړ شو، خو طیاره ډېره ټیټه له سړك څو متره لوړه درومي، د تګ په حالت کي رېږدي، زه ووایم چي کمانۍ ئې ماته شوې، د ترمیم لپاره یو ځای کي کوزه شي، کله چي موږ ترې کوز شو یو څوك د یوه کور له بام راته ووایي: دلته به د شنبې او (یا) یك شنبې په ورځ راکټ راشي، دا کور زموږ په غربي لوري کي وي، په همدې سره له خوب راویښ شوم،... اندېښنه راته پیدا شوه چي د خوب تعبیر به څه وي، متوجه شوم چي راتلونکي شنبه انتخابات ترسره کېږي، ښایي له همدې سره به ئې ارتباط وي، احتمالاً انتخابات به داسي وي لکه د یوه راکټ ورېدل، ښایي یکشنبه به هم دې ته ورته بله پېښه رامنځته شي، (دا تعبیر ځکه صحیح راته وبرېښېدو چي د طالبانو د راټوکېدو په ورځو کي او هغه مهال چي په چهار آسیاب کي وم، یو عرب مجاهد راغی او راته وئې ویل: خوب مي ولید چي له جنوب یو ستر راکټ راشي او په کندهار کي ولګېږي او وچوي، ویل ئې ښایي زما د خوب تعبیر به د طالبانو تحریك وي. په همدغو ورځو کي طالبان له چمن سپین بولدك ته راواوښتل او د حزب په ضد ئې خپله جګړه پیل کړه)، د طیارې تعبیر هغه منصوبه ده چي انسان ئې په خپل ذهن کي لري او کار ورته کوي، (دا تعبیر هم د دې لپاره صحیح راته معلوم شو چي د نجیب د حکومت د نسکورېدو په شپو ورځو کي مي خوب ولید چي د ملل متحد یوه طیاره زموږ خوا ته په سپیني شګي کي رانسکوره شوه، څو ورځي وروسته د ملل متحد هغه منصوبه شنډه شوه چي د بینن سیوان په لاس

ئې پیل کړي وه چي قدرت له نجیب یوه موقت حکومت ته انتقال شي، خو سي آی اې او کې جي بي دا منصوبه شنډه کړه، د جبل السراج ائتلاف ئې جوړ کړ او د دې ائتلاف له لوري د نجیب په ضد کودتا ترسره او هغه زنداني شو)، په دې خوب کي زموږ له لوري د دښمن پر جهازونو ډزي یعني د هغه د منصوبو د شنډولو هڅي، او زموږ د طیارې ځای باندي د راکټ راتګ یعني زموږ منصوبه به پلې شي او دښمن به د هغې د شنډولو لپاره داسي څه وکړي چي د راکټ ویشتلو ته ورته وي. له ما سره د اسلام الدین ملګرتیا یعني موږ د اسلام په خوا کي ولاړ یو او چي څه کوو د اسلام په لارښوونه ئې کوو، ځکه ډېر ځلي په خوب کي یو معنوي مفهوم د نوم په بڼې کي انځور شي، داسي لکه څوک چي په خوب کي وګوري امان اللّٰه ورسره دئ، د دې معنی دا ده چي الهي امان او ساتنه ئې په برخه ده، د طیارې لړزېدا هغه حالت په ګوته کوي چي موږ د هلال په حمایت کي زړه نازړه وو، بیا مو له ورونو د حالت په اړه ډول ډول متفاوت خبرونه ترلاسه کول، ځینو ویل: په بدخشان، بغلان، پروان، کاپیسا، غزني، کندهار، کي تر نورو ډېلو زیاتي رأیي ترلاسه کوو، ځینو د دغو او نورو ولایتونو په اړه دېرش، شل، پنځلس سلنه رأیه ترلاسه کولو وړاندوینې کولې، ځینو اشتراګ ګټور ګڼلو او ځینو زیانمن یا بې ګټې، په داخل کي غوڅ اکثریت ورونو د اشتراك پلوي کوله، ویل ئې حزب دا پنځه ویشت کاله کېږي چي څرګند فعالیت نه لري، نظامي فعالیتونه ئې هم زیات نه منعکس کېږي او دښمن نه پرېږدي چي د حزب نوم زیات یاد شي او فعالیتونه ئې په رسنیو کي منعکس شي. په همدې زړه نازړه او مشوش حالت کي د هلال د حمایت پرېکړه وشوه. د غرب له لوري د راکټ راتګ یعني په دې پېښې کي به د ایران یا غرب لاس وي او د هغوی له لوري به دا راکټ ویشتل شوی وي. دا تعبیر مي د انتخاباتو تر ورځي وړاندي لیکلی، خوب مي د انتخاباتو تر نېټې څلور ورځي وړاندي لیدلی وو. انتظار مي کولو چي وګورم زما تعبیر به صحیح وي که نه او د راکټ د لګېدو معنی به څه وي. د شنبې په ورځ انتخابات

ترسره شول، خو څه خاصه پېښه رامنځته نشوه، یکشنبه هم بې له کومې پېښې تېره شوه، څو ورځې وروسته د انتخاباتو کمیسیون وویل چې د راتلونکې شنبې په ورځ به ځیني نتائج اعلان شي، خو د همدې ورځې په پای کې ئې اعلان کړه چې دا کار به سبا یکشنبه وکړو، سبا د یکشنبې په ورځ ئې نتائج اعلان کړل، خو دا اعلان یقیناً چې یوه راکټ ته ورته وو، همغسې چې ما ته په خوب کې چا د بام له سره ویلي وو چې د شنبې یا یکشنبې په ورځ به راکټ ویشتل کېږي، همداسې د کمیسیون ویاند او مؤذن یو ځل وویل چې نسبي نتائج به د شنبې په ورځ اعلان کړي بیا ئې وویل چې د یکشنبې په ورځ به ئې اعلان کړي، په انتخاباتو کې شرمناکې درغلۍ وشوې، له شاوخوا دریو ملیونو رأی اچوونکو ئې اوه ملیونه جوړ کړل، د جعلي او تقلبي پاڼو شمېر تر لکونو اوښتی او ښایي شمېر ئې تر یو نیم ملیون زیات وي، اعلان شوي نتائج د همدغو تقلبي پاڼو له مخې دي، دا انتخابات او نتائج به ئې کټ مټ داسې وي لکه د یوه راکټ د لګېدو تخریب او ویجاړی.

غونډۍ، قلعه، سپوږمۍ، شیدې

۵٦- استاد عبدالهادي حماد په یوه لیك کې چې د ۱۳۹۰ کال د حمل په اتلسمه ئې رالېږلی وو راته لیکلي وو: حاجي مولوي محمد کریم چې د کندز اوسېدونکی دئ او اوس په کوټه کې اوسي، د سعودي د مدینې منورې له جامعه اسلامي فارغ شوی، د قرآن حافظ او د تفسیر او حدیث لوی عالم، متقي او رباني عالم دئ، ما ته ئې ویلي: په خوب کې مې داسې یو کیفیت ولید چې پر یوې لوړې غونډۍ یوه لوړه قلعه وي، ما پوښتنه وکړه چې دا قلعه د چا ده، راته وویل شول: دا د ګلبدین ده، ګلبدین له دغه ځای ټولو خلکو ته ډوډۍ او شیدې وېشي، مولوي صاحب د یوه حدیث شریف په حواله وایي چې د شیدو وېش د علم د وېش په معنی دئ.

محترم ورور مولوي صاحب محمد کریم ته مې په ځواب کې ولیکل: حماد

صاحب ستا خوب او د هغه تعبیر راته لیکلی وو، الله تعالی دې رښتیا کړي او موږ ته دي د دیني علومو د نشرولو او عملي کولو توفیق راکړي. حقیقتاً چي د حدیث په رڼا کي د شیدو خوړلو تعبیر علم ترلاسه کول دي، نو وېشل ئې خلکو ته د دې علم رسول دي، قلعه او کور د جماعت او وطن په معنی دئ، ښایي دلته ئې تعبیر حزب اسلامي وي، د غونډۍ، غره او لوړي تعبیر لوړ مقام دئ. که ئې نامناسبه ونه ګڼئ زه به هم دلته یو خوب تاسو ته ولیکم چي دې ته ورته دئ: د روسانو د وتلو په شپو ورځو کي مي خوب لیدو چي سپوږمۍ ته ختلی یم، که ګورم چي په سپوږمۍ کي سختي زلزلې شوې دي او هلته ټول کورونه وران شوي، یوازي یو کور روغ پاته وي، دا کور له سمنټو جوړ وي، رنګ ئې هم سمنټو ته ورته، ډېر کلك او ستر وي، راته وویل شي چي دا د حزب اسلامي کور دئ، له ځان سره وایم: په سپوږمۍ کي خو آکسیجن نشته، دا کور ئې څنګه جوړ کړی او مواد ئې څنګه راانتقال کړي، کور ته ورننوځم خو که ګورم چي هغه جومات دئ... په همدې کي له خوب راویښ شوم، تعبیر مي دا وو چي په افغانستان کي به سخت حالت راشي، نوري ډلي به له منځه ولاړي شي او حزب اسلامي به پاته وي، پاته کېدا ئې داسي چي زه به هم ورته حیران وم.

ماشوم په دروازه کي

۵۷- زما یوې خپلواني داسي خوب لیدلی او تعبیر ئې غوښتی وو: دروازه پرانیزم، چا زموږ د دروازې مخي ته یو نوی زېږېدلی ماشوم هلك ایښی وي، زه هغه راواخلم او خپل مېړه ته ئې وښیم، هغه وایي: موږ دا هلك نه غواړو، هغه چا ته ئې ورکړه چي ګندونه انتقالوي، زه همداسي وکړم، بیا ګورم چي دا هلك اته کلنۍ ته رسېدلی خو وضعیت ئې ښه نه برېښي، کمزوری او ناتوان دئ، تن او جامه ئې هم پاك او ستره نه دي، سبق ئې هم نه دئ ویلی، له ځان سره وایم: د دې ماشوم په اړه مو ظلم وکړ، بیا مي خپل مېړه ته وویل: زه دا هلك بېرته ترې اخلم، کور ته ئې راوړم،

هغه مي راوست، ومي مينځلو، کله چي د هغه وېښتان پاکوم نو متوجه شوم چي سر ئې له سپږو ډك دئ، په مېلمستون کي حکمتيار صاحب له سياف سره ناست وي، زما مېره راته ووايي: سياف وايي: د دې هلك وېښتان په مينځلو نه پاکېږي، بايد سر ئې وخرېيئ، زه همداسي وکړم او هلك پاك صاف شي. د دې خوب تعبير مي داسي وکړ: اللّٰه تعالی تاسو ته زوی مقدر کړی، ستا مېړه نه غواړي د اولاد خاوند شي، عمداً داسي څه کوي چي اولاد ئې په برخه نشي، له مقدر اولاد سره داسي څه کوئ لکه هغه چي په گندونو کي غورځوئ، که همدا وضعيت دوام وکړي او اته کاله وروسته تاسو ته اولاد درکړی شي هغه به ډېر کمزوری وي، د ځوانۍ اولاد له صحي او دماغي پلوه مضبوط او سالم وي، د عمر په تېرېدو سره او په زړښت کي د انسان اولاد له صحي او دماغي پلوه کمزوری وي، له سپږو مراد هغه ناسمي اندېښني دي چي تاسو دواړه ئې د اولاد په اړه لرئ، دا اندېښني بايد له جرړو وباسئ، د سياف معنی په خپله سياف نه دئ، هغه ستاسو مېلمستون ته نه درځي، هغه د اولاد په اړه تاسو ته دا خبره نه کوي، دلته د سياف لغوي معنی مراد ده، مراد ئې توريالی او تورزن دئ، ځوك چي تاسو ته دا خوب تعبيروي همدا صفت ئې مل دئ، هغه به تاسو ته ووايي چي دا اندېښنه ختمه کړئ، تاسو دا خوب ما ته ليکلی او ما ئې دغه تعبير درته ليکلی، او سپارښتنه مي درته کړې چي دا غلطي اندېښني لري وغورځوئ. څه موده وروسته خبر شوم چي د دې مېرمني زوی په برخه شوی. عجيبه لا دا وه چي مېره ئې راته وليکل: مېرمن مي حامله وي خو زوی ئې زما د وړې لور له خولې وزېږي، هغه ته مي وليکل: ستا لور تقوی نومېږي، په خوب کي ستا خپله تقوی ستا د لور په بڼې کي انځور شوې، معنی ئې دا ده چي تا د اولاد درلودو په اړه د تقوی لار غوره کړه او اللّٰه تعالی به د همدې تقوی له کبله زوی درپه برخه کړي.

په امام پسي اقتداء

۵۸- د ۱۳۸۵ کال د جدي په مياشت کي: په امام صاحب کې، د خپل کور د

مېلمستون په دوهم چت کي، د سهار لمونځ امامت کوم، مولوی خنجاني د لومړي صف ښي لاس ته، استاد احمدزی شهید کيڼ لاس ته، او ډېر نور په جمع کي شريك وي، زه په لومړي رکعت کي يوه متوسطه سوره ولولم خو آخري آيت ئي پرېږدم او رکوع ته ولاړ شم، په دوهم رکعت کي د فاتحې ترپايه مي دا پرېکړه نه وي کړې چي کومه سوره ولولم، په پای کي مي د الضحی سوره پيل کړه، کله چي دې آيت ته راورسېدم : (ووجدك ضالاً فهدى) بند شوم، فتحې ته منتظر وم، خو له فتحې پرته مي آيت ولوستو او سوره مي بشپړه کړه، رکعت مي تکميل کړ او له سلام وروسته مي مخ مقتديانو ته راواړاوو، مسعود مي هم وليدو او اسامه مي هم وليدو چي په جمعي کي ئي برخه اخيستې وه.

د دې خوب تعبير ډېر څرګند دئ او دا حقائق په ګوته کوي: په خوب کي مرحوم مولوي خنجاني د هېواد د علماءو ممثل دئ، شهيد استاد احمد زی د سلفيانو، مسعود د خپلي ډلي، شهيد اسامه د عربو مجاهدينو او زه د اسلامي حزب، په ما پسي د دوی اقتداء يعني ټولو په جهاد کي زموږ تګلاره غوره کړه او په موږ پسي ئي اقتداء وکړه. په وروستي رکعت کي د الضحی سوره او اړوند آيت ئي ښيي چي جهاد به خپل وروستي منزل ته ورسېږي، موږ ته د بريا او هدايت زيری دئ.

زمری د بام پر سر

۵۹- په ۸٤\۱۲\۱٦ په خوب کي ځان په امام صاحب کي په خپل کور کي ګورم، د بام پر سر زمری ووينم، کله ئي په ډېرو ولم او کله ئي په روغو او ماتو خښتو وهم، په يوه ماشوم پسي وني ته خېژي، هغه په نرۍ ښانګي بلي وني ته ترې لاړ شي، خو ګورم چي زمری هم پسي ورشي، بيا بام ته راوخېژي، زه ئي په خښتو ووهم، چي راپرېوځي، زه له دېوال د سرك په لوري کوز شم، له لويي دروازې کور ته داخل شم، دوه بېلونه راواخلم، يو ځای ئي سره ونيسم، د کور شمال شرق ته د کوټې په سر

کي دغه زمری په دواړو بېلونو وهم وهم چي راويښ شوم.

ښايي تعبير ئې دا وي: زمری زموږ په کور کي يعني هغه اشغالګر ځواک چي زموږ هېواد ئې اشغال کړی، په ماشوم پسي د هغه هڅه يعني د نوي نسل د بې لارې کولو او په خپلو منګولو کي د نيولو هڅه، له يوې وني بلې ته د هغه ځوانکي ختل يعني له يوې ډلي او تګلاري ئې بلي ډلي او تګلاري ته د ځوان نسل تګ، په ډېرو، خښتو او دوو بېلونو د زمري وهل يعني په څلورو ډول ډول محاذونو کي او په ډول ډول وسلو سره د دښمن مقابله، د بام پر سر زمری وهل يعني د ټولني په برنۍ حاکمي طبقې کي د هغوی او د دوی د لاسپوڅو مقابله، له کور بهر او د کور شمال شرق ته د کوڅې په سر کي په بېلونو د زمري وهل يعني له هېواد بهر هم په دوو وسلو د دښمن مقابله، دا دواړه وسلې بېل ته ورته دي، بېل د کرلو وسيله ده، زموږ هغه دوه وسلې دې ته ورته دي.

په خوب کي واده کول

٦٠- د سردار داؤد د اقتدار په دوران کي او هغه مهال چي په پېښور کي اوسېدم، يوه شپه مي خوب وليدو چي مرحوم مولوي صاحب جميل الرحمن غواړي خپله لور ما ته په نکاح راکړي، څو ورځې وروسته د کنړ ولايت د امارت په ارتباط د ورونو تر منځ لانجه راولاړه شوه، ځينو دا نه منله چي مولوي صاحب جميل الرحمن د کنړ ولايت امير وي، زه ئې جلسې ته ورغلم چي ستونزه حل کړم، د خبرو په جريان کي مولوي صاحب وړانديز وکړ چي د کنړ ولايت امارت دي مستقيماً د حزب د امير په لاس کي وي، په همدې د ټولو توافق راغی او لانجه حل شوه او زه پوه شوم چي د هغه خوب تعبير همدا وو.

په خوب کي ټپوس په نښه کول

٦١- هغه مهال چي د سردار داؤد حکومت تر تعقيب لاندي وم، پکتيکا ته ولاړم، د

پکتیکا په هغه سرحدي ښارګوټي کې مې یوه شپه د قابل صدیقي د ورور په دوکان کې تېره کړه چې له برمل سره همسرحده دئ، د شپې مې استخاره وکړه چې پوه شم څه پېښ شول او څه به راپېښ شي، خوب مې لیدو چې د خړو اوبو یوه ډنډ خوا ته د زړې وني سټه ولاړه ده، پر سر ئې یو ټپوس ناست دئ، زه په ټمانچې هغه په نښه کړم، کله چې ماشه کښېکاږم هغه متوجه شي، والوځي، د ډنډ پر سر راچورلي، پر خپلو وزرونو هر لوري ته اوبه شیندي، بیا سړی ترې جوړ شي او د ډنډ شاوخوا ولاړ خلك د ډنډ په لوري کشوي، زه هلته ورشم، هغه په اوبو کې ښخ کړم، پر سر ئې خپله پښه کښېږدم او زور کړم چې ښه ئې ډوب کړم، داسې چې د پښې ګوتې مې هم په اوبو کې ننوتې، خو دا مهال زما پښه له هغې بخارۍ سره ولګېده چې د کټ پښو لوري ته ولاړه وه او په همدې سره له خوب راویښ شوم، د ځینو برخو په تعبیر همغه مهال پوه شوم او ځیني ئې وروسته راته جوته شوې چې تفصیلات ئې دا دي:

د داؤد د بیرغ نښه ټپوس ته ورته باز وو، ما د یوه نظامي اقدام په مټ د هغه د نسکورولو هڅه وکړه، کله چې د ماشې راکاږلو وخت راورسېدو هغه پوه شو، او هري خوا ته ئې بریدونه پیل کړل او ډېر بې ګناه خلك ئې ونیول، کله چې موږ د دې رژیم په ضد مسلحانه جهاد پیل کړ او ګڼ شمېر سیمو کې مو عملیات ترسره کړل، داؤد اړ شو خپل سیاست بدل کړي، له کمونستانو سره ئې مناسبات خړ پړ شول، غوښتل ئې هغوی له ځان لري کړي، پر ځای ئې نوې څېرې او غیر کمونست اشخاص ملګري کړل، او په هغه خړ ډنډ کې ئې له ځان سره شریك کړل، حتی زموږ له ملګرو هم ځینو (د استاد رباني په شمول) هڅه وکړه چې په دې دنډ کې ورسره ګډ شي، څو کسان ئې کابل ته ورولېږل، شمېر ئې دومره وو لکه زما د یوې پښې څو ګوتې چې په هغه ډنډ کې ننوتې، ورو ورو او زموږ د پراخ کار له کبله خبره هغه ځای ته ورسېده چې مسکو د خطر احساس وکړ او داسې ئې وانګېرله چې که عاجل اقدام ونه کړي او داؤد له منځه یونسي نو افغانستان به د تل لپاره له لاسه ورکړي، او

اقتدار به د اسلامي حزب په لاس کي پرېوځي، نو ځکه ئې د خلق او پرچم روس پلوه کمونستان دې ته اړ کړل چي متحد شي او د يوې کودتا له لاري داؤد له منځه يوسي، په دې توګه داؤد په خپله د همغو خړو اوبو په ډنډ کي غرق شو. سبب ئې موږ وو ځکه هغه د حزب اسلامي ډېر ستر ستر شخصيتونه يا شهيدان کړل او يا ئې په زندانونو کي واچول، د ده په لاس ټول نيول شوي زندانيان د کمونستانو په لاس په شهادت ورسېدل. الله تعالی د خپلو ملګرو په لاس سزا ورکړه.

د خړو اوبو ډنډ ته د چا راکاړل او خړي اوبه ورشيندل

نو د خړو اوبو ډنډ يعني ګنده ټولنه او نظام، خړي اوبه چا ته ورشيندل يعني د هغه ځورول، ډنډ ته د هغه راکاړل يعني په نظام کي له ځان سره ملګری کول.

د الله تعالی په لوري الوت

٦٢- د رباني د اقتدار په دوران کي او د هغو جګړو په ورځو کي چي د کابل ائتلافي اداري د کمونستو جنرالانو تر قومندې لاندي د حزب اسلامي په ضد پيل کړې وې، يوه شپه په سروبي کي د نوميالي مجاهد ملك نصرت په کور کي پاته شوم، په کور کي يوازي وم، د شپې مي خوب ليدو چي له يوه ناپېژاندي کس سره د امام صاحب د ولسوالۍ پر يوه سړك د غرب په طرف د يوه سپين جومات په لوري روان يو، يوه څلور لاري ته راورسېدو، ناڅاپه څو کسان چي برګي دريشي ئې پر تن وې راڅرګند شول، زه له څلور لاري تېر شوم او زما همسفر له دغو کسانو سره ودرېدو، په خپلو منځونو کي ئې خبري کولې، زه ورته منتظر وم، ما ته ئې د سترګو له کونج وکتل، لاس ئې داسي وخوځولو چي ښودل ئې نور له ما سره وړاندي نه ځي، د نيمي لاري ملګری دئ، د برګو دريشيو له خاوندانو سره د شمال په لوري وخوځېدو، زه همدلته والوتم، او د همغه جومات په لوري وخوځېدم، له لري ئې ګورم، لاندي مي خلك کتل چي په همدې لاري درومي، ناڅاپي مي دا شعارونه پر ژبه جاري شول: بګذار

بسوی خدا پرواز کنم، من از یاران نیمه راه در این سفر ملکوتي بیزارم، بگذار بسوی خدا پرواز کنم، من از یاران نیمه راه در این سفر ملکوتي بیزارم، بیزارم: پرې مي ږدئ د خدای لوري ته والوځم، زه په دې ملکوتي سفر کي د نیمي لاري له ملګرو بې زار یم، بې زار یم، اوښکي مي له سترګو بهېدلې، داسي احساس مي کولو چي زما د اوښکو څاڅکي د هغو خلکو پر مخ څاڅي چي په دې لار روان دي، د سحر په آذان سره له خوب راویښ شوم، همغه شعارونه مي پر ژبه جاري ول او اوښکي پر مخ رواني، د اودس په دوران کي هم او د لمانځه په حال کي هم، داسي مي انګېرله چي زما رب زما خوا ته مخامخ ولاړ دئ، زما د اوښکو څاڅکيویني، غږ مي اوري، سجده مي د هغه په پښو کي ده، په خدای قسم چي داسي لمونځ او داسي له خوند ډك حالت مي هیڅکله په خپل ژوند کي نه وو لیدلی، له لمانځه وروسته پاڅېدم، بې اختیاره په خوني کي ګرځېدم او همغه شعارونه مي تکرارول او دومره مي ژړل چي نږدې وه زړه مي له ژړا وچوي، تر لمر ختو پوري همدا شعارونه وو او همدا ژړا، ناڅاپي چا د کور دروازه وټکوله، یوه بې وخته مزاحم، داسي مي احساس کړه لکه چي دې مزاحم زما پر سر د اوسپنین څټك وار کړی وي، هغه له خپل رب سره زما د ګرم وصال مزاحم شوی وو، نه پوهېږم په دې خوب کي ولي دومره ژور او پراخ اغېز وو، باور وکړئ تر نن پوري چي دا دئ نږدې شل کاله ترې تېرېږي کله چي هغه صحنه رایادوم نو اوښکي مي باڼوګانو ته رانږدې شي او عجیب کیفیت راته مخه کړي.

د دې خوب تعبیر ډېر څرګند دئ: د نیمي لاري ملګري د لاري په نیمایي کي له ما بېل شول، له هغو کمونستانو او ملېشو سره یو ځای شول چي برګي روسي دریشۍ ئې پر تن وې، دوی د شمال په لوري پلي ولاړل او زه په خپل مخکني مسیر د جومات په لوري والوتم، دا خوب مي څو کاله وړاندي په فارسي ژبه د یوې ادبي ټولنې او سپین شعر په بڼې کي لیکلی او د شعر او عرفان په رسالې کي نشر شوی، ښه به وي چي هغه ستاسو مخي ته کښېږدم:

بگذار بسوی خدا پرواز کنم

حکایتی دارم از یك رؤیا

رؤیایی پر از اشك

سر آغازی برای اشك ها در بیداری

در این رؤیای عجیب

سفری داشتم، با یار نیمه راه،

همسفر نا آشنا

به سمت قبله، بسوی یکی عبادتگاه

*****

ناگه به تقاطع رسیده بودیم

همسفرم در وسط راه

با جمع کوچکی

با جامه های ابلق

آمده از چند سوی و سمت

به تقاطع رسیده

حول و حوش همسفرم حلقه می شوند

با یکدگر سرگوشی و نجوی نموده

چشم ها بسوی من و

گوش ها به حرف همدگر

و من نامحرم نجوای شان

در کناره آن سوی جاده

ایستاده ام، در انتظار همسفرم!

*****

از وضع او پیدا بود

که با این جمع تازه ساخته و

همراه و همنوا شده

از دور و از میان یاران تازه

با نگه دزدانه

با دیده ای از شرم فرو افتاده

نگریست بسویم

تکان داد دست چپ

که دیگر همسفری نتوان کرد

که دیگر همرهی پایان یافت

*****

فهمیدم

که دیگر با من نیست

همسفری نیمه راه

جهت و سمت و سو رها کرده

همسفر در وسط راه

تنها بگذاشته

دشمن ناشناخته را چون دوست پنداشته
به طمع همره تازه به او پیوسته
*****
در صف همرهان تازهٔ خود
بجای قبله بسوی شمال راه افتاد
من که تنها مانده بودم، آنگاه
نمیدانم چگونه پرواز کردم
در همان سوی و سمت قبله
و بسوی همان عبادتگاه
و با این یکی و دو زمزمه:
بگذار بسوی خدا پرواز کنم!
بگذار بسوی خدا پرواز کنم!
من از یاران نیمه راه
در این سفر ملکوتی
بیزارم!
بیزارم!
*****
قطرات اشك
بسان باران بهاری
از دیده هایم بزمین می ریخت

و مدیدم

هر قطره اش

بر سر و روی رهروان

که در همین جاده خام

به استقامت قبله

در رفت و آمد اند

می ریزد

*****

هدف را از دور

و از همان بلندای آسمان

بخوبی مدیدم

شوق رسیدن به عبادتگاه

لحظه به لحظه

شدت می یافت

به بالهایم قوت می بخشید

و پروازم را سریعتر می ساخت

*****

ناگه با آذان فجر

بیدارشدم

در حال زمزمه همان شعار ها

و با دیده های پر از اشك

*****

وضو گرفتم

به نماز ایستادم

نمازی که به خدا سوگند

نظیرش را در زندگیم

هرگز ندیده بودم

گمان میکردم که

خدا را می بینم

که از آسمان به زمین آمده

و همین حالا

سجده هایم در پای اوست

و حرف حرفم را می شنود

ناظر ریزش قطرات گرم اشك

بر دامن و گریبان و سجده گاهم

و با نگاهی محبت آمیزش

به خطوط اشك

جاری بر چهره ام

با دقت می نگرد

*****

از آن نماز عشق

از آن دیدار گرم

از آن حضور بی پرده

از آن اشك ریزی

در پای محبوب

فارغ شدم

از جایم برخاستم

چون حیرت زده ای

با گام های لرزان

به حرکت افتادم

با شعار پرواز بسوی خدا

بیزاری از یاران نیمه راه

و با سیلی از اشك بر رخسار

تا طلوع آفتاب

من بودم و اشك دیده

و نجوای دل

و زمزمه همان شعار ها

*****

نمیدانم آن رؤیا را چه تأثیری بود؟

و آن شعار ها را چه قوتی؟

چرا این همه اشك ؟

چرا این همه شوق؟

آیا در دیده ها

تا این حد اشك جا دارد؟

مگر دیده ها را

چشمه هاییست از اشك

كه خشك نمی شود؟

مگر دل را پهنایی است

به پیمانه این همه شوق؟

*****

ناگه مزاحمی

درب خانه را دق الباب كرد

پنداشتم، درب دلم را محكم كوبید!

و با مشت آهنین بر فرقم زد!

حیف حیف كه به لحظات وصالم خاتمه بخشید

*****

تا دیر زمانی

پرتو نیرومند آن رؤیا

بر تمامی مشاعرم

سایه افگنده بود

هرگاه می خواستم

ازآن رؤیا

حکایتی داشته باشم

گلویم گرفته می شد

دلم به لرزه میافتاد

و قطرات اشك

به کناره های پلك می رسید

تا هنوز که هنوز است

و سالها از آن شب گذشته

یاد آن رؤیا

مرا دگرگون می سازد

*****

نمیدانم چه پیامی در آن رؤیا

برایم مضمر بود؟

و چرا به سراغم آمد؟

ولی اینقدر دانسته ام که:

اگر در پروازی بسوی خدا

در عالم رؤیا

این قوت است و

این تأثیر

پروازی در بیداری
چگونه خواهد بود؟
*****

له تنګ سوري تېرېدل

۶۳- د سرطان په شلمه ۸۴ کال: خوب وينم چي زيات عرب مجاهدين د اسامه، شهيد عبدالله عزام او ابو ابراهيم عراقي (چي د قرآن يو خوږ غږی حافظ دئ) په شمول راسره وي، په امام صاحب کي، ښکار ته روان يو، داسي ځای ته ورسېدو چي په زينو پورته کېږو، د زينو سر کي له تنګ سوري تېر شو، څو ګامه مخکي لوی سيند مخي ته راشي، د دوو سيندونو د يو ځای کېدو په ځای کي بايد بلي خوا ته واوړو، زه بوټونه وباسم خو ناڅاپي ګورم چي زما عرب ملګري له بوټونو سره پرې ګډ شي، عبدالله عزام نورو ته ورښيي چي پر جګو جګو ځايونو پښه کښېږدي او تېر شي، په بله صحنه کي د لارې په پوستې ورشو، له هر چا پوښتني کوي، ټول تېر شي، زه خپل نوم عبدالله وښيم، د پوستې قومندان نورو ته وايي: ګورئ چي عربان دي، زه ورشم، ورته ووايم، مونږ ښکار ته روان يو، ته پوهېږې چي مونږ نه شراب خورو او نه نڅا او رقص حلال ګڼو، يوازي ښکار راته پاته دئ، چي لږ مخکي ولاړ شم يو تنکی ځوان وګورم چي پېژنم ئي او هغه د صلاح الدين ايوبي لمسی وي، لاس ورکړم او څو خبري ورسره وکړم او ورته ووايم چي د ښکار ښه ځای ته مو ورسوه يا څوك راسره ولېږه، مخکي اسامه رانه پوښتنه وکړي: آيا سياف رباني او مسعود د حسد له مخي ستا د وژلو هڅه کړې، زه ورته ووايم څو ځلي ئي اقدام کړی خو نه دي بريالي شوي.

د خوب تعبير دا دئ: شهيد عبدالله عزام د فلسطيني مجاهدينو، شهيد اسامه د سعودي او يمني مجاهدينو او ابو ابراهيم د عراقي مجاهدينو استازيتوب کوي، په

افغانستان کي سره يو ځای شوو، دلته مو په ګډه جهاد وکړ، له ستونزمن حالت سره مخامخ شوو، د دوو نهرونو د يو ځای کېدو له ځای د تېرېدو معنی دا ده چي د حوادثو له دوو داسي بهيرونو سره مخامخ شوي يو چي يو ئې د روسانو له لوري او بل ئې د امريکايانو له لوري رامنځته شوی، دا دواړه سره متحد شول او موږ د دوی له ګډ توافق را ولاړ شوي خنډ سره مخامخ شوو، عربو مجاهدينو ته به د کار شرائط دومره سخت شي چي د پښو ايښودو يو يو ځای به ورته پاته وي، د دښمن امنيتي پوستې به زياتې او مجاهدينو ته به له يوې سيمي بلي ته تګ ګران شي، د صلاح الدين ايوبي لمسی د هغو ترکانو استازيتوب کوي چي په افغانستان کي د امريکايانو له يرغل وروسته راغلي، موږ به د هغوی د ملګرتيا طمع وکړو، په خوب کي دغه مطالب راته انځور شوي.

په خوب کي د سيند او نهر ليدل

٦٤- په خوب کي د پېښو او حوادثو بهير د سيند او نهر په بڼې کي تمثيل کېږي، د خړو اوبو او ځپاند نهر معنی خطرناك او هيبتناك حوادث دي، د رڼو اوبو سيند د عادي او بې خطرو حوادثو بهير، ژوري اوبه ئې د ستونزمنو او لږ ژوري اوبه ئې د آسانو پېښو، ښه به وي چي د يوه خوب په ترځ کي دا مطلب واضح کړم:

هغه مهال چي د سردار داؤد حکومت زموږ ډېر غړي ونيول، زه په پکتيا کي د شهيد اسدالله جهاد وال کور ته ولاړم، د هغه کورنۍ د سروټي په يوې غرنۍ سيمي کي اوسېده، يوه شپه مي خوب وليد چي زه او جهادوال په سفر روان يو، مخي ته سيند راغی، دواړه ورننوتلو، اوبه رڼې وې، د اوبو ژور والی شېبه په شېبه زياتېدو، د نهر يوه او بله ژۍ لږ او منځ زيات ژور وو، خو دومره نه چي سرې په کي ډوب شي، زه ترې تېر شوم، خو جهادوال په همغه ژۍ کي پاته شي، خپلي خوا ته د پړو ځو ټوټې ومومم، لګيا شم چي هغه سره وتړم او ده ته ئې ورواچوم چي وئې نيسي

او زه ئې دې خوا ته راتېر کړم، په همدې حالت کې له خوب راویښ شوم. سبا زه او دی د سیدکرم په لوري وخوځېدو، غوښتل مو کابل ته ولاړ شو، ماښام سیدکرم ته ورسېدو، هلته په ناڅاپي توګه د ده له مشر ورور سپین پاچا سره مخامخ شوو، هغه جهادوال کابل ته له تګ منع کړ، له پېښو خبر شوی وو، ګمان ئې دا وو چې کابل ته د ده تګ خطرناك دئ، مجبور شو له ما رخصت واخلي، زه یوازې پاته شوم او د کابل په لوري مې خپل سفر ته دوام ورکړ، ډېره موده وروسته او هغه مهال چې زه په پېښور کې وم، جهادوال ته مې پیغام ولېږو چې زما خوا ته راشي، خو دا پیغام په داسې توګه ده ته رسېدلی چې له یوه بل ته، بل ته، بل ته او په پای کې ده ته رسېدلی، همغسې لکه چې ما په خوب کې پړې سره تړل او دی مې له سیند پرې راتېرولو.

په هوا کې معلق تعمیر

٦٥- په ٨٤\٣\٢٧ مې خوب لیدو چې د یوه ښوونځي په صحن کې له حکیم نومي سره قدم وهم، هغه راته وویل چې ماشاء الله ښه ډېر تبلیغات دي د امریکا په ضد وکړل، زه ورته ووایم: د امریکا خلاف هومره تبلیغات او مظاهرې وشوې چې په تاریخ کې ئې مثال نشو موندلی، بیا له همدې کس سره د مزري په یوه کټ ناست یم، له مونږ آخوا بش په خپل دفتر کې له چا سره لګیا دئ خبرې کوي خو کله کله ما ته وګوري، داسې معلومېږي چې زما په اړه ورسره خبره کوي، که ګورم دا حکیم اوس داکتر ابراهیمي شوی، هغه داسې کښېني چې زما او بش ترمنځ حائل شي، پورته وګورم چې په هوا کې یوه لوی تعمیرته ورته څه معلق ولاړ دئ، څه کسان ئې په جوړولو لګیا دي، خو ډېره عجله لري، له کار وروسته په ډېره عجله ترې وخوځېږي احساس کوم چې اوس چوي، خو له انفجار مخکې راویښ شوم.

تعبیر ئې دا دئ: زموږ سنګر (حزب) داسې دئ لکه مدرسه، هوښیار (حکیم)

کسان له موږ سره دي، زموږ دريځ او فرهنګي فعاليتونه د هوښيارو خلکو له نظر ارزښتمند دي، امريکايان زموږ فعاليتونه څاري، له خپلو ملګرو سره زموږ په اړه مشورې کوي او لازم هدايات ورکوي، اوسنی امريکايي نظام داسي دئ لکه په هوا کي ولاړه ماڼۍ چي هره شېبه ئې د نسکورېدو احتمال وي. په ابراهيمي د حکيم د بدلېدو تعبير به ښايي دا وي چي دا هوښيار او حکيم شخصيتونه به وروسته او د حزب اسلامي په غېږ کي د ابراهيم عليه السلام لار غوره کړي او ابراهيمي مزاج شخصيتونه به شي.

په خوب کي د شهيد ليدل

٦٦-: زما يوې ږنور راته ليکلي وو: هغه مهال چي زه شاوخوا ديارلس کلنه وم، خوب مي وليد چي شهيد انجنير حبيب الرحمن زموږ کور ته راشي، پر دسترخان له موږ سره ناست ډوډۍ خوري، بيا ما ته وګوري او راته ووايي: څو کاله وروسته په تا پسي راځم، کله چي له خوب راويښه شوم ګمان مي وکړ چي ښايي شهادت به مي په برخه شي، خو څو کاله وروسته ستا له زوی انجنير حبيب الرحمن سره زما نکاح وشوه.

له دې معلومېږي چي په خوب کي شهيد د رښتيني شاهد او ګواه په معنی دئ، د ده له لاري يو رښتينی پيغام خوب ليدونکي ته رسېږي.

بوټونه

٦٧- زما همدې ږنور خوب ليدلی وو چي زموږ په کور کي د مجاهدينو مشران راغونډ شوي، حکمتيار هم د هغوی په منځ کي دئ، سياف په مانځه ولاړ دئ، په همدې وخت کي زموږ کور ته له ختيځ لوري يو ټانګ داخل شي، څو کسان ترې راکوز شي چي څېره ئې پليته او بدغوني وي، حکمتيار لټوي، کله چي حکمتيار غواړي له شمالي دروازې ووځي د دغو کسانو په څېر نور له شمالي دروازې

رانڼوځي او له ده سره لاس او ګرېوان شي، خو هغه د دوی یو کس داسي کلك ووهي چي بوټونه ئې له شمال ختیځ ته وغورځي.

تعبیر ئې دا دئ: بهرني ځواکونه لومړی له شرق لوري او بیا له شمال لوري زموږ هېواد ته راغلل، لومړی هدف ئې د حزب اسلامي ځپل او د حزب مجاهدین نیول وو، د نورو ډلو مشرانو عکس العمل ونه ښود، حزب په جګړي کي ورسره ښکېل شو، دې ته به اړ شي چي د پاکستان له لاري له افغانستان ووځي، حتی هغه ئې هم چي د شمال له لاري افغانستان ته راغلي ول، د وتلو لار به ئې پاکستان وي. هغه بوټونه چي ختیز لوري ته ولوېدل همدا افاده کوي. د سیاف د ملاتړ تعبیر به ښايي د ده هغه دریځ افاده کوي چي د امریکایانو د یرغل په وړاندي ئې غوره کړی، هیڅ مخالفت نه کوي او کوم عکس العمل نه ښیي او همدا ورته د اسلام مطابق دریځ برېښي!!

د ملا درد

۶۸- د ۹۱ کال د حوت میاشتي دېرشمه د کال آخري شپه له مخکني خوب وروسته په خوب کي ګورم چي شپږ عرب مجاهدین زموږ خوا ته راشي، یو ئې ووايي: موږ یوه ډېرور دلته راورسولو، غوښتل ئې موږ دښمن ته وسپاري، ما ورته وژړل، ترحم ئې وپارېدو، موږ ئې پرېښودو، ما ورته وویل: که د یوه انسان په وړاندي ژړا د هغه ترحم پاروي د الله تعالی په وړاندي به ژړا څنګه وي، بیا ګورم چي اسامه پر کټ غزېدلی پروت دئ، زه ئې خوا ته ورشم، غواړي پورته شي، خو ملا ئې درد کوي، راته ووايي: ملا مي ډېر درد کوي، زه ورته ووایم: آیا مساج درکړم، په همدې حالت کي راویښ شوم.

تعبیر ئې دا دئ: دا د هغه سخت حالت انځور دئ چي عرب مجاهدین ورسره مخامخ شول، القاعده هم له سختو ستونزو سره مخامخ او حالت ئې داسي شو لکه د

چا ملا چې درد کوي او پر خپلو پښو ودرېدل ورته ګران وي.

تور موټرونه او په خپلو کې ئې تصادم

۶۹- د طالبانو په لاس د کابل حکومت له سقوط وروسته او هغه مهال چې په بغلان کې وم خوب مې ولید چې له شهید ګل رحمن سره یو ځای د یوې غونډۍ پر سر ولاړ یو، شا ته مو سړك دئ چې له شرق غرب ته غځېدلی، موږ جنوب ته متوجه یو، ناڅاپي مو شاته د دوو شیانو د تصادم غږ تر غوږ شو، چې مخ مو وروااړولو نو ګورو چې دوه تور واړه موټر سره ټکر شوي، دواړه له غرب شرق ته تلل، شاتنی موټر راغلی او مخکنی ئې وهلی، بیا ګورو چې دا شاتنی موټر د شرق په لوري وتښتي، زما په لاس کې همسا وي، دا په دې موټر پسې وشړم او ورته ووایم: دا موټر راستون کړه، هغه په هوا کې پسې ولاړه شي، بیا ګورم چې له شرق یو مست زمری په ټوپکو ټوپکو منډې راوهي، زه له غونډۍ سړك ته د زمري مخې ته راکوز شم، هغه زما په لیدو سره داسې ژر ودرېږي چې پښې ئې وښویېږي، بېرته په شا منډه کړي؛ داسې چې د کونګري (واړه سپي) په څېر غږ ترې اورېدل کېږي، بیا ګورم چې په آسمان کې د شنو صحرايي کوترو خېل راڅرګند شي چې د غرب په لوري درومي، زه د شهادت په ګوتې سره هغه لوري ته اشاره وکړم، کوترې په یوه لیکه ودرېږي او په منظمه توګه په شا شي او بېرته د شرق په لوري ولاړې شي، بیا ګورم چې زه د یوه غره د لوی او لوړ کمر مخې ته ولاړ یم، د دعاء لاسونه مې لوړ کړي او ژاړم، متوجه شوم چې د دې لوی کمر یو اړخ مات شوی او پرېوتی، زه ووایم: دا زما د دعاء له کبله مات شوی، په همدې حالت کې له خوب راویښ شوم.

تعبیر ئې دا دئ: په شمال کې د دوو تورو ګاډو تصادم یعني په شما ل کې د دوو تورو ډلو تصادم، په شمال کې به یوه بله تعقیبوي، د شمال په شرقي برخي کې به د دوی تصادم د دې باعث شي چې یوه هملته پاته شي او بله د هېواد شرقي لوري ته

وتښتي، پياوړې به وتښتي او کمزورې به پاته شي، ښايي دواړه به د غربي هېوادو له لوري پالل کېږي، ځکه ګاډي ئې له غرب راغلل، يو به ئې بله له وړاندي تګ وغورځوي، همسا يعني ځواک او قوت، تعبير ئې دا دئ چي حزب به دا بله متعرضه ډله تعقيب کړي، هغه به د شرق له لوري په هيبت سره راستنه شي، خو هيبت به ئې د مجاهدينو په وړاندي ختم شي او بېرته به په شا وتمبېږي، باعث به ئې حزب اسلامي وي، د شرق له لوري د صحرايي کوترو راتګ يا د داسي نېکو خلکو راتګ چي صحرايي مزاج دي، زموږ په اشاره به بېرته ستانه شي، ښايي دا به هغه قبائلي مجاهدين وي چي د کومي ډلي د مرستي لپاره افغانستان ته راځي خو زموږ په وينا به د هغوی له ملګرتيا لاس واخلي او بېرته به ولاړ شي، يا خو دا کوتري هغه ملائکي دي چي د مؤمنانو مرستي ته راځي او د غيبي او غېرمرئي لښکرو په څېر عمل کوي، لوی کمر يعني سخت زړی بد ځواکمن، چي زموږ د دعاء له امله به مات شي. په قرآن کي سخت زړی انسان له سختي تيږي سره تشبيه شوی. هلته چي فرمايي: فمثله کمثل صفوان: مثال ئې د کلکي ښوی ډبري په څېر دئ. که د هېواد پېښو ته د دې خوب په هنداري کي ځير شو نو د دغو دوو تورو ډلو پېژندل ګران کار نه دئ.

يو موټر او دوه اشترنګونه

۷۰- د ۱۳٦٦کال د سنبلي په مياشت کي د حزب اسلامي د مرکزي شورى د غونډو په لړ کي او هغه مهال چي د حزب د تشکيلاتو په اړه بحثونه روان وو، ما وړانديز وکړ چي د حزب اجرايي چاري دي د امير نائب ته تفويض شي، امير دي له ورځنيو اجرايي چارو فارغ وي، ځيني وروڼه له دې سره موافق نه ول، نېردې دوه ورځي پر دغي موضوع بحث وشو، ما د دغه بحث په دوران کي د شپې خوب وليد چي په يوه موټر کي چي دوه اشترنګونه لري، يوه ته ئې زه ناست يم او بل ته ئې بل کس، هره شېبه دا انديښنه راسره وي چي داسي نه زه اشترنګ يوه لور ته تاو کړم او دی ئې بل لور، لړ وړاندي د يوه کور مخي ته ودرېدو، يوه سينګار شوې نجلۍ راووتله، زما

همځنګ ډرېور ته ئې وويل: راځه، هغه ما ته وکتل او له شرمه کوز نه شو، دا ستنه شوه، ورپسې بله راغله چي تر مخکنۍ ئې سينګار زيات وو او زما همځنګ ته ئې وويل: ماما راځه، هغه کوز شو او له هغې سره کور ته ننوت او زه په همدې وخت کي له خوب راويښ شوم. د خوب تعبير ډېر څرګند دئ، يو موټر او دوه اشترنګونه يعني يوه ټولنه او دوه واکمن مشران، هره ښېبه د تصادم وېره، هغه سينګار شوې نجلۍ يعني انحراف ته بلونکي عوامل، دوهم ډرېور د يوه بلونکي په وړاندي د شرم له کبله ځان راتم کړ خو د بل زيات غولوونکي بلونکي په وړاندي ئې پښې وښويېدې او له خپلي ډلي بېل شو. سبا چي غونډي ته ولاړم، د بحثونو په دوران کي مي له څه ويلو او پر خپل وړانديز له ټينګار ډډه وکړه، پرېکړه زما د رأيي خلاف راووتله، وروسته او د شورى په بلي غونډي کي په ټولو اداري تشکيلاتو کي؛ له امارت نېولې تر رياستونو او آمريتونو پوري د معاون تشکيل حذف شو.

په خوب کي د عمر رضي الله عنه ليدل

۷۱- زينب الغزالي د اخوان المسلمين نوميالۍ مشره چي ډېر کلونه ئې د مصر په زندانونو کي تېر کړي، د تېر جهاد په دوران کي پېښور ته راغلې وه، ما د شهيد عبدالله عزام په کور کي ورسره وليدل، د دې يو ډېر خوندور او اغېزمن کتاب مي لوستلی وو او زړه مي غوښتل چي هغه وګورم، له مقدماتي خبرو وروسته ئې د شهيد عبدالله عزام په وړاندي راته وويل: د زندان په هغو سختو شپو ورځو کي مي عمر رضي الله عنه په خوب کي وليد، زه د هغه له نسل يم، هغه ته مي وويل: دعاء وکړه چي الله تعالى اسلامي امت له دې دردناك حالت وژغوري، هغه يو څوك راوغوښتو، توره ئې په لاس کي ورکړه، امر ئې ورته وکړ چي د شرق په لوري ولاړ شه، هغه پر آس سپور شو، او د شرق په لوري ولاړ، له څه ځنډ وروسته راستون شو او عمر رضي الله عنه ته ئې وويل: شرق مي فتح کړ، بيا ئې غرب، بيا ئې شمال او بيا ئې جنوب ته ولېږو او هر ځل له لږ ځنډ وروسته راستون شو او د فتحې زېرى ئې

ورکړ،... اوس چي مي ته وليدلى هغه خوب مي راپه ياد شو، هغه سړى کټ مټ ستا په څېر وو او پګړۍ ئې هم ستا په څېر... ما هغه ورځ داسي مزارۍ پګړۍ پر سر وه چي رنګ ئې پيکه نصواري وو، سپيني کرښي ئې درلودې او په هغو ورځو کي ئې پر سر کول په مجاهدينو کي عموميت پيدا کړى وو، تعبير مي دا وو چي الله تعالى به دا شرف افغان مجاهدينو ته ورپه برخه کړي او دا فتوحات به عملاً د دوى په لاس تحقق ومومي. په دې کي هيڅ شك نشته چي د نړۍ په کچه روان اسلامي جهاد د افغان مجاهدينو د جهاد ځپې دي چي د نړۍ ګوټ ګوټ ته وغځېدې.

د قرآن آيت او زېرى ئې

۷۲- هغه مهال چي لا پوهنتون ته نه وم تللى او لا اسلامي نهضت نه وو پيل شوى، يوه شپه مي خوب ليدو چي د سرور پوپل په نامه له يوه پرچمي سره مناقشه لرم، تر دې خوب د مخه مي هم څه موده مخکي له هغه سره په ويښه يوه مناقشه درلوده، د خوب د مناقشي په پاى کي مي دغه آيت ده ته واوراوو: رُّبَمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَوْ كَانُواْ مُسْلِمِينَ : هغه چي کفر ئې کړى ډېر ځلي به دا خوښوي چي کاش مسلمانان وى.

او دا په داسي حال کي چي نه مي دا آيت حفظ وو او نه ئې په معنى پوهېدم، په خوب کي په دې هم نه پوهېدم چي زه مقابل لوري ته د قرآن يو آيت اوروم، زه هم په عربي نه پوهېدم او هغه هم په عربي نه پوهېدو، نه پوهېږم چي دا آيت څنګه زما په ژبه راغى، او ولي مي هغه ته دا آيت واوراوو، د همدې په ويلو سره له خوب راويښ شوم، خو نن پوهېږم چي په دې آيت کي څومره ستره وړاندوينه او په دې خوب کي څومره ستر بشارت مضمر وو، ما هغه ورځ په خپلو سترګو وليده چي ډېرو کمونستانو دا هيله کوله چي کاش مسلمان وى.

باران، سمسوره سیمه، شنه ونه، خړي مرغۍ او قفس

۷۳- د مرحوم عبدالرحیم نیازي له وفات وروسته له موږ سره دا اندېښنه وه چې د ده د نشتوالي دا لویه تشه به څنګه ډکوو، کمونستانو هم تبلیغات کول چې جوانان مسلمان نشي کولی دا تشه ډکه کړي، خو الله تعالی خپل فضل زموږ په حال شامل کړ او اسلامي نهضت په ښه توګه مخکې ولاړ، په همدې ارتباط مې یوه شپه خوب ولید چې په یوې ډېرې ښایسته سیمې کې یم، وړې وړې غونډۍ لري، په داسې تکو شنو نریو وښو پوښل شوې چې ښکلې چمن کبلو ته ورته دي، د انسان د قد په اندازه شنې سمسورې ونې هر لورې ته تر سترګو کېږي، د پرخې په څېر نری نری باران ورېږي، ناڅاپه ګورم چې ډېرې خړې مرغۍ د دې باران له کبله په یوې ونې کې راغونډې شوې دي، درې ژېې دا مرغۍ د ځَل په نامه یادوي، ځینې خلك هغه د ښایسته غږ له امله په قفسونو کې ساتي، زه لګیا شم دا مرغۍ رانیسم او په خپلې غېږ کې ئې راغونډوم، غېږ مې ترې ډکه شي، بیا ګورم چې خپل کشرې ورور ته واړه واړه لرګي ورکوم چې د نریو دړو په یوه چوکاټ کې ئې ودروي او قفس ترې جوړ شي، چې دا مرغۍ په کې وساتو، د مرغیو د رانیولو په دوران کې یوه ئې لالهانده شي، وزر وهي چې ځان خلاص کړي، خو زه ئې راټینګه کړم، داسې احساس کړم چې ښایې پښه به ئې خوږ شوې وي، ورته خفه شم او په همدې حالت کې راویښ شوم.

تعبیر ئې دا دئ: نری باران یعني د الله تعالی رحمت، په قرآن کې باران د الله تعالی د رحمت په نامه یاد شوی، سمسورې او ښایسته غونډۍ یعني زموږ د دعوت او مبارزې پرمټینې او سمسورې لوړې ژورې، خړې مرغۍ او په یوې شنې ونې کې د هغوی راغونډېدل یعني د نهضت هغه غړي چې په یوې پاکې عقیدې راغونډ شوي، په قرآن کې پاکه کلمه له پاکې ونې سره تشبیه شوې، په خپلې غېږ کې د هغوی راغونډول او د قفس جوړولو سپارښتنه یعني د دغو غړو په راغونډولو او منظمولو کې زما ونډه، کشرې ورور ته د قفس جوړولو سپارښتنه یعني په دې منظمولو کې د

کشرانو ونډه.

سپی په غېږ کي

۷٤- یوه ګران دوست مي خپل خوب راته لیکلی او تعبیر ئي غوښتی، خوب ئي ډېر عجیب او داسي دئ: په خوب کي ګورم چي جنرال دوستم زموږ کور ته راغلی وي، زه ورسره خبري کوم، یو کس وګورم چی سپی ئي په غېږ کي نیولی وي، بیا داسي راته جوته شي چي هغه کس زه په خپله یم، کله چي د هغه سر ته ځیر شم نو ګورم چي زما سر د هغه پر بدن دئ او کله چي ځان ته ځیر شم نو وګورم چي د ده سر زما پر غاړه وي، زه دوستم ته ووایم چي له ما سره مېلمه شه، د شپې مړی له ما سره وخوره، اوس په بازار کي ولاړ یو، هغه ډېر خوشحال شي، زړه ئي غوښت چي د انتخاباتو په اړه راسره خبري وکړي، هغه سپی چي د سړي سر لري ګورم چي زما مخ ځټي، زه وشرمېږم او بلال نومي خوریي ته ووایم چي دا سرونه سره بدل کړه، زه ئي په تنګ کړم، داسي راته ښکاره شي چي سر ئي زما سر نه وي د بل چا وي! خو یم زه.

هغه ته مي وویل: تا ته په دې خوب کي دا پیغام درکړی شوی چي جنرال دوستم به غواړي د انتخاباتو په اړه له تا سره خبره وکړي، ته به هم داسي فکر کوې چي ښایي دا خبري به ګټوري وي، په سینه کي به دي داسي کوم عزم او هیله وي چي ناسمه او غیر انساني ده، ښایي کومه طمع او هیله به وي، لکه حرص، له مال، ثروت او اقتدار سره حب او مینه، بل انسان ته طمع درلودل، او یا بل داسي خصلت چي اسلام ئي نه خوښوي، دا عزم او هیله ستا د یوه ناسم فکر او رأیي بنسټ ګرځېدلی، او ستا د اصلي فکر او رأیي ځای ئي نیولی، په غېږ کي د سپي نیول او خپل سر د هغه پر بدن او د ده سر پر خپل بدن لیدل؛ تعبیر ئي همدا دئ، په خوب کي دا هم درته ښودل شوي چي ته به دا بد خصلت او له هغه راولاړ شوی فکر له ځانه لري کړې. د خوب له دې برخي چي سر او سړی په متغیري بڼي کي درته جوت شي

داسي معلومېږي چي ښايي دا كس به ستا كوم خپل او قريب وي او ته به د خپل بلال نومي خوريي له لاري هغه ته د خپل فكر بدلولو وينا وكړې، او يا خو له بلال مراد د توحيد لوري ته كوم مؤذن او بلونكى دئ او ته به له همدې داعي وغواړې چي دا بدل فكرونه سم كړي. كله چي مي د خوب ليدونكي په اړه مزيد معلومات ترلاسه كړل نو راته جوته شوه چي هغه غوښتل حزب اسلامي په اقتدار كي شريك شي او له داسي لوري سره ائتلاف وكړي چي د بريا احتمال ئې زيات وي، كه څه هم د دې لوري نه تګلاره او تركيب د تأييد وړ وي او نه ئې زعامت!! او دا له شك پرته هغه څه دي چي نه ئې اسلام خوښوي او نه يوه اسلامي ګوند ته ګټه رسوي. اميد دئ خوب ليدونكي هم دا طمع لري غورځولې وي او هم له هغې راټوكېدلى فكر او رأيه.

سيلۍ، دوړي، د ځنګلي ځناورو خېل

۷۵- د حبيب الرحمن مور وايي: خوب مي ليدو چي سخته سيلۍ لګېږي، دوړي بادېږي، خلك منډي وهي، چي ځان خوندي كړي، د سيلۍ دروند ږغ وي، يو ږغ واورم چي خلكو ته وايي: ووځئ، د ځنګل ټول ځناور راروان دي، زه د باندي ووځم چي وګورم دا چيغي د څه دي، كه ګورم چي ځنګلي ځناور په ډېر شمېر كي منډي وهي، په دې وخت كي يو بل غږ واورم چي وايي: زه ستا وړوكى زوى يم، خلكو ته ووايه چي مه وېرېږئ، مه تښتئ، خپلو كورونو ته راستانه شي، په دې لاس به افغانستان آزادېږي، زوى مي زما خوا ته راشي او خپل لاس پر زمكه ووهي، كه ګورم چي د هغه لاس د زمري په څېر او ډېر لوى وي، كله چي زمكه په خپل لاس ووهي دروند ږغ ترې پورته شي، زه خلكو ته همدا خبره كوم چي مه وېرېږئ، مه تښتئ، خپلو كورونو ته راستانه شئ، زما زوى راغى نور نو مه وېرېږئ.

د دې خوب تعبير دا دئ: سيلۍ او دوړي هغه بد حالت تمثيلوي چي زموږ پر

هېواد راغلی، په ولس کې ئې وېره او خوف راولاړ کړی او هغوی ئې د خپلو کورونو پرېښودو او تېښتې ته اړ کړي، دا سیلۍ او دوړې د هغو ډلو له کبله دي چې ځنګلي ځناورو ته ورته دي، زموږ د ټولنې نوی نسل به په پوره ځواك سره د دې ډلو مقابله کوي او ولس به له وېرې ژغوري. دا نسل به خوب لیدونکې په خپلو سترګو په ویښه کې وګوري، د وړوکې زوی لاس د زمرې د لاس په څېر لیدل او د هغه دا وینا چې خلکو ته ووایه؛ مه وېرېږئ، مه تښتئ، خپلو کورونو ته راستانه شې، په دې لاس به افغانستان آزادېږي، همدا تعبیر لري.

پر سپین آس د مېرمنې سپرېدا او لوړ الوت

۷۶- یوې مېرمنې راته لیکلي: له نکاح مخکې مې څو ځلې پر له پسې خوب لیدو چې پر یوه سپین آس سپره شم، آس والوځي، په هوا کې ډېر جګ درومي، لاندې خلك راته واړه واړه په نظر راځي.

د هغې خوب مې داسې تعبیر کړ: صالح مېړه او معنوي ارتقاء دې په برخه شوې، دومره به له معنوي پلوه لوړه شې چې عام خلك به واړه واړه په نظر درشي. په خوب کې لوړ تګ، پر لوړ ځای ودرېدل او لوړ الوت د معنوي ارتقاء او لوړوالي په معنی دي.

پر لوړ منبر وینا

د دې مېرمنې خوب ما ته خپل خوب راپه یاد کړ چې د امریکا له یرغل وروسته مې لیدلی او داسې وو: په یوه تالار کې لویه غونډه وې، زه پر منبر ولاړ یم او خلکو ته وینا کوم، د منبر د ډېر لوړوالي له امله ناست خلك دومره واړه واړه ګورم لکه پر یوې پاڼې ټکې، د نورو خبرو په ضمن کې هغوی ته ووایم: باید مکتب او مدرسه سره توحید کړو، واحد تدریسي نصاب رامنځته کړو، بېل بېل تعلیمي نظامونه او تدریسي نصابونه اختلافات راولاړوي او د ملا او مکتبي جنګ رامنځته

کوي، په کار ده چي تر دولسم پوري تدريسي نصاب داسي وي چي زده کوونکي هم کافي او ضروري شرعي پوهه ترلاسه کړي او هم له نورو ضروري علومو برخمن شي، د تخصص دوره له دولسم وروسته پيل شي، ځيني د شرعي علومو په برخي کي تخصص ترلاسه کړي او ځيني په طب، انجنيري، ساينس، زراعت او نورو برخو کي، په دې توګه به هم زموږ ډاکټر او انجنير له شرعي علومو برخمن وي او هم زموږ ملا او مولوي له نورو ضروري علومو... د وينا په پای کي او کله چي له منبر راکوز شم استاد رباني د غونډې له شاتنۍ برخي راوړاندي شي او راته ووايي: په نصاب کي بايد علم الکلام هم شامل کړو!! ما ته دا وينا خوند رانه کړي، په همدې له خوب راويښ شوم.

د روسي ځواکونو د راتګ وړاند ليدنه

۷۷- د حبيب الرحمن مور وايي: د روسانو تر راتګ وړاندي مي خوب ليدو چي زموږ د کور مخي زمکي ته ټانکونه راشي او ودريږي، په هوا کي طيارې ګرځي (تر دې وړاندي مي طيارې او ټانکونه په ويښه نه وو ليدلي)، دا اندېښنه راسره پيدا شي چي زموږ کور په خطر کي دئ، د کور سامانونه او بسترې راباسم او خپل ګاونډي ته ئې سپارم... ډېره موده وروسته مي همدا صحنه په خپلو سترګو په ويښه وليدله، په همغي زمکي کي روسي ټانکونه ودرېدل، په هوا کي هليکوپټري چورلېدې، موږ له خپل کور ووتلو، همغسي مي د کور سامانونه او بسترې ګاونډي ته وسپارل.

کعبه، حجرالاسود، په کعبه کي دسترخان، پر بالښت تکيه

۷۸- حبيب الرحمن راته ليکلي: خوب مي ليد چي مکې ته تللی يم او غواړم کعبې ته داخل شم، يو عرب زما مخي ته روان شي چي د کعبې دروازه راته خلاصه کړي، ټول خلك يوې خوا بلي خوا ته شي چي مونږ ته لاره راکړي، د خلکو منځ کي لاره جوړه شي، زه په کي تېر شم، هغه عرب تر ما مخکي وي، کله چي د کعبې له دروازې

تېرېږم پښه مي بنده شي، ځان سمبال کړم چي ونه لوېږم، کله چي کعبې ته ننوځم، ژړا راشي او له ځان سره وایم چي محمد صلی الله علیه و سلم همدلته ټول بوتان رانسکور کړل. زه په کوم شي پسي ګرځم، لټوم ئې چي چېري او په کوم ځای کي ئې ایښی دئ، له یوه کس پوښتنه وکړم چي دلته خو هري خوا ته لمونځ کولی شو؛ خو تاسو معمولاً کومي خوا ته ودرېږئ، هغه لارښوونه راته وکړي، او زه په لمانځه ودرېږم، غواړم دوه رکعته لمونځ وکړم؛ خو غلط شم او درې رکعته وکړم، بیا له سره نیت وکړم چي دوه رکعته وکړم. د کعبې دننه ئې داسي جوړ کړی وي لکه لوکس سالون، تلویزیون او کرسۍ ئې هم پکي ایښي وي، فرش ئې هم په کي غوړولی وي، او هغه عرب چي دروازه ئې راته خلاصه کړې وه، ناست وي او پر بالښت ئې تکیه کړې وي او پښې ئې غزولې وي. داسي انګېرم چي دسترخان ئې هم مخي ته غوړېدلی وي او خواړه پرې ایښي وي. کله چي له خوب راویښ شوم، راپه یاد شو چي زه خو په کعبه کي په حجرالاسود پسي ګرځېدم، هغه خو د کعبې په منځ کي نه دہ.

هغه ته مي ولیکل: ستا د خوب تعبیر داسي برېښي: ښایي کعبې ته د ننوتلو سعادت درپه برخه شي، هغه مهال به ته حالت ته د سحر په سترګه ګورې خو هغه به ماښام ته ورته وي، ته به حالت د مسلمانانو د بریا حالت ګڼې خو تا به اشتباه کړې وي (د دوه رکعته لمونځ په نیت اشتباهاً درې رکعته کول همدا معنی لري)، لا به د کعبې واك د داسي خلکو په لاس کي وي چي له کعبې ئې ځان ته مطعم او سالون جوړ کړی او هلته ئې په بې اعتنائي او بې پروایي سره پښې غزولې دي. ته به غواړې له الله تعالی سره پر خپلې ایماني ژمني عمل وکړې خو هلته به دا مجال ونه مومې (د کعبې منځ کي د حجر الاسود لټول همدا تعبیر لري)، ښایي ته به غواړې ټول مسلمانان متحد شي خو دا هیله به دي ترسره نشي.

له رسول الله صلی الله علیه و سلم سره مصافحه او له هغه

۷۹- د حبيب الرحمن بل خوب داسي دئ: خوب مي ليد چي د يوه لښکر مشري راپه غاړه وي، د دښمن پر يوې قلعې حمله وکړو او هغه فتح کړو، زما ملګري ډېر ستړي شوي وي او ټول ويده شي، ما ته يو کس خبر راکړي چي بل لښکر غواړي پر مونږ بريد وکړي، زه هڅه کوم چي خپل ملګري راويښ کړم او دفاع ته ئې تيار کړم؛ خو ګورم چي حمله کوونکو مونږ محاصره کړي يو، يو کس ئې راوړاندي شو او ما ته ئې وويل چي محمد صلی الله عليه و سلم غواړي له تا سره وګوري، زه ډېر خوشحال شم او ووايم دا د حضرت محمد صلی الله عليه و سلم لښکر دئ؟! په ډېري خوشحالۍ سره د کلا برنۍ برخي ته روان شم چي له رسول الله صلی الله عليه و سلم سره ملاقات وکړم، کله چي پر زينو پورته خېژم پلار مي هم راسره يو ځای شي، کله چي رسول الله صلی الله عليه و سلم ته مخامخ شو پلار مي خپل لاس وراوږد کړي چي مصافحه ورسره وکړي خو رسول الله صلی الله عليه و سلم د دې پر ځای چي ده ته لاس ورکړي ما ته چي تر خپل پلار وروسته ولاړ يم لاس راکړي او اول پر ما سلام واچوي، کله چي د ده لاس زما له لاس سره ولګېد زړه مي له ډېري خوشحالۍ داسي ډك شو چي په ټول عمر کي مي د خوشحالۍ داسي حالت نه دئ ليدلی، د هغه حالت د بيانولو لپاره مناسب الفاظ نه مومم، داسي مي انګېرله لکه چي چا زما زړه په خپل موټ کي ټينګ نيولی وي، بيا ئې زما پلار ته لاس ورکړ، او بيا ئې له مونږ وغوښتل چي له ده سره يو ځای د ماښام لمونځ په جماعت اداء کړو. پلار مي ما ته ووايي: ورشه اودس وکړه، زه ورته ووايم چي اودس لرم، خو هغه لږ په غصې سره بيا راته ووايي چي ورشه اودس وکړه، زه پوه شم چي پلار ته مي خوند نه ورکوي چي له دوي سره يو ځای په جماعت لمونځ وکړم، ورته ووايم صحيح ده، پلار مي او محمد صلی الله عليه و سلم وړاندي ولاړ شي او په جماعت ودرېږي او زه په همغه ځای کي چي له رسول الله صلی الله عليه و سلم سره مي مصافحه کړې وه په

لمانځه ودرېږم.

هغه ته مي وليکل: ته به د جهاد په يوه نظامي يا فکري سنګر کي د دښمن په ضد جهاد او مبارزه وکړې، د يوې ډلي مشري به دي په غاړه وي، فتوحات به دي په برخه شي، ستا خوا ته به بله اسلامي ډله هم په مبارزې بوخته وي، هغه به د مقام او منزلت له پلوه تر تا لوړه وي، په يوې مرحلې کي به داسي وانګېږي چي دا ډله ستا پر سنګر او ملګرو د برید اراده لري، خو حقيقت به درته جوت او دا به درته ښکاره شي چي هغه حقپاله ډله ده، له رسول الله صلی الله عليه و سلم سره ستا مصافحه د هغه پر سنت د عمل کولو په معنی ده، دا به ستا د زياتي خوشحالۍ باعث شي، تر پلار وړاندي له تا سره د رسول الله صلی الله عليه و سلم د مصافحې تعبير دا دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم به ځوان نوي نسل ته زياته اعتناء لري، پلار به ستا مزيد طهارت او پاکوالی غواړي، خوښه به ئې دا وي چي ته له خپل حيثيت او مقام سره مناسب ځای کي ودرېږې او له وړاندي وړاندي کېدو ډډه وکړې، له رسول الله صلی الله عليه و سلم سره يو ځای ستا او ستا د پلار په جمع لمونځ يعني د رسول الله صلی الله عليه و سلم پر سنت ستاسو دواړو عمل کول.

توره شپه او رڼا

۸۰- د حبيب الرحمن بل خوب: خوب مي ليد چي يوه مسجد ته لاړ شم او هلته امام جعفر رحمت الله عليه ته ورشم او هغه ته ووايم: خوب مي ليد چي دنيا توره شپه شي، داسي توره شپه چي حتی خپل لاس هم نشو ليدلی، داسي لکه چي څوك په تور قير کي ننوتلی وي، خو په دې وخت کي يوه ښايسته شين رنګې رڼا راڅرګنده شي، دومره ښايسته وي چي د زړه په تل کي مي کلکه مينه ورسره راولاړه شي، نور خلك هم له دې رڼا سره مينه کوي، رڼا دومره وي لکه د ځينو حشراتو له بدنه چي د شپې له لوري خورېږي، ټول خلك هڅه کوي چي رڼا ته ځان ورسوي او هغه په لاس

کي ونیسي، زه هم همدا هڅه کوم او رڼا ته لاس اچوم، خو وروسته ګورم چې زه خپلې سینې ته لاس اچوم او رڼا زما د زړه رڼا وي او د خلکو څېرې راښکاري او ګورم چې هغوی پر ما راغونډ شوي او زما زړه ته لاس اچوي، زه ورته ووایم چې دا زما زړه دئ، لرې شئ، داسې نه چې زړه مې وباسئ.

د خوب تعبیر دا دئ: چا ته چې ته خپل خوب تېروې هغه به له فکرې او تګلارې له پلوه د امام جعفر رحمت الله علیه نائب او هملارى وي، له تورې شپې مراد داسې مغشوش حالت دئ چې څوک د ښه او بد، سم او ناسم توپیر نشي کولی، په همدې حالت کې به یوه رڼا راڅرګنده شي، ته او نور خلك به د دې رڼا ترلاسه کولو هڅه کوئ، په قرآن کې الهي لارښووني له رڼا سره تشبیه شوې، نو تعبیر ئې دا دئ چې څوك به دغه الهي لارښووني د خلکو مخې ته کښېږدي، د دې الهي لارښوونو له منبع او مرجع سره به ستا تعلق تر نورو ژور او زیات وي، داسې چې ته به ئې ځان وارث او خاوند ګڼې.

موټر او ډرېوري

۸۱- د حبیب الرحمن بل خوب: خوب وینم چې په یوه موټر کې د حزب اسلامي ټول مشران ناست وي او قاضي صاحب حکیم ئې چلوي، غرنۍ سیمې ته ورسېږو، زمکه له یخنۍ کرنګ شوې وي، زه قاضي صاحب ته ووایم: آیا کله دې په غرنۍ سیمې کې موټر چلولی؟ که دې نه وي چلولی نو ما ته ئې راکړه، قاضي صاحب خپل ځای ما ته پرېږدي، کله چې غواړم د اشترنګ شا ته کښېنم متوجه شم چې کرسۍ ئې د بایسکل زین ته ورته ده، په سم ځای کې هم نه ده نصب شوې، لږ بې ځای او کږه وي، زه موټر روان کړم، ډېر پورته وخېژو، د لارې په اوږدو کې ډېر داسې ګاډي وګورو چې ډېر ښایسته او قیمتي برېښي خو بند پاته شوي او له پورته تګ لوېدلي، سورلۍ او ډرېوران ئې موږ ته حیران حیران ګوري چې څنګه په سرعت سره پورته

روان یو او موټر مو نه بندېږي. په یوه مناسب ځای کې له موټر کوز شم او قاضي صاحب ته ئې پرېږدم او زه پلی پورته وخېژم، وروسته ګورم چې قاضي صاحب هم په ما پسې پلی پورته راغی، زه ورته ووایم چې موټر دې څه کړ؟ هغه راته ووایي چې لاندې مې پرېښود! زه تعجب وکړم او بېرته لاندې کښته شم چې موټر بر راوړم. همدلته مې خوب پای ته ورسېد.

د خوب د بېلو بېلو برخو تعبیرونه دا دي:

- موټر یعني جماعت او حزب
- ډرېوري یعني قیادت او مشري، په یوه حساس پړاو کې به ته د قاضي صاحب حکیم مرسته وکړې. خو کله چې له دې پړاو تېر شئ دا مرسته به پای ته ورسېږي، ته به یوازې بر ولاړ شې، قاضي صاحب به درشي، بیا به له هغه سره مرسته وکړې.
- غرنۍ سیمه یعني له لوړو ژورو ډک حالت
- یخ وهلې لار یعني د وړاندې تګ او لوړ تګ ګران مسیر
- ښایسته او قیمتي ګاډي یعني هغه ډلې چې مالي امکانات ئې زیات دي او شتمن برېښي، د لارې په اوږدو کې د هغوی بندېدل یعني د لوړ تګ توان او امکان له لاسه ورکول، دا ډلې به د حزب اسلامي لوړ تګ ته حیران پاته شي.

غر، رڼې اوبه، چینه، کارېز او د جهاد دوام

نظر محمد مطمئن یو معروف لیکوال چې د طالبانو په پلوي تورن دئ او اکثراً د هغوی په دفاع کې لیکنې کوي؛ د خپل ملګري څلور خوبونه خپاره کړي، د دریو تعبیر ئې هم ورسره لیکلی خو د څلورم تعبیر ئې نه دئ وړاندې کړی، څلورم ئې داسې دئ: خپل کلي سپندې ته چې د غزني ولایت د اندړو ولسوالۍ کې دئ تللی یم، هلته د کارېز د هغه ګودر پر غاړه ولاړ یم چې کلیوال اوبه ترې وړي، دغه ځای غره ته نږدې دئ، اوبه هم له غره چینو ته راځي، پاکې رڼې اوبه په کارېز کې بهېږي،

ناڅاپه د اسلامي حزب مشر ښاغلی ګلبدين حکمتيار همدې چينې ته راشي، ودرېږي، کلشنکوف ټوپك ورسره وي، کنداغ ئې پر زمکه کښېږدي، د کلشنکوف ميل لوړ د آسمان لور ته وي، دا هغه کلونه دي چي مجاهدين کابل ته ننوتلي دي او د استاد رباني حکومت دئ، ښاغلي حکمتيار ته ووايم: لا هم په غرونو کي ګرځئ، نور خو هغه دئ اسلامي حکومت راغی، مجاهدين کامياب شول او تاسي اوس هم له سلاح سره په غرونو کي ګرځئ!! حکمتيار صاحب ووايي: انجنير صاحب! جهاد لا نه دئ خلاص شوی او دا جهاد به تر ډېره وخته پوري ادامه کوي. حيران شم چي دا څنګه خبره ده، کمونستي نظام ختم شو، دوی کابل او ټول ولايتونه ونيول، استاد رباني جمهور رئيس شو، او لا هم ښاغلی حکمتيار وايي چي جهاد نه دئ ختم شوی او جهاد دوام لري!! سهار چي له خوبه راپاڅېدم چورتونو يووړم، خو د خوب په تعبير هيڅ نه پوهېدم، اوس چي کله ناکله فکر کوم هغه د حکمتيار خبري مي په ذهن کي راګرځي.

دا خوب دومره څرګند دئ چي تعبير ته ضرورت نه لري، غر يعني له معنوي پلوه لوړ موقف، د رڼو اوبو چينه يعني د هدايت او معنوي ارزښتونو چينه، په داسي غرونو او لوړو کي اوسېدل چي رڼې اوبه تري راځي او خلك ترې استفاده کوي، او بيا همدا غر د جهاد د سنګر په توګه کارول واضح مطالب افاده کوي او ښيي چي د حزب هغه تګلاره او دريځ سم او جهادي دريځ وو، همداراز دا خوب يوه وړاندليدنه وه چي عملاً ئې تحقق وموند، دا دئ ګورو چي جهاد ادامه لري.

له ځانځه پرته له جومات وتل او له ورا سره يوځای کېدل

مطمئن د خپل ملګري د خوبونو په سريزه کي ليکي: يوه ملګري مي چي د تعميراتي چارو انجنير دئ، د جهاد د وخت خپل څلور ليدلي خوبونه راته بيان کړل، دا چي په زړه پوري وو، له دي امله غواړم له تاسي سره ئې هم شريک کړم:

لومړی خوب: د تېر جهاد په وخت کي مي د میرانشاه په سیمه کي د مهاجرو لپاره د کوچني روغتون تعمیراتي کارونه ترسره کول. د میرانشاه د ښار لوېدیز لور ته یوه پراخه زمکه د هوایي ډګر په نامه شته، ما د اول ځل لپاره هغه وخت دا ځای ولید چي د اختر لمانځه اداء کولو لپاره هلته ولاړم چي په زرګونو خلک د لمانځه لپاره راغلي وو.

د شپې مي خوب لیدو چي همهغه د عیدګاه ځای ته ډېر زیات مجاهدین، مهاجرین او ځایي اوسېدونکي راټول شوي وي، دماسپښین لمانځه وخت وي، مجاهدین او مهاجرین ډلي ډلي راروان وي، سنت لمونځ وشي او د فرض لمانځه لپاره صفونه جوړېږي، ټول خلک د لمانځه لپاره په صفونو کي ودرېږي او د لمانځه لپاره اقامت وویل شي. خلک انتظار وي چي کوم امام مخکي شي او لمونځ په جماعت اداءکړي، خو هیڅوک هم نه مخته کېږي، ښه ځنډ خلک منتظر وي، په دې طمع چي کوم امام به پیدا شي او مخکي به شي. په دې وخت کي د واده لپاره د ورا یوه ډله راښکاره شي چي ډول او سورنی هم ورسره وي، خلک له صفونو یو یو وځي او د ورا په ډله ورګډېږي. کرار کرار دغه صفونه کمېږي، د صفونو منځونه خالي کېږي، آخر په صفونو کي خال خال نفر پاته شي او نور ټول د لمانځه لپاره راغلي کسان ولاړ شي. تر آخره هم امام پیدا نه شي، د جماعت لمونځ ونه شي او هغه لږ پاته کسان هم همداسي له عیدګاه بېرته روان شي.

د مولوي جلال الدین حقاني یوه تکړه مجاهد او دیني عالم مولوي صاحب الف ګل چي د ښه نوم لرونکی وو، او په پرهیزګارۍ او تقوا کي ئې ساری کم لیدل کېدو، سهار مي خوب ورته ووایو، او د خوب تعبیر مي ترې وغوښت. هغه وویل: ولس ټول ودرېد، قربانۍ ته حاضر شو، انتظار ئې وکړ چي کوم مشر، مقتداء او امام پیداکړي، خو امام پیدا نه شو. هغه وویل چي د افغانستان خلک مسلمانان دي، د جهاد لپاره راووتل، قربانۍ ته حاضر شول، خو دا چي رهبران په خپلو منځونو کي

اختلافات لري او يو بل ته غاړه نه ږدي، پر يوه مشر توافق ته سره نه رسېږي، الله تعالی دي د افغانستان جهاد ته خير کړي او په دې ملت دي رحم وکړي. خلک بېرته ډلي ډلي په کورونو کښېني او د مشر د نشتوالي له امله به جهاد متأثره کېږي. هغه لږ کسان چي د جهاد په صفونو کي پاته کېږي هغوی به هم ستومانه شي او پايله دا چي پر کور به کښېني.

که د دې خوب ټولو برخو ته په دقت سره ځير شو نو په آسانۍ راته جوته کېږي چي د جناب مولوي صاحب الف گل تعبير دقيق نه دئ، ده د يوې سيمي په ځانگړي حالت پوري مربوط خوب ټول افغانستان ته غزولی، د خوب دقيق تعبير دا دئ چي هغه مهال د ميرانشاه او په ميرانشاه کي د مېشت مجاهدينو، مهاجرينو او فعالو ډلو حالت خوب ليدونکي ته انځور شوی، هغوی پر يوه تنظيم د راغونډېدو او په يوه امام پسي د اقتداء پرځای په داسي ډلي پسي درومي چي د واده ورا ته ورته ده، له جومات وځي او د ډول او سرني لوري ته درومي!!

دا يوه عاميانه انگېرنه ده چي د جهاد لپاره به لومړی د يوه هېواد او حتی ټولي نړۍ مسلمانان راغونډېږي، يو امير به غوره کوي او بيا به جهاد کوي، دا انگېرنه داسي ده لکه چي څوك ووايي: په بېلو بېلو جوماتونو او بېلو امامانو پسي لمونځ جائز نه دئ!! حقيقت دا دئ چي هر مسلمان د نړۍ په هر گوټ کي پر جهاد داسي مکلف دئ لکه پر لمانځه چي مکلف دئ، که کوم جماعت او امير وي نو په هغه پسي به اقتداء کوي، له هغه سره به بيعت کوي او په همدې جماعت کي به جهاد کوي، له بل تنظيم او ډلي جوړولو به ډډه کوي، خو که داسي امير او جماعت ئې ونه موندو نو په خپله به د داسي جماعت جوړولو لپاره ملا تړي، هدف به ئې د ټولو مسلمانانو يووالی او وحدت او د اسلامي نظام قائمول وي. په افغانستان کي نه ټول مجاهدين ملامت دي او نه ټول تنظيمونه، هغه ملامت دي چي د مخکني اسلامي حزب او تنظيم په شتون کي ئې د شخصي اغراضو لپاره يا د دښمنانو په وينا بېلي

ببلي ډلي جوړي کړي.

پر غوږ ځوړنده کړۍ

مطمئن د خپل ملګري بل خوب داسي وړاندي کوي: مجاهدین لا په پېښور کي وو او په کابل کي د ډاکټر نجیب الله حکومت وو، موږ امریکا ته د لوړو او مسلکي زده کړو لپاره تللي وو، هلته موږ د انجنیري په برخه کي د ماسټري لپاره درس وایو. د افغانستان حالت په دې وخت کي ډېر نازک وو، مجاهدینو په پرله پسې توګه ولایتونه نیول او کمونست پلوه ملېشې او عسکر مرکزونو ته ټولېدل. په پېښور کي د واک او قدرت پر سر ګرمي معاملې رواني وې، ناستي او غونډې کېدلې، اسلامي حزب، جمعیت اسلامي، اتحاد اسلامي او نورو جهادي ګوندونو هر یوه کوشش کاوو چي د ډاکټر نجیب الله د حکومت تر سقوط وروسته واک ترلاسه کړي. داسي فکر کېدو چي یا به اسلامي حزب او یا هم جمعیت اسلامي واک ته رسېږي. په همدې ورځو کي مي یوه شپه خوب لیدو چي د افریقا مشهور د آزادۍ اتل نلسن منډیلا زموږ د استوګني خوني ته راشي، که ګورم چي پر غوږ ئې غوږوالۍ وي، حیران شم، ډېر زیات حیران، په دې چي عجیبه ده خلک وایي نلسن منډیلا د آزادۍ اتل دئ او افریقا ته ئې آزادي واخستله، خو د ده پر یوه غوږ غوږوالۍ ځوړنده ده. په امریکا کي په عمومي توګه غوږوالۍ هغه کسان پر غوږ کوي چي همجنس باز وي، د غوږوالۍ پرغوږ لرل د همجنس بازۍ نښه ده. زه ځکه حیران شوم چي دا خو همجنس باز دئ او خلک څنګه احترام ورته لري؟

لږ وروسته د جمعیت اسلامي مشر پروفیسور استاد برهان الدین رباني هم زموږ خوني ته راننوځي، زما ښه یاد دي چي یوه لوري ته نلسن منډیلا وي او بل لوري ته استاد، که ګورم چي د استاد پر دواړو غوږونو غوږوالۍ وي.... ډېر حیران شوم چي زموږ د جهاد د رهبر په دواړو غوږونو غوږوالۍ دي،.... له خوب راپاڅېدم،

هیڅ نه پوهېدم چې د افغانستان په دغو حساسو شرائطو کې به د داسې خوب تعبیر څه وي. فکر مې وکړ چې نلسن منډېلا خو همجنس باز نه وو،... خامخا به دا خوب کوم بل تعبیر لري. له غور او فکر وروسته مې د خوب تعبیر داسې وکړ: نلسن منډېلا د یوه زبرځواک (شوروي اتحاد) غلامي قبوله کړه او له امریکا سره ئې ډېرغږي ووهلې خو تر پایه د روسانو غلام پاته شو. استاد رباني به د دواړو (روس او امریکا) غلامي کوي، د دوو غوړوالیو معنی دا ده چې د دغو دوو ځواکونو غلامي به مني او له دې لارې به قدرت ته رسېږي.

په همدې شپو ورځو کې په امریکا کې د یوه ملګري له خوا مېلمستیا جوړه شوې وه، هلته چې ولاړو، د ډوډۍ له خوړلو وروسته د افغانستان پر حالاتو بحث پیل شو، موږ د مختلفو ګوندونو کسانو په مېلمستیا کې ګډون درلود. چا ویل چې حکمتیار به جمهور رئیس شي، چا ویل چې استاد رباني به جمهور رئیس شي، چا د بل مشر یادونه کوله، هر چا بېل بېل نظرونه وړاندې کول. ما وویل: ما ته غوږ ونیسئ! ما خوب لیدلی دئ، لیدلی خوب مې ټکي په ټکي ورته بیان کړ. ورته ومې ویل: و الله چې د افغانستان جمهور رئیس به له استاد رباني پرته بل څوک نه شي، د خوب تعبیر مې ورته ووایو او ومې ویل: د روس او امریکا د ملتیا حلقه به په غوږونو کې اچوي او د افغانستان د راتلونکې حکومت مشر به شي. دغه خبره د جمعیت اسلامي پر کسانو بده ولګېدله، شور او ځوږ جوړ شو، ځینو ویل چې د جهاد رهبر ته دې سپکاوی وکړ، او ځینو ویل چې هغه غلام نه دئ، مجاهد دئ، رهبر دئ، ګنهګار شوې، تاسې دا خبره د تعصب له مخې کوئ.... ما ورته وویل: وبه ګورو چې څه کېږي!! ډېر لږ وخت وروسته او په داسې حال کې چې موږ لا په امریکا کې وو، خبر شوو چې ښاغلي استاد رباني د افغانستان جمهوري ریاست واګې ترلاسه کړې.

د خوب د تعبیر په اړه باید ووایم چې افغانان او نور قومونه معمولاً کله چې د

چا په اړه غواړي ووايي چې د فلان غلامي ته ئې غاړه ايښې نو وايي: د فلاني د غلامۍ کړۍ ئې پر غوږ کړه، په خوب کې اکثراً هغه تشبيهات او کنايې کارول کېږي چې انسان ئې معمولاً په ويښه کې کاروي، نو د خوب دقيق تعبير همغه دئ چې خوب ليدونکې انګېرلی.

دوه پوړه جومات او په جومات کې د سرو تر څنګ غوايي

مطمئن د خپل ملګري بل خوب داسې وړاندې کړی: زما ملګری او نږدې دوست وايي چې يوه شپه په پېښور کې وم چې د شپې مې خوب وليد، د پېښور د ګلبهار سيمې لوی مسجد ته د لمانځه لپاره ورشم، کله چې مسجد ته ننوتم نو ډول ډول خلک مې تر سترګو شول، چې په مسجد کې ايسته دورې ګرځېدل. دوهم پوړ ته وختم، هلته چې ګورم سړي او غوايي ګډ وډ د مسجد په دوهم پوړ کې ولاړ دي، حيران شوم، بېرته په منډه لاندې پوړ ته راکښته شوم، ګورم چې دا ځل په لاندې پوړ کې هم انسانان او غوايي سره ولاړ دي، د لمانځه او امام هيڅ درک نه لګېږي.

سهار چې له خوب راپاڅېدم، خبر وم چې مولوي الف ګل صاحب په پېښور کې دئ، د هغه خوا ته ورغلم او خوب مې ورته تېر کړ. هغه ووېل: الله تعالی دې رحم وکړي، د جهاد حالت ګډ وډ دئ، هر څوک پکې ننوتلي دي، ښه او بد سره ګډ شوي او د جهاد اهداف او شرائطو ته پام نه کېږي. کېدی شي چې پاک ځايونه بدو خلکو ته پاته شي او ښه خلک له پاکو ځايونو (جبهو) ووځي!!

که ځير شئ نو وبه ګورئ چې دا تعبير نه دقيق دئ او نه د خوب له ټولو برخو سره اړخ لګوي، دقيق تعبير ئې داسې برېښي: جومات يعني د مسلمانانو يوه ټولنه، ښايي دلته به کوم خاص تنظيم افاده کوي، په غالب ګمان سره ښايي د دې تنظيم دفتر به هغه وخت په ګلبهار کې وو، د جومات لوړ پوړ يعني د دوی لوړ پوړي چارواکي او مشران، د جومات لاندې منزل يعني د دوی د عامو وګړو مقام، په لوړ

پوړ کي انسانان او څاروي يو ځای ليدل يعني يو مختلط ټولی چي ځيني مشران او لوړ پوړي ئې له معنوي او اخلاقي پلوه د څارويو په څېر دي، ورپسې د لاندي پوړ خلك د پورتني په څېر ګڼ وڼ ليدل يعني عام افراد ئې هم له لوړ پوړو متأثر شوي او د دوی په څېر شوي، د ملانځه او امام نشتوالی يعني په دې ټولي کي نه سم نظم شته او نه صالح زعامت. د معبر اشتباه دا ده چي د پېښور يو جومات ئې د افغانستان د ټولو خلکو جماعت تعبير کړی، په داسي حال کي چي نه د پېښور يو عادي جومات د ټول افغانستان په معنی تعبيرولی شو او نه د ټولو افغاني تنظيمونو په معنی، برسېره پر دې په خوب کي د تعبير دغو برخو ته هيڅ مدرك نه مومو: د جهاد حالت ګډوډ دئ، هرڅوك پکي ننوتلي دي، ښه او بد سره ګډ شوي او د جهاد اهداف او شرائطوته پام نه کيږي. مخصوصاً دا برخه ئې د خوب له هيڅ برخي سره ارتباط نه لري:کيدی شي چي پاك ځايونه بدو خلکو ته پاته شي او ښه خلك له پاکو ځايونو (جبهو) ووځي!!

د انګرېزانو خلاف جهاد ته بلنه

راشئ د يوه بل افغان دې ته ورته خوب هم له نظره تېر کړئ:

محترم ورور محمد دين د محمداګل زوی ما ته په خپل ليك کي خپل عجيب خوب ليکلی، د ده پلار د روسانو په ضد د جهاد په دوران کي د بلخ په ولايت کي د حزب اسلامي معروف قومندان وو، د هجرت په کلونو کي ئې کورنۍ د پاکستان په مانسهره کي اوسېدله، تر نن پوري همدلته اوسېږي، نږدې دوه ويشت کاله وړاندي په ۱۹۹۰م کال کي او هغه مهال چي لا امريکايانو پر افغانستان بريد نه وو کړی داسي خوب ئې ليدلی:

د پاکستان په مانسهره ښار کي يو جامع مسجد چي د کالج مسجد په نامه يادېږي، يو سپين ږيری سړی په لوړ غږ وايي: مسلمانانو! جهاد ته راشئ. د ده

مخاطبين صرف افغانان وي، غږ ئې دومره لوړ چې نږدې وي د غوږ پردې وشلوي. وايي: راشئ جهاد وکړئ، اوس انګرېزان راغلي دي. پدې وخت کې زما پلار محمداګل راشي او د ده خوا ته ودرېږي او په دې دعوت کې ورسره هم غږی شي. کله چې خلک جهاد ته تيار شي نو زما پلار ورته ووايي: جهاد ته تر تګ مخکې پدې ويالې کې (چې د مسجد خوا کې بهېږي) اودس وکړئ، کله چې خلک د اودس لپاره ويالې ته ورشي اوبه ئې ټينګې او خړې ومومي، زما پلار ته شکايت وکړي، هغه ورته ووايي: بسم الله ووايئ او اودس شروع کړئ. کله چې خلک همداسې وکړي نو اوبه صفا شي. کله چې له اودس فارغ شو نو د لمانځه لپاره په کابل کې د پل خشتي جامع جومات ته ننوځو، (د مانسهرې جومات خپله بڼه بدله کړې)، پداسې حال کې چې دا مسجد يو منزل لري خو په خوب کې ئې دوه منزله وګورو، ټول خلک لاندې منزل ته لاړ شي، زه (خوب ليدونکی) دوهم منزل ته وخېژم. کله چې له لمانځه فارغ شم په محراب کې يو سپين ږيری سړی وګورم چې په زولنو تړلی ناست دئ او ډېره هيبتناکه څېره لري. د مسجد د محراب ښي او کيڼ لورې ته د حکمتيار صاحب درې درې عکسونه لګېدلي وي. زه له دې په زولنو تړلي شخص پوښتنه وکړم چې په مسجد کې دا عکسونه ولې لګېدلي دي، دا مسجد دئ او که بت خانه؟ هغه راته متوجه شي او په ځواب کې تر څه ويلو وړاندې عکس ته اشاره وکړي او بيا ووايي: دا سړی پيژنې، دا څوک دئ؟ زه ورته ووايم: هو؛ پيژنم ئې، پلار مې د دې تنظيم قومندان او زه د دې تنظيم غړی يم. دا همغه څوک دئ چې ده او رباني په خپل منځيو جګړو کې کابل وران کړو، هغه په ځواب کې راته ووايي: نه بچيه داسې نه ده، بلکې غنم او وربشې سره ګډې شوې دي، دا سره جلا کېږي. بيا ګورم چې دې سړي غنم او وربشې په يوه غلبېل کې واچول او هغه ئې وخوځاوو، غنم لاندې ولوېدل او وربشې په غلبېل کې پاته شوې، بيا ئې وويل: داسې به سره جلا کېږي. بيا ئې د حکمتيار صاحب عکس ته اشاره وکړه او وئې ويل: موږ دې سړي ته اوه ځلې

ملا ورتړلې ده، له دې جنګ وروسته به له یوه بل جنګ سره مخامخ کېږو، څومره رهبران چې اوس موجود دي دا به ټول له مخالفینو سره یو ځای کېږي، صرف د دې عکس والا سړی به میدان ته ووځي او فتح او بریا به هم له ده سره ملګرې وي، درې سوه شپیته ۳۶۰ مخلص مجاهدین به پاته کېږي، زه ورته ووایم: اوس خو یوازې له موږ سره په یوه جبهه کې دوه سوه مجاهدین دي، د ټولو مجاهدینو تعداد خو ډېر زیات دئ!! هغه خپل لاس راته ښکاره کړ، لاس ئې د تلویزیون د مخ په شان وو او انځورونه په کې ښکاره کېدل، هغه رهبران چې ده ورته اشاره کړې وه په داسې بڼې کې وګورم چې سرونه ئې د انسانانو او تنې ئې د څارویو په څېر وي، بیا ئې مجاهدین ښکاره کړل چې د هغوی له ډلې یوازې ۱۶۰ مخلص مجاهدین پاته شول، د نورو انځورونه هم د دغو مشرانو په څېر ول، سپین ږیري راته وویل: دا تعداد به ۳۶۰ مجاهدینو ته رسېږي او فتح او نصرت به د همدوی په برخه شي.

دا خوب څو مهمې او د پام وړ برخې لري: د انګرېزانو او امریکایانو تر برید نږدې لس کاله وړاندې لیدل شوی، خوب لیدونکي همغه مهال په خوب کې لیدلي چې د انګرېزانو په ضد جهاد ته بلنه ورکول کېږي او عملاً ئې دا حالت لس کاله وروسته په ویښه ولید او د خوب وړاند لیدنه ئې ترسره شوه. د اوداسه لپاره صفا اوبه نه موندل هغه حالت ښیي چې د امریکایانو په ضد د جهاد په پیل کې مجاهدینو د جهاد لپاره ضروري امکانات او وسائل نه درلودل، د بسم الله په ویلو سره خړې اوبه صفا کېدل ښیي چې د الله تعالی په نامه به جهاد پیل شي او الله تعالی به ضروري امکانات ورته برابر کړي، عملاً همداسې وشول، په خوب کې د مانسهرې جومات د پل خښتي جومات په بڼې کې اوښتل ښیي چې ځینې مهاجر مجاهدین به له هېواد بهر د جهاد پرېکړه وکړي او د جهاد لمن به ئې کابل ته وغزېږي، د خوب دا برخه هم رښتینې شوه، د پل خښتي جومات په دوه پوړه کې لیدل او د پورتني پوړ په محراب کې په زولنو تړلی سپین ږیری هیبتناك سړی یعنې د

جنګ د سنګر (محراب) یو داسي باوقار سپین ږیری مشر چي اسلام ته التزام لري (د محراب لغوي معنی د حرب ځای او سنګر دئ، په زولنو تړلی یا دا مطلب افاده کوی چي هغه ضوابطو ته التزام لري او یا دا چي هغه به له محدودیتونو سره مخامخ وي، له هر لوري به محاصره شوی وي او په خلاص لاس به د کار کولو فرصت او امکانات نه لري، ښايي تعبیر به ئې د شهید اسامه د هغه عرب ملګري د خوب په څېر وي چي امام مهدي ئې په داسي حال کي لیدلی چي لاسونه ئې په پړي تړل شوي او خلکو پر تخت ولاړ پر خپلو اوږو لوړ وړلو، تفصیل ئې په خوب کي د مهدي لیدل عنوان لاندي وګورئ)، په جومات کي د چا عکسونه یعني په جومات کي د ده اغېز، اوه ځلي د نېکانو له لوري د چا ملا تړل یعني د مبارزې په اوو بېلو بېلو مرحلو او سنګرونو کي له ده سره د نېکانو ملګرتیا او ملاتړ، د ځاروي په بڼې کي د چا سر یا تنه لیدل یعني په فکري، معنوي او اخلاقي لحاظ د چا انحطاط او سقوط.

د شهید موحد خوب

ځیني خوبونه ډېر واضح او څرګند وي او په هغه کي هیڅ ډول رمز، کنایه او تشبیه نه وي کارول شوې، دلته ئې دوه بېلګي ستاسو مخي ته ږدم: قاضي صاحب عبدالحی فقیري چي خپل ټول عمر ئې په دیني زده کړې، دعوت او جهاد کي تېر کړی، د یوه خوب په اړه داسي راته لیکلي: په ۱۳۶۵ کال کي له شهید موحد سره یو ځای د محصلینو د دېرش کسیز ټولګي په ډلي کي په عملي جهاد کي د برخي اخیستلو په نیت د هرات ولایت ته ولاړم، هغه مهال شهید موحد د محصلینو د تنظیم مدیر وو او زه ئې یو ښاګرد، د دو آب جبهې ته ورسېدلو، څه موده هلته پاته شوو، یوه ورځ او له هغه وروسته چي د سحر لمونځ مو د شهید موحد په امامت کي اداء کړ، هغه له دعاء وروسته وویل: "تېره شپه مي خوب ولید چي الله تعالی زوی راکړی، پلار مي پر هغه د اسمعیل نوم ایښی، کېن لاس ئې داسي دئ لکه تړلی موټ"، ما دا نېټه له ځان سره ولیکله، کله چي پېښور ته ستون شوم، د شهید موحد

کور ته ولاړم، خبر شوم چې په همغه شپه د شهید موحد زوی پیدا شوی، کیڼ لاس ئې همغسې د تړلي موټ په څېر او پلار ئې د اسمعیل نوم ورته غوره کړی، د زېږېدو نېټه ئې همغه د ۱۳٦٥ کال د جوزا ۲۹ وه، اسمعیل موحد اوس د محصلینو په مدیریت کې د مدیر معاون دئ او کیڼ لاس ئې تراوسه همغسې دئ.

د شهید سید قطب رؤیا

شهید سید قطب په خپل کتاب (امریکا التي رأیت: هغه امریکا چې ما ولیدله) کې لیکلي: په امریکا کې وم، خوب مې ولید چې زما د خور له سترګې وینه بهېږي، کله چې له خوب راویښ شوم، مشوش وم، کور ته مې ټیلفون وکړ، پوښتنه مې وکړه، راته وویل شول چې همغه خور مې ناروغه وه، ډېرو ډاکټرانو ته ئې مراجعه کړې وه خو بیماري ئې نه وه تشخیص شوې، په پای کې او وروستۍ معاینې وښوده چې د هغې د سترګې په داخلي برخې کې یو شریان پرې شوی او له همدې کبله د وینې بهېدو په ستونزې مصاب شوې... شهید سید قطب د همدې خوب په ارتباط پوښتنه کوي: زه څنګه په دومره لرې واټن کې د خپلې خور له داسې ناروغۍ په دقیقه توګه خبر شوم چې په مصر کې ډاکټران د خپلو وسائلو په مټ نه پرې پوهېدل؟!!

د ابن قیم الجوزي له کتاب دوه خوبونه

د اسلامي نړۍ معروف او منلی عالم ابن قیم الجوزي د (الروح) په نامه جالب کتاب کې ګڼ شمېر داسې خوبونه راوړي چې د رؤیا په حقیقت د پوهېدو په اړه له هر څېړونکي سره ډېره مرسته کوي، دلته به دوه ستاسو مخې ته کښېږدم:

د عوف رضي الله عنه رؤیا

عن شهر بن حوشب أن الصعب بن جثامة وعوف ابن مالك كانا متآخيين قال صعب

لعوف أى أخى أينا مات قبل صاحبه فليتراءا له قال أو يكون ذلك قال نعم فمات صعب فرآه عوف فيما يرى النائم كأنه قد اتاه قال قلت أى أخى قال نعم قلت ما فعل بكم قال غفر لنا بعد المصائب قال ورأيت لمعة سوداء في عنقه قلت أى أخى ما هذا قال عشرة دنانير استسلفتها من فلان اليهودي فهن في قرني فأعطوه إياها وأعلم أن أى أخي انه لم يحدث في أهلى حدث بعد موتى إلا قد لحق بى خبره حتى هرة لنا ماتت منذ أيام واعلم أن بنتى تموت إلى ستة أيام فأستوصوا بها معروفا فلما أصبحت قلت إن في هذا لمعلما فأتيت أهله فقالوا مرحبا بعوف أهكذا تصنعون بتركة إخوانكم لم تقربنا منذ مات صعب قال فأتيت فأعتللت بما يعتل به الناس فنظرت إلى القرن فأنزلته فأنتثلت ما فيه فوجدت الصرة التي فيها الدنانير فبعثت بها إلى اليهودي فقلت هل كان لك على صعب شيء قال رحم الله صعبا كان من خيار أصحاب رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم هى له قلت لتخبرني قال نعم اسلفته عشرة دنانير فنبذتها إليه قال هى والله بأعيانها قال قلت هذه واحدة، قال فقلت هل حدث فيكم حدث بعد موت صعب قالوا نعم حدث فينا كذا حدث قال قلت اذكروا قالوا نعم هرة ماتت منذ ايام فقلت هاتان اثنتان، قلت أين أبنة أخى قالوا تلعب فأتيت بها فمسستها فإذا هى محمومه فقلت استوصوا بها معروفا فماتت في ستة أيام

له شهر بن حوشب روايت دئ چي صعب بن جثامه رضي الله عنه او عوف بن مالك رضي الله عنه په خپلو منځونو كي ورورګلوي درلوده، صعب عوف ته وويل: اې وروره! كه له موږ دواړو هر يوه تر خپل ورور وړاندي وفات شو نو هغه ته دي خوب وګوري، وئي ويل: آيا داسي هم كېدى شي؟ وئي ويل: هو؛ بيا صعب وفات شو، او عوف په خوب كي هغه څه وليدل چي يو خوب ليدونكى ئې ګوري، داسي چي هغه ورته راغلى، وايي: هغه ته مي وويل: اې وروره! هغه وويل: بلي! ومي ويل: څه درسره وشول؟ وئي ويل: بخښنه راته وشوه خو له كړاوونو وروسته، وئي

ويل: د هغه په غاړه کي مي يو تور ځلېدونکی وليد، ومي ويل: وروره! دا څه دئ؟ وئې ويل: دا هغه لس دينارونه دي چي له فلاني يهودي مي په پور اخيستي وو، چي هغه مي په يوه ښکر کي ايښي، هغه ته ئې ورکړه، او په دې پوه شه وروره چي زما په تېر کي زما له مړيني وروسته داسي څه نه دي شوي چي ما ته ئې خبر نه وي رارسېدلی، حتی دا چي زموږ يوه پيشو څو ورځي وړاندي مړه شوه، او پوه شه چي زما لور به په شپږو ورځو کي وفات شي، د هغې په اړه په ښه توګه پام او سپارښتنه وکړه، نو کله چي له خوب راويښ شوم ومي ويل: په دې کي حتماً کومه نښه او علامه شته، نو د ده کورنۍ ته ورغلم، هغوی وويل: عوف ته دي ښه راغلی وي، آيا د خپلو وروڼو له پاته شونو سره همداسي کوئ؟! له هغي ورځي چي صعب مړ شوی موږ ته رانږدې شوی نه يې، وئې ويل: داسي عذر مي وړاندي کړ چي معمولاً ئې خلك وړاندي کوي، بيا مي هغه ښکر ته وکتل او راکوز مي کړ، هغه څه مي ترې راوايست چي په هغه کي وو، هغه غوټه مي ترې وايستله چي هغه دينارونه په کي ول، هغه يهودي ته مي ورووړل، ومي ويل: آيا پر صعب دي کوم حق وو؟ وئې ويل: پر صعب دي الله تعالی رحم وکړي، د رسول الله صلی الله عليه و سلم له غوره يارانو وو، هغه دي د ده وي، ومي ويل: حتماً به مي خبروې، وئې ويل: هو، هغه ته مي لس دينارونه په پور ورکړي وو، نو هغه مي وروغورځول، هغه وويل: پر خدای قسم چي دا په خپله همغه دينارونه دي!! وايي: له ځان سره مي وويل: دا ئې يوه نښه، وايي: دوی ته مي وويل: آيا د صعب له مړيني وروسته کومه پېښه رامنځته شوې؟ وئې ويل: هو، دا او دا پېښي شوې، ومي ويل: يادي ئې کړئ، وئې ويل: څو ورځي وړاندي مو يوه پيشو هم مړه شوه، له ځان سره مي وويل: دا ئې دوه نښي، ومي ويل: زما ورېره چېري ده؟ وئې ويل: لوبي کوي، رائې وستله، لاس مي پرې راکښ کړ، که ګورم چي هغه تبه لري، ومي ويل: په ښه توګه هغې ته پام کوئ، بيا (همغسي لکه چي صعب په خوب کي راته ويلي وو) په شپږو

ورځو کي وفات شوه.

د ثابت بن قيس رضي الله عنه اړوند رؤيا

عن عطاء الخراساني قال حدثتني ابنة ثابت بن قيس بن شماس... فلما كان يوم اليمامة خرج (ثابت بن قيس) مع خالد بن الوليد إلى مسيلمة فلما التقوا وأنكشفوا قال ثابت وسالم مولى أبي حذيفة ما هكذا كنا نقاتل مع رسول الله ثم حفر كل واحد له حفرة فثبتا وقاتلا حتى قتلا وعلى ثابت يومئذ ذرع له نفيسة فمر به رجل من المسلمين فأخذها فبينما رجل من المسلمين نائم إذ أتاه ثابت في منامه فقال له أوصيك بوصية فاياك أن تقول هذا حلم فتضعيه إني لما قتلت أمس مربي رجل من المسلمين فأخذ ذرعى ومنزلة في أقصي الناس وعند خبائه فرس... وقد كفا على الدرع برمة وفوق البرمة رجل فأت خالدا فمره أن يبعث إلى درعى فيأخذها وإذا قدمت المدينة على الخليفة رسول الله يعني أبا بكر الصديق فقل له أن على من الدين كذا وكذا وفلان من رقيقى عتيق وفلان فأتي الرجل خالدا فأخبره فبعث إلى الدرع فأتي بها وحدث أبا بكر برؤياه فأجاز وصيته قال ولا نعلم أحدا أجيزت وصيته بعد موته غير ثابت بن قيس رحمه الله

له عطاء الخراساني روايت دئ چي د ثابت بن قيس بن شماس لور راته وويل: هغه وخت چي د يمامه جګړي ورځ وه، ثابت بن قيس له خالد رضي الله عنه سره د مسيلمة په لوري ووتل، كله چي سره مخامخ او يو بل ته څرګند شول نو ثابت او سالم (د ابوحذيفه آزاد كړى شوى مريي) وويل: موږ به له رسول الله صلى الله عليه و سلم سره يو ځاى داسي نه جنګېدلو، بيا هر يوه ځان ته مورچله وكيندله او په كي ثابت قدم پاته شول او تر هغه وجنګېدل چي ووژل شول، په دې ورځ ثابت رضي الله عنه داسي زغره اغوستې وه چي ښكلې او قيمتي وه، د مسلمانانو له ډلي يو كس د ده خوا ته تېر شو، نو هغه زغره ئې واخيستله، بيا د مسلمانانو له ډلي يوه

کس ته په داسي حال کي چي ويده وو؛ ثابت هغه ته په خوب کي راڅرگند شو او ورته وئې ويل: د يوه وصيت سپارښتنه درته کوم، خو پام چي هغه خيالي خوب ونه بولې او ضائع ئې نه کړې، کله چي زه پرون ووژل شوم نو د مسلمانانو له ډلي يو تن زما له خوا تېر شو او زما زغره ئې واخيستله، تر ټولو لري خلکو کي ئې اړولې، د خيمې خوا ته ئې آس دئ،.... پر زغري ئې د پړي څولۍ غوړولې، او له پاسه ئې هغه سړی (ناست) دئ، خالد رضي الله عنه ته ورشه وئې گماره چي څوك ولېږي او زما زغره ترلاسه کړي، او کله چي ته مديني ته ستون شې او د رسول الله صلى الله عليه و سلم له خليفه يعني أبوبكر رضي الله عنه سره مخامخ شې نو هغه ته ووايه: پر ما دا دا پوروونه دي، او فلانی فلانی مريی مي آزاد دئ، نو هغه کس خالد رضي الله عنه ته ورغی او خبر ئې کړ، بيا هغه څوك ولېږو او هغه زغره ئې راوړه، او ابوبكر رضي الله عنه ته ئې خپل خوب تېر کړ، هغه اجازه ورکړه چي وصيت ئې عملي شي، وايي: له ثابت بن قيس رحمه الله پرته بل داسي څوك نه پېژنو چي وصيت ئې له مړيني وروسته مجاز او معتبر گڼل شوی وي.

د اوزبك مجاهدينو مشر قاري طاهرجان يولداش خوب

هغه مهال چي طاهرجان يولداش په وزيرستان کي اوسېدو او گڼ شمېر اوزبك مجاهدين د ده په څنگ کي د صليبي ځواکونو په ضد په جهاد بوخت وو، خوب ئې ليدلی، مولوی شمس الحق ته ئې ليکلی او له هغه ئې غوښتي چي ما ته ئې راولېږي، او هغه د يوه ليك په ضمن کي ما ته رارسولی. د متن بشپړ ژباړه ئې دا ده:

"په خپلو سترگو مي ليدل چي لمر راخيژي، د آسمان رنگ شين او روښان وو، زمکه ورو ورو د لمر وړانگو روښانه او ښايسته کوله، له خپل ځای پاڅېدم، يوازي وم، خپله وسله مي راواخيسته، غوښتل مي د مخامخ لوړ غره لوړي څوکي ته وخېژم، شاوخوا ته مي وکتل، فضاء آرامه وه، په خاص جرأت او توانمنۍ سره د غره له لمنو

لوړ ولاړم، کله چي د غره څوکي ته نږدې شوم په داسي چا مي سترګي ولګېدلې چي تر ما وړاندي ئې دا څوکه تسخير کړې ده، حيران شوم چي دا څوك دئ او څنګه تر ما وړاندي شوی، همداسي پورته ولاړم، کله چي ورنږدې شوم يو کس چي توري جامې ئې اغوستې دي زما لوري ته ګوري، په داسي حال کي چي په ښي لاس کي ئې وسله او په کيڼ لاس کي ئې يو لرګی دئ چي بيرغ ته ورته شنه ټوټه پرې څوړنده ده، ورته ځير شوم، هغه بيرغ چي د ده په لاس کي وو يوازي يوه شنه ټوټه ترې پاته وه، په واضح توګه معلومېده چي په سر کي دا يو لوی بيرغ وو خو د پېښو او وخت تېرېدو له کبله ووړ شوی، څېرې ته ئې ځير شوم، ښه مي وپېژندو چي حکمتيار صاحب دئ، هغه هم زما لوري ته په داسي حال کي کتل چي موسکی وو، ما ترې وپوښتل چي اې ستر انسانه! ته دلته څه کوې؟ هغه وويل: له اوږدې مودې راايسي په لوړو څوکو ګرځم، او ساتنه ئې کوم، مګر خبر نه يې چي وطن راته تنګ شوی، له دغو لوړو پرته بل ځای نه لرم، زما د هېواد ښارونه او آبادي د يهودو او نصاراوو په لاس پرېوتي، بيا ئې ما ته وويل: قاري صاحب! ته دلته څه کوې؟ ومي ويل: زه هم له همدې هوډ او تصميم سره راوتلی يم، خو ډېر وروسته راورسېدم، په سر کي مي داسي انګېرله چي له ما پرته به بل څوك دلته راونه رسېږي، خو پر خپلي اشتباه پوه شوم، او يقين مي حاصل شو چي تاسو تر ما ډېر مخکي يئ، بيا مو مصافحه وکړه، پوښتنه مي ترې وکړه چي کله دلته رارسېدلی يې؟ وئې ويل: له اوږدې مودې راايسي پر دغو څوکو ژوند کوم، شپه او ورځ ويښ يم، د دې لپاره چي دښمن زما پر هېواد مسلط نشي، بيا مي وپوښتو: بيرغ دي ولي دومره ووړ دئ؟ وئې ويل: په سر کي داسي نه وو، د وخت په تېرېدو سره او د ناخوالو پېښو له کبله زوړ او ووړ شو، او زه هم يوازي پاته شوی يم، بيا ئې آسويلی وايستلو، ما ورته وويل: انجنير صاحب! ما ته ثابته شوه چي د يوه هدف لپاره دغه ستر غره ته راپورته شوي يو، پر الله تعالی قسم چي تر شهادت پوري به له خپلي لاري په شا نشم، او تا به يوازي پرې نږدم،

خو يوه هيله لرم او هغه دا چي د الله تعالی لپاره او د هغه د رضاء په موخه په کامل محبت او اخلاص سره له اميرالمؤمنين سره بيعت وکړه، ما ملاصاحب ته ويلي: حکمتيار صاحب ستا د نيابت لپاره وړ دئ، بل څوك د دې مسئوليت وړتيا او توان نه لري، يوازي له ده سره ښايي او بس، هغه زما وړانديز تائيد کړی، نو اې دروند مشره! لطفاً د الله تعالی د رضاء لپاره د جهاد ډگر او د مسلمانانو د وحدت په صف کي داخل شه، د هغو په صف کي چي ستا انتظار کوي، حکمتيار صاحب زه په خپلي غېږ کي کلك ونيولم او په يوه خوځولو سره ئې له خوب راويښ کړم. سبحان الله و بحمده سبحان الله العظيم."

که څه هم د قاري صاحب د خوب ډېری برخي ډېري واضح دي، خو څو وضاحتونه ضروري برېښي: بيرغ د يوې ډلي نښه ده، زوړوالی ئې د ډلي اوږده سابقه تمثيلوي، د غره لوړه څوکه يعني جهاد، دا ځکه چي رسول الله صلی الله عليه و سلم جهاد د اسلام له لوړي څوکي سره تشبيه کړی، توره جامه د جهاد جامه ده، رسول الله صلی الله عليه و سلم کله کله د جهاد لپاره توره پگړۍ او تور بيرغ کارولی، قاري صاحب داسي انگېرله چي په جهاد کي به تر نورو وړاندي شي، خو په خوب کي هغه ته لارښوونه شوې چي حزب اسلامي تر ده او ډلي ئې وړاندي دئ، هغه له ملاعمر سره د بيعت هيله څرگنده کړې، (دا ځکه چي دی د ځينو نورو بهرنيو مجاهدينو په شمول له ملاعمر سره بيعت ته اړ شوي وو)، د ده دا وينا چي حکمتيار صاحب زه په خپلي غېږ کي کلك ونيولم؛ ښيي چي زه د جهاد او د مسلمانانو د يووالي لپاره داسي کار ته هم چمتو يم. بايد ووايم: د الله تعالی په نامه لوړه کوم چي زه د اسلام لپاره هري قربانۍ ته چمتو يم، د سر، مال او اولاد قربانۍ ته، له امارت تېرېدل او د بل چا امارت منل خو پرېږدئ که زما په وينو د اسلام بڼ سمسورېدی شي نو خپل رب ته مي دعاء دا ده چي زما او زما د اولاد ويني دي د دې بڼ د خړوبولو لپاره توی شي، ما د کعبي خوا ته او د طواف په حال کي خپل رب ته دعاء کړې چي

اسلامي امت ته داسي صالح قيادت ورپه برخه کړې چي د دې مظلوم امت تېر مجد او عظمت اعاده کړي، د قيادت هغه وړتياوي ولري چي ته ئې د مسلمانانو د مشرتابه لپاره غوره گڼې، او ما ته د دې توفيق راکړې چي د دې زعيم په خوا کي او د ده د مطيع او مخلص سپاهي په توگه عمل وکړم، باور وکړئ که داسي زعيم ومومم نو زه به له ځنډ پرته بيعت ورسره کوم او د هر چا په وړاندي به له هغه دفاع کوم. باور وکړئ چي زه تر سياسي کار فکري او فرهنگي کار ته ترجيح ورکوم، دې ته تل چمتو وم او يم چي له سياسي کارونو ځان فارغ کړم او خپل پاته ژوند د دعوت کارونو ته مختص کړم.

د انجنير صاحب نصير خوب

د روژې په لمړۍ ورځ مي خوب وليد، له راويښېدو وروسته مي گمان وکاوو چي ښايي د دې خوب به ستاسو د اوسېدو د ځاى او امنيت له موضوع سره څه تړاو وي، زه ئې په تعبير نه پوهېدم نو ځکه مي دا خوب ستاسو خدمت ته وليکلو، خوب داسي وو:

زه په يوه ډېر ښکلي او لوى مسجد کي د ماسپښين لمانځه لپاره د خپلي توقع خلاف په ډېر لوړ او ښکلي غږ آذان کوم، په مسجد کي شته خلک زما د آذان ډېر استقبال او صفت کوي، له آذان وروسته استاد جمعه خان نورستاني زما خوا ته راشي او د آذان په خاطر ما ډېر تحسين کړي، مونږ دواړه د مسجد يوې خوا ته لاړ شو، هلته زه گورم څه خلک د جماعت تر لمانځه مخکي د مسجد په يوې خوا کي صفونه جوړوي او غواړي په خپلو کي په جماعت سره لمونځ وکړي، زه هغوى ته وايم: د جماعت لمانځه ته وخت پاته دئ، تر وخت مخکي لمونځ مه کوئ، هغوى بېرته خپل صفونه وران کړي، زه او استاد جمعه خان په نفل لمانځه ودرېږو ، استاد تر ما لږ شا ته او چپ لوري ته په لمانځه ودرېږي.

وروسته له تاسو سره مخامخ شم، تاسي په ډېره مينه راسره روغبړ وکوئ، زه مو د ولو سر ښکلوم او تاسي زما په سټ لاس تېروئ او بيا په يوې خوني کي ستاسو مخته ناست يم، زما کشر ورور او يو بل کس هم په خوني کي وي، (زما کشر ورور په اسلام آباد پوهنتون کي محصل دئ، هغه اوس له تفسير څانگي ماسټري ترلاسه کړه)، زه خپل ورور په همدې تعارف چي په اسلام آباد کي محصل دئ تاسو ته معرفي کړم، زه له تاسو سره او زما ورور له هغه بل کس سره په خبرو شوو.

بيا د خوني پر ځای د غرونو په منځ کي په يوې ښکلې او آزاده فضاء کي همدا څلور کسان ولاړ يو، فضاء داسي ده لکه سهار وختي، دا سيمه چي تنگه دره ده او جگ جگ غرونه لري د پاکستان اړوند کومه سيمه ده، دلته مونږ څو ورځي پخوا کوم ښه عمليات ترسره کړي وي، تاسي ما ته د هغو عملياتو په وجه تحسين وايئ او د عملياتو د مؤثريت خبره کوئ، د خبرو په جريان کي راته وايئ چي د جون د لسمي له واقعې خبر شوې؟ زه ووايم نه، تاسي ووايئ چي زما د اوسېدو ځای ته (نود) راغلی وو، (زه گمان وکړم چي دا به د لغمان مربوط هغه پخوانی مجاهد وي چي د گړوچ سيمي اوسېدونکی دئ، ما په تگاب کي هغه محال ليدلی وو چې د شهيد احمدي خوا ته راغلی وو او ويل ئې چي په روان جهاد کي برخه اخلم، احمدي شهيد په هغه وخت کي څه لارښووني ورته وکړې او څه کارونه ئې وروسپارل، خو وروسته هغه اربکی شو، په سيمه کي د حزب اسلامي يوه مخلص مجاهد قومندان شير او د هغه مجاهدينو ته ئې ډېر مشکلات راولاړ کړل، څو ځله زخمي شو، اوس حکومت د غلا او شوکو په جرم خلع سلاح کړی او په کور ناست دئ، خو اوس هم د امنيت ملی سره همکاري لري او د مجاهدينو سره کلکه دښمني پالي)، زه په ډېر تعجب پوښتنه وکوم چې (نود) څنگه ستاسو خوا ته راغلی وو؟ هغه ته چا دا ځای ورښودلی وو؟ د چا په تزکيې هغه ته اجازه ورکړل شوې وه؟ تاسو ووايئ: هغه په خپله راغلی وو، زما په لټه کي وو او مخامخ زما د اوسېدو ځای ته راغلی وو، له هغه

سره جګې جګې وزې هم وې.

د همدې خبرو په جريان کې وو چې زه متوجه شم د غره په ډډه کې يو ډېر ښکلی کور دئ، ډېره ښکلې رڼا هم پکې ده، د دې کور د دوهم منزل له کړکۍ يوه غوا بهر ته په ټوپ وهلو سره ځان وغورځوي، لا په هوا کې وي چې زه له خوب را ويښ شوم.

هغه ته مې وليکل:

ستا د خوب د بېلو بېلو برخو تعبير داسې برېښي: ښکلی او ستر مسجد يعني ښه او ستر جماعت او حزب، په دوبي کې د ماسپښين وخت يعني د تودې مبارزې پړاو، ښکلې فضاء يعني ښه حالت، په ښکلي غږ سره آذان يعني د دعوت په چارو کې ښکلې او اغېزمنه ونډه، د يوه ټولي دا هڅه چې غواړي تر وخت وړاندې په ګډه لمونځ وکړي يعني د يوې ډلي بې وخته هڅه او له اصولو او اکثريت سره د دوی اختلاف او د بېلې ډلې جوړولو هڅه، ستا ممانعت يعني د داسې هڅې په مخنيوي کې ستا ونډه، د دوو نورو صحنو په لومړۍ کې تا ته خپل شخصي حالت او له ما سره د تړاو څرنګوالی تمثيل شوی او بلې کې د جهاد حالت چې سباوون ئې رانږدې شوی، ښايي ته به په پاکستان کې د کوم دښمن په خلاف موفق عمليات ترسره کړې او يا به د داسې عملياتو منصوبه په پاکستان کې جوړه کړې. له نود مراد د ملي امنيت اړوند رياست (۹۰) دئ، يا خو به ئې دا کار په تېر لسم جون کې کړی وي او زما ځای ته د راتلو هڅه به ئې کړې وي يا به ئې له دې وروسته وکړي، له جګو وزو ښايي داسې جاسوسان مراد وي چې اوږدې ږيرې ئې هم پر مخ دي، د نود رياست به دوی د دې کار لپاره استخدام او توظيف کړي وي. د غره په ډډه کې ښکلی روڼ کور هم د يوه ښکلي جماعت په معنی دئ، له دوهم پوړ ئې د يوې غوا راغورځېدل يعني د دې تنظيم له لوړ پوړو مسئولينو به يو بې عقل کس له معنوي او ديني پلوه سقوط وکړي.

د محصلينو اسلامي تنظيم پخواني ناظم ورور حماد خوب

د ۱۳۹۰/۸/۸په شپه تر ويدېدلو وړاندې مې فکر وکړ چې کاش نن خو رسول الله صلی الله علیه و سلم په خوب کې ووينم، تر دې فکر وروسته مې درود ووايو او دعاء مې وکړه، او خپله هيله مې الله تعالی ته وړاندې کړه، د شپې خوب وينم چې لوړ ځای ته تللی يم، داسې احساسوم چې الله تعالی دلته دئ، زه د ډېر تعظيم لپاره کښته ګورم، مخ پر وړاندې روان يم، نا آشنا لاره وي، داسې احساسوم چې الله تعالی لوړ او تر ما مخکې دئ، څو قدمه وړاندې پورته وګورم، غټ پراخ دالان رنګه ځای وي، رسول الله صلی الله علیه و سلم پر لوړي عالي شأنه کرسۍ ناست ووينم، لدې وروسته له خوب راويښ شم.

د خوب تعبير:

هغه ته مې وليکل: ستا د خوبونو په اړه دا عرائض لرم:

لومړی خوب دې داسې دئ: په خوب کې ځان په يوه لوړ ځای کې وينې، داسې احساسوې چې الله تعالی هم دلته حاضر دئ، له ډېر تعظيم کښته ګورې، مخ په وړاندې روان يې، لار درته ناآشنا برېښي، انګېرنه دې دا ده چې الله تعالی لوړ او تر تا وړاندې دئ، څو قدمه مخکې پورته وګورې، غټ، پراخ دالان ته ورته ځای وګورې، هلته رسول الله صلی الله علیه و سلم پر لوړي او عالي شأنه کرسۍ ناست وي، په همدې حالت کې له خوب ويښ شوی يې. ستا خوب ډېر ښکلی او رښتينی خوب دئ، د بېلو بېلو برخو تعبير ئې داسې دئ: انسان نشي کولی الله تعالی په دنيا کې، په خپلو سترګو په ويښه يا په خوب کې وګوري، په خوب کې لوړ تګ معنوي ارتقاء او لوړ تګ افاده کوي، په دې سفر کې الله تعالی درسره دئ، ته په معنوي لحاظ لوړ درومې او په هغه لار روان يې چې رسول الله صلی الله علیه و سلم پرې لوړ تللی، زما سپارښتنه دا ده چې خپل هغه حالت حفظ کړه چې د خوب ليدلو پر مهال دې

درلود، تا په ۱۳۹۰/۸/۸ دا خوب ليدلی وو، وګوره چي هغه مهال ستا فکري، عملي او اخلاقي وضعيت څنګه وو، همغه حالت حفظ کړه.

د حماد بل خوب:

د محصلينو اسلامي تنظيم کي د کار کولو په دوران کي يو ه شپه خوب وينم چي په مجلس کي ناست يم، دا مجلس داسي دئ لکه د محصلينو حلقه چي هر يو پکښي خپل فکر او نظر وړاندي کوي، د مجلس تعداد تر اوو اتو زيات نه وي، دوه درې کسان په عمر کي مشران وي چي په دغو کي يو هم زما پلار وي، زموږ د ناستي ځای يوه تياره خونه وي او د يوه کوچني څراغ (د تيل خاک څراغ) په واسطه روښانه شوې وي، موږ ټول ورباندي راټول او پر زمکه ناست يو؛ کوم لوري ته زه چي ناست يم تر هغه دوه درې متره شا ته د حزب اسلامي امير حکمتيار صاحب پر يوه کرسۍ ناست وي، زموږ له مجلس وتلی وي، داسي معلومېږي لکه چي زموږ څارنه کوي، توره ږيره او توره خولي ئې پر سر وي، زه چي کله د ده لوري ته وګوم دئ زموږ طرف ته ګوري، په څېرې کي ئې خوښي برېښي، زموږ د مجلس په ليدلو خوشحال وي، وروسته وروسته مخ راواړوم او مجلس ته دوام ورکړم، زه په همدې دوران کي يو جهادي شعر ووايم چي ما خپله جوړ کړی وي، زما تر شعر وروسته يو بل نا آشنا ځوان ووايي: اوس به نو يو څو سندري ووايو، که ګورم چي په لاس کي ئې ټمبور هم دئ، موږ ټول چوپ يو، د ده د خبري په ځواب کي محترم حکمتيار صاحب په درانه آواز ووايي: موږ خو څه بزدلان (ډارن) نه يو سره راټول شوي، زه دا ځل بيا د ده طرف ته وګورم، ده زموږ مجلس ته شاه راګرځولي وي او په مستقيم خط ئې زموږ له مجلس مخ اړولی وي، په همدې کي له خوبه راويښ شم. ۱۳۹۱

هغه ته مي وليکل: ستا د دوهم خوب تعبير دا دئ: په مجلس کي تته رڼا او ووړ څراغ يعني د هدايت تته وړمه، جهادي اشعار پر خپل ځای او وخت کي ګټور دي خو اشعار اکثراً په سندرو او حتی سرود او موسيقي منتج کېږي، هغه وګړي دې

ته پناه وړي چي له حق د دفاع جرأت او همت نه لري، په خوب کي ستا له جهادي شعر وروسته د مجلس د يوه غړي له لوري دا وړانديز چي اوس به څو سندري ووايو او ته گورې چي د هغه په لاس کي ټمبور ده، همدا مطلب افاده کوي، ستاسو د غونډي په لومړني حالت زما رضايت او پر دوهم حالت زما خفگان او مخ اړول يعني ستاسو لومړى حالت د تأييد وړ او دوهم حالت د ترديد وړ وو.

د حماد بل خوب:

خوب وينم چي يوه غونډه ماته شوي وي، گڼه گوڼه وي، خلك د تلو په حال کي وي، زه د ماته شوې غونډي په انگړ کي ولاړ يم، د غونډي ستيج د ميدان شمال طرف کي ځاى پر ځاى شوى وي، ناڅاپي احساس کړم چي دا خو د حزب اسلامي غونډه وه او حکمتيار صاحب خپله وينا پاى ته رسولې او لدې ځاى تللى دئ، که گورم ځيني خلك پر موټر سايکلو د سپرېدو په حال کي دي او د تللو تيارى کوي، وروسته چي مي د دوي موټر سايکلو ته ام شي د هغوى پر ټانکيو د حزب اسلامي بيرغونه ووينم، داسي لکه چي د کمپنۍ ته آرډر پرې ټاپه شوى وي، يا لکه د کمپنۍ خپله ټاپه، سپرو پر سرونو داسي توري کڅوړي اغوستې وي چي يوازي د دوى سترگي ترې معلوميږي، بيا ناڅاپي ټول ميدان خالي شي، فضاء ارامه او چوپه چوپتيا خوره شي، داسي لکه چي دا د غونډي ميدانى چي يوه غرنۍ دښته شي، زه شا ته وگورم، د قبلي لوري ته څلور نفر په نظر راشي چي د دريو کالي تور او د څلورم ئې سپين وي، د څلورم ږيره سپينه، وروځي سپيني او مخ ئې داسي سپين وي لکه د پيس په مرض اخته انسان، هغه نور درې له ده لږ لري خواره ولاړ وي، ښي او کيڼ لوري او شا ته ئې، دى زما خوا ته گوري، د ډېر ضعف او کمزورۍ په حالت کي، زه ور نږدې شم، دى په خپل جېب لاس ننباسي، لس يا شل روپۍ راوباسي او ما ته ئې راکړي، دا لوټ گونځي گونځي وي، د ده ډېر غربت ترې جوتېدو، کله چي ورته ځير شم نو وئې پېژنم چي دا خو د طالبانو امير ملا محمد عمر دئ، شا ته ئې يو کوچنى غر ووينم

او په هغه کي يوه غټه سوړه (لوي غار) وي، بيا داسي احساس کړم چي دی په همدې غار کي خپلي شپې ورځي سبا کوي، په همدي کي له خوب راويښ شوم.۱۳۹۲

هغه ته مي وليکل:

د درېيم خوب تعبير څرګند دئ؛ د حزب د غونډي په ميدان کي د خلکو ګڼه ګوڼه، پر موټرسيکلو سپاره او پر سرونو ئې داسي تور نقابونه چي يوازي سترګي ئې ښکاري او بيا په ميدان کي سکوت او آرامي او د غرنۍ بيديا په بڼې کي ئې ليدل؛ دا مطالب افاده کوي: اسلامي تحريك د حزب په لاس پيل شوی، لومړی په آوارو او ښارونو کي او بيا ئې لمن لوړو او غرونو ته پراخه شوې، يو پړاو ئې سري مبارزه وه، پر موټر سيکلو سپاره نقاب لرونکي همدا مطلب په ګوته کوي، بيا په هغه ميدان کي چي د حزب اسلامي غونډه په کي جوړه شوې وه د ځلورو وګړو راڅرګندېدل هغه ځلور ډلي تمثيلوي چي وروسته په همدې ميدان کي راڅرګندي شوې، د دريو جامې توري او د ځلورمي سپيني دي، توري ئې په بشپړه توګه توري او منحرفي ډلي او سپينه ئې له فکري او عملي پلوه په ضعف او بيمارۍ اخته ډله، تا ځلورم کس داسي ليدلی چي ږېره او وروځي ئې سپيني او مخ ئې هم داسي لکه پيس، او حالت ئې د غربت، دا ډله د خپل مشر په بڼې کي تمثيل شوې، تا پېژندلی چي ملامحمد عمر دئ، ستا په خوب کي د ده حالت او موقعيت د ده وضعيت تمثيلوي، ښايي داسي حالت پرې راشي چي له غربت او تجريد سره به مخامخ وي.

د قاري صاحب سليمان خوب

قاري صاحب سليمان د شهيد پريزاد زوی، د تګاب اوسېدونکي دولس کاله وړاندي دا خوب ليدلی: خوب ګورم چي حکمتيار صاحب مي په کار وي، خو څوك نه وي د ده په ترې وپوښتم، ناڅاپه انجينر صاحب عبدالسلام په نظر راشي، زه له

هغه پوښتنه وکړم چي مشر چېري دئ؟ راته ووايي چي زما هم پکار دئ خو معلومات نلرم، له لږ ځنډ وروسته حاجي صاحب کشمیر خان او څه نور ملګري راښکاره شي، ګمان وکړم چي دا مشران چېري د ناستي اراده لري، ناڅاپه انجینر صاحب حکمتیار راشي، کله چه دوی د ناستي اراده وکړي زه هم ورسره کښینم، حکمتیار صاحب له ما پوښتنه وکړي چي قاري صاحب وايه څه مشکل دئ؟ کله چي زه خپله خبره ورته پیل کړم د یوه مجاهد غږ راشي او ووايي چي د امریکایانو چاپه ده او دې خوا ته راروان دي، تاسو بل ځای ته لاړ شئ، دا ځای مناسب نه دئ، سمدستي هغه مشران ورونه هر یوه په یوه لوري لاړ شي، حکمتیار صاحب ما ته ووايي: قاري صاحب راځه. په همدې باغ کي روان شو، څه اندازه لاره ووهو، یو زوړ جیپ موټر مخي ته راشي چي رنګ ئې تللی او په ناسم حالت کي وي، لومړی حکمتیار صاحب او ورپسې زه ورننوځو، هلته کښېنو، هغه راته ووايي: قاري صاحب دا ځای مناسب ښکاري، بیا راته ووايي چي ایمان په تقدیر لره او کار په تدبیر کوه، وايه څه مشکل دئ؟ کله چي په دوهم ځل بیا زه خپله خبره ورته پیلوم نو د یوه مجاهد غږ راشي او د لومړي ځل په څېر خبر راوړي چي دا ځای مناسب نه دئ، تاسو بل خوا ته لاړ شئ، سمدسي د همدي جیپ موټر په تل کښي یوه کړکۍ یا دړه حکمتیار صاب پخپل لاس راخلاصه کړي او کښته ورکوز شي، زه هم ورکښته شم، ډېر لاندي لاړ شو، تر دې چي بیا یوه باغ ته ورسېږو، هلته هم شنې وني او چمن وي، کښېنو، حکمتیار صاحب راته ووايي: إن شاء الله دا ځای مناسب دئ، وايه قاري صاحب څه مشکل دئ، ایمان په تقدیر لره او کار په تدبیر کوه. په دوهم ځل چه زه خبري کولو ته ځان چمتو کړم نو هماغه یا کوم بل مجاهد بیا هغه غږ وکړي او ووايي: حکمتیار صاحب دا ځای مناسب نه دئ، چاپه ډېره اوږده شوه، تاسو کوم بل ځای ته لاړ شئ، امریکایان دې خوا ته راروان دي. سمدستي روان شو، مخي ته مو یو غر راشي، حکمتیار صاب مخکي او زه ورپسې، په غره کي یو چاود یا سمڅه وي

چي زموږ له مخي شروع او د غره بلي ډډي ته وتلي وي، ورننو چي مزل پکي وکړو، تر دې چي بل اړخ ته ورسېدو او له غره تېر شوو، هلته هم شنه باغونه او چمن وي، په يوه ځای کي کښېنو، بيا راته ووايي: قاري صاحب وايه څه مشکل دئ؟ ايمان په تقدير لره او کار په تدبير کوه، په وروستي ځل چي کله زه د خپلي خبري شروع کول وغواړم نو ورور مي وخوځوي او راته ووايي: قاري صاحب پورته شه اودس وکړه، د سهار د لمانځه وخت دئ، په همدي سره راويښ شم.

قاري صاحب ته مي وليکل: ستا د خوب په اړه دا عرائض لرم: تا دا خوب هغه مهال (دولس کاله وړاندي) ليدلی چي زه د امريکايي ځواکونو له لوري څو ځلي داسي تعقيب شوی يم لکه چي تا په خوب کي ليدلي، ستا په خوب کي د امريکايانو له لوري زما د تعقيب څو پړاوونه انځور شوي، لومړی پړاو ئې هغه چي زه له څو نورو مشرانو سره د حاجي صاحب کشميرخان په خوا کي اوسېدم، له دې پرته د حزب نور مشران د انجنير صاحب عبدالسلام په شمول نه پوهېدل چي زه چېري اوسم، هملته پر ما لومړی راکټي بريد وشو، بيا ئې زموږ شاوخوا د غرونو پر لوړو کوماندو ځواکونه پلي کړل، زه مجبور شوم هغه سيمه پرېږدم، هر ځل مي خپل ځای د ورونو په وينا او غوښتنه بدل کړی، همغسي لکه چي تا په خوب کي ليدلي، بل ځای ته ولاړم، زما ملگري هم ووتل، په نوي ځای کي هم امريکايي کوماندو ځواکونه زما د اوسېدو ځای ته راغلل، دومره نږدې چي هم مي دوی ليدل او هم مي د دوی ږغ اورېدو، هلته په داسي ځای کي اوسېدم چي له بري خوني لاندي ته د کوزېدو لپاره د کوټې په فرش کي پرته دړه وه چي په لاس به پورته پرانستل کېده، کټ مټ همغسي چي تا په خوب کي د زوړ جيپ په تل کي هغه دړه ليدلې وه، زه د همدې دړي له لاري لاندي خوني ته کوز شوم او بل لوري ته مي سفر پيل کړ، په دې پړاو کي زه له دې سيمي بلي ته له يوه غره اوښتی يم، اوږد مزل وو، ډېر ستومانه شوم، دومره چي له تگ ولوېدم، په دې ټولو پړاوونو کي زما شعار همدا وو: ايمان په

تقدير او کار په تدبير.

د قاري صاحب نقيب احمد خوب

قاري صاحب نقيب احمد د مرحوم داکتر صاحب همکار زوی؛ يو نيم کال مخکي دا خوب ليدلی او ما ته ئي ليکلی: په يوه لوی جومات کي خلک د لمانځه لپاره راټول شوي وي، فضاء آرامه وي، د جومات په داخل کي خلک په صفونو کي ناست او د امام راتگ ته منتظر وي، چي راشي او دوی لمونځ ورپسي وکړي، محراب خالي وي، ټول خلک لاندي د سجدې ځای ته گوري، زه محراب ته مخامخ تقريبا شمال لوري ته په دريېم يا څلورم صف کي ناست يم، پداسي حال کي چه محراب راته ډېر واضح او روښانه ښکاري، اکثرو خلکو لونگۍ يا خولۍ پر سر او ښاسته بړيري لري،

ناڅاپه سر راپورته کړم او له ځان سره ووايم: امام ولي نشته؟ دا خلک به تر کومه انتظار کوي؟ محراب زما کيڼ لوري ته وي، ناڅاپه گورم چي حکمتيار صاحب د محراب په لوري روان دئ، محراب ته مخامخ او غالباً يو صف پاته وي چي محراب ته ورسېږي، توره لونگۍ ئي پر سر وي، کالي ئي سپين او واسکټ ئي هم تور وي او ږيره ئي هم سپينه وي، نو له ځان سره ووايم: دا خو حکمتيار صحاب دئ، په همدې سره راويښ شوم.

قاري صاحب ته مي وليکل:

ستا د خوب په اړه دا عرائض لرم: د جومات تعبير د مسلمانانو جماعت او حزب دئ، ستا په خوب کي د صالح او مؤمنو افغانانو اوسنی حالت منعکس شوی، امام ته د انتظار حالت، په دريېم صف کي ستا ناسته يا دا ښيي چي ته د دې جماعت په دريېم نسل پوري تړلی يې، يا دا چي ستا مقام په دريېم صف کي دئ، اميد دئ او دعاء کوم چي لومړي صف ته ځان ورسوې، د بلي برخي تعبير داسي بريښي چي

ښايي الله تعالی به ما ته د محراب د تشي ډکولو سعادت راپه برخه کړي.

د فروید افکار او تعبیرونه

فروید په دې عقیده دئ چې د مینې، الفت او انس منشأ د انسان جنسي غریزه (شهوت) ده، هغه نه یوازې هره مینه، حتی له زوی سره د مور مینه او له لور سره د پلار مینه همداسې ګڼي بلکې وايي: د انسان د ویښې ټول فعالیتونه او د خوب هره رؤیا ئې جنسي منشأ لري!! همغسې لکه مارکس چې وايي: د انسان ټول فردي او اجتماعي فعالیتونه، ټولې اړیکې، او هره دوستي او دښمني اقتصادي منشأ لري!!

فروید یهودي دئ، د آلمان په داسې ټولنې کې ستر شوی او همدلته ئې د فیلسوف نوم ګټلی وو چې د جنسي شذوذ وبا هر لوري ته خوره وه، له خپلې ځوانۍ تر مړینې پورې ئې هر لوري ته چې مخ اړولی د دې انحراف آثار ئې تر سترګو شوي، په خپلې کورنۍ کې، د خپلو دوستانو په کورنۍ کې، د خپل ګاونډي او همصنفي په کورنۍ کې، د خپل استاد او آمر په کورنۍ کې، په دفتر کې او په کلیسا کې، د مأمور، افسر، استاد او کشیش په خوا کې او په هر ځای کې ئې داسې څه لیدلي چې ده ته دا مفکوره او باور القاء کړي چې د انسان د هر خوځښت او حرکت منشأ د ده جنسي تمایلات دي!! د فروید عقائد او افکار د دې پر ځای چې علمي بنسټ او محرك ولري؛ معکوساً هغه القاءات دي چې یوې پرېوتې او منحطې ټولنې د ده پر زړه او دماغ انځور کړي. فروید د خپل ځان او د خپلې شیطان ځپلې ټولنې د افرادو په اړه دا تحلیل وړاندې کولی شي خو تحلیل ئې نه د نورو انسانانو په اړه صدق کوي او نه د نورو ژوو په اړه.

د بیسمارك خوب او د فروید تعبیر

فروید د خوبونو د تعبیر په لړ کي د بیسمارك یو خوب رااخلي او د خپل سیکسي مسلك له مخي ئې څېړي، راشئ دا خوب او تعبیر ئې له فروید واورو، هغه د بیسمارك د رؤیا په اړه لیکي:

بیسمارك د ۱۸۸۱ کال د دسمبر په اتلسمه امپراطور گیوم ته ولیکل: اعلیحضرت چي ما ته څه وایي دې ته ئې اړ کړم چي خپل هغه خوب ده ته ولیکم چي د ۱۸۶۳ کال په پسرلي کي مي لیدلی، دا خوب په سختو ورځو پوري تړاو لري، په هغو ورځو پوري چي مفر نه ترسترگو کېدو، خوب مي ولید او هغه مي خپلي مېرمني او نورو شاهدانو ته تېر کړ، "په خوب کي مي ولیدل چي د آلپ غرونو په یوه تنگ ناو کي خپل آس ځغلوم، ښي لاس ته مي پاړ او کيڼ لوري ته دېوال ته ورته لوی کمر، ناو ورو ورو لازیات تنگېږي، دومره چي آس مي له تگ ولوېد، ځای دومره تنگ وو چي پر شا نشوی راځرخېدی، له آس هم نشوی کوزېدی، دا وخت مي په هغي متروکي چي په کيڼ لاس کي مي وه دېوال ته ورته کمر وواهو او له خدای مي مرسته وغوښته، متروکه ډېره اوږده شوه، په کمر کي لوی چاود او دهلېز او په هغه کي پراخه لار رامنځته شوه، داسي چي له هغه ځای غونډۍ او په ونو پوښلي سیمه لیدل کېده، د بوهم او پروسي سیمي ته ورته، دا مهال مي په زړه کي راتېره شوه چي څنگه دا جریان په تلوار سره تا ته ولیکم" همدلته مي خوب پای ته ورسېدو.

دا خوب که څه هم ډېر څرگند دئ او زه به ئې دقیق تعبیر لږ وروسته وړاندي کړم، خو تر هغه مخکي راشئ وگورو چي فروید ئې څنگه تعبیروي، هغه لیکي: دا خوب په دوو برخو وېشلی شو: په لومړۍ برخي کي ئې خوب لیدونکي خپل ځان په یوه وحشتناك حالت کي لیدلی، او په دوهمي برخي کي ئې په ناڅاپي توگه او لکه یوه معجزه ترې ژغورل شوی، هغه مشکل حالت چي آس او سپور ئې په کي راگیر

شوي په حقيقت کي د دې سياسي شخصيت د بحراني حالت په اړه يوه کنايه ده، دا ځکه چي يوه شپه وړاندي ئې د سياسي مسائلو په اړه فکر کړی او هغه ئې دردناك انګېرلي، په پورتنۍ ادبي ټوټې کي د ده هغه تعبيرونه چي له استعارو ډك دي په همغه وخت کي د ده ناهيله کوونکی وضعيت په ګوته کوي، هغه خپل وضعيت په ښه توګه درك کولو، او په اړه ئې انديښمن وو،... همدا انديښني چي د خوب ليدونکي ذهن ئې مشغول کړی او دا موضوع چي د ده ټولي نقشې او منصوبې او حل لاري له داسي خنډونو سره مخامخ کېږي چي رفع کول ئې ورته ناشونی برېښي، طبيعي ده چي د ده ذهن به له دغو انديښنو او مسائلو فارغ نه وو، دا ټول په ښه توګه په دې خوب کي د داسي آس او سپور په بڼې کي ځان ښيي چي نه وړاندي تللی شي او نه شا ته، د ده هغه غرور چي نه ئې تسليمېدو ته پرېږدي او نه په شا تګ ته؛ په دې توګه ښودل شوی: ممکنه نه وه چي تر شا شم يا له آس پلی شم،... په دې توګه ويلی شو: د دې وينا چي آس له وړاندي تګ پاته شو معنی دا ده چي خوب ليدونکی له ډېر کار او فعاليت ستومانه شوی او غواړي له غمونو او مصروفيتونو فارغ ژوند غوره کړي... د هيلي تحقق د خوب په دوهمي برخي کي ځان د هغه چاود، دالان، لاري او سمسوري سيمي په بڼې کي ښيي... دا ځکه چي بيسمارك ښه پوهېدو چي خپله راتلونکې رخصتي به د آلپ غرونو خوا ته تېروي...
فرويد د دې خوب په تعبير کي له دې هم آخوا درومي او پر دې اکتفاء او بسنه نه کوي چي خوب د وينې د انديښنو دوام او د هيلو او موخو د تحقق ذهني هڅه ګڼې، بلکي د بيسمارك د همدې خوب لپاره جنسي او سيکسي تعبير وړاندي کوي او وايي: په خوب کي متروکه، عصا او نېزه او دوی ته ورته شيان د جنسي امورو په اړه رموز او کنايې دي، په ځانګړې توګه دغه متروکه چي ورو ورو اوږدېدله، چي دا اوږدېدا د تناسلي آلت ځانګړتيا ده، نو د ترديد هيڅ مجال نه پاته کېږي چي تعبير ئې همدا دئ!! البته دا اغراق چي اوږدوالی ئې تر بې انتهاء وغزېدو د ماشومانه

تصور ښكارندويه ده او دا چي متروكه ئې په لاس كي ونيوله د استمناء عمل (په لاس سره جنسي عمل) ته څرګنده اشاره ده!! البته دا د نائم له اوسني حالت سره تړاو نه لري بلكي د ده د ماشومتوب له مخكني حالت سره تړاو لري!! ورپسې ليكي: د خوب ټولي صحنې؛ له وحشتناك حالت په خارق العاده توګه د ده ژغورنه، هغه هم د اللّٰه په مرسته د متروكي په يوه وار سره، په څرګنده توګه د تورات هغه برخه رايادوي چي موسی (عليه السلام) د بني اسرائيلو د تندي رفع كولو لپاره تيږه په خپلي همسا وهي او اوبه ترې داري وهي، په ډېري آسانۍ سره منلی شو چي بيسمارك د يوې پروتستانت كورنۍ د يوه غړي په توګه له تورات دا مطالب زده كړي او هغه ئې په حافظه كي پاته وو، د كړاوونو په دې بهير كي ئې ځان له موسی (عليه السلام) سره تشبيه كړی چي همداسي د خپل قوم له بغاوت او ناسپاسۍ سره مخامخ وو، دا موضوع نوموړې صحنه د ده له اوسنيو هيلو سره تړي!!

د بيسمارك د خوب په تعبير كي د فرويد څو مطالب ډېر هيښوونكي او خندوونكي دي:

- بيسمارك د ۱۸٦۳ كال په پسرلي كي خوب ليدلی، د ۱۸۸۱ كال د دسمبر په اتلسمه ئې امپراطور ګيوم ته خپل مخكنی خوب ليكلی، سخت حالت د خوب له نېټې اتلس كاله وروسته رامنځته شوی، په همدې وخت كي د ده تر مشرۍ لاندي فوځ له داسي حالت سره مخامخ شوی چي نه مخكي تګ ورته ممكن وو او نه په شا كېدل، بيا د ده د فوځ كيڼ اړخ د اتريش په لوري يرغل كړی، تر بوهم او پروسي پوري رسېدلی او دا كټ مټ همغسي وو چي ده اتلس كاله وړاندي په خوب كي ليدلي وو، د ده عملي تجربې د ده خوب په واضح توګه تعبير كړی او دا تعبير سل په سلو كي د هغه تعبير خلاف دئ چي فرويد وړاندي كړی، د بيسمارك د خوب د بېلو بېلو صحنو او انځورونو سم او واقعي تعبير دا سي دئ: تنګ ناو يعني سخت حالت، كړاو او ضيق شرائط، آس يعني د ده تر واك لاندي فوځي ځواك، متروكه هغه

ځواك چي دښمن پرې وهل کېږي، له مخکې تگ او شا ته ستنېدو لوېدل يعني د محاصرې او بشپړ توقف حالت، د کيڼ لوري دېوال په هغې متروکي وهل چي د ده په کيڼ لاس کي وه او په هغه کي چاود او بيا لار رامنځته کېدل يعني د ده د ځواك ميسره (کيڼ اړخ) به دا محاصره ماته کړي او د مخکې تگ لپاره به لار پرانيستل شي، دغه مهال به دی امپراطور ته د فتح او بري زېری ولېږي.

تنگ ناو، آس، متروکه، په متروکي تيره وهل، د تيرې ماتېدا

• ډېره خندونکې ده چي فرويد متروکه د تناسلي آلت رمز او کنايه گڼي، د متروکې ئې له تناسلي آلت سره څه؟!! گمان نه کوم چي فرويد به دومره ناپوه وو چي د دې حقيقت له درك هم عاجز وو چي د انسان دماغ له هغه سره په خوب کي لوبي نه کوي، معمی ته ورته پېچلي کنايې او رموز ئې مخي ته نه ږدي، بلکي د معمی حل ورته ښيي، په مغالطې کي ئې نه اچوي، ساده شيان ورته د پېچلي رمز او کنايې په توگه نه وړاندي کوي، بلکي داسي کنايه او رمز کاروي چي انسان ته په واضح توگه د فهم وړ وي، له داسي تشبيهاتو کار اخلي چي انسان ئې معمولاً کاروي، کله چي هغه ته دا پيغام لېږي چي ستا بدن اوبو ته ضرورت لري نو مخي ته ئې د اوبو جك، ترموز، گيلاس، جام او منگی انځور کړي، دې ته ئې هڅوي چي د اوبو دغه معمول ظروف راواخلي، خولې ته ئې يوسي او همغسي اوبه ترې وڅښي چي په ويښه ئې څښي، انسان معمولاً متروکه د وهلو لپاره کاروي نو په خوب کي به دماغ همدا متروکه د هغه ځواك لپاره د رمز او کنايې په توگه کاروي چي دښمن پرې وهلی شي، دی عصا د داسي وسيلې په توگه کاروي چي تکيه پرې کوي، خوب همدا متکأ د عصا په بڼې کي انځور کړي، په ټولو نورو مواردو کي د خوب ژبه همداسي وي، که د ده د خوب منشأ جنسي تمايل وي نو هغه څه ئې مخي ته انځور کړي چي معمولاً ئې د خپلې جنسي غريزې د اشباع لپاره کاروي، ډېر احمق انسان به داسي گمان کوي چي په خوب کي تنگه دره، چاود، عصا او متروکه له جنسي تمايل سره کوم تړاو لري او

ګواکي د نارینه او ښځي تناسلي آله تمثیلوي!! زه ګمان نه کوم چي فروید او همفکران ئې د ناپوهۍ له کبله دا تعبیرونه وړاندي کوي، حقیقت دا دئ چي دوی عمداً دا مغالطه کوي.

- فروید د بیسمارك د خوب په تعبیر کي نه یوازي عمداً مغالطه کړې، بلکي په تاریخي حقائقو ئې سترګي پټي کړې دي، بیسمارك د خپل خوب رښتینی تعبیر اتلس کاله وروسته عملاً موندلی او په خپلو سترګو ئې لیدلی او دومره پرې ډاډه او متیقن شوی چي هغه ئې امپراطور ګیوم ته هم لیکلی، خو فروید دا حقائق له پامه غورځولي او د خوب لپاره ئې د جنسي تمایلاتو منشأ لټولې!! نه بیسمارك له دې تعبیر سره موافق دئ او نه هغه څوك چي پوهېږي د خوب رمز او کنایه صریح او د ویښي له تشبیهاتو سره ورته وي، رمز او کنایه د دې لپاره نه کاروي چي مطلب لازیات پېچلی کړي او د معمی بڼه ورکړي، بلکي د لازیات آسانولو لپاره ئې کوي، کله چي مفهوم د یوه انځور په بڼې کي وړاندي شي نو فهم ئې لازیات آسان شي، په خوب کي زموږ دماغ همدا کار کوي، د پیغام په ابلاغ کي د خوب اسلوب همداسي وي، اسلوب ئې هغه هوښیار استاد ته ورته چي د زده کوونکو پر روحي حالت پوه وي او تل هڅه کوي مفاهیم د انځورونو په قالب کي وړاندي کړي، کله چي د ختکي په اړه خبري کوي نو انځور ئې پر تخته وباسي، او کله چي د هغه د خوند او خوږوالي په اړه څه وایي نو د الفاظو تر څنګ د خپلو شونډو، سترګو او وروځو په خوځولو سره زده کوونکي لاښه پوهوي.
- ډېر ځلي خوب لیدونکی د خپل خوب په تعبیر تر معبر ښه پوهېږي، په ځانګړې توګه هغه وخت چي خوب ئې ترسره شي او تعبیر ئې عملاً په خپلو سترګو وګوري، دا داسي ده لکه چي ما ته کوم ډاکټر زما د ناروغۍ لپاره په خپلې نسخې کي داسي دوا تجویز کړي چي هیڅ ګټه راونه رسوي، طبیعي ده چي زه به د دې ډاکټر په اړه وایم: یا ډېر ناپوه ډاکټر دئ او یا زما د ناروغۍ په څرنګوالي سم نه دئ پوه شوی،

خو که زه د همدې ناروغۍ په دوران کې داسې څه وخورم چې عملاً احساس کړم زما تکلیف ئې راکم کړ او د ناروغۍ په معالجې کې ئې ګټه راورسوله، طبیعي ده چې همدې ته به دوام ورکوم او د هغه ډاکټر دوا او نسخه به یوې خوا ته کښېږدم، که بیسمارك د فروید دا تعبیر اورېدلی وی نو هرومرو به ئې ویلي وو: کمزوری معبر دئ، زما د خوب له صحیح تعبیر عاجز دئ، یا خو زما د خوب په څرنګوالي سم نه دئ پوه شوی او یا ئې د خوبونو د تعبیر په اړه غلط اسلوب کارولی، د بیسمارك خپل تعبیر څکه دقیق وو چې خوب او د هغه تعبیر ئې په خپلو سترګو لیدلي وو.

د زوی د سوزېدو په اړه د پلار خوب

• ښه به وي چې د فروید یو بل تعبیر هم خپلي مخې ته کښېږدو او د بیسمارك د خوب له تعبیر سره ئې مقایسه کړو: فروید تر دې عنوان (د رؤیا د مراحلو روحي څېړنه) لاندي لیکي: د هغو خوبونو په ضمن کې چې ما ته ویل شوي یو ئې د ځانګړې توجه وړ دئ، دا مې له داسي ناروغ ترلاسه کړی چې د رؤیا په اړه ئې زما یوه وینا هم اورېدلې، ډېر اغېز ئې پرې کړی... خوب ئې داسې دئ: یو پلار چې د خپل ناروغ زوی بستر خوا ته ئې اوږده موده په ویښه تېره کړې، د خپل زوی له مړیني وروسته بلي خوني ته ولاړ چې لږ هوسا شي، د خوني ور ئې پرانیستی پرېښود، د دې لپاره چې هغه خونه تر نظر لاندې ولري چې د زوی جسد ئې په کې پروت دئ، شاوخوا ئې بلي شمعي ایښودل شوې، یو سپین ږیری هم ګمارل شوی چې تر سحر پوري د تابوت مواظبت وکړي، دی هم د تابوت خوا ته ناست دئ او د دعاء خاص الفاظ تکراروي، پلار ئې څو ساعته ویده شوی، په پای کې ئې خوب لیدلی چې: زوی ئې د ده بستر خوا ته ولاړ دئ، دی تر مټ نیسي، او په شدت او ټینګار سره ده ته وایي: نه ګورې چې سوزم؟! په همدې سره له خوب راویښېږي، ګوري چې د مړي له خوني تېزه رڼا راوځي، په تلوار سره ځان دې خوني ته رسوي، سپین ږیری په فکرونو کې غرق مومي او مړی په داسې حال کې چې کفن او مړوند ئې د هغې

شمعي له کبله سوزېدلي چي د مړي پر جسد رانسکوره شوې وه. فروید دا رؤیا داسي تعبیر کړې: د مړي له خوني د وازي دروازې له لاري تېزه رڼا راوتلې ده، د مړي پلار ته ئي همغه مطلب القاء کړی چي که په ویښه ئي دا رڼا لیدلې وی نو همدا مطلب به ئې ترې اخیستو، یعني دا چي حتماً به کومه شمع نسکوره شوې وي او د مړي د جسد خوا ته به اور لګېدو باعث شوې وي. ویلی شو چي د پلار په ذهن کي به تر ویدېدو وړاندي حتماً دا اندېښنه راولاړه شوې وي چي داسي نه سپین ږیری خپله دنده په سمه توګه ترسره نه کړي، او داسي پېښه رامنځته نه شي!!... ورپسې وایي: ښایي زوی به ئې په خپل ژوند کي هم کله پلار ته ویلي وي: له سختي تبي سوزم... همدا وینا په خوب کي بیا تکرار شوې، د خوب دا وینا به حتماً د ویښي کومه سابقه لري... حتماً به ئې کله له خپل زوی دا وینا هم په ویښه اورېدلې وي چي پلاره! نه ګورې، همدا په خوب کي بیا تکرار شوې، د مړي بیا راژوندي کېدا هم د پلار یوه هیله ده چي په خوب کي ئې تحقق موندلی او دا دئ د ده خوا ته ولاړ دئ او دی ئې تر مټ نیولی!!!

د فروید له ملګرو څو پوښتني لرو: ۱- پلار په ژور خوب ویده دئ، سترګي ئې پټي دي، د مړي له خوني راوتونکې رڼا ئې څنګه ولیدله او څنګه ئې د اور لګېدو خبر ورکړ؟!! په داسي حال کي چي د مړي خوا ته ناست سپین ږیری نه دې رڼا ته متوجه شوی او نه د کفن او مړي د مړوند سوزېدو پېښي ته؟!! ۲- پلار پوه شوی چي زوی ئې مړ شو، د بیا ژوندون هیله ئې قطع شوه، د همدې له امله بلې خوني ته ولاړ او ویده شو، څو ساعته ئې خوب وکړ، څنګه ومنو چي د ویښي مړه او دفن شوې هیله په خوب کي بیا راژوندۍ شوه او د پلار مخي ته ئې د ده زوی روغ رمټ او ژوندی ودراوو؟!! ۳- پلار د خپل خوب تعبیر په خپلو سترګو ولید، په خوب کي د خپل زوی دا وینا ئې چي نه ګورې سوزم عملاً رښتینې ومونده، واقعاً هغه سوزېدو او دی ترې بې خبره وو، د سوزېدو پیغام د مخکنۍ زماني د کومي پېښي یا تکرار

شوې وینا یادونه نه وه بلکې د رواني پېښې خبر ئې ده ته ورکړ، دا مسخره تعبیر به څنګه ومنو چې په خوب کې د تېرې مودې او د زوی د ژوند د شپو ورځو الفاظ تکرار شوي؟!! ٤- که وغواړئ د دې خوب لپاره هم کوم سیکسي تعبیر وړاندې کړئ هغه به څه وي؟!! آیا داسې کومه نښه موندلی شئ چې په سیکسي تعبیر کې ستاسو مرسته وکړي؟!! ولې اعتراف نه کوئ چې دا خوب د هغو په څېر نه دئ چې د اندېښنو او خیالاتو د دوام او د مخکنیو لیدل شوو صحنو د تکرار نوم ورکولی شو او یا ئې د هیلو د ترسره کېدو ذهني هڅه ګڼلی شو، بلکې دا د انسان د ویښې وړاندوینو ته ورته خوبونه دي چې د راتلونکو پېښو په اړه پیغامونه انتقالوي. دا خوب د بیسمارك خوب ته او په لسګونو هغو خوبونو ته ورته دئ چې په دې کتاب کې راغلي، هغه چې د فروید د تعبیرونو په تنګ قالب کې نه ځاییږي او د ده سیکسي اسلوب د هغوی له تعبیر عاجز دئ!!

هغه خوبونه چې له ورځنیو مشغولتیاوو سره تړاو لري

ځیني وایي: ستړی ښکاري چې په خپل بستر پرېوځي په خوب کې ځنګل ته درومي او ښکار کوي، قاضي په خوب کې ځان د خپلې محکمې په دفتر کې ګوري چې د مېز تر شا ناست دئ او پرېکړې کوي، ګاډیوان په خوب کې ګاډۍ چلوي، شتمن د سرو او سپینو زرو سکې او د مضبوطو متو خاوند پهلوان له خپل سیال سره غېږې او تړی اوبه په خوب کې ګوري، همداسې هر څوك هغه څه د شپې په خوب کې ګوري چې د ورځې ئې په ویښه کوي!! خو دا یقیناً چې د خوبونو د پراخې نړۍ په اړه ډېر بسیط او تنګ تعبیر دئ، د خوبونو د ډېرو ډولونو له منځه یوازې د یوه ډول په اړه څه ناڅه صدق کوي، یوازې د هغه چا د خوبونو په اړه صدق کوي چې ذهن ئې په ټپه ودرېدلی، له غور، فکر، ابتکار او نوښت لوېدلی، د عادت په دام کې نښتی، د نویو پیغامونو ترلاسه کولو ته ئې د زړه او دماغ دړې تړل شوې دي. خو همدا ناسم او ناقص تعبیر د فروید تر تعبیر حقیقت ته نږدې دئ، فروید په ډېر

تکلف سره هڅه کړې د هري رؤيا لپاره د جنسي تمايل کومه منشأ راپيدا کړي، په ډېرو مواردو کي د ده تعبير انسان ته د شاعر هغه شعر ورپه ياد کړي چي وايي: صلاح کار کجا و من خراب کجا-- ببين تفاوت ره کز کجاست تا به کجا؟ د کار روغوالی چېري او زه خراب چېري؟!! وگوره چي د لاري تفاوت له کوم ځای تر کوم ځای پوري دئ؟!، د بيسمارك د خوب په خندوونکي تعبير کي د فرويد بې ځای تکلف د دې يوه بېلگه ده.

د پالاس خوب

د فرويد د کتاب دې عجيب خوب او خندوونکي تعبير ته هم ځير شئ:

"پالاس نومې پېغله وايي: يوه شپه وړاندي مي خوب ليدو چي په يوه سيند کي لامبم، مخي ته مي په يوه تياره سړك يو ځلانده شی خوځي، پيکه د ويني په څېر سور رنگی، چي زنگ ئې وهلو، د يوې ډېري خوا ته لوړ لاړ او اوبه په شدت سره واوښتې، د خدای لوښي (فرشتې) دريا ته راکوزي شوې او د دوی په راکوزېدا سره هغه شی په يوه گوزار سره مات شو، په دې وخت کي مي د زړه سخت درد احساس کړ... د مادالنا په نامه يوې زړې ښځي ترې وپوښتل: آيا دغه وخت له خوب راويښه شوې؟ پالاس ورته وويل: لا نه، داسي مي وانگېرله چي له درانه خوب سطحي خوب ته واوښتم، بيا گورم چي لامبو وهم، او زما مخي ته دغه مهال دوه زنگونه په افق کي په مرئي توگه ښکته پورته کېږي، دواړه ظريف او ځلانده، زما مخي ته تېرېدل او د هوا رڼو څپو ته ننوتل او زه له خوب راويښه شوم، ستړې او ستومانه وم او د درد احساس مي کولو،... مادالنا ترې وپوښتل: د دې خوږ درد ځای چېري دئ؟ د پالاس پر سينې ئې لاس کېښود، بيا ئې وويل: کله چي ستا تيان سوکه سوکه خوځي آيا داسي نه انگېرې چي نور ستا له واکه وتلي او بل لوري ته تمايل لري؟ دوه تيان کله سره يو ځای شي... بيا سره بېل شي او دوه شي!!!

عجیبه ده، دا مسخره تعبیر د فروید د انډیوالانو د خوښي وړ تعبیر دئ، د خوب د ټولو صحنو، اشارو، کنایو، رموزو او... یوازې یو مصداق؛ او هغه د پالاس دوه تیان!! د هغوی له نظره په دې خوب کي د سیند، اوبو، په سیند کي لمبېدا، ډېره، یو ځلانده زنګ، چي وروسته د دوو په بڼې کي راځرګند شوی، د اوبو اوښتل، فرشتې، د فرشتو په ګوزار سره د هغه ځلانده شي ماتېدا، دا ټول ګواکي یوازې یو تعبیر لري، او هغه د پالاس دوه تیان!!! نه پوهېږم هغه به څوك وي چي دا مسخره تعبیر ومني، په ټول خوب کي داسي شی نه مومو چي له جنسي امورو سره ئې تلویحاً یا صراحتاً څه مناسبت او تعلق وي، په هیڅ ټولني کي دا شیان د جنسي امورو د هیڅ برخي لپاره د کنایې او رمز په توګه نه کارول کېږي، د خوب د رموزو او کنایو ژبه هیڅکله داسي نه وي چي په ویښه کي نه کارېدونکي مبهم او غامض رموز او کنایې وکاروي، خوب غواړي خپل خاوند ته یو پیغام ورسوي، د دې پیغام لپاره مجبور دئ له رمز او کنایې کار واخلي، ځکه خاوند ئې ویده دئ، سترګي ئې پټې دي، نه په غوږ کي څه ورته ویلی شي او نه ئې سترګو ته کوم لیك پاڼه نیولی شي، باید د رمز، کنایې او انځور له لاري هغه ته خپل پیغام ورسوي، دا رموز او کنایې باید د ده خاوند ته آشنا او د فهم وړ وي.

په سیند کي لامبل، تیاره لار، سور زنګ، لویه تیږه، رڼا

دغو اصولو ته په پام سره په بشپړ یقین ویلی شو چي د پالاس د خوب د بېلو بېلو برخو (کنایو او رموزو) دقیق تعبیر داسي دئ: په نهر او سیند کي لامبل یعني د حوادثو او پېښو د یوه بهیر په منځ کي لاس پښې وهل، تیاره سړك یعني مغشوش او مبهم مسیر، ځلانده سور رنګی زنګ یعني د خطر زنګ، لوی کمر یعني داسي خنډ چي تر شا ئې د یوه سخت زړي او بې رحم ځواك یا شخص لاس دئ، د دې تیږي پر سر د زنګ ختل یعني خطر له همدې ورته متوجه دئ، د اوبو څپانده کېدا یعني د ورپېښ حالت تشدید او متلاطم کېدل، د فرشتو راتګ او په سیند کي کوزېدل یعني

په همدې دوران او همدې بهیر کې د الله تعالی له لوري مرسته، چې د هغه په راکوزېدا او یوه گوزار سره به هغه خطر له منځه ولاړ شي، د خوب په دوهمي برخي کې دوه ظریف او ځلانده زنگونه چې د پالاس خوا ته تېرېږي او په افق کې د هوا رڼې صفحې ته د هغوی ننوتل یعني پالاس ته دوه داسي زېري چې د مخکني مغشوش او تیاره حالت پای او د داسي حالت راتگ وړاندوینه کوي چې په زړه پوري او رڼا ته ورته به وي.

گورئ چې په دې خوب کې پالاس ته څومره څرگند او گټور پیغام ابلاغ شوی او څومره دقیقه لارښوونه شوې، که چا له هغې سره مرسته کړې وی او د خوب بېلې بېلې برخي ئې په سمه توگه هغې ته تعبیر کړې وی نو یقیناً چې هغې به د دې پیغام په رڼا کې د وړاندې ټول حالت ټول ابعاد او برخي په بشپړه او دقیقه توگه درك کړي وو او پر دې به پوهېدلې وه چې خنډ څېري دئ، خطر له کوم لوري او د چا له لوري ورته متوجه دئ، د چا چا لارښوونه دې ته د یوې رڼا او رښتیني زېري حیثیت درلود، له چا د خیر طمع ولري او له چا د ضرر اندېښنه.

که تاسو د فروید دغه د رؤیا اړوند کتاب په دقیقه توگه ولولئ نو وبه گورئ چې د خوب په اړه د ده ټول تحلیلونه او تعبیرونه دغو خوبونو او د هغوی کچه تعبیرونو ته ورته دي.

د رؤیا په هنداري کې د انسان اصلي څېره راڅرگنده شي

خوب داسي هنداره ده چې په هغې کې انسان د خپل شخصیت او باورونو حقیقي انځورونه گوري، خوب د انسان د معنوي او اخلاقي شخصیت هنداره ده، د انسان د شخصیت پټ ابعاد په کې راڅرگند شي، هغه پټ ابعاد چې د ورځې له پلوه ئې یا د وېرې له کبله له څرگندولو ډډه کوي او یا ئې د ریاء، تصنع او خدعې پرده پرې غوړولې وي او نه غواړي اصلي څېره ئې څرگنده شي. خوب دا د ریاء پرده

څېړي کړي او د انسان د زړه او ضمیر عزائم، هیلي او تمایلات له پټو زاویو او سوړو راوباسي او د انځورونو په بڼې کي ئې زموږ مخي ته کښېږدي، د هغه محقق وینا څومره درنه او پر واقعیتونو ولاړه ده چي وایي: ته ما ته خپل خوبونه تېر کړه چي زه درته ووایم ته څوك او د څنګه شخصیت خاوند یې!!

که څه هم د فروید ملګري وایي: په رؤیا کي زموږ د ورځني اخلاقي احساساتو هیڅ څرك نه لګېږي، یعني په خوب کي د اخلاقي احساساتو ټغر په بشپړه توګه ټول شوی وي، او انسان په خپلو خوبونو کي ټولي هغه پولي نړوي چي له اخلاقي احساساتو سره تړاو لري!! خو د دوی په مقابل کي ډېری منصف محققین په دې باور دي چي په خوب کي زموږ د ورځنیو اخلاقي احساساتو کیفیت همغسي وي لکه په ویښه کي. فروید د دوی د رأیي په تردید کي خپل خوبونه د شاهد په توګه وړاندي کوي او وایي: که موږ د دغو دواړو نظریاتو په اړه له خپلو هغو تجربو مرسته وغواړو چي هره شپه ئې په خپلو خوبونو کي لرو نو وبه ګورو چي د لومړۍ ډلي نظر تأییدوي!!

او دا له شك پرته د خوب په اړه داسي غلطه او بې بنسټه ادعاء ده چي نه هیڅ علمي بنسټ لري او نه له واقعیتونو سره اړخ لګوي، په خوب کي نه د انسان فطرت بدلېږي او نه ئې اخلاقي احساسات، ښه انسان او اخلاقي ضوابطو ته ملتزم شخص په خپل خوب کي هم ښه وي او اخلاقي ضوابطو ته التزام لري، بد انسان په خپلو خوبونو کي هم بد ممثل وي او اخلاقي پولي نړوي. د فروید نظر کېدی شي یوازي د ده او د ده د ملګرو په اړه صدق وکړي، فروید او ملګري ئې کولی شي د خپلو خوبونو په اړه همدا قضاوت ولري، خو د انسانانو د غوڅ اکثریت له تجربو سره په بشپړه توګه منافات لري.

په خوب کې د اخلاقي احساساتو څرنګوالی

فروید د خپل ملګري جسن رأیه تأییدوي چې وایي: موږ نه په خوب کې له اخلاقي پلوه تر ویښې زیات ښه کېږو او نه زیات متقي کېږو، بلکې د دې خلاف ګورو چې د خوب په حالت کې زموږ وجدان دپ شي، رحم او مهرباني مو له زړه کډه شي او په ټولې بې رحمۍ او قساوت سره او پرته له دې چې پښېمان شو او توبه وکړو تر ټولو بد جنایات ترسره کوو، په غلا، قتل، انسان وژني او... لاس پوري کوو!!! همداراز د راستوك پر قول استناد کوي چې وایي: دا سمه ده چې په خوب کې ګورو چې زموږ تمایلات راڅرګند شي، انځورونه او صحنې د فکر، عقل، ذوق او تمییز له مداخلې پرته سره جوخت او متصل شي، د اخلاقي تمییز قوه ډېره کمزورې او ضعیفه شي او پر انسان له اخلاقي پلوه بشپړه بې اعتنائي مسلطه شي!!

د فروید د ملګرو انګېرنې د هغه چا په اړه صدق کوي چې په عقلي او روحي بیماریو اخته وي، د هغه خوبونه همغسې ګډ وډ وي لکه د ده د ویښې خیالات او انګېرنې، همغسې لکه د هغه کمپیوټر غلط محاسبات او نامنظم فعالیت چې په ویروس اخته شوی وي، په ویروسونو د اخته خلکو د ګډ وډ خوبونو له مخې د انسان د رؤیا په اړه قضاوت کول د انصاف او عقل خلاف عمل دئ، متأسفانه فروید او ملګري ئې د همدې اشتباه او غلطې مرتکب شوي.

شوپنهاور او ملګري ئې د فروید په مقابل کې

د دوی په مقابل کې شوپنهاور وایي: په خوب کې د هر چا وینا او کړنه په بشپړه توګه همغسې وي چې د ده له شخصیت سره مطابقت لري.

فیشنر وایي: د انسان احساسات، تمایلات، عواطف او جنسي غوښتنې په خوب کې د ظهور او څرګندېدو فرصت ترلاسه کړي او د انسان اخلاقي خصائص په کې جوت شي.

هافنر وايي: له لږو مواردو پرته متقي انسان په خپلې رؤيا کې هم متقي وي او د وسوسو په وړاندې مقاومت کوي، له کينې، حسد، رخې، غصې او نورو اخلاقي رذائلو ډډه کوي، په مقابل کې ئې گنهگار انسان په خپل خوب کې همغه انځورونه گوري چې په ويښه ئې خوښوي!!

شولتز په دې باور دئ چې په خوب کې حقيقت جوت شي او انسان له ټولو رياکاريو، درنښت او سپکاوي سره سره خپل حقيقي شخصيت په خوب کې گوري.... نجيب انسان نشي کولی په خوب کې د نانجيبو په څېر د جنايت مرتکب شي، که احياناً له کوم بد انځور سره مخامخ شي نو داسي ترې تښتي لکه په ويښه کې چې ترې تښتي.

حقيقت دا دئ چې انسان په خپل خوب کې ځان همغسې گوري او سلوك ئې همغسې وي لکه په ويښه کې، نه ئې په شخصيت کې بدلون رامنځته کېږي او نه ئې په خيالاتو، افکارو او باورونو کې، د ويښې او خوب توپير ئې يوازې دومره وي چې د ويښې پټ خيالات، عزائم، احساسات او تمايلات په خوب کې بې پردې شي او د مجسمو انځورونو بڼه غوره کړي، په ويښه کې پر دې عزائمو او احساساتو د تزوير او رياء پرده غوړوي او له جوتولو ئې ډډه کوي.

فرويد او د مينې غلط تعبير

فرويد او ملگري ئې د هغې مينې او محبت له دقيقې پېژندنې او تعبير عاجز دي چې مور ئې هره شېبه ډېرې بېلگې په خپل ماحول کې گورو، د دوی کچه مسلك له خپلو بچونو سره د هغې مرغۍ د تودې مينې له توجيه عاجز دئ چې په ډېر انهماك سره د ځالې په جوړولو لگيا شي، هگۍ په کې واچوي، څو ورځې پرې کښېني، بچي ئې راووځي، خوراك ورته راوړي، ساتنه ئې کوي، که څوك ئې ځالې ته ورنږدې شي چيغارې وهي، داسې يوې خوا بلې خوا ته الوځي لکه چې غواړي پر

مزاحم برید وکړي، تر هغه ئې پالي او ساتي چې د الوتلو شي، له ځالي ئې راوتلو ته تشويق کړي، الوتل ورزده کړي، کله چې پر خپل ځان بسيا شي نو له ځالي ئې وشړي، که د دې چوغکې د فعاليتونو منشأ جنسي تمايل وی نو مور به ئې ځوان بچی له ځان سره ساتو او پلار ئې ځوانه بچۍ، بيا خو به داسي نه وو چې دوه چوغکې سره يو ځای شي، ګډه کورنۍ جوړه کړي، د ژوند تر پايه سره اوسي، تر منځ ئې مينه، محبت، اخلاص او وفا وي، بلې ته اعتناء نه کوي او جنسي تمايل نه ښيي، يوه له بلې او په ګډه له خپلې ځالي او بچيانو دفاع کوي، اولاد زېږوي، پالي ئې او کله چې ستر شي له خپلې ځالي ئې وباسي، فرويد دې ته څه توجيه لري؟ که د ژوو د ټولو اړيکو منشأ جنسي تمايل وی نو دغو چوغکو به کورنۍ نه جوړوله، نورو ژوو به هم د کورنيو له جوړولو ډډه کوله، دا ځکه چې کورنۍ جنسي تمايلات مهاروي، محدوديتونه وضع کوي، د مېړه او مېرمني پراخه او بې مهاره جنسي آزادي له منځه وړي!! خو حقيقت دا دئ چې له اولاد سره د مور پلار د ميني او پېرزويني بنسټ او منشأ هغه فطري تمايل دئ چې هر ژوی ئې د خپل نسل له بقاء او دوام سره لري، د هر ژوي په خټې کي دا احساس ايښودل شوی چې د اولاد له درلودو، د هغوی له پالني، روزني او ساتني سره بايد کلکه مينه ولري، وئې پالي، وئې روزي، د هغوی لپاره کړاوونه وګالي او قربانۍ ورکړي، د انسان په شمول د ټولو ژوو حال دې چوغکې ته ورته دئ.

خو آيا د طبيعت دا عبرتناکې عملي او واقعي صحنې د فرويد او مارکس پر دغو نظرياتو د بطلان سره کرښه نه راکاږي؟ يقيناً چې هغه نظريه باطله ده چې د واقعيتونو خلاف او د واقعيتونو له توجيه عاجزه وي، د ترديد لپاره ئې بل دليل او حجت ته ضرورت نشته. آيا دا دواړه د هغه سرتېري مجاهد استشهادي عمليات توجيه کولی شي چې له الله تعالی سره کلکه مينه ئې دې ته تيار کړي چې د باروتو واسکټ واغوندي او د دښمن په صف کي ځان والوځوي؟!!! کومه مينه او کومه

د فروید د ملګرو په اړه د قرآن وینا

قرآن د مشرکینو په اړه فرمايي چې دوی خدای نه بلکې ښځې لمانځي، یعني معبودان ئې ښځې دي، ځيني داسي انګېري چې ښايي د آیت مطلب به دا وي چې مشرکان داسي بوتان د معبودانو په توګه لمانځي چې د ښځو په بڼې کې انځور شوي، خو که لږ ځیر شو نو راته جوته به شي چې د آیت مطلب تر دې زیات ژور و پراخ دئ او د مشرکینو هغه اخلاقي انحطاط په ګوته کوي چې د جنسي شذوذ او انحراف په نتیجه کې رامنځته کېږي، جنسي بې لاریتوب ئې هغه ځای ته ورسوي چې پر زړه او ذهن ئې بې مهاره جنسي تمایلات مسلط شي، ټول ژوند ئې د دې تر اغېز لاندې راشي، هر څه له دغې زاویې ګوري، د جنسي هوس بنده شي، هم ئې دوستي د دې لپاره وي او هم ئې دښمني، له دې پرته بله مینه نه پېژني، شراب دا اور لا تېز کړي، د ښځو او نارینه وو آزاد اختلاط او بربنډتوب وربانډي مزید تیل توی کړي، مسته موسیقي، رقص او نڅا او د عشق او شهوت په ستاینې کې سندرې لازیات ورته لمن ووهي، هم ئې بتان او هم ئې مجسمې د ښځو انځورونه شي. که تاسو دا اوس غربي ټولني ته لږ په دقت سره ځیر شئ نو د قرآن د دغه آیت مصداق به په ځېلو سترګو وګورئ، هري خوا ته به دې د ښځو مجسمې او شهوت پاروونکي انځورونه ترسترګو شي، هم په معبد کې او هم په مغازه کې، هم د کشیش په وینا کې او هم د ټلویزیون په تجارتي اعلاناتو کې، هلته د تجارت لپاره ښځه او د دې ښایست استعمالېږي، هلته لوړو مراتبو ته رسېدل د ښځو له لارې وي، د استخباراتي موخو لپاره له ښځو کار اخیستل کېږي، له ښځو داسي لومې جوړوي چې مهم شخصیتونه په کې راګیر کړي، هلته مور او پلار هېر شوي، د دې مینې او پېرزوینې ټغر ټول شوی، ځای ئې جنسي هوس او تعلق ته خالي شوی، له نکاح او د کورنۍ له جوړولو ډډه کېږي دا ځکه چې نکاح د آزاد جنسي تعلقاتو مانع کېږي او

محدودیتونه پرې وضع کوي، له اولاد سره د ښځې او مېړه علاقه او مینه نشته او دا د دې لپاره چې اولاد ساتل او روزل زحمت غواړي او د جنسي تلذذ او خوند اخیستو په وړاندې خنډ کېږي، مېړه او ښځه د دې پر ځای چې اولاد ولري؛ سپی او پشۍ ساتي، هلته به تاسو له کشیشانو هم واورئ چې مریم علیها السلام په زنا تورنوي او په دې خبرې خاص تأکید کوي او وایي چې هغې توبه وکړه او بیا ئې دا مقام ترلاسه کړ او دا د دې لپاره چې د یوه زناکار ولس معبود هم باید د زنا سمبول وي، هلته به تاسو د فروید په څېر د دوی له فیلسوفانو هم واورئ چې وایي: د انسان د ټولو کړو وړو، اړیکو او روابطو منشأ جنسي تمایل دئ، د پلار مینه له لور سره او د مور مینه له زوی سره له دغه تمایل راولاړېږي، هم د انسان د ویښې ټول فعالیتونه او هم ئې د خوب خوبونه جنسي منشأ لري.

دا چې ګورئ څوک سالم او پاکیزه جنسي تعلقات پرېږدي او ناولې لارې او غیر فطري طریقې غوره کوي، دا د همجنسانو تر منځ غیر فطري جنسي تعلقات، چې له انسان پرته ئې په بل ژوندي مخلوق کې مثال نه مومو، د خپل فطرت خلاف هغه مخدره مواد استعمالول چې بې سده ئې کړي او د خپلو حواسو اداره کول له لاسه ورکړي، دا چې نارینه غواړي ځان د ښځې په څېر کړي او ښځه ځان د نارینه په څېر، په لباس کې هم او په حرکاتو او سکناتو کې هم، دا چې نارینه ږیره خریي، هره ورځ د خپل مخ د پوستکي په ملیونونو حجرات ربېي، لنډه موده وروسته ئې مخ ګونځې ګونځې شي او د زنې لاندې غوښه ئې راوځړېږي، دا او دې ته ورته کارونه له خپل انساني فطرت سره د انسان هغه جنګ دئ چې د قرآن په وینا تر شا ئې د شیطان لاس دئ، شیطان دا لوړه کړې ده چې هرومرو به د انسانانو هغه ټولګی دې جنګ ته پاروم چې زما تر اغېز لاندې وي.

د فروید او مارکس په وړاندي څو طبیعي صحنې

راشئ د فروید او مارکس د ملګرو په وړاندي څو طبیعي مثالونه کښېږدو او ترې وپوښتو چي د خپل منطق له مخي ئې توجیه کړي او سیکسي او ماتریالستي منشأ ئې په ګوته کړي:

- د حیواناتو فیلم مي کتلو، په وچکالي کي ئې د دوی پرېشانه حالت ښودو، په صحراء کي نه اوبه وې، نه شنه بوټي، نه د ونو شنې څانګې، نه د حیواناتو لپاره د خوراك څه وو او نه د څښاك، د ګروزني په نامه یو حیوان ئې له خپل تي خور بچي سره ښودو چي دواړه له لوږي او تندي سخت کمزوري او ډنګر شوي، بچی ئې په وار وار راشي او د دې پر تیو خوله کښېږدي خو څه په لاس ورنه شي، خبره دې ځای ته ورسېده چي مور پر سینه پرېوته، نه د ولاړېدو وه او نه د تلو، بچی ئې یوې خوا بلي خوا ته تاو شو، تی ئې ونه موندو، حیران ودرېدو، مور دا حالت ونشو زغملی، په ډېر زحمت او تکلیف سره او په داسي حال کي چي سینه او د مخکنۍ پښې زنګنونه ئې پر زمکي وو، ورو ورو ئې د شا پښې دومره لوړي کړې چي د بچي خوله ئې تي ته ورسېږي، هغه راغی او پر تشو تیو ئې څو واري خوله ټینګه کړه... د دې صحنې په لیدو سره مي له سترګو اوښکي وبهېدې او ومي ویل: خدایه! تا د دې مور په زړه کي څومره زوروره مینه اچولې، دا په خپله د مرګ په حالت کي ده خو پر خپل بچي ئې لوږه نه لورېږي!
- په سپیني شګي کي اوسېدم، پسرلی وو، له خوني راووتم، څو ګامه مخکي ولاړم، ناڅاپي ګورم چي یوه وړه توربخنه مرغۍ چي د چوټکي په اندازه ده او ډېر ښکلی غبرګ لري، کله له یوه لوري تېزه راشي او زما مخي ته تېره شي او کله له بل لوري، داسي لکه چي غواړي زما له وړاندي تګ مخنیوی وکړي!! ودرېدم، مرغۍ هم قراره شوه او د یوې ونې په څوکي کښېنسته، له یوې څانګي بلي او بلي ته والوته، کوزه شوه او د یوه بوټي بېخ کي ننوته، څو شېبې تم شوه او بېرته راووته، دې

حرکاتو ئې وهڅوله چې ورشم او د بوټي لاندې وګورم چې څه دي او دې هلته څه کول، ورروان شوم، مرغۍ بیا همغه مخکنۍ لوبه پیل کړه، ورغلم، د بوټي په بېخ کې مې د دې ځاله وموندله او په هغې کې د دې وړوکي بچي، پوه شوم چې د همدې لپاره هغه لالهانده وه او پر ما ئې پر له پسې بریدونه کول او زما مخه ئې نیوله!! له ځان سره مې وویل: دا وړوکې مرغۍ څه شي دومره جسوره کړې چې ځان په خطر کې واچوي او د خپل بچي لپاره له انسان سره ډغرې ووهي!!

- تاسو مرغان ګورئ چې کله ئې بچوړي واړه وي او یوه مدافع، حامي، پالونکي او ساتونکي ته اړ وي، ګورو چې مور پلار ئې، په همغه اندازه د هغه په اړه عاطفه لري، مینه لري، ترحم او زړه سوی لري، د هغه ساتنه کوي، د هغه د پالنې او ساتنې لپاره حتی ځان هم په خطر کې اچوي، کله چې د هغه ځالې ته څوك لاس وروړي ګورو چې ځان ورباندې وژني، چیغارې وهي، له یوې څانګې بلې ته الوځي، داسې لالهانده چې نه پوهېږې څه وکړي تر څو خپل بچیان له خطره وژغوري، حیوانات هم همداسې دي، حال دا چې څه موده وروسته او هغه مهال چې بچي ئې په خپلو پښو ودرېږي، خپل ضرورت خپله رفع کولی شي، له مور او پلار بې نیازه او مستغني شي، بیا هغه پخوانی تعلق ختم شي، بیا هغه د ترحم او عاطفې تعلق نه وي او ورو ورو تغییر مومي او له منځه ځي. دغه عاطفه او ترحم چا راپیدا کړی؟ ولې د ضرورت په وخت کې وي او د اړتیا له ختمېدو سره سم پای ته ورسېږي؟ حال دا چې نه مور او نه پلار هغه ته اړتیا لري، او کوم ضرورت ئې رفع کوي، برعکس هر څومره چې اولاد د مورپلار پالنې ته اړ وي، نو دا مینه هم وي، او څومره چې هغوی د بل له مرستې بې نیازه کېږي دا رابطه هم تضعیف کېږي، یو وخت داسې راشي چې انسان ګمان نه کوي دا به همغه مور وي او دا به ئې همغه بچی چې د هغه په اړه ئې پرون؛ د مور په زړه کې دومره کلکه مینه او داسې ژوره عاطفه او ترحم وو. ځیني خو مینه او عاطفه داسې توجیه کوي چې ګواکې مبنی او بنسټ ئې

احتياج او اړتيا ده، خو دا په دې دليل غلطه خبره ده چي دا احتياج او اړتيا خو هغه مهال هم وي چي ماشوم ستر شي، خو هغه د پرون ورځي مينه، محبت، ترحم او عاطفه نه وي، د ماشوم له سترېدو سره خو دا رابطه بايد تقويه کېدلی، هر څومره چي هغه د دې جوګه کېږي چي د مور پلار مرسته وکړي او احتياج ته ئې د ځواب ويلو شي بايد دا رابطه د مور او پلار له خوا تقويه کېدی، څومره چي بچی او ماشوم لويېږي او په خپلو پښو ودرېږي او د دې جوګه کېږي چي د مور پلار احتياج رفع کړي، د همدې په تناسب بايد دا تعلق او رابطه مزيد ټينګېدلی، همداراز په وړکتوب کي نه له يوه لوري د جنسي تمايل امکان وي او نه له بل لوري، نه د ماشوم له لوري او نه ئې د مور او پلار لوري، د دې تمايل امکان له ځوانۍ وروسته رامنځته کېدی شي، خو ګورو چي په وړکتوب کي د دواړو له لوري ځواکمنه مينه او خواخوږي وي او له سترېدو سره متناسب ورو ورو تضعيف شي او يو وخت داسي راورسېږي چي په بشپړه توګه له منځه ولاړه شي.

آيا د دغو طبيعي واقعيتونو او ښکارندويو لپاره کومه معقوله سيکسي او ماترياليستي توجيه موندلی شو؟!! آيا عقلمن انسان به د فرويد او مارکس دا غلط توجيهات د منلو وړ وګڼي؟

د ښه او بد خوب په اړه د مسلمان غبرګون

که څوك ښه خوب وګوري، داسي چي پرې خوښ شي، انګېرنه ئې دا وي چي په دې کي حتماً کومه لارښوونه او بشارت شته، نو لومړی دي د همدې خوب له امله د الله تعالی حمد او شکر اداء کړي، بيا دي هغه داسي چا ته د تعبير په موخه تېر کړي چي متقي او نېك انسان او په قرآن او حديث پوه وي او د خوبونو د تعبير استعداد او بصيرت لري. خو که څوك وېروونکی او کرکجن خوب وګوري نو څو کارونه دي وکړي: دا خوب دي د شيطان له لوري وګڼي، د شيطان له شر دي الله تعالی ته پناه

يوسي، درې ځلي دي اعوذ بالله من الشيطان الرجيم ووايي، د ويدېدو اړخ دي بدل کړي، هغه دي په بشپړه توګه هېر کړي، نه دي په خپله د تعبير هڅه کوي او نه دي بل ته هغه د تعبير لپاره تېروي، که ورته ممکن وي دوه رکعته لمونځ دي وکړي. بايد ډاډه وي چي شيطان هغه ته له وسواس پرته هيڅ ضرر نشي رسولی. دا مطلب په يوه روايت کي په دې توګه راغلی:

عَنْ أَبِى سَعِيدٍ الخُدْرِيِّ: أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِىَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ رُؤْيَا يُحِبُّهَا، فَإِنَّمَا هِىَ مِنَ اللَّهِ، فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ عَلَيْهَا وَلْيُحَدِّثْ بِهَا، وَإِذَا رَأَى غَيْرَ ذَلِكَ مِمَّا يَكْرَهُ، فَإِنَّمَا هِىَ مِنَ الشَّيْطَانِ، فَلْيَسْتَعِذْ مِنْ شَرِّهَا، وَلاَ يَذْكُرْهَا لِأَحَدٍ، فَإِنَّهَا لاَ تَضُرُّهُ» رواه البخاري

له ابوسعيد خدري رضي الله عنه روايت دئ چي له رسول الله صلی الله عليه و سلم ئې اورېدلي چي ويل ئې: که ستاسو کوم يو داسي خوب وګوري چي هغه ئې خوښېږي نو دا د الله تعالی له لوري دئ، له همدې امله دي د الله تعالی حمد ووايي، او هغه دي بيان کړي، او که له دې پرته داسي څه وګوري چي کرکه ترې لري نو يقيناً چي دا د شيطان له لوري دئ، د هغه له شر دي (الله تعالی ته) پناه يوسي، او هيچا ته دې نه يادوي، يقيناً چي هغه زيان نه وررسوي.

په بل روايت کي داسي راغلي:

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ: قَالَ النَّبِىُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِذَا رَأَى أَحَدُكُمُ الرُّؤْيَا الْحَسَنَةَ، فَلْيُفَسِّرْهَا وَيُخْبِرْ بِهَا، وَإِذَا رَأَى الرُّؤْيَا الْقَبِيحَةَ، فَلَا يُفَسِّرْهَا وَلَا يُخْبِرْ بِهَا»

معجم ابن المقرئ

له ابوهريره رضي الله عنه روايت دئ چي رسول الله صلی الله عليه و سلم وفرمايل: کله چي ستاسو کوم يو ښکلی خوب وګوري نو هغه دي تفسير کړي او (نور دې) پرې خبر کړي، او که کرکجن خوب ئې وليد هغه دي نه تعبيروي او نورو ته دې نه

وايي.

آيا تعبير د رؤيا پر ماهيت څه اغېز لري؟

ځيني داسي گمان کوي چي ښايي ښه يا بد تعبير به د خوب پر ماهيت اغېز لري او ليدونکي ته به د همدې تعبير له مخي ښه يا بد ثابت شي!! د دې انگېرني لپاره ځيني روايات هم وړاندي کوي!! خو نه دا انگېرنه صحيح ده او نه دا روايات د منلو وړ، دا ځکه چي قرآن موږ ته په بشپړ وضاحت سره وايي چي د مصر د پاچا خوب لومړی د نورو معبرينو له لوري خوشی او بې معنی خوب وگڼل شو، خو دې تعبير د هغه د خوب ماهيت بدل نه کړ، وروسته يوسف عليه السلام د ده خوب په سمه او حقيقي توگه تعبير کړ او همدا تعبير رښتينی ثابت شو. حقيقت دا دئ چي رحماني خوب يو ښکلی، گټور او لارښود پيغام وي، خوب ليدونکی هغه مهال د پيغام په معنی پوهېدی شي چي خوب ئې په صحيح توگه تعبير شي، صحيح او دقيق تعبير د دې پيغام اصلي مطلب د خوب ليدونکي مخي ته ږدي، غلط تعبير داسي دئ لکه د يوه پيغام غلطه ژباړه، عدم تعبير ئې داسي دئ لکه يوه چا ته چي مهم ليك راغلی وي خو هغه ئې له لوستلو عاجز وي او بل ته ئې د لوستلو او پر مطلب د پوهېدو لپاره نه وړاندي کوي، يا داسي څوك نه مومي چي دا خط ورته ولولي او پر مطلب ئې پوه کړي.

سُبْحَانَكَ اللّٰهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، أشهد أن لاَ إِلٰهَ إِلاَّ أَنْتَ
أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

فهرست

عنوان	صفحه
سریزه	۱
رؤیا (خوب) څه دئ؟	٦
هغه چي په خوب باور نه لري	۹
څوك خوب ويني؟	۱۰
د انسان د دماغ په اړه د فرويد ناقص معلومات	۱۱
هغه څه چي انسان ئي نشي کولی خو د ده دماغ ئي کولی شي!!	۱۵
رښتینی خوب	۱۷
د رؤیا ژبه	۱۹
د خوب او ويښي توپیرونه	۲۰
ژور او سطحي خوب	۲۲
په خوب کي د ويښي په څېر وړاندليدني	۲٤
په خوب کي له راتلونکو پېښو خبرېدل	۲٦
د مېوو او نورو خوراکي توکو تعبیر	۲۸

د کانکور تر آزمويني وړاندي له ځمرو خبرېدل ------------------------------------ ۳۰

په خوب کي د ستورو ځاى ته تگ -- ۳۲

تقدير -- ۳۸

د يوسف عليه السلام رؤيا --- ۴۱

د مصر د واکمن خوب: --- ۵۳

په خوب کي د رسول الله صلى الله عليه و سلم ليدل -------------------------------- ۶۸

مرغان په خوب کي ليدل -- ۷۴

لوړه او ژوره، لنډ او اوږد ټوپ --- ۷۵

په خوب کي بيړغونه-- ۷۷

په خوب کي د مهدي ليدل -- ۷۹

سيده لار، دواړو اړخونو ته ئې دېوالونه او دروازې او پردې ئې--------------------- ۸۰

د کور دوهم منزل-- ۸۲

د الله تعالى په حضور کي-- ۸۳

پر آس سپرېدا --- ۸۳

توره-- ۸۴

لوى کب (ماهي) --- ۸۵

په سپوږمۍ کي وران کورونه --- ۸۵

حرم، حجرالاسود ښکلول، په حرم کې یوازې دوه کسان--------------------------۸۶
ځان په مسجدالحرام کې لیدل --۸۶
قلم یعني الهي مقدرات ---۸۹
څرګند خوب چې تعبیر نه غواړي ------------------------------------۸۹
په فضاء کې روان کمرونه---۹۰
لوی تالار ---۹۰
په لمانځه کې لومړي صف ته تګ ------------------------------------۹۱
په لمانځه کې د الشرح او النصر سورتونه -------------------------------۹۲
لوڅې پښې تګ--۹۳
جهاز او راکټ --۹۳
د سر وېښتان جوړول--۹۴
د جهاز نسکورېدل--۹۶
ارګ، په ارګ کې سپل او د برج نسکورېدا ------------------------------۹۶
پاکستان او هند خپل رقابت افغانستان ته رالېږدولی----------------------۹۸
حربي ښوونځی، د غاښونو لوېدل ------------------------------------۹۸
د سعودي په شورى کې چاودنه--۹۹
د مېوې ونه--- ۱۰۰

په سینه کي رڼا، خوا ته پراته هډوکي ---------------------------------- ۱۰۱
مار او ماهي -- ۱۰۳
درې سوه کلنه نجلۍ او سل کلن پلار------------------------------ ۱۰٤
له پوټین سره لیدنه --- ۱۰۵
د زمري په لاس کي بیرغ -- ۱۰۵
په لمانځه کي د الصف سوره --- ۱۰٦
زړه بوډۍ -- ۱۰٦
ژېړه چینه -- ۱۰۷
طیاره او ډزي-- ۱۰۸
غونډۍ، قلعه، سپوږمۍ، شیدې------------------------------------ ۱۱۰
ماشوم په دروازه کي --- ۱۱۱
په امام پسي اقتداء --- ۱۱۲
زمری د بام پر سر--- ۱۱۳
په خوب کي واده کول-- ۱۱٤
په خوب کي ټپوس په نښه کول-- ۱۱٤
د خړو اوبو ډنډ ته د چا راکاږل او خړي اوبه ورشیندل---------------------- ۱۱٦
د الله تعالی په لوري الوت -- ۱۱٦

بگذار بسوی خدا پرواز کنم-- ۱۱۸
له تنگ سوري تېرېدل --- ۱۲۶
په خوب کي د سيند او نهر ليدل --- ۱۲۷
په هوا کي معلق تعمير --- ۱۲۸
په خوب کي د شهيد ليدل--- ۱۲۹
بوټونه-- ۱۲۹
د ملا درد--- ۱۳۰
تور موټرونه او په خپلو کي ئې تصادم ------------------------------------- ۱۳۱
يو موټر او دوه اشترنگونه-- ۱۳۲
په خوب کي د عمر رضي الله عنه ليدل ------------------------------------- ۱۳۳
د قرآن آيت او زېرى ئې -- ۱۳٤
باران، سمسوره سيمه، شنه ونه، خړي مرغۍ او قفس ----------------------------- ۱۳۵
سپى په غبړ کي --- ۱۳۶
سيلۍ، دوړي، د ځنگلي ځناورو خېل-- ۱۳۷
پر سپين آس د مېرمني سپرېدا او لوړ الوت------------------------------------ ۱۳۸
پر لوړ منبر وينا -- ۱۳۸
د روسي ځواکونو د راتگ وړاند ليدنه -- ۱۳۹

کعبه، حجرالاسود، په کعبه کي دسترخان، پر بالښت تکیه ------------------- ۱۳۹
له رسول الله صلی الله علیه و سلم سره مصافحه او له هغه سره یو ځای لمونځ - ۱۴۰
توره شپه او رڼا -- ۱۴۲
موټر او ډرېوري -- ۱۴۳
غر، رڼې اوبه، چینه، کاریز او د جهاد دوام ----------------------------------- ۱۴۴
له لمانځه پرته له جومات وتل او له ورا سره یوځای کېدل ------------------- ۱۴۵
پر غوړ ځوړنده کړۍ -- ۱۴۸
دوه پوړه جومات او په جومات کي د سرو تر څنګ غوايي ------------------- ۱۵۰
د انګرېزانو خلاف جهاد ته بلنه --- ۱۵۱
د شهید موحد خوب -- ۱۵۴
د شهید سید قطب رؤیا --- ۱۵۵
د ابن قیم الجوزي له کتاب دوه خوبونه ---------------------------------- ۱۵۵
د عوف رضي الله عنه رؤیا -- ۱۵۵
د ثابت بن قیس رضي الله عنه اړوند رؤیا ------------------------------- ۱۵۸
د اوزبك مجاهدینو مشر قاري طاهرجان یولداش خوب --------------------- ۱۵۹
د انجنیر صاحب نصیر خوب -- ۱۶۲
د محصلینو اسلامي تنظیم پخواني ناظم ورور حماد خوب ------------------- ۱۶۵

د قاري صاحب سليمان خوب -- ١٦٨

د قاري صاحب نقيب احمد خوب-- ١٧١

د فرويد افكار او تعبيرونه -- ١٧٣

د بيسمارك خوب او د فرويد تعبير-- ١٧٤

تنگ ناو، آس، متروكه، په متروكي تيره وهل، د تيرې ماتېدا-- ١٧٧

د زوی د سوزېدو په اړه د پلار خوب -- ١٧٩

هغه خوبونه چي له ورځنيو مشغولتياوو سره تړاو لري-- ١٨١

د پالاس خوب -- ١٨٢

په سيند كي لامبل، تياره لار، سور زنگ، لويه تيره، رڼا -- ١٨٣

د رؤيا په هنداري كي د انسان اصلي څېره راڅرگنده شي -- ١٨٤

په خوب كي د اخلاقي احساساتو څرنگوالی-- ١٨٦

شوپنهاور او ملگري ئې د فرويد په مقابل كي-- ١٨٦

فرويد او د ميني غلط تعبير -- ١٨٧

د فرويد د ملگرو په اړه د قرآن وينا -- ١٨٩

د فرويد او ماركس په وړاندي څو طبيعي صحنې-- ١٩١

د ښه او بد خوب په اړه د مسلمان غبرگون-- ١٩٣

آيا تعبير د رؤيا پر ماهيت څه اغېز لري؟-- ١٩٥